

Analiza lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim

Badanie zrealizowane przez: Ośrodek Badań Społecznych „**INDEKS**”

Biuro: ul. Kozia 16, 61-835 Poznań, tel./fax. (061) 8 55 15 75, tel. 502 625 176

www.indeks-badania.pl

Poznań, grudzień 2011

Streszczenie

Zrealizowane badania społeczne: „Analiza lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” przeprowadzone na zlecenie Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie przez Ośrodek Badań Społecznych i Marketingowych „INDEKS” z Poznania, dostarczają bardzo cennej i kompleksowej wiedzy, która w sposób komplementarny obrazuje sytuację, jaka występuje na lokalnym rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim. Prezentowane opracowanie składa się z trzech niezależnych części: analizy dostępnych danych statystycznych, badań ankietowych ilościowych przeprowadzonych wśród **662** osób bezrobotnych oraz badań ilościowych zrealizowanych wśród **449** pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego. Przedstawiony raport ma charakter kompleksowej i szczegółowej analizy lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim. Opracowanie stanowi holistyczne ujęcie problematyki lokalnego rynku pracy, ponieważ skupia się na analizie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy najważniejszymi podmiotami rynku pracy: pracodawcami, osobami bezrobotnymi i Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie. Wiedza płynąca z badań dostarcza szeregu informacji sprzężonych i powiązanych ze sobą, które uzupełniając się tworzą komplementarny obraz rynku pracy. Analiza lokalnego rynku pracy wzbogacona została także szczegółową analizą danych zastanych na podstawie, których przedstawiono profil powiatu gnieźnieńskiego z punktu widzenia rynku pracy, w tym także danych dotyczących: gospodarki powiatu jej atutów i barier, systemu edukacji w powiecie, ludności powiatu, ludności powiatu w wieku produkcyjnym, osób pracujących, bezrobotnych, biernych zawodowo, popyt na pracę oraz bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie. Analizy i informacje zawarte w raporcie powinny stanowić podstawę do podjęcia określonych działań, które zasygnalizowane zostały w niniejszym opracowaniu. W raporcie wskazane zostały obszary, gdzie konieczne jest podjęcie określonych działań. Przedstawione w ostatniej części raportu wnioski i rekomendacje dla dalszych działań, zostały zaprezentowane z uwzględnieniem wzajemnych relacji pomiędzy podmiotami rynku pracy.

Należy podkreślić, że badanie realizowane zarówno wśród bezrobotnych mieszkańców gmin powiatu gnieźnieńskiego jak i przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie powiatu stanowią próbkę charakteryzującą się silnym zróżnicowaniem wewnętrznym. Udało się zebrać wyniki od bezrobotnych respondentów, którzy całkowicie odmiennie postrzegają sytuację bezrobocia oraz szansę na zmianę takiego statusu oraz od przedsiębiorstw o diametralnie odmiennych strategiach rekrutacyjnych. W związku z tym ogólne średnie mają jedynie znaczenie orientacyjne i nie powinny być traktowane, jako wykładnik opinii

większości badanych. O wiele większe znaczenie mają wyniki uzyskane w ramach poszczególnych analizowanych podgrup, a w szczególności – różnice między skrajnymi rezultatami. Jest to wyraźny znak, że dana kwestia różni mocno badanych, a więc wszelkie dalsze działania powinny być skoncentrowane na takich, a nie innych podgrupach, nie zaś na osobach bezrobotnych i przedsiębiorcach, jako całości.

Generalne wnioski z badania lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim:

- ✓ Zdecydowana większość badanych, aż 59,7% w bardzo krótkim czasie rejestruje się w PUP w Gnieźnie - w okresie do miesiąca od utraty pracy lub ukończenia szkoły.
- ✓ Zdecydowanie później w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie rejestrują się mężczyźni aż 18,2% zarejestrowało się w ewidencji PUP w Gnieźnie po upływie 12 miesięcy od ukończenia szkoły bądź utraty pracy. Odsetek kobiet, które po takim czasie zarejestrowały się w PUP w Gnieźnie wyniósł 10,1%.
- ✓ Deklarowana gotowość osób bezrobotnych z powiatu gnieźnieńskiego do przekwalifikowania zawodowego w celu znalezienia zatrudnienia jest wysoka. Odsetek osób, które wskazały pozytywne odpowiedzi to łącznie 75,6%. Respondenci zdają sobie sprawę z konieczności ciągłego dostosowywania – podnoszenia, czy zmiany posiadanych kwalifikacji zawodowych.
- ✓ Zdecydowanie większy odsetek bezrobotnych kobiet deklaruje gotowość do przekwalifikowania. Oceny osób bezrobotnych w sposób istotny korelują z okresem poszukiwania pracy – im dłuższy okres pozostawania bez zatrudnienia, tym mniejsza gotowość do podnoszenia, zmiany lub poszerzania własnych kompetencji zawodowych.
- ✓ Bezrobotne osoby chciałyby przekwalifikować się poprzez szkolenia i kursy - 65,6% wskazań. Pozostałe dwa sposoby to: staż u pracodawcy 35,2% oraz podniesienie poziomu wykształcenia 25,2%.
- ✓ Zdecydowana większość osób bezrobotnych z terenu powiatu gnieźnieńskiego 82,6% nie uczestniczyła w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie w kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP w Gnieźnie.

- ✓ Spośród ankietowanych, którzy uczestniczyli w szkoleniach, zdecydowana większość, bo aż 62% badanych uważa, że szkolenie w niczym nie pomogło, ponieważ osoby te nadal pozostają bezrobotne. Część respondentów – 11,1% w ciągu trzech miesięcy po szkoleniu podjęło zatrudnienie, 8,3% podwyższyło swoje kwalifikacje, a 4,6% podjęło zatrudnienie zgodne z kierunkiem szkolenia.
- ✓ Zdecydowana większość bezrobotnych – 66,9% uczestniczących w okresie ostatnich 12 miesięcy w szkoleniach ocenia je pozytywnie.
- ✓ Aż 87,2% spośród wszystkich osób uczestniczących w badaniu jest zainteresowana uczestnictwem w szkoleniach i kursach, które byłyby organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie.
- ✓ Bezrobotni chcieliby uczestniczyć w takich kursach i szkoleniach jak: kurs na sprzedawcę, kurs w zakresie księgowości, obsługa kasy fiskalnej, obsługa wózka widłowego, prawo jazdy kat B, C+E, pracownik biurowy, kurs komputerowy, kurs spawania, operator koparko – ładowarki oraz kurs kosmetyczny.
- ✓ Bezrobotni są zainteresowani indywidualnym doradztwem, które stanowiłoby uzupełnienie szkolenia. Zainteresowanie takiego rodzaju wsparciem wyraziło aż 70,1% osób bezrobotnych.
- ✓ Łącznie aż 64% respondentów chciałoby brać udział w stażach. Okazuje się, że to kobiety są zdecydowanie bardziej zainteresowane partycypacją w stażach zawodowych - aż 81% kobiet wskazało pozytywne odpowiedzi, przy 67,1% wskazań mężczyzn.
- ✓ Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego przeciętnie oceniają skuteczność wszystkich metod aktywizacji zawodowej. Spośród wymienionych najwyższą rangę badani przypisali stażom, które ich zdaniem są najbardziej efektywne i mogą przyczynić się do podjęcia zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Najniższą skuteczność przynosi zdaniem respondentów przygotowanie zawodowe dorosłych.

- ✓ Duża część respondentów 31,9% jest zainteresowana podjęciem zatrudnienia tylko i wyłącznie w zawodzie, w którym posiadają wiedzę i doświadczenie.
- ✓ Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego nie są gotowi do podjęcia pracy w warunkach trudnych, wymagających długich dojazdów - pracy wymagającej od osób bezrobotnych poświęcenia. Według zaprezentowanych danych okazuje się, że zdecydowana większość badanych nie chce podejmować pracy: wymagającej długich dojazdów – 78,3%, wymagającej przeprowadzki – 86,8%, o uciążliwym rozkładzie czasu prac – 72,1%, w trudnych warunkach BHP – 74,6% oraz wymagającej zdobycia dodatkowych kwalifikacji na własny koszt – 70,4%.
- ✓ Tak negatywne nastawienie osób bezrobotnych co do możliwości podjęcia pracy w warunkach uciążliwych lub pracy wymagającej zmiany dotychczasowych przyzwyczajeń, może skutkować zmniejszeniem możliwości aktywizacyjnej osób bezrobotnych. Odrzucenie ofert pracy ze względu na powyższe warunki determinować może dłuższe pozostawanie w ewidencji osób bezrobotnych.
- ✓ Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego nie są mobilni przestrzennie w zakresie podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania. Zdecydowana większość osób bezrobotnych 60,1% chce znaleźć zatrudnienie w miejscowości stałego zamieszkania.
- ✓ Osoby bezrobotne chciałyby pracować w pełnym wymiarze czasu pracy na pełen etat. Tak zadeklarowało aż 83,2% bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego.
- ✓ Przeciętne, miesięczne wynagrodzenie netto, jakiego oczekują bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego to: 1 753 zł
- ✓ Największy odsetek osób bezrobotnych – 30,2% chciałoby podjąć zatrudnienie w działalności produkcyjnej. Inna sekcja działalności gospodarczej, w której zatrudnienia oczekuje bardzo liczny odsetek badanych – 23,7% to handel hurtowy i detaliczny. Okazuje się, że dużym zainteresowaniem respondentów cieszyłaby się praca w administracji publicznej – 18,4%. Bezrobotni chcą pracować także w branży budowlanej – 17,5%, w hotelach i restauracjach – 14,7%, w branży: transport, gospodarka magazynowa i łączność - 11,5% oraz ochrona zdrowia i opieka socjalna – 10,4%.

- ✓ Kluczowym i najistotniejszym elementem decydującym o wyborze miejsca pracy jest wysokość wynagrodzenia oraz forma zatrudnienia.
- ✓ Zdecydowana większość respondentów postrzega szanse na znalezienie pracy w powiecie gnieźnieńskim, jako bardzo niskie. Łącznie aż 80,5% badanych uważa, że na lokalnym rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim jest niezwykle trudno znaleźć zatrudnienie.
- ✓ Podstawową barierą, która utrudnia podjęcie pracy, jest ogólny brak ofert pracy na lokalnym rynku pracy - 51,7% wskazań. Inne problemy to także brak doświadczenia i stażu pracy - 31,4% oraz brak znajomości i kontaktów – 31,1%.
- ✓ Dla osób bezrobotnych, największym problemem związanym z sytuacją bezrobocia jest przede wszystkim brak pracy - 69,5% brak wynagrodzenia - utrata i chroniczny brak środków finansowych niezbędnych do egzystencji - 35,2%, obniżenie poziomu życia - 22,7% oraz problem obniżenia własnej wartości - 8,3%.
- ✓ Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego uważają, że najlepszym, najbardziej optymalnym wariantem wyjścia z bezrobocia i podjęcia zatrudnienia jest przede wszystkim samodzielne poszukiwanie zatrudnienia, wysyłanie podań i dokumentów aplikacyjnych. Taką opinię wyraziło 47,1% badanych osób.
- ✓ Wyniki badań jednoznacznie wskazują, że zdecydowana większość osób uczestniczących w badaniu – 93,9% jest gotowych do podjęcia zatrudnienia.
- ✓ Większość respondentów uczestniczących w badaniu - 68,7% wykazywała w okresie ostatnich 30 dni przed badaniem aktywność w zakresie poszukiwania zatrudnienia.
- ✓ Niepokojącym jest fakt, iż łącznie 31,3% osób bezrobotnych, nie zrobiło nic, co mogłoby zmienić aktualną sytuację i przyczynić się do aktywizacji zawodowej. Osoby bezrobotne zdecydowanie wyżej określają swoją gotowość do podjęcia zatrudnienia, niż wskazują na to faktycznie działania podejmowane przez bezrobotnych w okresie ostatnich 30 dni poprzedzających badanie.

- ✓ Cztery najpowszechniej stosowane sposoby poszukiwania pracy to: osobiste wizyty w zakładach pracy, korzystanie z ogłoszeń o pracę zamieszczanych w portalach internetowych, ogłoszenia w gazetach oraz pośrednictwo PUP w Gnieźnie.
- ✓ Większość respondentów – 70,3% posiada wiedzę na temat działań Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie dla osób bezrobotnych. Te wyniki świadczą o dobrym informowaniu przez pracowników PUP w Gnieźnie o różnorodności ofert aktywizacyjnych skierowanych do osób bezrobotnych.
- ✓ Ankietowane osoby bezrobotne zainteresowane są najbardziej szkoleniami i kursami, pośrednictwem pracy oferowanym przez PUP w Gnieźnie oraz stażami u pracodawców. Odsetek osób bezrobotnych, które wymieniły przedstawione, oczekiwane formy wsparcia, wynosił odpowiednio 55,9%, 39,9% oraz 33,2%. Liczny odsetek badanych 15,9% chciałoby skorzystać z możliwości uzyskania dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, a 12,4% z pomocy doradcy zawodowego.
- ✓ Według danych przeważająca część osób uczestniczących w badaniu 76,2% jest zadowolona z dotychczasowego wsparcia udzielonego przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie.
- ✓ Zdecydowanie największy odsetek osób bezrobotnych z powiatu gnieźnieńskiego oczekuje od Powiatowego Urzędu Pracy: możliwości otrzymania oferty pracy 60,9%, ubezpieczenia zdrowotnego - 25,5% oraz możliwości udziału w kursach i szkoleniach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie - 18,1% ogółu odpowiedzi.
- ✓ Zdecydowana większość pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego - 60,8% utrzymywała stan zatrudnienia na takim samym poziomie jak w roku ubiegłym.
- ✓ Odsetek pracodawców, którzy zwiększyli liczbę zatrudnienia w porównaniu z rokiem 2010 wyniósł - 17,8%. Zmniejszenie liczby pracowników na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy odnotowano natomiast w przypadku 21,4% pracodawców, którzy uczestniczyli w badaniu.

- ✓ Zdecydowana większość pracodawców w przyszłym 2012 i 2013 roku nie zamierza ani zwiększać ani zmniejszać liczby zatrudnionych pracowników. Utrzymanie takiego samego poziomu zatrudnienia planuje aż 82,6% lokalnych pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego. Zwiększenie poziomu zatrudnienia planuje 11,6% ankietowanych pracodawców, natomiast w opinii jedynie 5,8% pracodawców w 2012 i 2013 roku wystąpi redukcja etatów.
- ✓ W kolejnych 12 miesiącach największa redukcja dotyczyć będzie stanowisk sprzedawca – 17 murarz – 4 osoby, kierowca C+E – 3 oraz nauczyciel – 3 osoby.
- ✓ Firmy, które w analizowanym okresie zwalniały pracowników robiły to najczęściej z powodu spadku popytu na produkty/usługi firmy – 11,4% wskazań. Kolejny powód - odejście na życzenie pracownika wymieniło 9,8%.
- ✓ Uwzględniając tylko informacje od pracodawców, którzy zwalniali pracowników w 2010 i 2011 roku, okazuje się że aż 66,6% pracodawców z powiatu gnieźnieńskiego zwalniało pracowników przede wszystkim ze względu na trudną kondycję i sytuację finansową oraz ekonomiczną przedsiębiorstwa, a więc ze względu na spadek popytu, złą sytuacją finansową przedsiębiorstwa oraz zmniejszenie zakresu działalności firmy. Takie wskazania oznaczać mogą pojawianie się pierwszych symptomów spowolnienia gospodarczego i pogarszającej się koniunktury.
- ✓ Według danych najważniejsze przyczyny nowych przyjęć to: wzrost popytu na produkty i usługi firmy – 16,7% wskazań. Kolejna odpowiedź wskazana przez 9,6% respondentów to poszerzenie zakresu działalności firmy.
- ✓ Struktura zatrudnienia w firmach z powiatu gnieźnieńskiego zdominowana jest przez osoby w wieku od 25 do 34 lat – 41,9% oraz w wieku od 35 do 44 lat – 39,4%. Struktura zatrudnienia jest dalece niekorzystna z punktu widzenia pracowników powyżej 55 tego roku życia.
- ✓ W badanych przedsiębiorstwach największy odsetek zatrudnionych stanowią pracownicy z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 31,6%. W co czwartej firmie dominującą grupą pracowników są osoby legitymujące się wykształceniem średnim

zawodowym. Oznacza to, że zwiększone szanse na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy mają przede wszystkim osoby posiadające określone kwalifikacje zawodowe będące podbudową ukończonej szkoły zawodowej lub średniej zawodowej.

- ✓ Łącznie 40,1% badanych respondentów uważa, że sytuacja firmy jest relatywnie dobra i stabilna, gwarantująca w perspektywie kolejnych 12 miesięcy dalszy rozwój.
- ✓ Blisko połowa lokalnych firm 44,7% uważa, że na lokalnym rynku pracy są trudności ze znalezieniem odpowiednich pracowników.
- ✓ Z danych wynika, że pracodawcy z terenu powiatu gnieźnieńskiego zauważają istotne bariery, które utrudniają bądź uniemożliwiają prowadzenie skutecznej polityki rekrutacyjnej.
- ✓ Największe problemy ze znalezieniem pracowników mają przede wszystkim przedsiębiorstwa prywatne, aż 49,1% pracodawców prywatnych sygnalizowało zasadnicze problemy w tym aspekcie, przy jedynie 18,8% pracodawców publicznych. Uwzględniając profil działalności przedsiębiorstwa wynika, iż największe problemy z rekrutacją mają pracodawcy w branży usługowej – 49,6%. Największe problemy ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy mają pracodawcy z branży budowlanej – aż 71,4% pracodawców uważa, że na lokalnym rynku pracy brakuje osób o odpowiednich kwalifikacjach. Problemy dostrzegają także przedsiębiorcy w branży produkcyjnej – 51% negatywnych wskazań oraz handel hurtowy, detaliczny i naprawy – 46,9%.
- ✓ Brak problemów ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy wskazali pracodawcy z branży transport, gospodarka magazynowa oraz łączność. Bardzo niska liczba negatywnych wskazań została odnotowana także w branżach: edukacja – 11,8%, instytucje – (Urzędy Miasta, Gminy, jednostki samorządowe) – 18,9% oraz ochrona zdrowia i opieka socjalna – 25%.
- ✓ Największy odsetek pracodawców 24,7% uważa, że największym problemem na lokalnym rynku pracy jest brak kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach. Inną barierą w zatrudnieniu jest także brak kandydatów o odpowiednim doświadczeniu, co

skutkuje znacznymi trudnościami w znalezieniu odpowiedniego pracownika - 19,6%. Reasumując należy stwierdzić, że najważniejsze problemy wynikają z niskich lub nieadekwatnych kwalifikacji kandydatów do pracy lub też z brakiem doświadczenia osób ubiegających się o dane stanowisko pracy.

- ✓ Pracowników obecnie (w chwili badania) poszukuje jedynie 34 badanych przedsiębiorstw 8,1%, natomiast 400 firm – 94,8% nie planuje obecnie powiększenia kadry swoich pracowników.
- ✓ Warto zwrócić uwagę, że największym zainteresowaniem pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego cieszą się pracownicy, którzy mogliby być przyjęci w ramach programu stażowego. Dla lokalnych pracodawców możliwość przyjęcia na staż jest jedną z częściej stosowanych metod rekrutacyjnych i jest niezwykle ważnym elementem strategii rekrutacyjnej stosowanej przez lokalne przedsiębiorstwa. Pracodawcy z powiatu gnieźnieńskiego chętnie zatrudniliby stolarzy, sprzedawców, mechaników samochodowych, pracowników fizycznych, kierowców kat C+E, księgowo oraz odlewników.
- ✓ Co trzeci pracodawca z powiatu gnieźnieńskiego uważa, że najważniejsze kwalifikacje, które powinien posiadać pracownik poszukujący zatrudnienia w firmach powiatu gnieźnieńskiego to umiejętność obsługi komputera. Co czwarty pracodawca wskazał, że niezwykle ważną i praktyczną kwalifikacją jest posiadanie prawa jazdy kat B oraz C-E i doświadczenie w kierowaniu pojazdem. Pracodawcy oczekują także od kandydatów do pracy na określone stanowisko umiejętności obsługi kas fiskalnych - 16,9% oraz znajomości metod sprzedaży bezpośredniej – 10,7%.
- ✓ Najmniejsze trudności ze znalezieniem pracowników, według pracodawców uczestniczących w badaniu występują w przypadku takich zawodów jak: sprzedawca, kierowca C+E, nauczyciel, pracownik administracyjno biurowy oraz murarz.
- ✓ 39,9% pracodawców jest zainteresowanych zatrudnieniem osoby bezrobotnej, która byłaby przeszkolona w kierunku oczekiwanych umiejętności i kompetencji zawodowych

- ✓ Największą popularnością wśród wskazanych metod rekrutacyjnych cieszy się pośrednictwo pracy oferowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie - 41% wskazań. Znaczny odsetek pracodawców 24,6% korzysta z własnej bazy danych osób, którzy sami złożyli oferty pracy w firmie niezależnie od prowadzonego procesu rekrutacyjnego, natomiast 13,5% firm poszukuje kandydatów do pracy poprzez sieć znajomych kierownictwa firmy.
- ✓ 43,4% badanych nie ma wiedzy na temat programów pomocowych skierowanych do pracodawców, którzy chcieliby między innymi zatrudnić osobę bezrobotną za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie, skorzystać z możliwości refundowania i subsydiowania zatrudnienia.
- ✓ Nieznacznie ponad połowa badanych 50,6% korzystała z takich form pomocy, oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie jak: staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy, dotacje na dodatkowe miejsca pracy oraz refundacja poniesionych kosztów z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne.
- ✓ Spośród programów adresowanych do pracodawców, zdecydowana większość firm najczęściej korzystała ze staży 63,4%. Druga forma pomocy ciesząca się znacznym zainteresowaniem pracodawców 22,5% to: refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy.
- ✓ 42,3% respondentów dobrze lub bardzo dobrze ocenia działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie.
- ✓ Spośród pracodawców, którzy są zainteresowani współpracą, największy odsetek badanych – 14,9% wskazał odpowiedź: organizacja staży. Znaczny odsetek badanych – 14,7% jest zainteresowany uzyskaniem refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy, natomiast 12,7% oczekuje od PUP w Gnieźnie pomocy w znalezieniu pracownika.

- ✓ Najważniejszym problemem, który najczęściej sygnalizowali pracodawcy z powiatu gnieźnieńskiego to odpowiedni dobór osób bezrobotnych do potrzeb i oczekiwań pracodawców. Kolejnym sygnalizowanym problemem jest zły przepływ informacji i słaby kontakt PUP w Gnieźnie z lokalnymi pracodawcami. Ostatni postulat to brak środków lub niewystarczające środki Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie na realizację programów aktywizacyjnych, w tym przede wszystkim na organizację staży.

Spis treści:

Streszczenie	2
Wstęp	19
1. Profil powiatu gnieźnieńskiego z punktu widzenia rynku pracy, gospodarka powiatu – atuty i bariery	21
Charakterystyka powiatu od strony gospodarczej	21
Zróżnicowanie powiatu gnieźnieńskiego	24
Centrum gospodarcze powiatu	26
Powiat gnieźnieński, jako lokalny rynek pracy	27
Charakterystyka administracyjna powiatu gnieźnieńskiego	28
Aktywność społeczności lokalnej	29
Problem wykluczenia społecznego w powiecie gnieźnieńskim	30
2. Gospodarka powiatu gnieźnieńskiego – atuty i bariery	31
Główne zasoby i potencjał rozwojowy powiatu gnieźnieńskiego	31
Potencjał i bariery rozwoju powiatu gnieźnieńskiego	32
Zagrożenia dla rozwoju gospodarczego powiatu gnieźnieńskiego	33
Propozycje promocji atutów powiatu i przeciwdziałania zagrożeniom przez władze lokalne	34
Infrastruktura drogowo-techniczna w powiecie gnieźnieńskim	36
3. Kapitał ludzki i system edukacji w powiecie gnieźnieńskim	38
Trudności na rynku pracy wynikające z ukształtowania zasobów kapitału ludzkiego	38
Dostępność szkół na terenie powiatu gnieźnieńskiego	38
Szkoły na terenie powiatu gnieźnieńskiego	38
Praktyki, staże, warsztaty organizowane przez lokalne szkoły w powiecie gnieźnieńskim	39
Dopasowanie kształcenia do popytu na pracę w powiecie gnieźnieńskim	40
Pozaszkolne ośrodki szkoleniowe	41
4. Ludność powiatu gnieźnieńskiego	42
Prognoza demograficzna dla powiatu gnieźnieńskiego	43
Zmiany struktury ludności powiatu gnieźnieńskiego według płci, wieku i wykształcenia	44
Zmiany struktury ludności według miejsca zamieszkania	45
Zmiany zasobu ludności na tle innych powiatów, województwa	46

5. Ludność powiatu gnieźnieńskiego w wieku produkcyjnym	47
6. Pracujący w powiecie gnieźnieńskim.....	49
Osoby pracujące w powiecie gnieźnieńskim	49
Struktura pracujących w powiecie gnieźnieńskim.....	49
Charakterystyka pracujących w poszczególnych sektorach i w działach w powiecie gnieźnieńskim	51
Aktywność ekonomiczna ludności powiatu gnieźnieńskiego	51
Aktywność ekonomiczna ludności powiatu gnieźnieńskiego z uwzględnieniem płci, wieku, poziomu wykształcenia oraz miejsca zamieszkania	52
7. Bezrobotni w powiecie gnieźnieńskim	54
Liczba osób ekonomicznie bezrobotnych w powiecie gnieźnieńskim.....	54
Struktura bezrobotnych w powiecie gnieźnieńskim	54
Grupy ludności ponadprzeciętnie narażone na bezrobocie w powiecie gnieźnieńskim	60
Struktura bezrobotnych ze względu na przyczynę bezrobocia	61
Osoby nadreprezentowane w populacji bezrobotnych	62
Oczekiwania płacowe osób bezrobotnych	63
Zasiłki dla bezrobotnych	65
Metody poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne.....	65
Czas poszukiwania pracy – rozkład	66
Podstawowe bariery podjęcia pracy przez osoby bezrobotne	67
Problemem bezrobocia długookresowego	69
Przyczyn rejestracji osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie.....	70
Korzystanie bezrobotnych z aktywnych programów oferowanych przez PUP w Gnieźnie	70
8. Bierni zawodowo w powiecie gnieźnieńskim	71
Liczba osób biernych zawodowo	71
Struktura osób biernych zawodowo	71
Osoby nadreprezentowane w populacji biernych zawodowo w stosunku do całkowitej populacji w wieku produkcyjnym według:	72
Potencjał aktywizacyjny osób biernych zawodowo	73
Przyczyny braku zainteresowania podjęciem pracy przez biernych zawodowo	73
9. Popyt na pracę w powiecie gnieźnieńskim	75

<i>Specyfika sektora przedsiębiorstw w powiecie gnieźnieńskim</i>	<i>75</i>
<i>Fluktuacja zatrudnienia w przedsiębiorstwach powiatu gnieźnieńskiego</i>	<i>79</i>
<i>Stan przedsiębiorstw w powiecie gnieźnieńskim perspektywy</i>	<i>79</i>
<i>Przyczyny zwolnień pracowników i powody odrzucania kandydatów do pracy w procesie rekrutacji</i>	<i>80</i>
<i>Planowane przyjęcia pracowników w przedsiębiorstwach</i>	<i>81</i>
<i>Zatrudnianie absolwentów przez pracodawców z terenu.....</i>	<i>82</i>
<i>Trudności pracodawców z obsadzeniem wakatów</i>	<i>84</i>
<i>Współpraca lokalnych pracodawców z Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie</i>	<i>85</i>
<i>Wyniki monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie gnieźnieńskim .</i>	<i>87</i>
<i>Wyniki badań realizowanych wśród bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego ..</i>	<i>94</i>
<i>Cele i metodologia badań realizowanych wśród bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego</i>	<i>95</i>
<i>Charakterystyka badanej próby</i>	<i>97</i>
<i>Wcześniejsze zatrudnienie bezrobotnych przed rejestracją w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie</i>	<i>106</i>
<i>Przyczyny niepodejmowania zatrudnienia przed rejestracją w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie</i>	<i>107</i>
<i>Powody zakończenia pracy przez bezrobotnych</i>	<i>109</i>
<i>Częstotliwość zmiany miejsca pracy przez bezrobotnych</i>	<i>110</i>
<i>Okres od momentu utraty pracy lub ukończenia szkoły do rejestracji osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie.....</i>	<i>111</i>
<i>Okres poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne</i>	<i>112</i>
<i>Skłonność osób bezrobotnych do przekwalifikowania</i>	<i>113</i>
<i>Metody przekwalifikowania zawodowego.....</i>	<i>115</i>
<i>Uczestnictwo osób bezrobotnych w kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP w Gnieźnie</i>	<i>116</i>
<i>Rodzaje kursów i szkoleń, w których uczestniczyły osoby bezrobotne.....</i>	<i>117</i>
<i>Wpływ szkoleń na sytuację zawodową osób bezrobotnych.....</i>	<i>118</i>

<i>Ocena szkolenia.....</i>	<i>119</i>
<i>Zainteresowanie osób bezrobotnych uczestnictwem w szkoleniach i kursach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie.....</i>	<i>119</i>
<i>Rodzaje kursów i szkoleń, w których chciałyby uczestniczyć osoby bezrobotne</i>	<i>121</i>
<i>Zainteresowanie doradztwem w zakresie wyznaczania potrzeb szkoleniowych</i>	<i>124</i>
<i>Zainteresowanie uczestnictwem w stażach oraz przygotowaniu zawodowym dorosłych</i>	<i>126</i>
<i>Potencjalna praca a wyuczony zawód</i>	<i>129</i>
<i>Gotowość do podjęcia pracy wymagającej</i>	<i>130</i>
<i>Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób bezrobotnych</i>	<i>131</i>
<i>Oczekiwana forma zatrudnienia</i>	<i>132</i>
<i>Branża, w której chciałby pracować osoby bezrobotne</i>	<i>135</i>
<i>Ranking pracodawców w których zatrudnienie chcieliby znaleźć bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego.....</i>	<i>136</i>
<i>Najważniejsze elementy decydujące o wyborze miejsca pracy.....</i>	<i>137</i>
<i>Ocena szans na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy</i>	<i>138</i>
<i>Bariery i trudności w znalezieniu pracy</i>	<i>140</i>
<i>Największe problemy związane z sytuacją bezrobocia</i>	<i>142</i>
<i>Najodpowiedniejszy (możliwy) wariant wyjścia z bezrobocia.....</i>	<i>143</i>
<i>Ocena szans na zatrudnienie.....</i>	<i>144</i>
<i>Gotowość osób bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia</i>	<i>145</i>
<i>Aktywność osób bezrobotnych w procesie poszukiwania pracy</i>	<i>146</i>
<i>Metody poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne. Sposoby znalezienia zatrudnienia w okresie 30 dni poprzedzających badanie.....</i>	<i>148</i>
<i>Znajomość oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie skierowanej do osób bezrobotnych</i>	<i>149</i>
<i>Wsparcie zaoferowane przez PUP w Gnieźnie</i>	<i>150</i>
<i>Przyjęcie oferty aktywizacyjnej skierowanej przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie</i>	<i>152</i>
<i>Zainteresowanie osób bezrobotnych udziałem w programach aktywizacyjnych</i>	<i>154</i>
<i>Stopień zadowolenia z dotychczasowego wsparcia udzielonego przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie</i>	<i>155</i>
<i>Powody niezadowolenia z dotychczasowego wsparcia</i>	<i>156</i>

<i>Ocena oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych</i>	157
<i>Opinie osób bezrobotnych na temat oferty aktywizacyjnej</i>	159
<i>Główne oczekiwania wobec Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie</i>	160
<i>Wyniki badań realizowanych wśród pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego</i>	162
<i>Cele i metodologia badań realizowanych wśród pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego</i>	163
<i>Charakterystyka badanych przedsiębiorstw</i>	165
<i>Forma własności badanych przedsiębiorstw</i>	165
<i>Lokalizacja badanych przedsiębiorstw</i>	165
<i>Wielkość zatrudnienia w badanych przedsiębiorstwach</i>	166
<i>Długość funkcjonowania badanych przedsiębiorstw</i>	167
<i>Profil działalności badanych przedsiębiorstw</i>	168
<i>Zakres terytorialny prowadzone działalności</i>	169
<i>Fluktuacja zatrudnienia - obecna sytuacja kadrowa</i>	170
<i>Fluktuacja zatrudnienia - planowane decyzje kadrowe</i>	171
<i>Przyczyny zwolnień pracowników</i>	173
<i>Powody przyjęć pracowników</i>	174
<i>Struktura zatrudnienia w przedsiębiorstwach powiatu gnieźnieńskiego</i>	175
<i>Lokalny rynek pracy w opinii pracodawców</i>	177
<i>Ocena zmian na lokalnym rynku pracy</i>	177
<i>Funkcjonowanie badanych przedsiębiorstw – kondycja firm w powiecie gnieźnieńskim</i>	178
<i>Ocena obecnej sytuacji na lokalnym rynku pracy w kontekście poszukiwanych pracowników.</i>	179
<i>Trudności w znalezieniu pracowników – przyczyny</i>	181
<i>Obecne działania rekrutacyjne i potrzeby kadrowe lokalnych pracodawców</i>	183
<i>Najpilniejsze potrzeby kadrowe</i>	183
<i>Oczekiwane przez pracodawców umiejętności praktyczne kandydatów do pracy</i>	185
<i>Najmniejsze trudności w znalezieniu pracowników</i>	186
<i>Kursy i szkolenia, które ułatwią osobom bezrobotnym podejmowanie pracy</i>	188

<i>Zainteresowanie pracodawców zatrudnieniem osób bezrobotnych przeszkolonych pod kątem oczekiwanych kwalifikacji i umiejętności</i>	<i>189</i>
<i>Sposoby poszukiwania pracowników przez pracodawców</i>	<i>192</i>
<i>Wiedza pracodawców na temat programów oraz pomocy oferowanej pracodawcom przez PUP w Gnieźnie.....</i>	<i>193</i>
<i>Korzystanie pracodawców z form pomocy oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie</i>	<i>194</i>
<i>Formy pomocy, z których skorzystali pracodawcy</i>	<i>195</i>
<i>Współpraca z PUP w Gnieźnie w zakresie pośrednictwa pracy</i>	<i>196</i>
<i>Ocena działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie</i>	<i>197</i>
<i>Działania oczekiwane przez pracodawców</i>	<i>198</i>
<i>Bariery utrudniające współpracę pomiędzy pracodawcami a Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie</i>	<i>199</i>
<i>Grupy społeczne będące w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy</i>	<i>200</i>
Wnioski.....	203
Rekomendacje.....	213

Wstęp

Niniejszy raport zawiera szczegółową analizę wyników badań społecznych, które zostały przeprowadzone przez Ośrodek Badań Społecznych i Marketingowych INDEKS z Poznania wśród osób bezrobotnych oraz pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego. W raporcie zawarte zostały zarówno najważniejsze, jak i najciekawsze wnioski z kompleksowego badania rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim. Badanie zostało przeprowadzone na zlecenie Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w okresie od 02.12.2011 roku do 16.12.2011 roku. Prezentowane opracowanie składa się z trzech niezależnych części: analizy dostępnych danych statystycznych, będących w dyspozycji Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie, badań ankietowych ilościowych przeprowadzonych techniką bezpośrednich wywiadów kwestionariuszowych PAPI wśród **662** osób bezrobotnych oraz badań ilościowych zrealizowanych techniką wywiadu telefonicznego wspomaganego komputerowo CATI wśród **449** pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego. Przedstawiony raport ma charakter kompleksowej i szczegółowej analizy lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim. Pierwsza część raportu zawiera precyzyjne informacje dotyczące charakterystyki społeczno-demograficznej mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego, a także osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie. W pierwszej części opracowania przedstawiono profil powiatu gnieźnieńskiego z punktu widzenia rynku pracy w tym także danych dotyczących: gospodarki powiatu jej atutów i barier, systemu edukacji w powiecie, ludności powiatu, ludności powiatu w wieku produkcyjnym, osób pracujących, bezrobotnych, biernych zawodowo, popyt na pracę oraz bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie. W analizie danych zastanych przedstawione zostały także szczegółowe informacje dotyczące charakterystyki społeczno-demograficznej osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Gnieźnie oraz porównanie wyników do danych z regionu i kraju oraz zmian zachodzących w czasie. Analiza zawiera informacje o strukturze bezrobocia rejestrowanego w powiecie, kierunkach i natężeniach zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy, a przede wszystkim prezentuje dynamikę zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy. Analiza danych zastanych umożliwia obserwowanie zjawisk zachodzących na rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia i szkolenia

bezrobotnych. Do opracowania analizy desk research wykorzystane zostały między innymi następujące dokumenty: dane statystyczne PUP w Gnieźnie, ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, dane statystyczne WUP, dane statystyczne GUS, dane statystyczne badanie aktywności ekonomicznej ludności BAEL, dane statystyczne Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Druga część raportu zawiera wyniki badań, które zostały przeprowadzone wśród osób bezrobotnych i zawiera diagnozę oraz opinie osób bezrobotnych na temat: określenia i zidentyfikowania barier i przeszkód utrudniających podjęcie zatrudnienia, a także poszukiwania sposobów, które umożliwią pełniejszy dostęp do zatrudnienia. W raporcie przedstawione zostały informacje na temat potrzeb szkoleniowych i aktywizacyjnych osób bezrobotnych. Trzecia część raportu zawiera informacje na temat oczekiwań lokalnych pracodawców w stosunku do kwalifikacji i kompetencji poszukiwanych pracowników oraz problemów, jakie napotykają lokalni pracodawcy w procesie rekrutacji pracowników. Badanie przeprowadzone wśród pracodawców umożliwiło określenie zapotrzebowania lokalnych pracodawców na pracowników o wskazanych umiejętnościach, kwalifikacjach i kompetencjach zawodowych. Badanie ukazało, jakie zawody i kompetencje zawodowe cieszą się mniejszym lub większym zainteresowaniem ze strony pracodawców. W raporcie zaprezentowane i zdiagnozowane zostały także bariery, które ograniczają pracodawcom efektywniejszą współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie. Zrealizowane badanie ma istotne i ważne znaczenie w wyznaczeniu przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie kierunków szkolenia bezrobotnych oraz realizacji programów aktywizujących osoby bezrobotne w celu promowania ich zatrudnienia. Badanie powinno przyczynić się także do optymalizacji działań i skutecznienia metod współpracy z lokalnymi pracodawcami.

1. Profil powiatu gnieźnieńskiego z punktu widzenia rynku pracy, gospodarka powiatu – atuty i bariery

Charakterystyka powiatu od strony gospodarczej

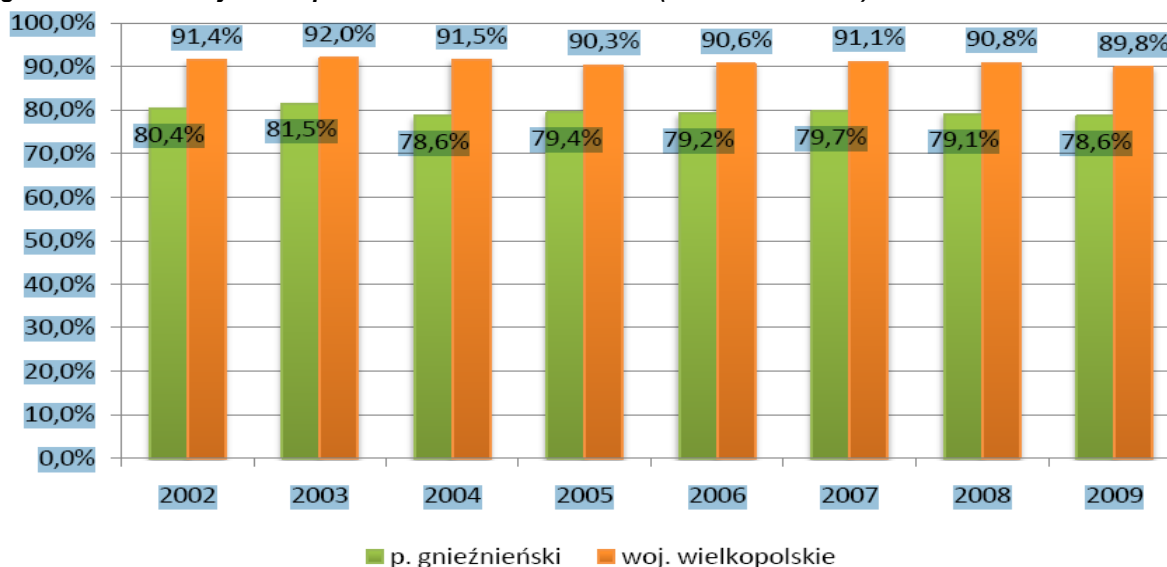
Powiat gnieźnieński zlokalizowany jest w środkowozachodniej części Polski w Województwie Wielkopolskim. Należy on do największych powiatów w Wielkopolsce - jego powierzchnia wynosi 1254 km kw., natomiast liczba ludności w 2009 roku wynosiła 141 719 tj. 4,2% ogółu ludności całego województwa. Na dzień 31. 12. 2010 wzrosła do 142 285. Czyni go to szóstym powiatem w województwie pod względem wielkości powierzchni i czwartym pod względem liczby ludności. Powiat gnieźnieński składa się z 10 gmin:

- 1 gmina miejska Gniezno,
- 4 gminy miejsko – wiejskie: Witkowo, Trzemeszno, Kłecko i Czarniejewo,
- 5 gmin wiejskich: Gniezno, Kiszkowo, Łubowo, Niechanowo oraz Mieleszyn.

Generalnie powiat pod względem gospodarczym charakteryzuje się strukturą rolno – przemysłową z dominującym ciężeniem na rolnictwo i przetwórstwo rolno – spożywcze ponad innymi gałęziami gospodarki. Użytki rolne (grunty orne, sady, łąki i pastwiska) stanowią 73% całkowitej powierzchni powiatu. Ważną pozycję jednak odgrywa również przemysł, który stanowi źródło utrzymania dla znacznej części ogółu pracujących. W systemie REGON zgodnie z danymi GUS w I półroczu 2011 r. liczba podmiotów gospodarczych w powiecie gnieźnieńskim wynosiła 14 980 - głównie małych i średnich o charakterze prywatnym. Najczęściej są to rodzinne firmy o długiej tradycji, które zajmują się produkcją odzieży, obuwia, akcesoriów dla obuwnictwa, budownictwem, transportem, produkcją okien, przetwórstwem rolno - spożywczym, produkcją mebli, obróbką metali, produkcją maszyn, a także obsługą nieruchomości i firm. Analizując dane GUS dotyczące wpisów do systemu REGON, można zauważyć, że w ostatnich latach liczba przedsiębiorstw wyraźnie wzrosła. Plan Rozwoju Lokalnego dla Powiatu Gnieźnieńskiego sporządzony przez GARG wskazuje, że rośnie nie tylko liczba przedsiębiorstw w powiecie, ale i ich potencjał ekonomiczno-wytwórczy oraz kwalifikacje pracowników. Dalszy rozwój przedsiębiorczości uwarunkowany jest przede wszystkim czynnikami lokalnymi i regionalnymi, a także makroekonomicznymi. Dużym atutem powiatu jest położenie jego stolicy - Gniezna, które zlokalizowane jest na skrzyżowaniu dróg międzynarodowych i krajowych oraz linii kolejowych. Ponadto zaliczane jest ono do jednego z pięciu ośrodków subregionalnych

w Wielkopolsce, ma potencjał, aby być lokomotywą rozwoju gospodarki oraz społeczności lokalnej. Jednak na chwilę obecną PKB przypadający na mieszkańca wskazuje, że Gniezno, jak i inne ośrodki subregionalne (poza poznańskim) rozwijają się relatywnie słabo. Miejscowości położone w powiecie gnieźnieńskim leżą w bliskiej odległości od miasta Poznania, które uznawane jest za ważniejszy ośrodek przemysłowy w Polsce. Dzięki temu mają potencjał, aby się rozwijać, gdyż np. mogą wystawiać się na Międzynarodowych Targach Poznańskich, mają ułatwiony dostęp do lotniska i infrastruktury drogowej – autostrad. Poziom życia mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego, podobnie jak i możliwości rozwojowe gospodarki uzależnione są od stanu finansów publicznych. Gminy powiatu gnieźnieńskiego wydają na inwestycje od 0,14% do 32,95% swych dochodów rocznie. Warto zaznaczyć, że gminy posiadały w 2003 roku dochody zbliżone, a niekiedy przekraczające średnie dochody przypadające na jednego mieszkańca w Wielkopolsce. Natomiast dochody powiatu przypadające na jednego mieszkańca w tym samym roku były znacznie niższe niż średnia wojewódzka i krajowa. Istnieje również różnica pomiędzy przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem brutto w powiecie gnieźnieńskim a średnią krajową.

Wykres nr 1. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej krajowej w powiecie gnieźnieńskim i woj. wielkopolskim w latach 2002 – 2009. (Źródło dane GUS)

Powiat gnieźnieński zaliczany jest do obszarów o wysokiej stopie bezrobocia i stosunkowo niskim poziomie życia. W 2010 roku zajął dwunastą pozycję wśród powiatów wielkopolskich, jeśli chodzi o wielkość stopy bezrobocia, która wyniosła 12,7%. Takie wyniki wskazują na występowanie istotnych problemów na lokalnym rynku pracy zarówno w zakresie zatrudnienia, podaży i popytu na pracę. W związku z dużo mniejszą chłonnością lokalnego rynku pracy i możliwością absorpcji siły roboczej stopa bezrobocia jest na wysokim poziomie, wyższym niż przeciętna stopa dla

województwa wielkopolskiego i dla całego kraju, która wynosiła odpowiednio 9,2% i 12,4%. Mniejsza liczba zakładów pracy w powiecie gnieźnieńskim zatrudniających mniejszą liczbę pracowników, negatywna fluktuacja zatrudnienia w regionie powodują, że stopa bezrobocia przez długi okres utrzymuje się na zbliżonym relatywnie wysokim poziomie.

Tabela nr 1. Stopa bezrobocia w 2010 roku w powiatach województwa wielkopolskiego (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Podregiony i powiaty	Stopa bezrobocia
POLSKA	12,4
WIELKOPOLSKIE	9,2
Powiat poznański	3,5
Powiat m. Poznań	3,6
Powiat kępiński	5,6
Powiat nowotomyski	6,4
Powiat wolsztyński	6,4
Powiat grodziski	8,1
Powiat kaliski	8,5
Powiat m. Leszno	8,5
Powiat śremski	8,5
Powiat m. Kalisz	8,6
Powiat międzychodzki	8,7
Powiat kościański	9,0
Powiat leszczyński	9,4
Powiat ostrzeszowski	9,7
Powiat obornicki	10,3
Powiat krotoszyński	10,5
Powiat pilski	11,0
Powiat szamotulski	11,3
Powiat rawicki	11,7
Powiat ostrowski	11,8
Powiat turecki	11,9
Powiat gostyński	12,5
Powiat gnieźnieński	12,7
Powiat pleszewski	13,1
Powiat m. Konin	13,5
Powiat wrzesiński	13,6
Powiat średzki	13,9
Powiat kolski	14,4
Powiat czarnkowsko-trzcianecki	15,0
Powiat jarociński	15,2
Powiat chodzieski	15,2
Powiat słupecki	16,4
Powiat koniński	18,1
Powiat wągrowiecki	18,7
Powiat złotowski	18,8

Na najniższym poziomie żyje, podobnie zresztą jak w całej Wielkopolsce, ludność rolnicza o słabej mobilności przestrzennej. Ze względu na relatywnie wysoką stopę bezrobocia oraz niższe płace powiat gnieźnieński jest mniej atrakcyjny, jako miejsce do życia.

Zróżnicowanie powiatu gnieźnieńskiego

Jednostki wchodzące w skład powiatu różnią się między sobą, jeśli chodzi o typ gospodarki. Niektóre z nich nastawione są na rolnictwo, inne zaś na turystykę. Ich zróżnicowanie wynika z położenia w powiecie oraz warunków geograficznych. Pod względem procentowego udziału gruntów ornych dominują gminy: Niechanowo, Kiszkowo, Łubowo, Czerniejewo i Kłecko. Największymi gminami pod względem powierzchni upraw oraz liczby gospodarstw są natomiast: Gniezno, Witkowo i Trzemeszno. Dominują one także, jeśli chodzi o dostęp do instytucji kultury. Jeśli chodzi o skalę bezrobocia w powiecie, to najmniejsze jest w gminie Gniezno. Wynika to przede wszystkim z bardzo dobrego położenia, które jest dobrze skomunikowane z Gniezmem i Poznaniem, które są ośrodkami subregionalnymi i łatwiej jest w nich znaleźć pracę. Dzięki temu ludność zamieszkująca tereny wiejskie wykazuje większą aktywność w poszukiwaniu pozarolniczych źródeł utrzymania. Najwyższe bezrobocie w powiecie gnieźnieńskim w odniesieniu do liczby mieszkańców notowane jest natomiast w gminie Trzemeszno. Należy pamiętać, że w powiecie gnieźnieńskim istnieje bezrobocie ukryte, które największe jest na terenach wiejskich. Poniżej znajdują się dane przedstawiające procentowy udział bezrobotnych do liczby mieszkańców.

Tabela nr 2. Procentowy udział bezrobotnych do liczby mieszkańców stan na 31.12.2004 r. (źródło: Raport o stanie Powiatu Gnieźnieńskiego)

Nazwa miasta lub gmin	stopa bezrobocia
m. i gm. Trzemeszno	10,27%
m. Gniezno	9,51%
m. i gm. Czerniejewo	8,93%
m. i gm. Kłecko	8,90%
gm. Mieleszyn	8,78%
gm. Niechanowo	8,59%
m. i gm. Witkowo	8,20%
gm. Kiszkowo	8,19%
gm. Łubowo	7,33%
gm. Gniezno	5,73%

Gminy leżące na terenie powiatu gnieźnieńskiego cechują się zróżnicowanym nakładem finansowym na inwestycje. Najbardziej aktywizowane są tereny leżące wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych. Szczególnie dobrze radzącą sobie gminą jest gmina Gniezno. Jest to typowa gmina rolnicza, które posiada wiele walorów przyrodniczych i turystycznych. Gniezno zaspakaja potrzeby mieszkańców gminy w zakresie usług administracyjnych, oświaty, zdrowia, handlu, kultury oraz daje większe szanse na uzyskanie pracy. Gmina Gniezno połączona z miastem Gniezno, zajmuje w powiecie gnieźnieńskim pierwsze miejsce pod względem posiadanego potencjału rozwojowego. Dużym atutem tej gminy jest niewątpliwie bliskość Poznania. Podobnie jest w przypadku gminy Łubowo. Nie tylko znajduje się w pobliżu Gniezna i Poznania, ale i również posiada dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną. Na jej terenie przebiega fragment Szlaku Piastowskiego, co sprzyja organizacji imprez kulturalnych. W jej okolicach znajduje się także Lednicki Park Krajobrazowy. Mieszkańcy gminy Łubowo cechują się większą przedsiębiorczością od mieszkańców pozostałych gmin. Duża część gospodarstw domowych zwiększa swoje dochody poprzez własną działalność gospodarczą. Gmina, aby nie stracić tego potencjału, chętnie inwestuje w sieć infrastruktury technicznej i społecznej. Ważną rolę pełni gmina i miasto Trzemeszno. Jest ono centrum przemysłowo – handlowo – usługowym powiatu. Sprzyja temu jego dogodne położenie (15 km od Gniezna, 65 km od Poznania,) oraz ważne szlaki komunikacyjne (linia kolejowa o znaczeniu krajowym Poznań – Toruń oraz regionalna droga krajowa nr 256 Gniezno – Strzelno). Gmina Witkowo jest natomiast istotną gminą rolniczo – rekreacyjną. W skład organizacyjny gminy wchodzi 26 wsi sołeckich i miasto Witkowo, stanowiące siedzibę władz samorządowych i centrum gospodarczo - handlowe. Porównując potencjał poszczególnych gmin na terenie powiatu gnieźnieńskiego na podstawie rankingu gmin województwa wielkopolskiego, która została przygotowaną przez Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego, można uznać, że miasto i gmina Gniezno są najbardziej atrakcyjne wśród gmin powiatu, jeśli chodzi o inwestycje. Tutaj znajduje się największa liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON, największy jest udział ludności z wyższym wykształceniem w ogóle ludności w wieku produkcyjnym, a także udział spółek z kapitałem zagranicznym w ogóle spółek prawa handlowego. Współczynniki aktywności zawodowej, saldo migracji na 1000 mieszkańców, udział zatrudnionych w usługach, liczba osób prowadzących własną działalność gospodarczą oraz liczba fundacji i stowarzyszeń na 1000 mieszkańców, udział mieszkań skanalizowanych w ogólnej liczbie mieszkań czynią również gminę Gniezno najlepszą pod względem aktywności społecznej i warunków życia. Natomiast gminą, która ma największe dochody własne na 1 mieszkańca

oraz najwięcej inwestuje, jest gmina Mieleszyn. Za najbardziej atrakcyjną pod względem turystycznym została uznana gmina Witkowo.

Tabela nr 3. Ranking gmin powiatu gnieźnieńskiego na podstawie roboczej wersji rankingu gmin województwa wielkopolskiego przygotowanej na początku 2004 roku przez Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego.

Jednostka Samorządu Terytorialnego	Strefa aktywności społecznej i warunków życia			Finanse gminy			Aktywność inwestycyjna		
	wskaźnik syntetyczny	miejsce ogółem	miejsce w powiecie	wskaźnik syntetyczny	miejsce ogółem	miejsce w powiecie	wskaźnik syntetyczny	miejsce ogółem	miejsce w powiecie
Miasto Gniezno	44,93	31	1	25,64	83	3	40,86	8	1
Gmina Gniezno									
Gmina Trzemeszno	30,71	185	8	21,78	116	6	27,1	86	4
Gmina Czarniejewo	31,87	171	7	17,89	153	8	30,94	56	3
Gmina Witkowo	38,31	97	2	22,93	109	5	26,93	89	5
Gmina Lubowo	37,53	105	3	18,86	140	7	31,42	53	2
Gmina Kiszkowo	35,37	132	4	35,04	31	2	22,29	145	7
Gmina Klecko	32,27	167	6	24,38	98	4	21,33	155	8
Gmina Mieleszyn	32,38	165	5	39,65	22	1	19,78	171	9
Gmina Niechanowo	30,64	186	9	13,21	193	9	24,45	113	6

Tabela nr 4. Ranking gmin powiatu gnieźnieńskiego na podstawie roboczej wersji rankingu gmin województwa wielkopolskiego przygotowanej na początku 2004 roku przez Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego.

Jednostka Samorządu Terytorialnego	Rolnictwo			Rekreacja			Ocena końcowa		
	wskaźnik syntetyczny	miejsce ogółem	miejsce w powiecie	wskaźnik syntetyczny	miejsce ogółem	miejsce w powiecie	wskaźnik syntetyczny	miejsce ogółem	miejsce w powiecie
Miasto Gniezno	51,58	81	9	32,89	37	2	40,49	16	1
Gmina Gniezno									
Gmina Trzemeszno	54,3	65	8	26,04	47	3	27,75	98	6
Gmina Czarniejewo	58,86	45	6	4,29	120	9	26,6	111	8
Gmina Witkowo	56,41	50	7	45,47	19	1	31,53	56	2
Gmina Lubowo	61,29	37	5	19,42	63	7	29,8	72	4
Gmina Kiszkowo	61,8	34	4	21,05	53	5	29,95	69	3
Gmina Klecko	71,16	16	2	20,17	57	6	26,66	109	7
Gmina Mieleszyn	62,97	31	3	22,56	50	4	29,7	74	5
Gmina Niechanowo	77,76	6	1	9,61	100	8	24,06	151	9

Centrum gospodarcze powiatu

Szczególnie atrakcyjnym dla mieszkańców ośrodkiem jest niewątpliwie stolica powiatu - Gniezno. Otoczona jest ona równomiernie przez dziewięć gmin, co zdecydowanie ułatwia jego komunikację i rozwój. Jego dogodne położenie względem największych szlaków komunikacyjnych w Wielkopolsce oraz względem stolicy regionu sprzyja inwestycjom podejmowanym przez przedsiębiorców. Obecnie znajduje się w nim około pięćdziesięciu

dużych firm i zakładów przemysłowych oraz wiele małych firm, które generuje większe zapotrzebowanie na pracę. Miasto to stanowi także centrum kultury, oświaty, zdrowia, handlu. W Gnieźnie znajdują się liczne zabytki, a także przez cały rok odbywają się cykliczne wydarzenia kulturalne. Rozwija się ono również, jako ośrodek edukacyjny. Obecnie funkcjonują tam cztery wyższe uczelnie. Trudno jednak uznać, aby Gniezno decydowało o kierunkach rozwoju całego powiatu. Ma potencjał, który jednak nie jest całkowicie wykorzystywany.

Powiat gnieźnieński, jako lokalny rynek pracy

Powiat gnieźnieński nie stanowi naturalnego rynku pracy. Cechuje się on jednym z najwyższych wskaźników bezrobocia w województwie wielkopolskim, które wzrasta sukcesywnie z nieznacznymi wahaniami. Na dzień 30 czerwca 2011 roku stopa bezrobocia wyniosła 12,6%. Bezrobocie w powiecie gnieźnieńskim ma charakter strukturalny i długotrwały. Zmiany, jakie zaszły w przemyśle lekkim, spowodowały upadek wielu zakładów produkcyjnych położonych na terenie miasta Gniezna (m.in. Wielkopolskich Zakładów Obuwia „Polania” w Gnieźnie, Garbarni, Fabryka Galanterii „Lech”). Powstanie nowych firm nie przyczyniło się jednak do zmniejszenia skali bezrobocia. Trudna sytuacja na rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim wynikała również ze zbyt małych migracji wewnętrznych (np. w ramach województwa wielkopolskiego) i zagranicznych. Obecnie odnotowuje się ciągły wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym, który nie idzie jednak w parze z wzrostem popytu na pracę. Nowotworzone miejsca pracy różnią się znacznie od tych likwidowanych pod względem lokalizacji, potrzebnych kwalifikacji itp., co utrudnia odnalezienie się na rynku pracy ludziom, którzy ją utracili. Na sytuację na rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim wpływa niewątpliwie także niedostosowany do rynku pracy system kształcenia, który zbyt wolno reaguje na nadchodzące zmiany. Niedostosowany system kształcenia do potrzeb rynku pracy jest szczególnie niebezpieczny w przypadku bezrobotnych odchodzących z rolnictwa. Nie mogą oni znaleźć zatrudnienia ani w usługach, ani w produkcji, gdyż najczęściej zakończyli oni edukację na szkole podstawowej. W ostatnich latach sytuacja na rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim nieznacznie się przeobraziła, część osób w wieku produkcyjnym podjęło zatrudnienie za granicą. Zwiększyła się także mobilność mieszkańców do podejmowania pracy poza obrębem powiatu. W związku z powyższymi przeobrażeniami należy stwierdzić, że rynek pracy nie jest już tak zamknięty i hermetyczny w obrębie powiatu gnieźnieńskiego, a granice administracyjne nie oddają rzeczywistych więzi, czy orientacji ludzi w zakresie mobilności zawodowej i przestrzennej.

Charakterystyka administracyjna powiatu gnieźnieńskiego

Powiat gnieźnieński leży, na Wysoczyźnie Gnieźnieńskiej, na pograniczu Wielkopolski i Pałuk. Powiatami sąsiadującymi są powiaty: zniński i mogileński, (województwo kujawsko – pomorskie), słupecki, wrzesiński, poznański i wągrowiecki. Powiat Gnieźnieński w swych granicach obejmuje: Gniezno (miasto), Witkowo (miasto i gmina), Trzemeszno (miasto i gmina), Kłecko (miasto i gmina), Czarniejewo (miasto i gmina), Gniezno (gmina), Kiszkowo (gmina), Łubowo (gmina), Niechanowo (gmina), Mieszychy (gmina), Zajmują one obszar o powierzchni 1254 km kw. Obszar ten zamieszkiwany jest przez 141 719 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 113 osób/km kw. Odległość pomiędzy stolicą Powiatu - Gnieznem - a stolicą Województwa - Poznaniem- wynosi 50 km. Powiat Gnieźnieński nie jest stabilną jednostką administracyjną. Utworzony został w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Niektóre z gmin, które obecnie wchodzi w jego skład znajdowały się w różnych województwach, np. gmina Gniezno należała do województwa poznańskiego, a gmina Trzemeszno do województwa bydgoskiego. Gminy zwykle rzadko i niechętnie podejmują partnerskie współdziałanie z powiatem. Zwykle rywalizują one między sobą, akcentując swoją niezależność i odrębność. Na terenie Powiatu gnieźnieńskiego udało się jednak przeprowadzić kilka wspólnych przedsięwzięć. Warto je podejmować, gdyż wspólne działania owocują wzrostem zamożności powiatu i jego gotowości do inwestowania. Na terenie powiatu gnieźnieńskiego udało się pokonać bariery i podjęto kilka wspólnych przedsięwzięć:

- ✓ Gnieźnieńska Agencja Rozwoju Gospodarczego,
- ✓ Lokalna Organizacja Turystyczna,
- ✓ Związek Gmin „Szlaku Piastowskiego” na rzecz ochrony środowiska.
- ✓ Lokalna Grupa Działania Światowid

Powiat Gnieźnieński nawiązał także współpracę zagraniczną. Jego partnerami są: Niemcy, Włochy, Ukraina. Partnerzy Powiatu Gnieźnieńskiego:

- ✓ Powiat Teltow-Fläming (Niemcy, Land Brandenburgia)
- ✓ Prowincja Di Forli-Cesena (Włochy, Region Emilia Romagna)
- ✓ Browary (Ukraina, Obwód Kijowski)
- ✓ Magdeburg (Niemcy, Land Saksonia-Anhalt)
- ✓ Rejon Humański (Ukraina, Okręg Czerkawski)

Aktywność społeczności lokalnej

Społeczność lokalna cechuje się małą aktywnością społeczną. Jest to efektem wysokiego bezrobocia występującego na terenie powiatu gnieźnieńskiego oraz samą strukturą powiatu. Aby zadbać o rozwój umiejętności w zakresie działalności na rzecz lokalnych społeczności, należałoby zająć się aktywizacją młodzieży. Powiat prowadzi działania mające na celu integrację społeczności lokalnej. W celu integracji powołał kilka instytucji: Powiatowego Rzecznika Konsumentów, Radę Społeczną Zespołu Opieki Zdrowotnej w Gnieźnie, Centrum kryzysowe, Powiatowa Rada Zatrudnienia w Gnieźnie. Według informacji zawartych na stronie www.powiat-gniezno.pl na terenie Powiatu Gnieźnieńskiego działa ponad 100 stowarzyszeń, fundacji i organizacji pozarządowych. Działają zarówno stowarzyszenia samorządowe, jak i oddziały miejscowe stowarzyszeń ogólnopolskich. Wciąż jednak brakuje środków na rozwijanie ich działalności. Z punktu widzenia interesu, jakim jest rozwiązywanie problemów społecznych, szczególne znaczenie mają takie organizacje, jak: Stowarzyszenie Centrum Rehabilitacyjno-Kulturalne "Promyk", Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Stowarzyszenie KOMPAS, Dom Reintegracji Społecznej „KAWIARY”, Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób Zaburzeniami Psychicznymi „CONCORDIA”, Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Upośledzonymi Umysłowymi, Stowarzyszenie Rodzin i Osób Niepełnosprawnych „Razem” w Gnieźnie, Koło Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym Ruchowo, Powiatowe Stowarzyszenie Na Rzecz Pomocy Bezdomnym i Integracji Społecznej „DOM”, Stowarzyszenie Solidarni z Bezrobotnymi, Gnieźnieńskie Stowarzyszenie Abstynenckie „Odnowa” (źródło: Analiza SWOT Problemów Społecznych dla Powiatu Gnieźnieńskiego). Na terenie powiatu pojawiły się oddolne inicjatywy w działaniach gospodarczych, jednak nie mają one wystarczającego potencjału, aby doprowadzić do rozbudowy infrastruktury.

Problem wykluczenia społecznego w powiecie gnieźnieńskim

W powiecie gnieźnieński zauważalny jest proces ubożenia społeczeństwa. Zwiększa się liczba osób potrzebujących pomocy społecznej. W szczególnie trudnej sytuacji są osoby niepełnosprawne, które napotykać na szereg barier architektonicznych i nie otrzymują wystarczającego wsparcia. Ponadto w Powiecie nastąpił wzrost patologii społecznych w zakresie alkoholizmu i narkomanii. Instytucją prowadzącą pomoc społeczną na terenie powiatu w zakresie ponad gminnym jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. W jego działaniach wspierają go organizacje pozarządowe: Caritas, Schronisko dla bezdomnych przy Parafii M. Kolbe, Jadłodajnia przy przedszkolu na ul. Lecha, Polski Związek Niewidomych, Polski Związek Głuchych, Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego i Towarzystwo Przyjaciół Dzieci. Pomocy mieszkańcom Powiatu Gnieźnieńskiego, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej udziela dziesięć ośrodków pomocy społecznej (w tym jeden Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnieźnie). Przyznają one pomoc w postaci: zasiłku stałego, zasiłku stałego wyrównawczego, macierzyńskiego zasiłku okresowego oraz macierzyńskiego zasiłku jednorazowego, dożywiania dzieci w szkołach, zasiłków celowych. Pomocy mieszkańcom udzielają także Gminne Komisje ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja ta m.in. przeprowadza rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu oraz z ich rodzinami, kieruje sprawy do sądu o wszczęcie postępowania w celu orzeczenia o stopniu uzależnienia i wskazania rodzaju leczenia oraz kieruje wnioski o zastosowaniu leczenia przymusowego. W ciągu całego roku Komisje utrzymują stały kontakt z Komendą Powiatową Policji w Gnieźnie, zgodnie z realizowanym programem Niebieska Karta oraz oddziałem dla osób uzależnionych Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka”. W okresie wiosennym oraz letnim dofinansowywane są obozy terapeutyczne i profilaktyczne dla dzieci i młodzieży. Dofinansowywane są także półkolonie organizowane przez różne stowarzyszenia i organizacje pozarządowe. Ze środków komisji dofinansowywane jest także dożywianie dzieci uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych oraz organizowanie różnych imprez dla dzieci w szkołach podstawowych a także upominki Wielkanocne, upominki z okazji Dnia Dziecka oraz Świąt Bożego Narodzenia.

2. Gospodarka powiatu gnieźnieńskiego – atuty i bariery

Główne zasoby i potencjał rozwojowy powiatu gnieźnieńskiego

Porównując powiat gnieźnieński na tle innych obszarów można go uznać za rejon o średnim potencjale społeczno - gospodarczym. Posiada on jednak kilka istotnych atutów, które z powodzeniem może wykorzystać w celu dalszego intensywnego rozwoju. Jego główną zaletą z punktu widzenia potencjalnych inwestorów jest dogodne położenie względem najważniejszych szlaków komunikacyjnych w Wielkopolsce oraz mała odległość dzieląca go od Poznania, gdzie znajduje się międzynarodowe lotnisko pasażerskie i cargo - Poznań Ławica. Dobra sieć dróg międzynarodowych i wojewódzkich pozwala sprawnie dojechać z Gniezna w rejon Polski północno - wschodniej i północno - zachodniej. W Gnieźnie spotyka się także kilka ważnych linii kolejowych z Wrocławia i Poznania, z Jarocina (szlak z Górnego Śląska i Krakowa) z Gdańska i Bydgoszczy oraz Olsztyna. Ponadto prawie do każdej miejscowości powiatu można dojechać koleją. Ważnym czynnikiem rozwoju powiatu gnieźnieńskiego są jego zasoby naturalne. Największe bogactwo stanowi ziemia. W powiecie gnieźnieńskim podobnie, jak w całym województwie Wielkopolskim dobrze rozwinięte jest rolnictwo. Charakteryzuje się ono wysoką wydajnością produkcji rolnej. Jak wynika z Raportu o stanie Powiatu Gnieźnieńskiego z 2005 roku jest to efektem tradycyjnie wysokiej kultury rolnej regionu, korzystnym położeniem geograficzno - ekonomicznym, wysokim poziomem koncentracji ziemi i kapitału oraz korzystną na tle województwa wielkością gospodarstw rolnych, która wynosi średnio około 14 ha (w Wielkopolsce - 9,91 ha, w Polsce - 8,44 ha, w UE - ok. 18,9 ha). Plony oraz obsada zwierząt na 100 ha użytków rolnych lokują powiat gnieźnieński na czele klasyfikacji powiatów w województwie Wielkopolskim, a znaczna część gospodarstw powiatu uzyskuje plony na poziomie zbliżonym do osiągniętych w krajach Europy Zachodniej. Powiat gnieźnieński cechuje się dużą elastycznością, jeśli chodzi o przystosowanie się do zmian zachodzących na rynku rolnym. Na jego terenie powstają np. gospodarstwa rybackie, czy hodowle koni, uprawiane są warzywa, a także rozwija się produkcja żywności ekologicznej, na którą notuje się ciągły wzrost zapotrzebowania. Powiat gnieźnieński odznacza się wysokim potencjałem turystycznym i rekreacyjnym. Na jego terenie znajduje się wiele obiektów muzealnych i zabytków związanych przede wszystkim z początkami państwowości polskiej m.in.: Katedra Gnieźnieńska - miejsce spoczynku św. Wojciecha i koronacji pięciu pierwszych królów Polski. Przez tereny powiatu przebiega jedna z najciekawszych tras turystycznych w Polsce

- Szlak Piastowski, który łączy trzy grody stołeczne z okresu wczesnopiastowskiego: Poznań, Gniezno i Kruszwicę. Mocną stroną powiatu jest także dobrze rozwinięta oferta kulturalna (Teatr im. A. Fredry, Miejski Ośrodek Kultury w Gnieźnie, biblioteki, muzea m.in. Muzeum Początków Państwa Polskiego, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Muzeum Archidiecezji Gnieźnieńskiej). Powiat gnieźnieński to jednak nie tylko rejon atrakcyjny pod względem zwiedzania, ale i również pod względem rekreacji. Na jego terenie znajduje się bardzo dużo lasów i jezior, wśród których ukryte są gospodarstwa agroturystyczne o wysokim standardzie. Powiat w swej ofercie posiada także gęstą sieć szlaków turystycznych i dróg znakomicie nadających się do wycieczek rowerowych, a wszystko to w otoczeniu pięknej przyrody.

Potencjał i bariery rozwoju powiatu gnieźnieńskiego

Porównując Gniezno do innych miast powiatowych województwa Wielkopolskiego, to obok Piły, Ostrowa Wlkp., Kościana, Szamotuł i Wrześni należy do jednych z najbardziej atrakcyjnych dla inwestorów. Posiada wiele atutów, które stanowią jego potencjał rozwojowy. Według Planu Rozwoju Lokalnego dla Powiatu Gnieźnieńskiego sporządzonego przez Gnieźnieńską Agencję Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o. do korzystnych uwarunkowań rozwoju przedsiębiorczości na terenie powiatu gnieźnieńskiego należą przede wszystkim: rosnąca liczba przedsiębiorstw, szczególnie podmiotów małych i średnich, rosnący ich potencjał ekonomiczno-wytwórczy, wysokie kwalifikacje pracowników i długie tradycje niektórych branż, zdecydowana przewaga własności prywatnej, obecność kapitału zagranicznego, korzystna struktura rodzajowa przedsiębiorstw oraz ich działania eksportowe. Pozytywnie na potencjał podmiotów gospodarczych powinna wpływać także niewielka odległość pomiędzy miejscowościami powiatu gnieźnieńskiego, a miastem Poznaniem, które jest jednym z wiodących miast w Polsce. Ważna z punktu widzenia rozwoju gospodarczego jest dobrze rozbudowana sieć komunikacyjna wewnątrz, jak i na zewnątrz powiatu. Przez powiat przebiegają drogi międzynarodowe (droga nr 5 (E-261) Praga - Wrocław- Poznań – Bydgoszcz - Gdańska z obejściem tranzytowym przez Gniezno) i drogi wojewódzkie (droga krajowa nr 15 Toruń- Bydgoszcz, którą można dojechać do węzła autostrady A2 (Berlin - Poznań - Warszawa – Moskwa). Dobrze rozwinięta jest także komunikacja kolejowa. Warto zaznaczyć, że wspólne działania Miasta Gniezna, gmin: Gniezna, Czarniejewa, Kiszkowa, Kłecka, Mieleszyna, Trzemeszna i Witkowa doprowadziły do utworzenia instytucji wspierającej rozwój przedsiębiorczości - Gnieźnieńskiej Agencji

Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o. Działania Agencji dotyczą promowania regionu, jako obszaru atrakcyjnego dla inwestorów krajowych i zagranicznych, wspieraniem inicjatyw lokalnych, a co za tym idzie rozwijania gospodarki. Na terenie powiatu działa także Cech Rzemiosła i Małej Przedsiębiorczości, który reprezentuje członków Cechu wobec organów administracji państwowej i samorządowej oraz organizacji społecznych i gospodarczych. Udziela on także pomocy rzemieślnikom w zakresie prawa pracy, przepisów podatkowych, ubezpieczeń społecznych, ustawodawstwa gospodarczego itp. Powiat posiada dobre warunki do rozwoju gospodarstw agroturystycznych, a także innej działalności pozarolniczej na terenach wiejskich. Można powiedzieć, że przyszłość powiatu u gnieźnieńskiego zależy od działań, które podejmą władze powiatu oraz od ich współpracy z gminami. Najważniejsze jest scalenie powiatu oraz zintegrowanie lokalnej społeczności, gdyż od tego w głównej mierze zależy rozwój przedsiębiorczości. Z punktu widzenia rozwoju lokalnego ważne jest wspieranie przedsięwzięć zmierzających do budowania więzi gospodarczych i kooperacyjnych między podmiotami gospodarczymi działającymi w regionie oraz wspieranie współpracy między jednostkami naukowymi, a lokalną gospodarką. Pomyślna przyszłość powiatu gnieźnieńskiego i jego mieszkańców zależy w dużej mierze od tempa i jakości rozwoju gospodarczego w tym rozwoju przemysłu. Władze powiatu nie mogą, co prawda bezpośrednio angażować się w prowadzenie działalności gospodarczej, ale mogą wpływać na warunki dla rozwoju gospodarczego przez odpowiednią politykę w dziedzinie infrastruktury technicznej i społecznej, a także mogą oddziaływać przez tworzenie klimatu sprzyjającego przedsiębiorczości, współpracy gospodarczej i innowacyjności. Ważne jest również właściwe rozeznanie potrzeb przemysłu i przedsiębiorczości w rejonie powiatu gnieźnieńskiego oraz monitorowanie potrzeb na terenie powiatów ościennych, a także całej Wielkopolski w celu dostosowania systemu edukacyjnego do potrzeb rynku pracy. Działania te są ważne, ponieważ w powiecie gnieźnieńskim wysoki jest odsetek ludzi młodych, którzy wkrótce zasilą grupę produkcyjną. Fakt ten stanowi zarówno szansą dla rozwoju gospodarki, jak i ryzyko wzrostu bezrobocia, które i tak jest już stosunkowo wysokie. Dlatego też tak istotne jest wybieganie w przyszłość i formułowanie strategii rozwoju dla powiatu.

Zagrożenia dla rozwoju gospodarczego powiatu gnieźnieńskiego

Powiat gnieźnieński podobnie jak i całe województwo jest obszarem rolniczym. Niekorzystnie na rozwój terenów wiejskich wpływa jednak słabo rozwinięta działalność pozarolnicza oraz nieufność rolników wobec wspólnych przedsięwzięć gospodarczych, co

powoduje, że potencjał produkcyjny gospodarstw rolnych nie jest w pełni wykorzystywany. Rolnicy nie wiedzą, na jakie ich produkty istnieje faktycznie zapotrzebowanie, przez co np. w niewielkim stopniu rozwinięte jest rolnictwo ekologiczne. Negatywny jest także stosunek rolników do zadrzewień, co niekorzystnie wpływa na bilans wodny i stepowanie powiatu. Ponadto infrastruktura techniczna na terenach wiejskich jest słabo rozwinięta (szczególnie kanalizacja zbiorcza i gazyfikacja). Niebezpieczne dla rozwoju rolnictwa w Powiecie mogą okazać się kłopoty firm z branży przetwórstwa rolno – spożywczego w dostosowaniu swojej działalności do wymogów UE. Zagrożeniem dla rozwoju gospodarczego powiatu gnieźnieńskiego jest natomiast bardzo niski odsetek firm innowacyjnych. Istniejące przedsiębiorstwa mają ograniczony dostęp do finansowych instrumentów wsparcia przedsiębiorstw, przez co cechują się małym potencjałem finansowym. Brakuje im umiejętności i wiedzy na temat pozyskiwania środków pomocowych, co powoduje zmniejszenie perspektyw na rozwój (szczególnie najmniejszych jednoosobowych firm), gdyż np. brakuje im środków na szkolenia podnoszące kwalifikacje pracowników. Istotnie odczuwalny jest brak inkubatora przedsiębiorczości, bądź parku technologicznego. Nie ma także organizacji, która faktycznie zrzeszałaby przedsiębiorców. Te istniejące do końca nie wzbudzają zaufania działających przedsiębiorców. Niekorzystnie na potencjał podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu gnieźnieńskiego wpływa także przewaga firm handlowych, szczególnie prowadzących handel detaliczny oraz stosunkowo niewielka liczba inwestycji zagranicznych na terenie powiatu, która jest wynikiem braku odpowiednio przygotowanych terenów inwestycyjnych. Niebezpieczna wydaje się również marginalizacja kapitału rodzimego i upadek podmiotów niekonkurencyjnych. Niekorzystny także jest brak korelacji między profilami kształcenia, a potrzebami rynku pracy (szczególnie potrzebami zakładów pracy). Czynnikiem niewątpliwie utrudniającym rozwój powiatu jest niski poziom życia mieszkańców w szczególności zaś ludności wiejskiej, która wykazuje niewielką inicjatywę przedsiębiorczą, jeśli chodzi o podejmowanie aktywności pozarolniczej. Nie wykorzystuje się w pełni walorów krajobrazowych, które charakteryzują powiat gnieźnieński. Brakuje atrakcji turystyczno- rekreacyjnych, które zatrzymałyby turystów na dłużej niż historyczne zabytki.

Propozycje promocji atutów powiatu i przeciwdziałania zagrożeniom przez władze lokalne

Działania promocyjne, które powinny podjąć władze lokalne sprecyzowane zostały w Strategii Rozwoju powiatu gnieźnieńskiego opracowanego na podstawie analizy SWOT.

Opierają się one głównie na:

- propagandzie rynkowej /(publicity) - budowanie pozytywnego wizerunku Powiat u/:
- artykułach,
- wywiadach,
- raportach (przekazywanie raportów z realizacji Strategii do mediów),
- promocji osobistej (bezpośrednie i osobiste prezentowanie materiałów - rozmowy, spotkania, prezentacje).

Władze lokalne powinny prowadzić szeroko zakrojoną kampanie informacyjną oraz działania promocyjne poprzez lokalne media. Należy podjąć działanie mające na celu zarówno wspieranie istniejących podmiotów gospodarczych, jak i przyciąganie nowych inwestorów i promowanie innowacyjności. W tym celu należałoby utworzyć organizację zrzeszającą przedsiębiorców, która byłaby ponad uwarunkowaniami politycznymi i skutecznie reprezentowałaby interesy wszystkich przedsiębiorców. W zwiększeniu innowacyjności firm pomogłoby uruchomienie inkubatora przedsiębiorczości lub parku naukowo - technologicznego. Poprzez współpracę z uczelniami i ośrodkami naukowo – badawczymi wprowadzałyby one najnowsze rozwiązania do lokalnych firm. Zewnętrzna promocja powiatu powinna przyciągnąć inwestorów krajowych i zagranicznych - najlepiej tych, którzy są zainteresowani przetwórstwem rolnym. W staraniach tych należy oprzeć się m.in. na promocji lokalnych walorów, do których należy: zaplecze siły roboczej, dobre położenie komunikacyjne, dobry wizerunek jednostek osadniczych, wspieranie inicjatyw życia kulturalnego, tworzenie warunków do wypoczynku. Powiat gnieźnieński oraz gminy zlokalizowane na jego terenie mają te wszystkie atuty, dlatego też prowadzenie ww. działań powinno przynieść sukces jego mieszkańcom. Jeśli chodzi o rolnictwo, to powinno zadbać się, aby na terenie powiatu powstały grupy producentów rolnych (GPR), które z reguły cechują się większą konkurencyjnością na rynku krajowym oraz europejskim. Wśród rolników należałoby prowadzić działania informacyjne np. na temat rolnictwa ekologicznego. Na terenach wiejskich powinno promować się podejmowanie działalności pozarolniczej, która przyczyniłaby się do poprawy warunków bytowych ludzi żyjących na wsi. Agroturystyka i turystyka w powiecie gnieźnieńskim, podobnie jak w Wielkopolsce mogą stanowić znaczne źródło przychodów wpływające na rozwój i promocje rejonu. Dają one także miejsca pracy bezrobotnym członkom rodzin rolniczych, którzy nie mogą znaleźć sobie zatrudnienia poza gospodarstwem. Rozwój agroturystyki, jako źródła dodatkowego dochodu i szansy na aktywizację środowisk wiejskich, stanowi zatem ważne zadanie dla organizacji i instytucji rolniczych

w powiecie. W podejmowanych działaniach promocyjnych ważne jest także rozbudzenie inicjatywy społecznej. Można to zrobić prowadząc rozmowy i szkolenia z mieszkańcami, a także organizując spotkania ze specjalistami od marketingu, którzy nie tylko by uczyli, ale i wspierali społeczność lokalną w podejmowaniu określonych inicjatyw.

Infrastruktura drogowo-techniczna w powiecie gnieźnieńskim

W powiecie gnieźnieńskim jest dobrze rozwinięta infrastruktura drogową, która stanowi szansę dla rozwoju gospodarczego i popytu na pracę, chociaż pojawiają się również i bariery. Powiat gnieźnieński odznacza się dobrze rozwiniętą siecią komunikacji drogowej oraz dogodnym dostępem do dobrze rozwiniętej sieci kolejowej i lotniczej. Obszary powiatu są zatem dobrze ulokowane pod względem komunikacyjnym i pod względem dostępu do głównych szlaków komunikacyjnych w Polsce. Także miejscowości będące siedzibami gmin mają dobre połączenie z siedzibą powiatu oraz pomiędzy sobą. Pojawiły się jednak pewne tendencje, które mogą zagrażać rozwojowi gospodarstwu. Są nimi: pogarszający się stan dróg niedostosowanych do wzrostu natężenia ruchu samochodowego, który może obniżyć atrakcyjność części terenów inwestycyjnych na terenie powiatu gnieźnieńskiego oraz likwidacja coraz większej liczby kolejowych połączeń lokalnych. Biorąc pod uwagę walory krajobrazowe powiatu gnieźnieńskiego należałoby rozwinąć sieć dróg rowerowych, gdyż brakuje wytypowanych i odpowiednio oznakowanych dróg oraz ścieżek rowerowych. Warto jednak odnotować, że na poziomie krajowym nie ma żadnej polityki rozwoju komunikacji rowerowej. Władze lokalne powinny jednak podjąć współpracę z gminami oraz sąsiednimi samorządami w zakresie hierarchizacji układu rowerowego, ponieważ realizacja zaplanowanych ścieżek rowerowych byłaby niewątpliwym atutem turystyczno- rekreacyjnym powodującym rozwój powiatu. Komunikacja interpersonalna (telefonia stacjonarna, mobilna oraz Internet) funkcjonuje na dobrym poziomie. Przydałyby się jednak otwarte punkty dostępu do Internetu (np. w bibliotekach, szkołach, w różnych często uczęszczanych miejscach), które służyłyby nie tylko mieszkańcom, ale i turystom. Obszar powiatu gnieźnieńskiego (zarówno miejski, jak i wiejski) posiada bezawaryjną i odznaczającą się dobrym stanem linie przesyłową energii elektrycznej, co niewątpliwie jest jednym i z istotniejszych czynników rozwoju lokalnego. Z tego też powodu mieszkańcy nie są zbyt zainteresowani odnawialnymi źródłami energii, których udział w ogólnym bilansie energetycznym jest niski. Gorzej przedstawia się sytuacja zaopatrzenia w gaz. Jest on łatwo dostępny na terenach

miejskich (głównie Gniezno i Trzemeszno), a bardzo ograniczony na obszarach wiejskich. Gaz jest dostępny jedynie w gminie Łubowo, częściowo w gminie Gniezno i Kiszkowo. Niedostępny jest w ogóle w gminie Witkowo i Niechanowo. Ogólnie można powiedzieć, że infrastruktura techniczna na terenach wiejskich powiatu gnieźnieńskiego jest słabo rozwinięta. Dotyczy to nie tylko gazyfikacji, ale i kanalizacji zbiorczej, zaopatrzenia w przemysłową energię elektryczną, a także rozwoju telefonii stacjonarnej.

3. Kapitał ludzki i system edukacji w powiecie gnieźnieńskim

Trudności na rynku pracy wynikające z ukształtowania zasobów kapitału ludzkiego

Bezrobocie w powiecie gnieźnieńskim ma charakter strukturalny i długotrwały. Jest ono spowodowane przekształceniami, jakie nastąpiły przede wszystkim w przemyśle lekkim. Trudna sytuacja na rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim wynika również ze zbyt małych migracji wewnętrznych (np. w ramach województwa wielkopolskiego) i zagranicznych. Dający się zaś obecnie zaobserwować ciągły wzrost liczby ludności w wieku produkcyjnym jest tylko w niewielkim stopniu zagosparowany popytem na pracę ze strony pracodawców. Nawet, jeśli są tworzone nowe miejsca pracy, różnią się one bardzo istotnie od wcześniej likwidowanych. Powstają często w innych gałęziach gospodarki, wymagają innych kwalifikacji i lokowane są często na innym terenie. Na sytuację na rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim wpływa niewątpliwie także niedostosowany do rynku pracy system kształcenia. Zbyt wolno reaguje on na nadchodzące zmiany na rynku pracy.

Dostępność szkół na terenie powiatu gnieźnieńskiego

Powiat gnieźnieński podobnie, jak w całe województwo wielkopolskie charakteryzuje się w miarę równomiernie rozmieszczoną siecią placówek oświatowych na wszystkich poziomach edukacji. Przeprowadzona diagnoza oświaty w całym województwie wykazała, że dostęp na tym terenie do edukacji przedszkolnej i na poziomie ponadpodstawowym jest stosunkowo swobodny i pozbawiony utrudnień. Są jednak obecne dysproporcje, jeśli chodzi o ich wyposażenie w niezbędny sprzęt, pomoce naukowe, pracownie i laboratoria. Nie trzeba, jednak wyjeżdżać poza powiat, aby zdobywać wykształcenie i to na każdym poziomie. Niewielka odległość od ośrodka akademickiego, jakim jest miasto Poznań, dodatkowo daje możliwość pobierania nauki w tamtejszych placówkach edukacyjnych i uczelniach wyższych.

Szkoły na terenie powiatu gnieźnieńskiego

Powiat gnieźnieński posiada szkoły kształcące na wszystkich poziomach edukacji (w tym szkoły specjalne). Ich oferta skierowana jest zarówno dla młodzieży, jak i dorosłych. Warto zaznaczyć, że powiat gnieźnieński wyróżnia się spośród wszystkich powiatów w Wielkopolsce największą liczbą szkół policealnych, która jest większa od liczby szkół ogólnokształcących (podobna sytuacja istnieje także w powiecie pilskim).

Na terenie powiatu funkcjonuje według danych GUS z końca 2010 roku:

- ✓ 49 szkół podstawowych (w tym 5 specjalnych),
- ✓ 29 gimnazjów (w tym 5 specjalnych i 1 dla dorosłych),
- ✓ 2 ponadgimnazjalne szkoły przysposabiające do pracy zawodowej specjalne,
- ✓ 8 ponadgimnazjalnych zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży,
- ✓ 2 ponadgimnazjalne zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży specjalne,
- ✓ 7 liceów ogólnokształcących ponadgimnazjalnych dla młodzieży,
- ✓ 6 liceów ogólnokształcących ponadpodstawowych dla dorosłych,
- ✓ 2 szkoły policealne dla młodzieży,
- ✓ 14 szkół policealnych dla dorosłych.

W powiecie gnieźnieńskim funkcjonują także szkoły wyższe:

- ✓ Kolegium Europejskie UAM,
- ✓ Gnieźnieńska Wyższa Szkoła Humanistyczno - Menedżerska "Milenium",
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa,
- ✓ Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne.

W Gnieźnie można również zdobyć wykształcenie wyższe w zawodzie pielęgniarki, ponieważ zostało podpisane stosowne porozumienie między władzami Akademii Medycznej a Marszałkiem Województwa Wielkopolskiego. Szkoły ponadgimnazjalne prowadzą kształcenie na kierunkach: usługowo-gospodarczych, ekonomiczno administracyjnych, mechatronicznych, socjalnych, rolniczych a także leśnictwo i technologia drewna oraz zarządzanie informacją. Także licea posiadają w swej ofercie klasy o zróżnicowanych profilach kształcenia. Poza oddziałami ogólnymi istnieją oddziały ukierunkowane: biologiczno-chemiczne, kulturowo-artystycznie, językowo, sportowo, technicznie, matematyczno-informatycznie lub matematyczno-fizycznie, akademicko, dziennikarsko-teatralnie, turystyczno-ekologicznie i przyrodnicze.

Praktyki, staże, warsztaty organizowane przez lokalne szkoły w powiecie gnieźnieńskim

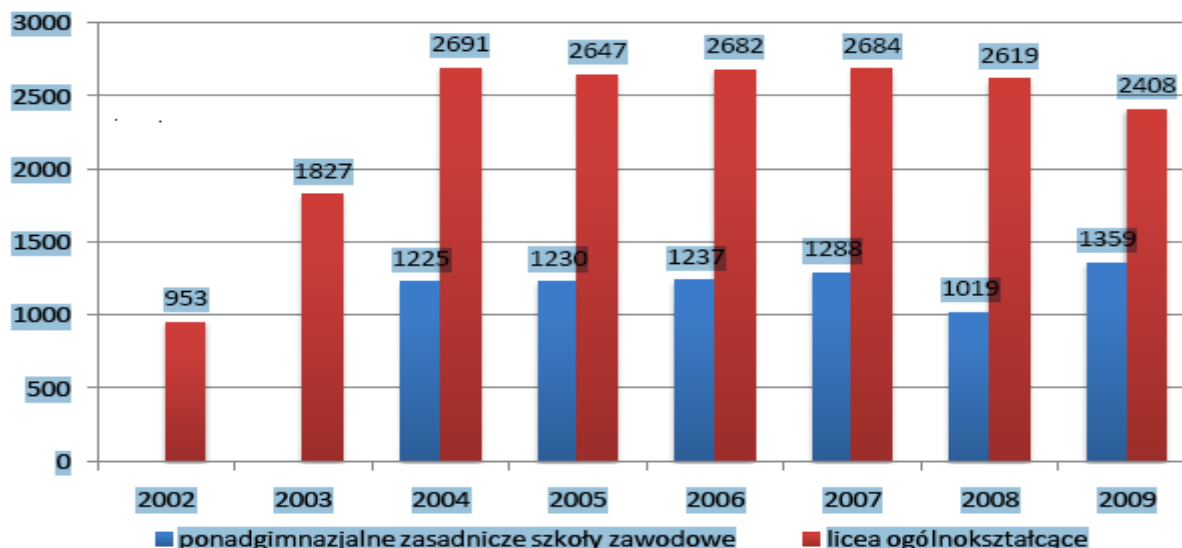
W lokalnych szkołach można nie tylko zdobywać wiedzę teoretyczną, ale i nabywać umiejętności praktyczne. Szkoły organizują praktyki i staże, a także uczenie przy warsztacie pracy. Np. Zespół Szkół Ekonomiczno- Odzieżowych posiada własny warsztat szkolny, gdzie uczniowie odbywają praktyczne szkolenie w zawodzie krawca i technika technologii odzieży. Szkoła współpracuje także z gnieźnieńskimi firmami, m.in. z „Trapex” S.A, PSS „Społem”, Firmą „Słomowicz”, „k2 Ogrody”, w których uczniowie odbywają praktyki w zawodzie

sprzedawcy, czy też technika handlowca i technika ekonomisty. Często jednak zdarza się, że warsztaty szkolne posiadają przestarzały sprzęt, który często ma 20-30 lat i nijak ma się do nowoczesnych technologii.

Dopasowanie kształcenia do popytu na pracę w powiecie gnieźnieńskim

Biorąc pod uwagę dane na temat bezrobotnych w powiecie gnieźnieńskim można wysnuć wniosek, że oferta kształcenia jest niedopasowana do popytu na pracę na lokalnym rynku. System kształcenia zbyt wolno reaguje na pojawiające się zmiany na rynku pracy. Szczególne zagrożenie budzi to, jeśli chodzi o bezrobotnych odchodzących z rolnictwa, którzy najczęściej ukończyli tylko szkołę podstawową, co utrudnia im teraz znalezienie pracy. W powiecie brakuje także dobrze rozwiniętego systemu kształcenia ustawicznego dla dorosłych, dzięki któremu mogliby oni przekwalifikować się i zdobyć nowe umiejętności. Młodzież wiejska ma ciągle ograniczony dostęp do szkolnictwa wyższego i średniego. Nauczanie zawodowe natomiast pozostaje w tyle za zachodzącymi zmianami produkcyjnymi, gdzie stosuje się coraz to nowszą technologię. Chociaż zauważa się także prawidłowe odzewy szkolnictwa na potrzeby rynku pracy, np. w latach 2002-2009 zwiększyła się liczba uczniów w zasadniczych szkołach zawodowych, co prezentuje poniższy wykres.

Wykres nr 2. Liczba uczniów zasadniczych szkół zawodowych oraz liceów ogólnokształcących w powiecie gnieźnieńskim (źródło dane z GUS za okres 2002- 2009)

W powiecie gnieźnieńskim za mało jest prowadzonych działań monitorujących potrzeby rynku i korelowania ich z profilami kształcenia. Aby zmienić strukturę kształcenia instytucje rynku pracy powinny podjąć jeszcze ściślejszą współpracę z instytucjami edukacyjnymi, które powinny elastycznie zmieniać swoją ofertę kształcenia. Na dzień dzisiejszy nie istnieją

jeszcze standardy umożliwiające odpowiednie kreowanie i tworzenie systemów edukacyjnych, szczególnie w szkołach ponadgimnazjalnych. Oferta kształcenia zmienia się zbyt wolno, co doprowadziło do tego, że np. jest zbyt wielu specjalistów w zawodach mechanicznych, czy handlowych, a brakuje zbrojarzy, brukarzy, czy rzeźników oraz pracowników obsługi biura.

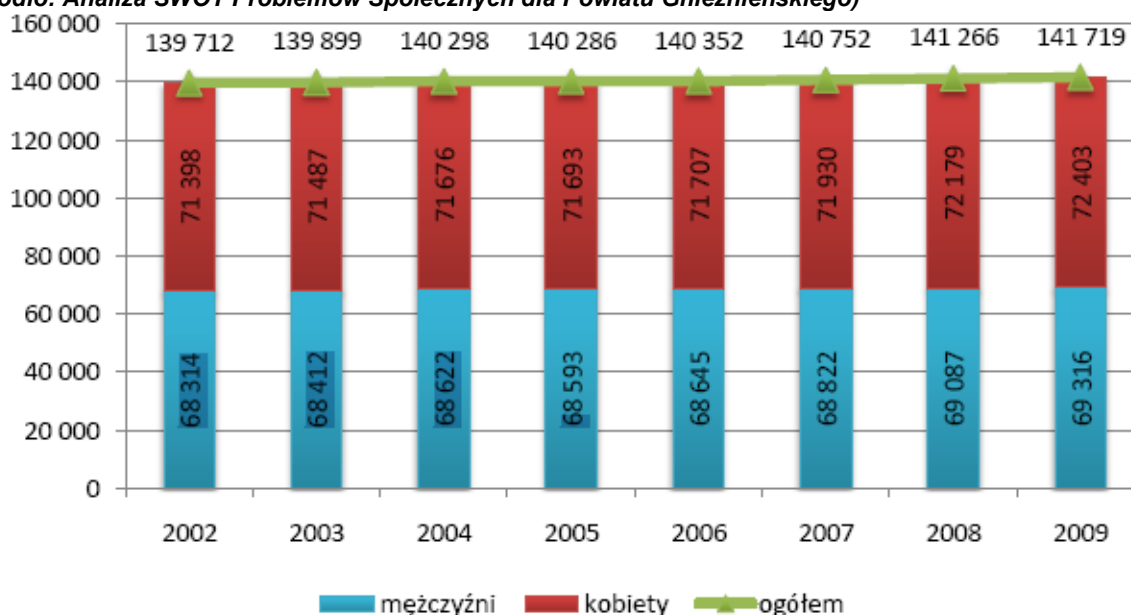
Pozaszkolne ośrodki szkoleniowe

W odpowiedzi na potrzeby rynku pracy uruchomiono na terenie powiatu gnieźnieńskiego nowoczesne Centrum Kształcenia Praktycznego, gdzie można zdobyć nowe kwalifikacje, ciągle jednak brakuje systemowego podejścia do przekwalifikowywania się osób bezrobotnych oraz ich ustawicznego kształcenia.

4. Ludność powiatu gnieźnieńskiego

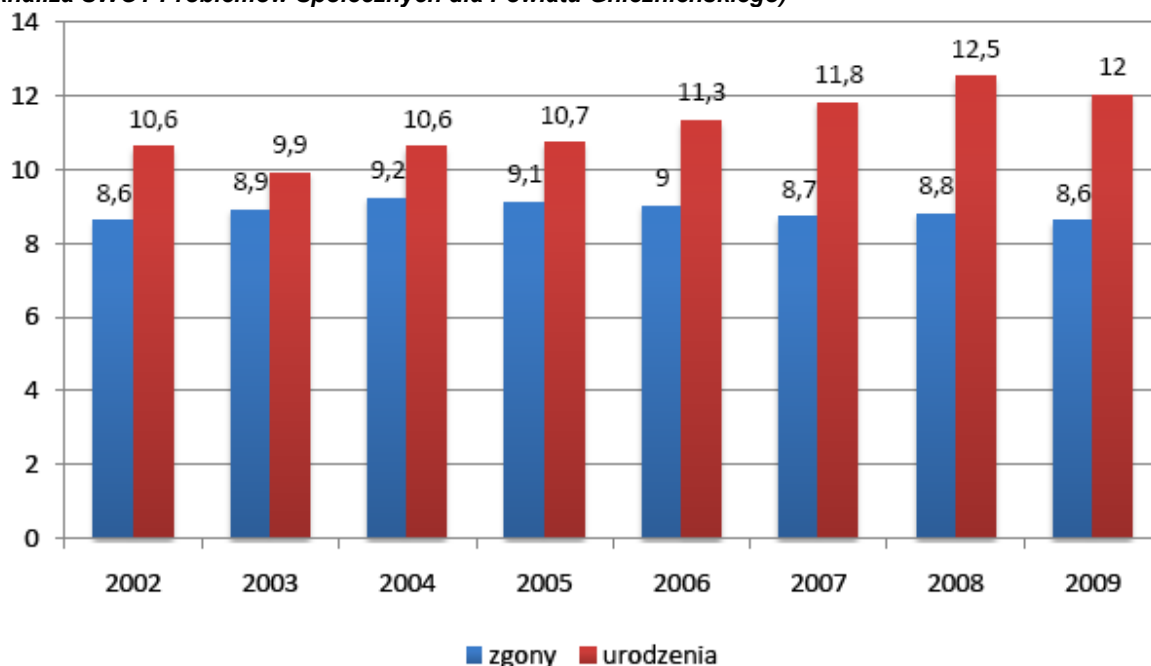
Powiat gnieźnieński zamieszkiwało na dzień 31.12 2010 roku około 142.285 osób. Liczba kobiet wynosi 72.644, co sprawia, że średnio na 100 mężczyzn przypada 104 kobiety. Gęstość zaludnienia na terenie powiatu wynosi średnio 113 osób/ km². Powiat gnieźnieński charakteryzuje się stabilnością pod względem stanu ludności i posiada typową strukturę płciową. W ostatnich 10 latach zauważalny jest systematyczny wzrost liczby ludności. Przybyła mniej więcej taka sama liczba kobiet, jak i mężczyzn (1000). Poniższy wykres przedstawia zmiany liczby ludności z podziałem na płeć w latach 2002-2009.

Wykres nr 3. Zmiany liczby ludności w powiecie gnieźnieńskim z podziałem na płeć w latach 2002-2009.
(Źródło: Analiza SWOT Problemów Społecznych dla Powiatu Gnieźnieńskiego)

Wzrost liczby mieszkańców jest efektem naturalnego ruchu ludności, a nie procesów migracyjnych. Przyrost naturalny w powiecie gnieźnieńskim od 2002 roku był zdecydowanie wyższy niż w województwie Wielkopolskim. Najwyższą jego wartość odnotowano w 2008 roku. Rok później zaczęła ona spadać. Spadek ten dotyczył również całego województwa. Nie był on jednak tam tak znaczny, jak w powiecie gnieźnieńskim. Jeśli chodzi o liczbę zgonów, to pozostaje ona na takim samym poziomie jak w latach poprzednich. Poniższy wykres przedstawia zgony i urodzenia w powiecie gnieźnieńskim na 1000 osób w latach 2001-2009.

Wykres nr 4. Zgony i urodzenia w Powiecie Gnieźnieńskim na 1000 osób w latach 2001-2009. (Źródło: Analiza SWOT Problemów Społecznych dla Powiatu Gnieźnieńskiego)

Powiat gnieźnieński charakteryzuje się dodatnim bilansem naturalnym. Jeśli natomiast chodzi o bilans migracyjny, to jest on ujemny. Więcej osób opuszcza powiat niż do niego przybywa. Jedynie w 2004 i 2008 roku saldo migracji wewnętrznych było dodatnie.

Prognoza demograficzna dla powiatu gnieźnieńskiego

Prognoza demograficzna dla powiatu gnieźnieńskiego jest spójna z prognozą dla województwa. Powiat gnieźnieński ze względu na swoją specyfikę będzie charakteryzował się ujemnym bilansem migracyjnym i dodatnim bilansem naturalnym. Szacuje się, że liczba ludności będzie wzrastała do 2021 r., ale potem ulegnie zmniejszeniu. W 2021 roku powiat gnieźnieński będzie miał tysiąc osób więcej, a w 2035 roku liczba mieszkańców ma się zmniejszyć do 136 324. W prognozowanym okresie nastąpią zmiany w strukturze ludności według grup wiekowych. Spodziewany jest wzrost liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym), chociaż w 2035 roku liczebność grupy przedprodukcyjnej ma się zmniejszyć o prawie 25% w porównaniu do obecnego stanu. Przewidywany jest jedynie stały wzrost ludności w wieku emerytalnym, co będzie stanowiło problem zarówno dla powiatu gnieźnieńskiego, jak i całego województwa wielkopolskiego w wymiarze większym niż średnio w kraju. Biorąc pod uwagę wszystkie grupy wiekowe przewiduje się, że najbardziej zmniejszy się liczebność grupy osób w wieku 19-24 lat. Szacuje się również, że liczba osób mieszkających w miastach zmniejszy się na rzecz liczby

osób mieszkających na wsi. Przewidywane zmiany liczby ludności w powiecie Gnieźnieńskim w latach 2011-2035 przedstawia poniższa tabela.

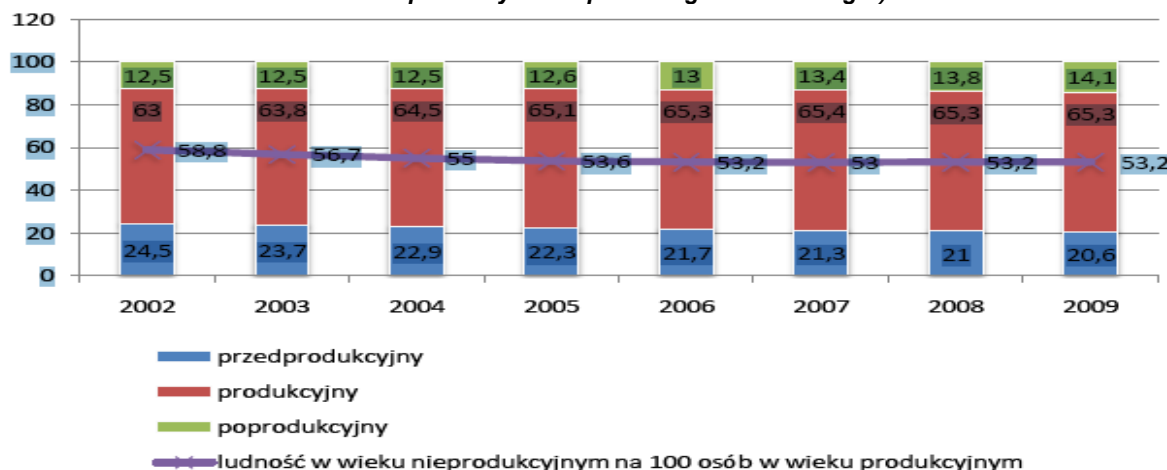
Tabela nr 5. Przewidywane zmiany liczby ludności w Powiecie Gnieźnieńskim w latach 2011-2035. (Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS)

	2011	2021	2035
Liczba ludności ogółem	141 847	142 847	136 324
Liczba mężczyzn	69 464	70 122	67 072
Liczba kobiet	72 383	72 725	69 252
Liczba ludności ogółem w mieście	90 341	89 239	83 541
Liczba mężczyzn w mieście	43 646	43 211	40 636
Liczba kobiet w mieście	46 695	46 028	42 905
Liczba ludności ogółem na wsi	51 506	53 608	52 783
Liczba mężczyzn na wsi	25 818	26 911	26 436
Liczba kobiet na wsi	25 688	26 697	26 347
Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym	28 428	28 732	22 465
Liczba ludności w wieku produkcyjnym	91 863	83 601	79 046
Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	21 556	30 514	34 813

Zmiany struktury ludności powiatu gnieźnieńskiego według płci, wieku i wykształcenia

Struktura ludności powiatu nie zmieniła się pod względem płci. Obecnie w powiecie gnieźnieńskim mieszka 69 464 mężczyzn i 72 383 kobiet, a w roku 2006 ich liczba wynosiła odpowiednio 68 645 i 71 707. Na przestrzeni lat zauważa się malejącą liczebność grupy przedprodukcyjnej, która w roku 2010 wyniosła 20,4% ogółu ludności. Zwiększyła się liczebność grupy produkcyjnej (choć na przestrzeni ostatnich 4 lat nieznacznie zmniejszyła się ona.) Systematycznie zwiększa się natomiast liczba osób w grupie poprodukcyjnej. Wysoki jest również w powiecie gnieźnieńskim odsetek ludzi młodych, którzy wkrótce zasila grupę produkcyjną. Pozwala to z jednej strony na pomyślne rokowania dla gospodarki (także w dalszych latach), z drugiej strony biorąc pod uwagę stosunkowo wysokie bezrobocie panujące w powiecie może powodować pogłębienie się problemów na lokalnym rynku pracy.

Wykres nr 5. Struktura ludności w powiecie gnieźnieńskim według grup wiekowych w latach 2002-2009 (Źródło: Analiza SWOT Problemów Społecznych dla powiatu gnieźnieńskiego.)

Ze Spisu Powszechnego przeprowadzonego w roku 2002 wynika, że najczęściej mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego legitymują się wykształceniem zasadniczym zawodowymi, bądź tylko ukończyli szkołę podstawową. Wyniki te znacznie przewyższają wskaźniki wojewódzkie. Odwrotna zależność zachodzi w przypadku wykształcenia średniego i wyższego. Wykształcenie wyższe wśród mieszkańców powiatu posiada 8.118 osób. Być może jest tak, że ludzie z lepszym wykształceniem ze względu na trudną sytuację na rynku pracy i stosunkowo niskie zarobki opuszczają powiat w poszukiwaniu lepszych perspektyw. W poniższej tabeli przedstawione zostały dane na temat liczby ludności w powiecie gnieźnieńskim ze względu na posiadane wykształcenia.

Tabela nr 6. Liczba ludności w powiecie gnieźnieńskim według wykształcenia. (Źródło: Analiza SWOT Problemów Społecznych dla Powiatu Gnieźnieńskiego.)

Tabela 2. Liczba ludności wg wykształcenia na podstawie spisu ludności w 2002 roku.	
WYSZCZEGÓLNIENIE	
Wyższe	8 118
Policealne	3 469
Średnie ogólnokształcące	9 733
Średnie zawodowe	20 562
Zasadnicze zawodowe	36 108
Podstawowe ukończone	35 151
Podstawowe nieukończone	3 026

Zmieniany struktury ludności według miejsca zamieszkania

Większość ludności (64%) zamieszkuje w miastach. Ponad połowa ogólnej liczby mieszkańców zamieszkuje gminę Gniezno, która jest też największa pod względem powierzchni. Najmniejszą gęstością zaludnienia odznacza się gmina Mieleszyn. Poniższa tabela zawiera dane na temat powierzchni, ludności i gęstości zaludnienia w gminach powiatu gnieźnieńskiego w roku 2009.

Tabela nr 7. Powierzchnia, ludność i gęstość zaludnienia w gminach powiatu gnieźnieńskiego w roku 2009. (Źródło: Analiza SWOT Problemów Społecznych dla Powiatu Gnieźnieńskiego)

Tabela 1. powierzchnia, ludność i gęstość zaludnienia w gminach powiatu gnieźnieńskiego w 2009 roku.			
Wyszczególnienie	Powierzchnia w hektarach	Ludność	Gęstość zaludnienia na 1km ²
powiat gnieźnieński	125 502	141 719	113
Czarniejewo	11 194	7 028	63
Gniezno	21 876	78 884	361
Kiszkowo	11 449	5 333	47
Klecko	13 193	7 569	57
Łubowo	11 354	5 698	50
Mieleszyn	9 891	3 962	40
Niechanowo	10 556	5 577	53
Trzemeszno	17 529	14 059	80
Witkowo	18 460	13 609	74

Na terenie powiatu gnieźnieńskiego zauważalna jest migracja ludności z miast na wieś. W ciągu roku wzrosła liczba ludności na wsi w każdej z gmin poza Kłeckiem, gdzie jednak ubytek ludności był niewielki. Największy wzrost liczby ludności na wsiach poza gminą Gniezno występuje w gminie Łubowo. We wszystkich miastach powiatu ubyło mieszkańców. Wyjątek stanowi Witkowo W 2000 roku w miastach mieszkało 65,5% ogółu ludności, a w 2009 63,9%.

Tabela nr 8. Liczba ludności w gminach wiejskich powiatu gnieźnieńskiego w roku 2009 i 2010. (Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.)

gmina	2009 rok	2010 rok
Gniezno	9330	9614
Witkowo	5675	5737
Trzemeszno	6219	6280
Kiszkowo	5333	5381
Kłecko	4921	4917
Czarniejewo	4414	4442
Niechanowo	5577	5633
Łubowo	5698	5830
Mieleszyn	3962	3988

Tabela nr 9. Liczba ludności w miastach powiatu gnieźnieńskiego w roku 2009 i 2010. (Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.)

	2009 rok	2010 rok
Gniezno	69554	69483
Witkowo	7934	7943
Trzemeszno	7840	7807
Kłecko	2648	2632
Czarniejewo	2612	2589

Zmiany zasobu ludności na tle innych powiatów, województwa

Zmiany ludności w wieku przedprodukcyjnym w powiecie gnieźnieńskim w latach 2003-2007 kształtowały się podobnie jak w województwie. Udziałowy procent ludności w tej grupie wyniósł 23,7% ogółu. Natomiast odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wynosił w powiecie gnieźnieńskim około 13,1% (dla kraju 15,2%). Należy zwrócić uwagę na zmniejszający się w sposób istotny odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym, która w sposób naturalny z czasem wejdzie w przedział wiekowy osób w wieku produkcyjnym. Przy wzrastającym odsetku osób w wieku poprodukcyjnym mamy do czynienia ze zjawiskiem starzenia się społeczeństwa polskiego. Zmiany z tym związane będą jednak bardziej odczuwalne zarówno dla powiatu gnieźnieńskiego, jak i całego województwa wielkopolskiego aniżeli dla pozostałych rejonów Polski.

5. Ludność powiatu gnieźnieńskiego w wieku produkcyjnym

Udział ludności w wieku produkcyjnym na terenie powiatu gnieźnieńskiego wynosi 65% ogółu. Odsetek ten zwiększył się na przestrzeni ostatnich lat. W roku 2003 ludność w wieku produkcyjnym stanowiła w powiecie gnieźnieńskim podobnie jak w Wielkopolsce około 63% ogółu ludności (w kraju – 62,9%), natomiast w wieku nieprodukcyjnym było około 37% (w kraju 37,1%). Warto jednak odnotować, że na terenie powiatu od 2007 roku odsetek ten nieznacznie się zmniejszył (z 65,4% do 65%). Miasta, gminy miejsko-wiejskie oraz wiejskie cechuje podobny udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności, który wynosił w 2009 roku dla miast 65,5% ogółu ludności, w gminach miejsko-wiejskich 65,8%, a w gminach wiejskich 64,8%. Najbardziej liczną grupą wiekową wśród ludności w wieku produkcyjnym stanowią osoby młode od 20 do 34 lat. Wśród nich najliczniejszą grupą są osoby w wieku 25- 29 lat. Najmniej liczną zaś grupę stanowią osoby w wieku 40 - 49 lat. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane na temat struktury wieku ludności w wieku produkcyjnym

Tabela nr 10. Liczba osób w poszczególnych grupach wiekowych w 2010 roku w powiecie gnieźnieńskim. (Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS)

wiek	liczba osób
20-24 lat	11.157
25-29 lat	12.788
30-34 lat	11.661
35-39 lat	10.135
40-44 lat	8.380
45-49 lat	8.814
50-54 lat	10.750
55-59 lat	10.464
60-64 lat	9.191

W 2009 roku liczba ludności o wysokiej mobilności w powiecie gnieźnieńskim wynosiła 57.996 tj. 62,7% ogółu ludności produkcyjnej. Warto zaznaczyć, że co trzecia osoba pracująca w rolnictwie i będąca w wieku największej mobilności przestrzennej i podatności na zmianę kwalifikacji zawodowych jest w gospodarstwie niepotrzebna, a pracuje w nim ze względu na brak innych możliwości. W 2010 roku liczba osób o obniżonej mobilności wynosiła 39.219 osób, co stanowiło 42,4% ogółu ludności w wieku produkcyjnym. Odsetek ten zwiększył się w porównaniu z rokiem 2009 o 4%. Prognoza demograficzna GUS jest taka sama zarówno dla powiatów, jak i województw. W ciągu najbliższych lat liczebność ludności w wieku produkcyjnym będzie się systematycznie zmniejszać. Udział grupy ludności w wieku produkcyjnym (18-59/64 lat), po okresie wzrostu do 2010 roku, zacznie się obniżać

i zmniejszy się z 63,4% w roku 2003 do 61,5% w roku 2020, by w roku 2030 osiągnąć 59,3% populacji województwa. Szacuje się, że w 2021 liczba ludności w wieku produkcyjnym w powiecie gnieźnieńskim będzie wynosić 83. 601, a w 2035 79. 046 osób. Migracje krajowe i zagraniczne w zależności od atrakcyjności danego obszaru mogą przyczynić się do wzrostu, bądź spadku zasobów ludności w wieku produkcyjnym. W przypadku powiatu gnieźnieńskiego ze względu na charakterystyczne dla niego stosunkowo wysokie bezrobocie i niskie średnie płace mamy do czynienia z emigracjami. Młode wykształcone osoby opuszczają go w poszukiwaniu lepszych perspektyw zawodowych. Najmniejszą mobilność zaś wykazują osoby zamieszkałe na terenach wiejskich. Chociaż należy zaznaczyć, że ludność w wieku produkcyjnym wykazuje niewielką mobilność przestrzenną. Bardzo mało jest zarówno migracji wewnętrznych (np. w ramach województwa wielkopolskiego), jak i zagranicznych. W latach 2002-2009 saldo migracji wewnętrznych było ujemne. Inaczej było w roku 2004 i 2008. Najwięcej osób wyemigrowało z powiatu gnieźnieńskiego do innych polskich miejscowości w 2006 roku. Jeśli chodzi o migracje zewnętrzne, to tylko w 2003, 2004 i 2009 roku bilans był dodatni. W 2010 roku więcej osób napłynęło do powiatu niż go opuściło. Największą grupę osób stanowili imigranci z miast. Najczęściej ludność powiatu gnieźnieńskiego migruje z miasta na wieś.

6. Pracujący w powiecie gnieźnieńskim

Osoby pracujące w powiecie gnieźnieńskim

Według stanu na dzień 31.12.2009 liczba osób zatrudnionych w powiecie gnieźnieńskim wynosi 33 572 osoby. Wielkość ta uwzględnia osoby pracujące w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie z wykluczeniem osób pracujących w podmiotach gospodarczych zatrudniających do 9 osób. Bez uwzględniania osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych liczba osób pracujących w Powiecie Gnieźnieńskim wynosi 27 065. Według danych na 31.12.2010 liczba osób pracujących w głównym miejscu pracy wynosiła w powiecie gnieźnieńskim 26 406 osób, w tym 13 221 mężczyzn i 13 185 kobiet. Poniżej przedstawiona została liczba osób pracujących w głównym miejscu pracy z uwzględnieniem danej gminy powiatu gnieźnieńskiego.

Tabela nr 11. Pracujący w głównym miejscu pracy w powiecie gnieźnieńskim 31.12.2009 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Jednostka terytorialna	ogółem	mężczyźni	kobiety
	2010	2010	2010
Powiat gnieźnieński	26406	13221	13185
Gniezno	17431	8125	9306
Czarniejewo	953	543	410
gmina Gniezno	1082	607	475
Kiszkowo	648	369	279
Kłecko	852	484	368
Łubowo	644	357	287
Mieleszyn	439	181	258
Niechanowo	581	399	182
Trzemeszno	2304	1493	811
Witkowo	1472	663	809

Liczba osób zatrudnionych w powiecie gnieźnieńskim w 2010 roku zwiększyła się o 2,15% w porównaniu do 2009 roku. Dane dotyczą osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie z wykluczeniem osób pracujących w podmiotach gospodarczych zatrudniających do 9 osób.

Struktura pracujących w powiecie gnieźnieńskim

Poniżej przedstawiona została struktura osób pracujących w powiecie gnieźnieńskim ze względu na płeć, typ własności, gminę oraz sektor działalności. Liczba pracujących kobiet w Powiecie Gnieźnieńskim jest zbliżona do liczby pracujących mężczyzn.

Tabela nr 12. Struktura zatrudnienia w powiecie gnieźnieńskim (dane z roku 2009 GUS) ze względu na płeć (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Płeć	liczba osób	Udział [%]
kobiety	13 803	51,0%
mężczyźni	13 262	49,0%
razem	27 065	100,0%

Prawie 64% mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego zatrudnionych jest w sektorze prywatnym.

Tabela nr 13. Struktura zatrudnienia w powiecie gnieźnieńskim (dane z roku 2009 GUS) ze względu na typ własności (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Typ własności	liczba osób	Udział [%]
publiczny	9 831	36,3%
prywatny	17 234	63,7%

W głównej mierze osoby pracujące w powiecie gnieźnieńskim pochodzą z gminy Gniezno (miejskiej). Stanowią oni prawie 68% całej populacji osób pracujących. Najmniejszy wkład w liczbę osób pracujących w powiecie gnieźnieńskim mają gminy wiejskie takie jak: Niechanowo, Mieleszyn, Łubowo, Kiszkowo.

Tabela nr 14. Struktura zatrudnienia w powiecie gnieźnieńskim (dane z roku 2009 GUS) ze względu na gminę (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Gminy	liczba osób	Udział [%]
Gniezno (miejska)	18239	67,4%
Gniezno (wiejska)	973	3,6%
Czerniejewo	970	3,6%
Kłecko	800	3,0%
Trzemeszno	2400	8,9%
Witkowo	1572	5,8%
Kiszkowo	576	2,1%
Łubowo	504	1,9%
Mieleszyn	438	1,6%
Niechanowo	593	2,2%
razem	27065	100,0%

Do najważniejszego sektora działalności w powiecie gnieźnieńskim należy przemysł i budownictwo, a także rolnictwo. Ponad połowa pracujących osób jest zatrudniona właśnie w tych 2 sektorach gospodarki.

Tabela nr 15. Struktura zatrudnienia w powiecie gnieźnieńskim (dane z roku 2009 GUS) ze względu na sektor działalności PKD (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	przemysł i budownictwo	handel, naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja	działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości	pozostałe usługi	ogółem
Ogółem	7 238	9 974	5 863	1 225	9 272	33 572
Kobiety	2 848	3 434	2 935	736	6 560	16 513
Mężczyźni	4 390	6 540	2 928	489	2 712	17 059
Sektor publiczny	277	932	994	301	7 327	9 831
Sektor prywatny	6 961	9 042	4 869	924	1 945	23 741

Charakterystyka pracujących w poszczególnych sektorach i w działach w powiecie gnieźnieńskim

W sektorze publicznym na łączną liczbę 9 831 osób pracujących aż 6 130 stanowiły kobiety, co stanowi ponad 62% ogółu. W sektorze prywatnym na 23.741 pracujących osób kobiety stanowiły około 43%. Według kryterium działalności pracujący mężczyźni stanowią dominującą grupę w takich działach gospodarki, jak: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (ponad 60% ogółu), a także przemysł i budownictwo (ponad 65% ogółu osób pracujących). Najbardziej wyrównaną dziedziną gospodarki pod względem proporcji zatrudnionych kobiet i mężczyzn jest handel, naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa oraz zakwaterowanie i gastronomia. Pracujące kobiety przeważają natomiast w takich działach, jak np. działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości. Kobiety stanowią tam ponad 60% zatrudnionych osób.

Aktywność ekonomiczna ludności powiatu gnieźnieńskiego

Ze względu na brak danych GUS na poziomie powiatów aktywność ekonomiczna opisana została na poziomie danych wojewódzkich. W 2010 roku stopa aktywności zawodowej w województwie wielkopolskim wśród ogółu ludności w wieku produkcyjnym wyniosła 72,8%. Wskaźnik zatrudnienia zaś 66,3%. Stopa bezrobocia we wrześniu 2011 roku

w województwie wyniosła 8,6%, a w powiecie gnieźnieńskim 12,7%. Europejska Strategia Zatrudnienia zakłada podwyższenie wskaźnika zatrudnienia w grupie wiekowej 20 – 64 do 75%. Cel ten ma zostać osiągnięty do 2020 roku. W województwie wielkopolskim po części udało się go już osiągnąć. Wśród mężczyzn w wieku 26 - 60 lat wskaźnik zatrudnienia wynosił w 2010 roku dokładnie 75%. Dla ogółu tej grupy wiekowej natomiast 65,9%. Gorzej sytuacja odnosiła się do kobiet, gdzie kształtował się on na poziomie 57%.

Aktywność ekonomiczna ludności powiatu gnieźnieńskiego z uwzględnieniem płci, wieku, poziomu wykształcenia oraz miejsca zamieszkania

Ze względu na brak danych GUS na poziomie powiatów aktywność ekonomiczna opisana została na poziomie danych wojewódzkich. Stopa aktywności zawodowej jest wyższa wśród mężczyzn zamieszkałych w województwie aniżeli wśród kobiet. Spośród osób znajdujących się w wieku produkcyjnym 79% mężczyzn i 66,2% kobiet chce pracować. Wśród nich 7,8% mężczyzn i 10,3% kobiet nie ma pracy. Na terenie województwa wielkopolskiego zatrudnienie posiada 72,8% mężczyzn i prawie 60% kobiet. W każdej grupie wiekowej liczba zatrudnionych mężczyzn przewyższa liczbę zatrudnionych kobiet. Dysproporcje te są jednak zróżnicowane w zależności od wieku grupy. Wśród osób pracujących w wieku 25-54 lat 84,9% stanowią mężczyźni, a 75,6% kobiety. W grupie wiekowej 55 - 64 lat pracujący mężczyźni stanowią dwa razy liczniejszą grupę aniżeli kobiety (46,1% do 22,77 %). Stopa bezrobocia wśród mężczyzn w wieku produkcyjnym (7,8%) w województwie wielkopolskim jest niższa aniżeli stopa bezrobocia dla ogółu ludności w wieku produkcyjnym w całym województwie (8,9%). Dla kobiet jest ona wyższa i wynosi 10,3%. Nie zauważa się tej różnicy, jeśli chodzi o miejsce zamieszkania (miasto-wieś).

Stopa bezrobocia w powiecie gnieźnieński jest aż o 1/3 wyższa niż w województwie wielkopolskim. Również jest większa od stopy bezrobocia w kraju, tutaj jednak różnica nie jest aż tak duża.

Tabela nr 16. Stopy bezrobocia w powiecie gnieźnieńskim, województwie wielkopolskim i w Polsce (wrzesień 2011). (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

	Jednostka terytorialna	Stopa bezrobocia
Stopy bezrobocia	powiat gnieźnieński	12,7%
	województwo wielkopolskie	8,6%
	Polska	11,8%

Sytuacja na rynku pracy w województwie wielkopolskim jest bardzo korzystna biorąc pod uwagę skalę ogólnokrajową. Województwo wielkopolskie znajduje się w czołówce

województw, jeśli chodzi o wskaźnik zatrudnienia i stopę aktywności zawodowej. Szczegółowe dane na temat współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia w grupie ludności produkcyjnej dla poszczególnych województw zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela nr 17. Współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia ogółu ludności w wieku produkcyjnym dla poszczególnych województw i Polski w roku 2010. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia
POLSKA	71,9	64,9
ŁÓDZKIE	74,5	67,6
MAZOWIECKIE	75,5	69,8
MAŁOPOLSKIE	71,8	65,1
ŚLĄSKIE	68,8	62,5
LUBELSKIE	72,4	65,0
PODKARPACKIE	71,8	63,0
PODLASKI	72,8	65,3
ŚWIĘTOKRZYSKIE	73,6	64,5
LUBUSKIE	70,3	62,9
WIELKOPOLSKIE	72,8	66,3
ZACHODNIOPOMORSKIE	68,1	59,7
DOLNOŚLĄSKIE	71,5	63,4
OPOLSKIE	71,2	64,3
KUJAWSKO-POMORSKIE	70,0	62,5
POMORSKIE	71,5	64,8
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	68,1	61,5

7. Bezrobotni w powiecie gnieźnieńskim

Liczba osób ekonomicznie bezrobotnych w powiecie gnieźnieńskim

W powiecie gnieźnieńskim na dzień 31 XII 2010, według danych pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego w Poznaniu, zanotowano 6 386 osób pozostających bez pracy, z czego aż 5 283 osób to osoby pozbawione prawa do zasiłku. Ogólna liczba ludności w powiecie gnieźnieńskim na dzień 31 XII 2010 sporządzona również przez Główny Urząd Statystyczny w Poznaniu wynosiła 142 285 osób, czyli osoby pozostające bez pracy w powiecie gnieźnieńskim stanowią 4,5% wszystkich mieszkańców powiatu. W roku 2010 według danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie stopa bezrobocia w powiecie gnieźnieńskim była wyższa niż w całym województwie wielkopolskim (tabela).

Tabela nr 18. Stopa bezrobocia w 2010 roku w Polsce, województwie wielkopolskim i powiecie gnieźnieńskim. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Miesiąc	Stopa bezrobocia w Polsce	Stopa bezrobocia w Województwie Wielkopolskim	Stopa bezrobocia w Powiecie Gnieźnieńskim
styczeń	12,9	9,9	12,7
luty	13,2	10,2	13,1
marzec	13,0	10,2	13,3
kwiecień	12,4	9,6	12,9
maj	12,1	9,3	12,8
czerwiec	11,7	8,9	12,5
lipiec	11,5	8,7	12,2
sierpień	11,4	8,5	12,1
wrzesień	11,5	8,5	12,2
październik	11,5	8,6	12,3
listopad	11,7	8,7	11,8
grudzień	12,4	9,2	12,7

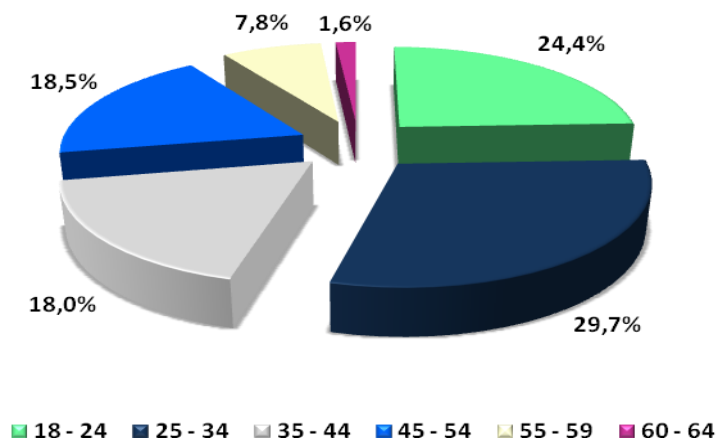
Struktura bezrobotnych w powiecie gnieźnieńskim

Struktura osób bezrobotnych według cech demograficznych (płeć, wiek)

Według danych pochodzących z końca listopada 2011 roku z Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wynosiła 6 616, w tym 3 874 kobiet - 58,5% oraz 2 742 mężczyzn - 41,6%. Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby

w wieku od 25 - 34 lat 1 965 osób – 29,7% ogółu osób bezrobotnych oraz osoby mieszczące się w przedziale wiekowym 18 - 24 lata 1 613 osób – 24,4%. Mniejszą grupą osób pozostających bez pracy są mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego w przedziale 45 - 54 lata 1 222 osób – 18,5% oraz 35 - 44 lata 1 192 osób – 18%. Najmniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby w wieku powyżej 55 lat – od 55 do 59 lat 519 osób – 7,8% oraz od 60 do 64 lat – 105 osób – 1,6%.

Wykres nr 6. Struktura osób bezrobotnych według wieku – stan na 30.11.2011 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Gnieźnie)

Według danych statystycznych wynika, że bezrobocie w powiecie gnieźnieńskim jest wysoce sfeminizowane – udział kobiet w ogóle osób bezrobotnych jest zdecydowanie wyższy niż udział mężczyzn. Według danych na dzień 30.11.2011 roku udział bezrobotnych kobiet wynosił 58,5%. Do wieku 54 lat utrzymuje się wskaźnik znacznej przewagi kobiet bezrobotnych w stosunku do mężczyzn. Przykładowo w przedziale wiekowym 18 - 24 lata znajdujemy aż 1 002 kobiet, a 611 mężczyzn. Sytuacja podobnie wygląda wśród osób 25 - 34 lat, gdzie kobiet bezrobotnych zanotowano 1 276, a mężczyzn w tym samym okresie 689. Różnica pomiędzy bezrobotnymi kobietami i mężczyznami zmniejsza się w przedziale wiekowym 35 - 44, gdzie odpowiednio jest 726 kobiet i 466 mężczyzn. Poziom bezrobocia jest zbliżony w wieku 45 - 54 lat (639 kobiet i 583 mężczyzn). Wśród dwóch ostatnich przedziałach wiekowych 55 – 59 lat oraz 60 – 64 lat to mężczyźni stanowią większą grupę osób pozostających bez pracy. Może to wynikać z wieku, w jakim osoby w Polsce mogą przejść na emeryturę, który dla kobiet wynosi 60 lat, a dla mężczyzn 65 lat co powoduje, że mężczyźni przeważają jako osoby bezrobotne w najstarszych przedziałach wiekowych.

Tabela nr 19. Struktura osób bezrobotnych według wieku i płci – stan na 30.11.2011 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Gnieźnie)

Wiek	ogółem	%	kobiety	mężczyźni
18 - 24	1613	24,4%	1002	611
25 - 34	1965	29,7%	1276	689
35 - 44	1192	18,0%	726	466
45 - 54	1222	18,5%	639	583
55 - 59	519	7,8%	231	288
60 - 64	105	1,6%	0	105
SUMA	6616	100,0%	3874	2742

Struktura osób bezrobotnych według rozlokowania przestrzennego wewnątrz powiatu (gminy) i klasy miejscowości

W całym powiecie gnieźnieńskim na koniec listopada 2011 roku zarejestrowano 6 616 osób z czego ilość osób bezrobotnych nie rozkłada się równomiernie w poszczególnych miejscach zamieszkania. Uwzględniając poszczególne miejscowości i gminy powiatu gnieźnieńskiego wynika, iż największa liczba osób bezrobotnych zamieszkuje w mieście Gniezno – 3 453 osób tj. 52,2% wszystkich bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego. Natomiast w ośrodkach reprezentujących obszary miejsko – wiejskie zamieszkuje 1 838 osób tj. 27,8% ogółu osób bezrobotnych. W tym w gminach miejsko wiejskich zamieszkuje następująca liczba osób bezrobotnych: Czarniejewo 289 osób, Kłecko – 352, Trzemeszno – 595 osób oraz Witkowo – 602 osób. Na obszarach wiejskich zamieszkuje łącznie 1 325 osób tj. 20%, w tym w gminach Gniezno 407 osoby bezrobotne, Kiszkowo 210 osoby, Łubowo – 233, Mieleszyn – 197, Niechanowo - 278 osób bezrobotnych. Wykaz osób bezrobotnych w powiecie gnieźnieńskim prezentuje tabela zamieszczona poniżej.

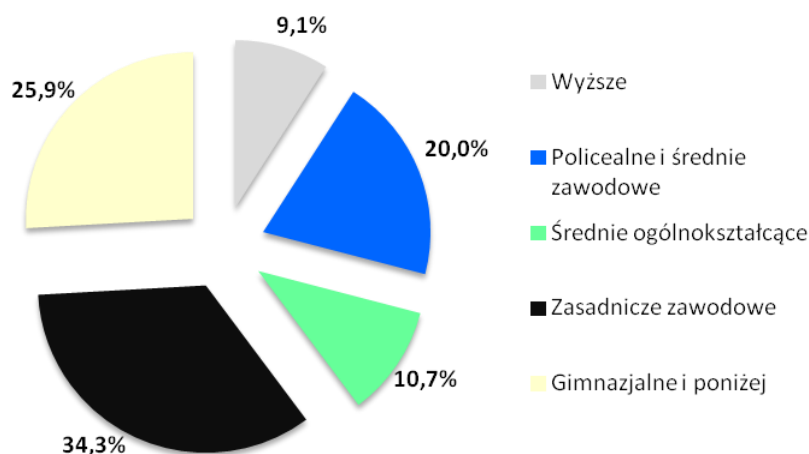
Tabela nr 20. Struktura osób bezrobotnych według miejsca zamieszkania stan na 30.11.2011 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Gnieźnie)

	Liczba mieszkańców powiatu	Liczba bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych
m. Gniezno	68 663	3453	5,03%
g. Mieleszyn	4 147	197	4,75%
g. Niechanowo	5 763	278	4,82%
m.g. Kłecko	7 674	352	4,59%
m.g. Witkowo	13 734	602	4,38%
m.g. Trzemeszno	14 248	595	4,18%
m. g. Czarniejewo	7 133	289	4,05%
g. Gniezno	10 287	407	3,96%
g. Łubowo	6 020	233	3,87%
g. Kiszkowo	5 455	210	3,85%
OGÓLEM	143 163	6616	4,62%

Struktura osób bezrobotnych według zasobu kapitału ludzkiego (wykształcenie, ostatnio wykonywany zawód, posiadanie, doświadczenia w pracy zawodowej, czas przerwy od ostatniej pracy).

Uwzględniając wykształcenie osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym urzędzie Pracy w Gnieźnie według danych z dnia 30.11.2011 roku okazuje się, że największy odsetek stanowili bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 34,3% tj. 2 269 osób oraz z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej 25,9% - 1 713 osób. Co piąta bezrobotna osoba – 20% legitymowała się wykształceniem policealnym i średnim zawodowe – 1 323 osób, natomiast co dziesiąta osoba – 10,7% wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 711 osób bezrobotnych. Najmniejszy odsetek osób bezrobotnych posiadało wykształcenie wyższe – 9,1% tj. 600 osób. Z wymienionej grupy osób najlepiej wykształconych zdecydowaną większość – 432 osób stanowiły kobiety.

Wykres nr 7. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenie stan na 30.11.2011 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Gnieźnie)

Osoby z wyższym wykształceniem stanowią najmniejszą grupę bezrobotnych w powiecie gnieźnieńskim. Należy zaznaczyć jednak, że bardzo ważny jest rodzaj ukończonej uczelni wyższej przez osoby zamieszkałe w powiecie gnieźnieńskim. Bezrobotni, którzy ukończyli uczelnie o profilu technicznym lub ekonomicznym rzadko lub bardzo krótko pozostają w rejestrach osób nie posiadających pracy. Jeżeli chodzi o ukończone uczelnie o profilu humanistycznym to odsetek osób bezrobotnych z tym wykształceniem jest znacznie wyższy. Sytuacja ta dotyczy głównie pedagogów i wychowawców osoby z grup zawodowych: socjologów, archeologów, kulturoznawcy, politologów oraz historycy. Najbardziej liczną grupę osób bezrobotnych reprezentują osoby, które osiągnęły wykształcenie zasadnicze zawodowe 2 269 osób i przyglądając się podziałowi tej grupy ze względu na płeć to ilość kobiet i mężczyzn nie posiadających pracy jest w tym przypadku do siebie zbliżona i odpowiednio

wynosi 1 197 kobiet oraz 1 072 mężczyzn. Bezrobotne kobiety dominują wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (525 kobiet i zaledwie 186 mężczyzn) oraz z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – (885 kobiet i 438 mężczyzn). Mężczyźni przeważają jedynie wśród osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej (878 mężczyzn i 835 kobiet).

Tabela nr 21. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenie stan na 30.11.2011 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Gnieźnie)

Wykształcenie	ogółem	%	kobiety	mężczyźni
Wyższe	600	9,1%	432	168
Policealne i średnie zawodowe	1323	20,0%	885	438
Średnie ogólnokształcące	711	10,7%	525	186
Zasadnicze zawodowe	2269	34,3%	1197	1072
Gimnazjalne i poniżej	1713	25,9%	835	878
SUMA	6616	100,0%	3874	2742

Uwzględniając staż pracy zarejestrowanych osób bezrobotnych wynika, iż grupą generującą największy odsetek bezrobotnych stanowiły osoby, których staż pracy wynosił od roku do 5 lat 25,4%. Kolejne trzy kategorie o zbliżonym procentowym udziale to bezrobotni bez stażu pracy osoby, których staż pracy wynosił do roku oraz od 10 do 20 lat, w powyższych przypadkach procentowy udział wyniósł odpowiednio 17,3%, 15,1% także 15,1%. Odsetek osób bezrobotnych pracujących zawodowo przez okres od 5 do 10 lat wynosił 14,3%, natomiast co dziesiąta osoba bezrobotna posiada doświadczenie zawodowe od 20 do 30 lat. Najmniejszy odsetek bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego 2,7% to osoby, których staż pracy jest dłuższy niż 30 lat.

Tabela nr 22 Struktura osób bezrobotnych według stażu pracy stan na 30.11.2011 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Gnieźnie)

Staż pracy	Ogółem	%	kobiety	mężczyźni
Do roku	1000	15,1%	680	320
1 - 5 lat	1683	25,4%	956	727
5 - 10 lat	949	14,3%	529	420
10 - 20 lat	997	15,1%	614	383
20 - 30 lat	663	10,0%	270	393
30 i więcej	180	2,7%	55	125
Bez stażu pracy	1144	17,3%	770	374
SUMA	6616	100,0%	3874	2742

Kolejna bardzo istotna, immanentna cecha struktury bezrobocia to okres pozostawania bez pracy przez bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego. Warto zwrócić uwagę,

iż w strukturze próby badawczej – osób bezrobotnych z uwzględnieniem okresu pozostawania bez pracy, zgodnie z danymi statystycznymi najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Gnieźnie przez okres od 6 do 12 miesięcy – 20,6%. Co piąta osoba bezrobotna to osoba długotrwale bezrobotna a więc figurująca w ewidencji PUP w Gnieźnie przez okres od 12 do 24 miesięcy. Łącznie osoby długotrwale bezrobotne, a więc poszukujące zatrudnienia przez okres powyżej 12 miesięcy, stanowiły łącznie aż 34,4% spośród wszystkich osób bezrobotnych. Odsetek osób krótkotrwale bezrobotnych – bezrobotnych do 3 miesięcy wynosił łącznie – 29,8%.

Tabela nr 23. Struktura osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy stan na 30.11.2011 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Gnieźnie)

Czas pozostawania bez pracy	ogółem	%	kobiety	mężczyźni
do miesiąca	739	11,2%	364	375
od 1 do 3 miesięcy	1229	18,6%	680	549
od 3 do 6 miesięcy	1012	15,3%	604	408
od 6 do 12 miesięcy	1363	20,6%	761	602
od 12 do 24 miesięcy	1316	19,9%	825	491
powyżej 24 miesięcy	957	14,5%	640	317
SUMA	6616	100,0%	3874	2742

Według danych z Monitoringu Zawodów Nadwyżkowych i Deficytowych sporządzonego w pierwszym półroczu 2010 roku w na temat sytuacji w powiecie gnieźnieńskim, dowiadujemy się, że najwięcej osób bezrobotnych nie posiadało żadnego zawodu. Kolejną dużą grupę osób bezrobotnych podzielonych ze względu na zawód były osoby z zawodem sprzedawcy, krawca, technika ekonomicznego. Należy jednak zauważyć, że w tych zawodach w porównaniu z rokiem 2009 w niewielkim stopniu spadła ilość osób bezrobotnych. Osoby napływające do rejestru osób bezrobotnych wykonywały również zawód mechanika samochodowego, a także obuwnika, ślusarza, kucharza oraz pedagoga. Warto również przypomnieć, że według informacji pochodzących z Monitoringu Zawodów Nadwyżkowych i Deficytowych z pierwszego półrocza 2010 w powiecie gnieźnieńskim podobnie jak w poprzednich latach napływ osób bezrobotnych w poszczególnych zawodach mógł wynikać z "powrotu" do rejestru osób kończących staże oraz kończących naukę absolwentów, którzy nie znaleźli zatrudnienia.

Grupy ludności ponadprzeciętnie narażone na bezrobocie w powiecie gnieźnieńskim

W powiecie gnieźnieńskim szczególnie na bezrobocie narażone są osoby, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych. Jak pokazują comiesięczne statystyki przygotowywane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie na temat sytuacji osób bezrobotnych zamieszkujących cały powiat gnieźnieński dowiadujemy się, że jest to jedna z najliczniejszych grup spośród osób bezrobotnych. Do grup zagrożonych bezrobociem należą także osoby ze względu na osiągnięty przez siebie wiek, czyli osoby do 25 roku życia, a także osoby, które ukończyły 50 lat. Na bezrobocie narażone są także osoby, które są sklasyfikowane, jako długotrwale bezrobotni, ponieważ długi okres czasu oczekiwania na pracę mógł wpłynąć na nie demotywująco, a także brak kontaktu z pracą może wpłynąć na jakość wykonywanych przez nie czynności, a także niektóre sposoby pracy, które dotąd te osoby wykonywały mogły ulec dezaktualizacji. Rozwój nowych technologii, a także pojawianie się coraz to nowych standardów pracy wpływa na niekorzyść osób, które w dłuższym okresie pozostają bez pracy. Bardzo dużą część osób długotrwale bezrobotnych stanowią osoby, które nie zdobyły żadnego zawodu. Do tej grupy należą także osoby samotnie wychowujące, co najmniej jedno dziecko w wieku do 18 roku życia oraz osoby niepełnosprawne, których w powiecie gnieźnieńskim w XI 2011 zanotowano 419 osób. Na bezrobocie narażone są także osoby reprezentujące zawody nadwyżkowe, których zapotrzebowanie na rynku jest niższe niż ilość osób je wykonujących. Według informacji pochodzących z Monitoringu Zawodów Nadwyżkowych i Deficytowych w powiecie gnieźnieńskim sporządzonego w pierwszej połowie 2010r. do zawodów nadwyżkowych w należą sprzedawcy, krawcowe, technicy ekonomiczni, obuwnicy, mechanicy samochodowi. Na bezrobocie są narażone osoby z wyższym wykształceniem, które ukończyły uczelnie o profilu humanistycznym. W powiecie gnieźnieńskim zawodem nadwyżkowym jest także zawód pedagoga i wychowawcy. O utratę pracy mogą się także martwić osoby, którym brak chęci do pracy, a także odpowiednich motywacji. Z pewnością o pracę nie muszą się obawiać i znajdują się poniżej przeciętnej osoby z najwyższym wykształceniem. Większe szanse na zatrudnieniu mają osoby, które ukończyły uczelnie wyższe o profilu technicznym oraz ekonomicznym, a także dobrze wykwalifikowani - drobni rzemieślnicy. Pracę szybciej mogą otrzymać również osoby reprezentujące zawody deficytowe, do których według danych pochodzących z pierwszej połowy 2010 r. zebranych w Monitoringu Zawodów Nadwyżkowych i Deficytowych w powiecie gnieźnieńskim należą: przedstawiciele handlowi, robotnicy gospodarczy, pakowacze, kierownicy działu marketingu i sprzedaży, a także

poszukiwani są pracownicy biurowi, pomoc kuchenna, sprzątaczką oraz fizjoterapeuci i pielęgniarki. Jak wynika z w/w informacji również pracownicy bez wykształcenia mogą również ubiegać się o pracę, ponieważ istnieje zapotrzebowanie na zajęcia nie wymagające wyjątkowych kwalifikacji (pakowacz, sprzątaczką, pomoc kuchenna, robotnik drogowy).

Grupy narażone na bezrobocie:

- ✓ Osoby bez doświadczenia zawodowego oraz bez kwalifikacji zawodowych
- ✓ Osoby młode w wieku do 25 lat oraz absolwenci
- ✓ Osoby w wieku powyżej 45 lat, z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej,
- ✓ Osoby z orzeczoną niepełnosprawnością
- ✓ Przedstawiciele takich zawodów, które uległy zdezaktualizowaniu na rynku pracy
- ✓ Osoby długotrwale bezrobotne
- ✓ Na wiek osób długotrwale bezrobotnych nakładają się inne cechy, które mogą w jeszcze większym stopniu determinować długotrwałe pozostawanie bez zatrudnienia takie jak: brak kwalifikacji, płeć oraz wykształcenie.
- ✓ Młode kobiety z wykształceniem wyższym
- ✓ Kobiety, które podczas wychowywania dzieci nie pracowały i nie posiadają doświadczenia zawodowego
- ✓ Osoby z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej
- ✓ Osoby z przeciwwskazaniami do pracy oraz orzeczoną niepełnosprawnością.

Struktura bezrobotnych ze względu na przyczynę bezrobocia

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie z dnia 30 listopada 2011 roku liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wynosiła 6 616 osób. Wśród ogólnej liczby osób bezrobotnych 5 472 to osoby pracujące – 82,7% osób bezrobotnych a 1 144 osoby to bezrobotni dotychczas nie pracujący – 17,3%. Liczba osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy to 331 tj. 5% ogólnej liczby osób bezrobotnych. Łączna liczba bezrobotnych absolwentów w powiecie to 427 osób. W listopadzie 2011 roku z ewidencji wyłączono 691 osób bezrobotnych, w tym 396 kobiet i 295 mężczyzn. W listopadzie zatrudnienie znalazło 355 osób bezrobotnych 5,4% ogólnej liczby osób bezrobotnych, w tym 224 kobiety i 121 mężczyzn. Spośród 355 osób, 303 osoby podjęły zatrudnienie niesubsydiowane a 52 osoby zatrudnienie subsydiowane, w tym 22 osoby z tytułu podjęcia działalności gospodarczej a 30 osób w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego. W listopadzie 2011 roku 120 osób odmówiło bez uzasadnionej

przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy a 163 osoby nie potwierdziło gotowości do pracy.

Osoby nadreprezentowane w populacji bezrobotnych

✓ cech demograficznych

W grupie osób bezrobotnych podzielonych ze względu na wiek, jedną z najliczniejszych grup stanowią osoby z przedziału wiekowego 18-24 rok życia. Najwięcej osób bez pracy pozostaje jednak w wieku 25-34. W tej grupie jest wiele osób które dopiero wstępują na rynek pracy i nie posiadają wystarczającego doświadczenia lub kwalifikacji do podjęcia konkretnego zajęcia. To właśnie wśród tych osób wprowadzenie działań aktywizacyjnych mogłyby odbyć się z dużym powodzeniem. Od 35 roku życia wskaźnik osób bezrobotnych spada, co wynikać może z tego, że pozycja osób 30-letnich się ustabilizowała. W przedziale wiekowym 45-54 ilość osób bezrobotnych znowu się podwyższa. Może być to problem wynikający z niechęci pracodawców do zatrudniania starszych pracowników szczególnie 50+. Grupa osób powyżej 50 tego roku życia generuje blisko 20% wszystkich osób bezrobotnych. Do 34 roku życia wśród grup osób bezrobotnych przeważają kobiety. W przedziale wiekowym 35-44 podział ze względu na płeć osób nie posiadających pracy ulega zbliżeniu. Od 55 roku życia tendencja się odwraca i to więcej mężczyzn zostaje bezrobotnych niż kobiet.

✓ cech kwalifikacyjnych

Wśród bezrobotnych z terenu powiatu gnieźnieńskiego zarejestrowanych wg stanu w końcu I-półrocza 2011 roku, najliczniejszą grupę, podobnie jak w poprzednim półroczu, stanowiły nadal osoby bez zawodu – 809 osób. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 12,07%. Ponadto w grupie tej 65,88% stanowią kobiety. Jeśli chodzi o osoby bezrobotne z zawodem w końcu analizowanego okresu najliczniejszą grupę stanowili sprzedawcy – 683 osoby, tj. 10,19% wszystkich bezrobotnych, z czego – 609 osób, tj. 89,17% to bezrobotne kobiety. Dalej co do ilości zarejestrowanych to osoby bezrobotne z zawodem krawiec – 243 osoby, z czego zdecydowana większość to kobiety – 242 osoby (99,59%) wśród których 95 osób (39,09%) to bezrobotne zarejestrowane powyżej 12 miesięcy. Kolejne liczne grupy zawodowe stanowią bezrobotni z zawodem: robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (3,36% ogółu), technik ekonomista (2,31%), szwaczka (2,22%), obuwnik przemysłowy (2,09%), kucharz (1,98%), ślusarz (1,79%), robotnik budowlany (1,72%), robotnik gospodarczy (1,67%) a także murarz (1,52%). Są to zawody nadreprezentowane w

powiecie i nawet próby aktywizacji tych osób mogą nie przynieść pożądanego efektu, ponieważ osoby te nie posiadają kwalifikacji, na które w danym momencie jest zapotrzebowanie na rynku pracy. Wśród osób nie posiadających zawodu należałoby natomiast wprowadzić odpowiednie środki aktywizacji tej grupy, ponieważ jest ona najliczniejsza i najdłużej utrzymuje status swojego bezrobocia. Zwłaszcza, że wg statystyk z PUP w Gnieźnie istnieje zapotrzebowanie na osoby nisko wykwalifikowane lub bez wykształcenia (sprzątaczką, pakowacz, ochroniarz). Nadreprezentowane są także osoby z wykształceniem wyższym humanistycznym w regionie, co może wynikać z profilu szkół znajdujących się na terenie powiatu gnieźnieńskiego.

✓ **rozlokowania przestrzennego wewnątrz powiatu**

Zgodnie z danymi pochodzącymi z października 2011 roku w powiecie gnieźnieńskim zanotowano 6 661 osób bezrobotnych, z czego zdecydowanie ponad połowę stanowiły kobiety. Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkuje miasto Gniezno 3 453. Jest to grupa, do której jest łatwo dotrzeć, a w przypadku podjęcia działań aktywizacyjnych osoby te nie muszą dojeżdżać do miasta i mają ułatwioną sytuację pod względem komunikacyjnym. Warto zaznaczyć, iż bezrobotne kobiety dominują w każdej z gmin powiatu gnieźnieńskiego. Duża liczba osób bezrobotnych odnotowana została także w gminach miejsko wiejskich, które zamieszkuje znaczna liczba mieszkańców (2 i 3 miejsce pod względem liczby mieszkańców) miasto i gmina Trzemeszno – 595 osób bezrobotnych oraz miasto i gmina Witkowo – 602 osoby bezrobotne. Uwzględniając współczynnik liczby wszystkich mieszkańców gmin powiatu gnieźnieńskiego, w stosunku do liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych okazuje się, że sytuacja jest zbliżona we wszystkich gminach. Największy odsetek osób bezrobotnych odnotowano w mieście Gniezno 4,94% w gminie Mieleszyn – 4,68% oraz w gminie Niechanowo - 4,62%. Najniższy współczynnik bezrobocia wystąpił w gminach Kiskowo 3,68%, gminie Łubowo 3,74% oraz w gminie Gniezno 3,93%.

Oczekiwania płacowe osób bezrobotnych

Według Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w 2010 roku, najniższa płaca, na jaką zgodziliby się bezrobotni, to przeciętnie 1 200 – 1 700 zł netto miesięcznie. Natomiast stawka za minimalne wynagrodzenie za pracę obowiązująca w Polsce od 1 stycznia 2011 wynosi 1 386 zł brutto. Od 1 stycznia 2010 płaca minimalna wynosiła 1 317 zł brutto, czyli zaledwie 42 proc. przeciętnego wynagrodzenia. Należy pamiętać, że w okresie pierwszego roku pracy danego pracownika płaca nie może być niższa niż 80% wysokości minimalnego

wynagrodzenia za pracę (2010 r.: $80\% \times 1317 = 1053,60$ zł). Jak widać oczekiwania finansowe osób bezrobotnych są wyższe od wynagrodzenia, które w niektórych przypadkach może zaoferować pracodawca przyszłemu pracownikowi. Pracownik zainteresowany pracą wskazuje minimalną stawkę kształtującą się na poziomie około 1 600 brutto. Przeciętne wynagrodzenie w powiecie gnieźnieńskim w obrębie, którego znajdują się takie miejscowości jak: Czarniejewo, Gniezno, Kiszkowo, Kłecko, Mieleszyn, Niechanowo, Trzemeszno, Witkowo, Łubowo według danych na temat zarobków pochodzących z Głównego Urzędu Statystycznego w Poznaniu na koniec 2010 roku wynosiło 2718,78 zł brutto. Stanowią one 88% przeciętnych zarobków w województwie wielkopolskim oraz 79% przeciętnego wynagrodzenia w Polsce. Oczekiwania płacowe są tym wyższe, im mniejszy jest problemem bezrobocia w regionie, a także ściśle łączą się z czasem, jaki jednostka musi poświęcić na dojazd do pracy. Jeżeli czas dojazdu wydłuża się, wówczas oczekiwania finansowe pracowników wzrastają. Dane wskazują na znaczące dysproporcje w płacach i oczekiwaniach płacowych kobiet i mężczyzn. W przypadku osób bezrobotnych, kobiety mają zdecydowanie niższe aspiracje płacowe niż mężczyźni i to bez względu na wykształcenie, ocenę własnych kompetencji, czy też rodzaj poszukiwanej pracy. Zarobki kobiet pracujących w pełnym wymiarze to przeciętnie jedynie 80% zarobków mężczyzn.

Zgodnie z badaniami „Lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” przeprowadzonymi przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS w grudniu 2011 roku przeciętne, miesięczne wynagrodzenie netto, jakiego oczekują bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego to: 1 753 zł.

Oczekiwane wynagrodzenie z uwzględnieniem cech społeczno demograficznych osób bezrobotnych

Płeć osób bezrobotnych

- ✓ Kobiety: 1 623 zł
- ✓ Mężczyźni: 2 123 zł

Wykształcenie bezrobotnych

- ✓ Gimnazjalne lub poniżej: 1 596 zł
- ✓ Zasadnicze zawodowe: 1 848 zł
- ✓ Policealne i średnie zawodowe: 1 750 zł
- ✓ Średnie ogólnokształcące: 1 587 zł
- ✓ Wyższe: 1 910 zł

Okres pozostawania bez pracy

- ✓ do 3 miesięcy: 1 879 zł
- ✓ od 3 do 6 miesięcy: 1 759 zł
- ✓ od 6 do 12 miesięcy: 1 758 zł
- ✓ od 12 do 24 miesięcy: 1 615 zł
- ✓ powyżej 24 miesięcy: 1 558 zł

Wiek osób bezrobotnych

- ✓ do 18 do 24 lat: 1 654 zł
- ✓ od 25 do 34 lat: 1 786 zł
- ✓ od 35 do 44 lat: 1 905 zł
- ✓ od 45 do 54 lat: 1 681 zł
- ✓ od 55 do 65 lat: 1 740 zł

Zasiłki dla bezrobotnych

Wysokość zasiłku dla bezrobotnych w powiecie gnieźnieńskim jest zróżnicowana i zależy od długości zatrudnienia oraz innych okresów zaliczanych do okresu warunkującego nabycie prawa do zasiłku i wynosi odpowiednio: dla osób przy stażu pracy od 5 lat do 20 lat przysługuje 100% zasiłku i jest to tzw. zasiłek podstawowy (761,40 zł brutto). Zasiłek obniżony, to 80% zasiłku (609,20 zł brutto) i przysługuje osobom przy stażu do 5 lat, natomiast na zasiłek podwyższony (120%) mogą liczyć osoby przy stażu co najmniej 20 lat (913,70 zł brutto). Należy także zauważyć, że wysokość podanych stawek obowiązuje przez okres pierwszych trzech miesięcy pozostawania bez pracy. Od czwartego miesiąca ulegają znacznemu obniżeniu i wynoszą odpowiednio podstawowy - 597,90 zł brutto, obniżony 478,40 zł brutto, oraz podwyższony 717,50 zł brutto. W listopadzie 2011 roku zarejestrowanych było ogólnie 6 616 osób bezrobotnych, z czego prawo do zasiłku posiadało zaledwie 979 osób (czyli około 15% ogółu bezrobotnych).

Metody poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne

Zgodnie z badaniami „Lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” przeprowadzonymi przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS w grudniu 2011 roku wynika, że osoby bezrobotne poszukują zatrudnienia za pośrednictwem różnorodnych metod. Cztery najpowszechniej stosowane sposoby na podjęcie pracy to: osobiste wizyty

w zakładach pracy, korzystanie z ogłoszeń o pracę zamieszczanych w portalach internetowych, ogłoszenia w gazetach oraz pośrednictwo PUP w Gnieźnie. Odsetek badanych osób, które w okresie ostatnich 30 dni poprzedzających badanie próbowały znaleźć zatrudnienie poprzez osobiste wizyty, kontakty telefoniczne i wysyłanie dokumentów aplikacyjnych bezpośrednio do zakładów pracy to 41,7%. Odsetek osób bezrobotnych, którzy korzystali z ogłoszeń i ofert pracy zamieszczanych na portalach oferujących pracę wynosił 40,6%. Trzecią z najpopularniejszych metod poszukiwania pracy pod względem ilości wskazań wymienioną przez 36,4% bezrobotnych było przeglądanie ofert pracy i aplikowanie na stanowiska pracy zamieszczane w gazetach. Bardzo popularną i powszechnie stosowaną metodą poszukiwania pracy wskazywaną przez osoby bezrobotne jest korzystanie z pośrednictwa Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie. Taki sposób poszukiwania pracy został wskazany przez 35,3% wszystkich osób bezrobotnych uczestniczących w badaniu. Tak znaczny procentowy odsetek wskazań świadczy o istotnej randze przypisywanej Powiatowemu Urzędowi Pracy w Gnieźnie, jako instytucji pośredniczącej przy zatrudnianiu osób bezrobotnych. Te wskazania potwierdzają także wcześniejszą tezę, że osoby bezrobotne nie są tak bardzo aktywne w poszukiwaniu pracy, poza rutynowymi wizytami w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie. Odsetek bezrobotnych korzystających z sieci osobistych kontaktów i znajomości w celu podjęcia zatrudnienia wynosił 18,9%. Bardzo niewielki odsetek badanych - zaledwie 6% poszukuje pracy za pośrednictwem prywatnych agencji zatrudnienia zajmujących się poszukiwaniem pracy – agencje doradztwa personalnego, agencje pracy tymczasowej, agencje pośrednictwa pracy.

Czas poszukiwania pracy – rozkład

W przypadku województwa wielkopolskiego największy odsetek według danych pochodzących z grudnia 2010 r. przygotowanych przez Główny Urząd Statystyczny w Poznaniu na temat osób bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy stanowią osoby, które nie znajdują pracy w okresie od 1 - 3 miesięcy. Wynosi on 23,7% oraz w przedziale od 3-6 miesięcy 23,5%. Po upływie pół roku ilość osób bezrobotnych zmniejsza się do 21,3%. Długotrwale bezrobocie, a więc pozostawanie bez pracy przez okres powyżej 12 miesięcy dotyka w Wielkopolsce 21% osób bezrobotnych. W okresie do 6 miesięcy pozostawania bez pracy przeważają mężczyźni. Natomiast sytuacja się odwraca i kobiety stanowią większą grupę bezrobotnych w przedziałach czasowych pozostawania bez pracy w okresie od 6 – 12 miesięcy oraz powyżej 24 miesięcy. Statystyki z powiatu

gnieźnieńskiego wskazują, że najwięcej osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy to osoby bezrobotne od 6 do 12 miesięcy – 22,2%. Okazuje się, że odsetek osób długotrwale bezrobotnych jest zdecydowanie wyższy niż w województwie Wielkopolskim i wynosi aż 34,7% ogółu osób bezrobotnych. W porównaniu do statystyk z województwa Wielkopolskiego w powiecie gnieźnieńskim wydłuża się znacznie czas poszukiwania pracy przez bezrobotnych.

Zgodnie z badaniami „Lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” przeprowadzonymi przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS w grudniu 2011 roku wynika, iż największy odsetek bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego – 25,9% poszukuje pracy przez okres krótszy niż 3 miesiące. Co czwarta osoba bezrobotna zarejestrowana w PUP w Gnieźnie poszukuje pracy ponad 2 lata oraz od 3 do 6 miesięcy, natomiast, co dziesiąty respondent poszukuje pracy od 9 do 12 miesięcy oraz od 12 do 18 miesięcy.

Podstawowe bariery podjęcia pracy przez osoby bezrobotne

- ✓ **kwalfikacyjne** (wykształcenie, zawód, szczegółowe umiejętności zawodowe, deficyt wybranych konkretnych umiejętności ogólnych).

W powiecie gnieźnieńskim do największej grupy osób bezrobotnych należą osoby, które posiadają wykształcenie gimnazjalne lub niższe i nie zdobyły na drodze edukacji żadnego zawodu. Jest to jedna z głównych barier, które uniemożliwiają tym osobom podjęcie odpowiedniej pracy. Do drugiej grupy mającej problemy związane ze znalezieniem pracy należą osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Napotykają oni na dwa główne utrudnienia. Do pierwszego należy fakt, że osoby bezrobotne reprezentują zawody nadwyżkowe, na które w danym momencie w powiecie nie ma zapotrzebowania (krawcowie, sprzątaczkę, kucharze, mechanicy samochodowi). Z drugiej jednak strony osoby z w/w wykształceniem nie znajdują pracy, ponieważ słaby poziom kształcenia w szkołach zawodowych dyskwalifikuje ich w procesach rekrutacyjnych. Brakuje bardzo dobrze wykwalifikowanych osób, z dodatkowymi umiejętnościami. Na poziomie średniego wykształcenia brakuje szczególnie personelu medycznego (pielęgniarki, pielęgniarze). Wyższe wykształcenie również nie gwarantuje znalezienie pracy. Dla osób z wykształceniem humanistycznym (pedagodzy, opiekunowie, wychowawcy) w powiecie gnieźnieńskim także trudno jest o pracę, ponieważ zapotrzebowanie na nich jest dużo mniejsza, aniżeli liczba osób wykształconych w w/w kierunkach.

- ✓ **terytorialne** (odległe zamieszkanie/ bez komunikacji z miejscem, gdzie jest oferowana potencjalna praca).

Według raportu Głównego Urzędu Statystycznego w Poznaniu z 2006 r. „Dojazdy do pracy w Polsce. Terytorialna identyfikacja przepływów ludności związanych z zatrudnieniem” w 2006 roku województwo wielkopolskie, znajdowało się na drugim miejscu w Polsce pod względem liczby osób na jego terenie dojeżdżających do pracy. Wyszczególniając powiat gnieźnieński dowiadujemy się, że powiat gnieźnieński znajduje się na 7 miejscu w województwie pod względem ilości osób wyjeżdżających z niej do pracy i jest to ponad 11 056 osób, które nie pracują w swoim miejscu zamieszkania. Mieszkańcy dojeżdżają do okolicznych miejscowości, ale także wiele osób pokonuje trasę do Poznania. Należy także wspomnieć, że mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego w porównaniu do pozostałych powiatów w całym województwie według zapisów Głównego Urzędu Statystycznego, w 2010 roku mieli dobrą sytuację pod względem ilości nawierzchni twardej (45-55%). Z pewnością znajdują się okolice gdzie utrudnienia komunikacyjne wpływają na rezygnacje z pracy, jednak sytuacja wygląda znacznie lepiej niż dla porównania w powiecie czarnkowskim, gdzie jest zaledwie 16,6% dróg powiatowych utwardzonych. Istotne jest również to, że ponad połowa - 597 osób na 1000 ludności w Powiecie Gnieźnieńskim posiada swój środek transportu. Należy także zauważyć, że ponoszenie kosztów finansowych oraz spędzanie większej ilości czasu poza domem w związku z dojazdami do pracy, znajduje swoje odzwierciedlenie w wymaganiach stawianych pracodawcom przez mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego.

- ✓ **osobiste** (uwarunkowania indywidualne/ rodzinne) i inne.

Według Raportu z badania Diagnoza Społeczna nt. „Przyczyny nieposzukiwania pracy przez niezainteresowanych, ale zarejestrowanych bezrobotnych w 2009 roku” bezrobotni podają także inne przyczyny nie poszukiwania pracy, które nie wiążą się ani z problemami kwalifikacyjnymi ani z terytorialnymi. Ze względu na swoją płęć próbują usprawiedliwić się następującymi przyczynami. Kobiety w większości przypadków usprawiedliwiają się sprawowaniem opieki nad dziećmi oraz domem, a także tłumaczą to złym stanem zdrowia niepozwalającym na podjęcie pracy zarobkowej. Pracy nie poszukują mężczyźni, którym nie pozwala na jej podjęcie stan zdrowia. Obowiązki związane z wychowaniem dzieci oraz zajmowaniem się domem w polskim społeczeństwie przekładane są bardziej na kobiety, dlatego także mężczyźni w bardzo małym stopniu podają te zajęcia, jako przyczynę

niezainteresowaniem się ofertami z rynku pracy. Dla niektórych osób przyczyną nie podejmowania pracy jest konieczność dojazdu do miejsca zatrudnienia, które wiąże się jednocześnie z wyższymi oczekiwaniami finansowymi od pracodawcy. Jeżeli nie zostają one spełnione, wówczas osoby przestają się interesować danymi ofertami pracy. Innymi powodami nie podejmowania pracy przez osoby najsłabiej wykształcone jest brak elastyczności i dostosowania się do potrzeb rynku pracy. Na rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim jest wiele ofert dla osób np. nieposiadających wysokiego wykształcenia (pakowacz, sprzątaczką, robotnik drogowy, pomoc na budowie), jednak osoby nie wykazują zainteresowania. Wiązać się to może zarówno z brakiem motywacji do pracy, jak i niskimi płacami na danych stanowiskach pracy.

Zgodnie z badaniami „Lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” przeprowadzonymi przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS w grudniu 2011 roku wynika, iż zdecydowanie największy odsetek badanych osób bezrobotnych uważa, że podstawową barierą, która utrudnia podjęcie pracy, jest ogólny brak ofert pracy na lokalnym rynku pracy. Taką odpowiedź wskazało 51,7% respondentów. Ta odpowiedź koresponduje z odpowiedziami badanych dotyczącymi oceny szans na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy, które ocenione zostały bardzo nisko. Kolejny problem wskazany przez 31,4% ankietowanych to brak doświadczenia i stażu pracy. Bardzo duży odsetek bezrobotnych – 31,1% uważa, że poważną trudnością w podjęciu zatrudnienia jest brak znajomości - brak znajomości oraz kontaktów w znaczący sposób ogranicza dostęp do rynku pracy. Tą opinię potwierdzają wynik badań realizowanych wśród pracodawców. Osoby odpowiedzialne za politykę rekrutacyjną firm potwierdzają, że dokonując wyboru kandydata do pracy kierują się często zasadami zatrudnienia „*po znajomości*”. Zbliżony odsetek badanych 31% uważa, że trudno znaleźć ofertę pracy w wyuczonym zawodzie. Pozostałe problemy, które uzyskały znaczącą ilość wskazań osób bezrobotnych to: brak kwalifikacji - 29%, nieznanostwo języków obcych - 28,7%, wiek - 22,7% problemy z dojazdem do pracy – 21,8%, wykształcenie – 21% oraz brak środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej – 19,3%.

Problemem bezrobocia długookresowego

Według statystyk ogólna liczba osób bezrobotnych na koniec października 2011 roku wyniosła, 6 661 z czego 2 273 to osoby bezrobotne długotrwale, (w tym 1 316 osoby są

bezrobotne od 12 do 24 miesięcy a 957 osób powyżej 2 lat), którzy stanowią 34,3% wszystkich osób bezrobotnych w powiecie gnieźnieńskim.

Przyglądając się okresowi od stycznia 2011 – do końca listopada 2011 liczba osób długookresowo bezrobotnych w powiecie gnieźnieńskim wzrosła z 1 905 do 2 273. Jednak porównując dane z obecnego roku 2011 ze styczniem 2008, w którym odnotowano aż 3 831 osób długotrwale bezrobotnych, widać, że pomimo wzrostu liczby osób bezrobotnych długotrwale, sytuacja i tak wygląda lepiej niż miało to miejsce 3 lata temu. Należy jednak stale monitorować sytuacje osób długookresowo pozostających bez pracy, bo ich liczba systematycznie wzrasta. Nie jest to sytuacja wpływająca na polepszenie się nie tylko sytuacji gospodarstw domowych, ale także gminy oraz całego powiatu. Do najliczniejszej grupy bezrobotnych długotrwale należą na przestrzeni kilku ostatnich lat kobiety i stanowią według danych z końca listopada 2011 ponad 64% wszystkich osób długotrwale pozostających bez pracy. Według statystyk z rynku pracy – listopad 2011 najwięcej osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych zamieszkiwało miasto Gniezno.

Przyczyn rejestracji osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie

Zgodnie z badaniami „Lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” przeprowadzonymi przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS w grudniu 2011 roku wynika, iż zdecydowanie największy odsetek osób bezrobotnych z powiatu gnieźnieńskiego oczekuje od Powiatowego Urzędu Pracy możliwości partycypacji w trzech programach aktywizacyjnych: możliwość otrzymania oferty pracy 60,9%, ubezpieczenie zdrowotne 25,5% oraz możliwość udziału w kursach i szkoleniach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie 18,1% ogółu odpowiedzi. Odsetek osób bezrobotnych, które oczekują możliwości otrzymania zasiłku dla bezrobotnych, wynosił 8%, natomiast 7,4% badanych chciałoby skorzystać z możliwości udziału w stażach.

Korzystanie bezrobotnych z aktywnych programów oferowanych przez PUP w Gnieźnie

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w 2011 r. z aktywnych programów oferowanych przez PUP w Gnieźnie skorzystało 16,58 % ogółu bezrobotnych (1 097 osób), efektywność zatrudnienia nie jest jeszcze znana. W 2010 roku w programach uczestniczyło 32,90 % ogółu bezrobotnych (2 175 osób), efektywność zatrudnienia wynosiła 69,24 %. Dane jednoznacznie wskazują, że uczestnictwo w programie zwiększa szanse na

zatrudnienie. W okresie 1.12.2010 do 30.11.2011 665 osób podjęło pracę na podstawie skierowań wydanych przez PUP, a pracę podjęło ogółem 3 777 osób.

8. Bierni zawodowo w powiecie gnieźnieńskim

* Ze względu na brak danych dotyczących osób biernych zawodowo na poziomie powiatów, analizę oparto na danych wojewódzkich.

Liczba osób biernych zawodowo

Według Głównego Urzędu Statystycznego liczba osób w I kwartale 2011 aktywnych zawodowo liczyła 1547 tys. osób, tj. o 4,8% więcej niż w analogicznym kwartale poprzedniego roku. Biernych zawodowo było 1 134 tys., co w skali roku oznacza wzrost o 4,8%. Liczba bezrobotnych natomiast wynosiła 150 tys., czyli o 4,2% więcej niż przed rokiem. Liczba osób biernych w stosunku do ogólnej liczby ludności w w/w okresie wyniosła 42,2%. W grupie tej nadal przeważały kobiety (722 tys. wobec 412 tys. mężczyzn). Podobnie jak w poprzednim roku, w I kwartale 2011 r. większość ludności biernej zawodowo (57,1%) mieszkała w miastach. Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 51,8% grupy biernych zawodowo.

Struktura osób biernych zawodowo

W I kwartale 2011 roku w województwie wielkopolskim zanotowano łącznie 1 134 tys. osób biernych. Wyszczególniając ilość osób ze względu na płeć dowiadujemy się, że do większej grupy osób biernych należały kobiety (722 tys.) Mężczyźni natomiast stanowili mniejszą część (412 tys.) Najwięcej osób biernych pozostawało w wieku 55 i więcej (611 tys.) Drugą grupę pod względem wielkości stanowiły osoby w wieku 15- 24 roku życia (287 tys.) Wśród osób w wieku 25 - 34 lata występowała mniejsza grupa osób biernych (78 tys.), natomiast w przedziale wiekowym 35-44 zanotowano najmniejszą liczbę osób biernych (56 tys.) Mieszkańcy województwa wielkopolskiego w przedziale wiekowym 45 - 54 tworzyli trzecią pod względem wielkości grupę osób biernych (101 tys.), z czego osób w wieku produkcyjnym było 587 tys. Ogólna liczba osób biernych zawodowo w województwie wielkopolskim II kwartale 2011 wyniosła 1 137 tys. Wyszczególniając poziom wykształcenia tych osób uzyskujemy następujący podział:

- osoby bierne z wykształceniem wyższym 90 tys.,
- z policealnym i średnim 199 tys.

- średnim ogólnokształcącym 130 tys.
- zasadniczym zawodowym 260 tys.
- gimnazjalnym i podstawowym, niepełne 458 tys.

Według danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych dowiadujemy się, że w roku 2010 w województwie wielkopolskim najwięcej osób biernych zawodowo było z powodu posiadania emerytury (452 tys.) 242 tys. pozostawało biernymi zawodowo z powodu nauki i uzupełniania kwalifikacji. Z powodu choroby lub niepełnosprawności biernych było 183 tys. osób, a z powodu pełnienia obowiązków rodzinnych i związanych z prowadzeniem domu 138 tys. Aż 15 tys. biernych pozostawało przekonanych o niemożliwości znalezienia pracy, a 12 tys. twierdziło, że wykorzystało wszystkie znane możliwości poszukiwania pracy.

Osoby nadreprezentowane w populacji biernych zawodowo w stosunku do całkowitej populacji w wieku produkcyjnym według:

✓ cech demograficznych

Najwięcej osób biernych zawodowo według danych pochodzących z I kwartału 2011 pozostaje w wieku 55 lat i więcej i jest (611 tys.) to grupa osób, która nie tylko w województwie, ale i w powiecie gnieźnieńskim nie ma realnych szans na efektywną aktywizację. Jak wynika z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie liczba osób pozostających bez pracy powyżej 55 roku życia stale wzrasta, dlatego, też odsetek osób, którym udało się zmienić swój stan bierności mógłby być niewielki. Głównym czynnikiem utrudniającym im znalezienie pracy jest ich wiek. Do drugiej najliczniejszej grupy osób biernych należą osoby z przedziału wiekowego 15- 24. Sytuacja dotycząca tych osób wygląda odmiennie niż osób w wieku 50+. Są to osoby, które znajdują się dopiero na początku swojej kariery zawodowej, w dużej mierze są nieaktywne zawodowo z powodu kształcenia się i podnoszenia swoich kwalifikacji. Kwalifikacje te w przyszłości pomogą im wejść na rynek osób aktywnych zawodowo, a także otrzymać adekwatne wynagrodzenie. W zdecydowanej większości osób, które nie aktywizują się zawodowo pozostają w województwie wielkopolskim kobiety.

✓ cech kwalifikacyjnych

Najwięcej osób biernych pozostaje z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym (466 tys.) Jest to stale wzrastający wskaźnik wśród osób biernych, ponieważ brak jakichkolwiek kwalifikacji utrudnia wejście takim osobom na rynek osób aktywnych zawodowo. Do drugiej

najliczniejszej grupy osób biernych ze względu na cechy kwalifikacyjne zaliczane są osoby, które osiągnęły wykształcenie zasadnicze zawodowe (262 tys.) Problem, jaki może dotyczyć osoby bierne w powiecie gnieźnieńskim, pozostaje zbliżony do tego, jaki posiadają osoby bezrobotne z tym wykształceniem. Mianowicie wejście na rynek osób aktywnych zawodowo utrudniać im może posiadanie nadwyżkowego w danym powiecie zawodu lub niski poziom ich kwalifikacji.

✓ **rozlokowania przestrzennego**

W województwie wielkopolskim ogólnie większy wskaźnik osób biernych zawodowo wystąpił w miastach i wyniósł 647 tys. Osoby żyjące natomiast na wsi stanowiły mniejszą grupę biernych, której liczebność wyniosła 487 tys. osób.

Potencjał aktywizacyjny osób biernych zawodowo

Przyglądając się danym z I kwartału 2011 roku sporządzonym przez Główny Urząd Statystyczny w Poznaniu możemy stwierdzić, że duża część osób z przedziału wiekowego 15-24 lata będzie chciała opuścić grupę osób biernych zawodowo. Duży odsetek osób z tej grupy kształci się, aby w okresie późniejszym wstąpić na rynek pracy i należeć do osób aktywnych zawodowo. Jeżeli chodzi o osoby w wieku emerytalnym, to niewielka ich część zapatruje się na potencjalną aktywizację. Należy także pamiętać, że osoby starsze, zwłaszcza kobiety w wieku emerytalnym wypełniają wiele funkcji rodzinnych i poświęcają się obowiązkom związanym z domem i rodziną w większym stopniu niż pracy. Choroba lub orzeczenie o niepełnosprawności mogą być dosyć dużą barierą w myśleniu o własnej aktywizacji. Najbardziej podatną grupą na potencjalną aktywizację są osoby, które nie pracują z mniej ważnych powodów niż dom i rodzina, a także osoby, które po prostu osiągnęły wysoki poziom zniechęcenia w szukaniu pracy. Podjęcie odpowiednich środków mogłoby wpłynąć na powodzenie tej grupy zwłaszcza, że barierą nie jest dla nich ani rodzina, stan własnego zdrowia, czy też przejście na emeryturę.

Przyczyny braku zainteresowania podjęciem pracy przez biernych zawodowo

Jeżeli chodzi o województwo wielkopolskie największą grupę osób biernych stanowią emeryci (425 tys.), którzy czerpią środki z niezarobkowych źródeł utrzymania. Z tego powodu też w dużym stopniu mogą być osobami niezainteresowanymi podjęciem pracy

zwłaszcza, że grupie tych osób przypisuje się dużą rolę w rodzinie i opiece np. nad wnukami. Osoby, które się uczą lub uzupełniają kwalifikacje (242 tys.) są grupą, która najprawdopodobniej w najbliższym czasie nie będzie należała do grupy osób biernych, ponieważ podjęta nauka ma w przyszłości zaowocować lepszymi dla nich warunkami pracy. Osobom niepełnosprawnym i chorym często trudno jest zacząć poszukiwania pracy z powodu niewystarczającej sprawności lub stanu zdrowia. Z danych z listopada 2011 PUP w Gnieźnie wynika, że osób niepełnosprawnych w powiecie jest 419 osób, z czego 259 to kobiety. Chociaż samych ofert dla niepełnosprawnych w PUP w Gnieźnie wg zestawienia GUS na XII 2010 pojawiło się 159, to jednak ilość osób bezrobotnych nie zmniejsza się, a wręcz przeciwnie rośnie. Osoby bierne zawodowo w dużej mierze tłumaczą się także obowiązkami rodzinnymi i tymi, które związane są z prowadzeniem domu. Jest to oczywiście w dużej mierze domena w dalszym ciągu kobiet. W całym województwie, jako dominujący powód niezainteresowania pracą podało go 138 tys. osób. 15 tys. osób jest przekonana o niemożliwości znalezienia pracy, a kolejne 12 tys. osób stwierdza, że wyczerpało wszystkie możliwości poszukiwania pracy. Jednak podawanie tego typu argumentów świadczy o bardzo niskiej motywacji tych osób oraz jest to najprostszy ze sposobów wytłumaczenia się, bez ponoszenia żadnych wysiłków. Wśród tej grupy osób mogą także znajdować się osoby zasilające „szarą strefę”.

9. Popyt na pracę w powiecie gnieźnieńskim

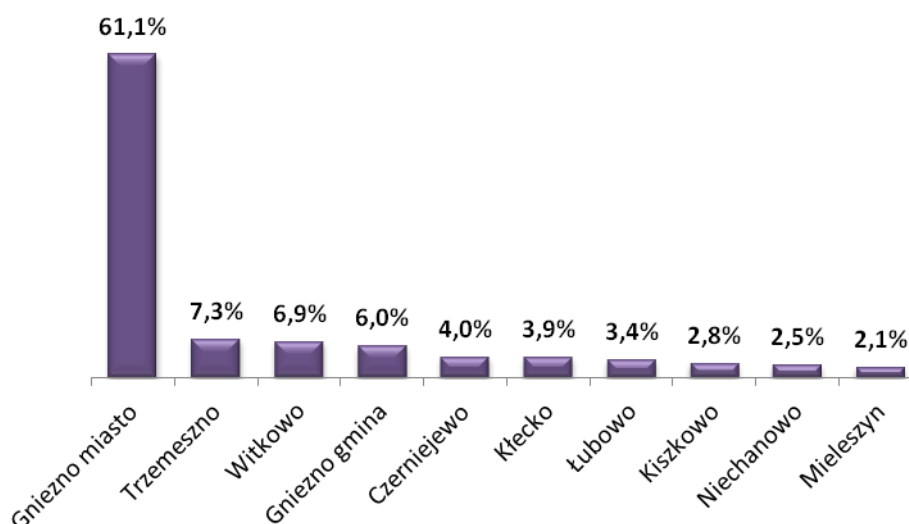
Specyfika sektora przedsiębiorstw w powiecie gnieźnieńskim

Według danych GUS w powiecie gnieźnieńskim w I półroczu 2011 roku funkcjonowało 14 980 podmiotów gospodarczych. Największa liczba przedsiębiorstw 9 158 - 61,1% zlokalizowana jest w mieście Gniezno. Ponad tysiąc firm mieści się w gminie Trzemeszno – 1 094 oraz Witkowo – 1 033. Najmniej firm działa na terenie gmin Niechanowo oraz Mieleszyn odpowiednio 377 oraz 316.

Tabela nr 24. Liczba podmiotów gospodarczych I połowa 2011 roku w gminach powiatu gnieźnieńskiego (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

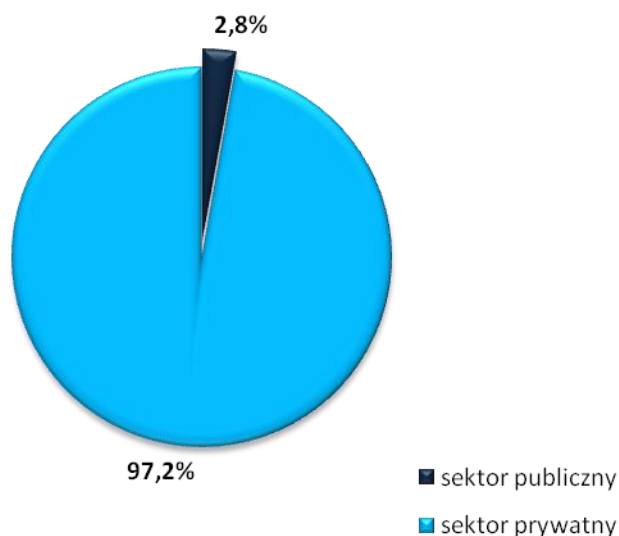
Jednostka terytorialna	Liczba podmiotów	%
Gniezno miasto	9158	61,1%
Trzemeszno	1094	7,3%
Witkowo	1033	6,9%
Gniezno gmina	903	6,0%
Czarniejewo	593	4,0%
Kłecko	583	3,9%
Łubowo	505	3,4%
Kiszkowo	418	2,8%
Niechanowo	377	2,5%
Mieleszyn	316	2,1%
Powiat gnieźnieński	14980	100,0%

Wykres nr 8. Odsetek podmiotów gospodarczych I połowa 2011 roku w gminach powiatu gnieźnieńskiego. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Według danych GUS w powiecie gnieźnieńskim w I półroczu 2011 roku funkcjonowało 14 980 podmiotów gospodarczych, w tym 14 555 w sektorze prywatnym a w sektorze publicznym 425.

Wykres nr 9. Struktura podmiotów gospodarczych I połowa 2011 roku z uwzględnieniem sektora własności. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

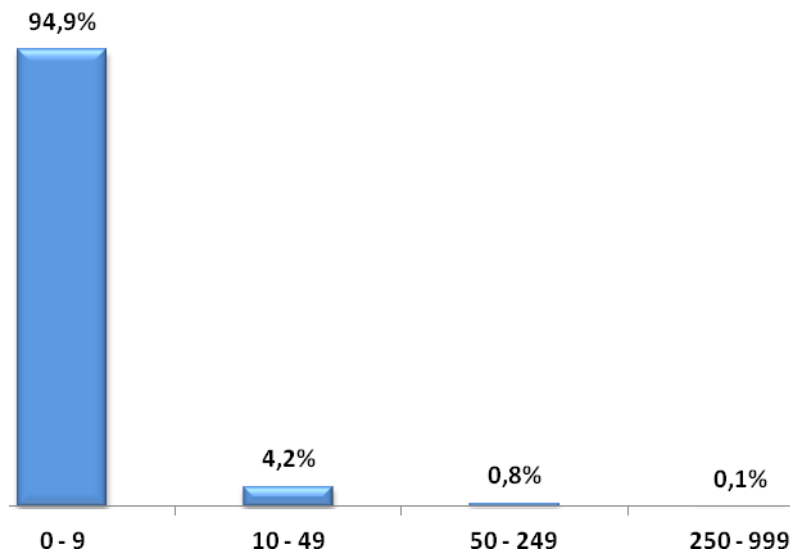

Według danych GUS w powiecie gnieźnieńskim dominują najmniejsze przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników (w tym mikroprzedsiębiorstwa). Liczba najmniejszych podmiotów zatrudniających do 9 pracowników wynosiła w I półroczu 2011 roku 14 213 – 94,9% wszystkich podmiotów gospodarczych. Firm, które zatrudniają od 10 do 49 pracowników odnotowano w powiecie gnieźnieńskim 621, a średnich i dużych przedsiębiorstw zatrudniających od 50 do 249 pracowników oraz od 250 do 999 odpowiednio 123 i 13. W powiecie gnieźnieńskim nie ma przedsiębiorstwa, które zatrudniałoby powyżej 1000 pracowników.

Tabela nr 25. Struktura podmiotów gospodarczych I połowa 2011 roku z uwzględnieniem liczby zatrudnionych pracowników. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Liczba pracowników	Ilość podmiotów	%
0 - 9	14213	94,9%
10 - 49	631	4,2%
50 - 249	123	0,8%
250 - 999	13	0,1%
1000 i więcej	0	0,0%
Suma	14980	100,0%

Wykres nr 10. Struktura podmiotów gospodarczych I połowa 2011 roku z uwzględnieniem liczby zatrudnionych pracowników. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności gospodarczej wynika, iż w I półroczu 2011 roku w powiecie gnieźnieńskim największy odsetek przedsiębiorstw – 31,3% - 4 681 firm funkcjonuje w branży: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Znaczny odsetek firm działa w branży budownictwo – 2 275, przetwórstwo przemysłowe – 1 385 oraz transport i gospodarka magazynowa – 1 077.

Tabela nr 26. Struktura podmiotów gospodarczych I połowa 2011 roku z uwzględnieniem liczby sekcji PKD. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

SEKCJE PKD	Liczba	%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.	4 681	31,3%
Budownictwo.	2 275	15,2%
Przetwórstwo przemysłowe.	1 385	9,2%
Transport i gospodarka magazynowa.	1 077	7,2%
Pozostała działalność usługowa	904	6,0%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.	827	5,5%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	719	4,8%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.	513	3,4%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.	455	3,0%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.	418	2,8%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.	388	2,6%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.	385	2,6%
Edukacja	351	2,3%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	273	1,8%

Informacja i komunikacja.	188	1,3%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.	78	0,5%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją.	40	0,3%
Górnictwo i wydobywanie	13	0,1%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych.	9	0,1%

Według danych zebranych przez Główny Urząd Statystyczny w Poznaniu na temat zatrudnienia w województwie wielkopolskim i poszczególnych jego regionach oraz powiatach na koniec grudnia 2010 r. dowiadujemy się, że ogólna liczba zatrudnionych w województwie Wielkopolskim wynosiła 23 424, z czego 15 061 osób zatrudnionych było w sektorze prywatnym, co stanowi około 64% wszystkich osób zatrudnionych. Porównując ten wynik z powiatami należącymi do podregionu konińskiego, to powiat gnieźnieński plasuje się na drugim miejscu pod względem liczby osób zatrudnionych w sektorze prywatnym. Na pierwszym miejscu znajduje się powiat wrzesiński z wynikiem 71% osób. Kolejne miejsca natomiast za powiatem gnieźnieńskim zajmują: powiat słupecki z wynikiem 63%, turecki 61%, kolski 57% oraz koniński 45%. Wyszczególniając ilość osób zatrudnionych wg sektora własności i działalności wynika, że w województwie Wielkopolskim na koniec 2010 roku w grupie *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* pracowało łącznie 653 osoby. Poza rolnictwem najwięcej osób zatrudnionych było w *przemśle i budownictwie* - aż 9 860 osób według danych pochodzących z końca 2010 roku, natomiast w grupie *handel, naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja* gdzie odnotowano łącznie 4 612 osób. Ilość osób zatrudnionych w poszczególnych grupach w powiecie rozkłada się nieco inaczej niż w całym województwie wielkopolskim. Największy odsetek osób zatrudnionych był w *handlu i naprawach*, następną grupą są osoby zatrudnione w *budownictwie* oraz w *przemśle*.

Do największych pracodawców, którzy mają wpływ na lokalne rynki zatrudnienia należą:

- ✓ Sobieski Trade Sp. z o.o. – produkcja wyrobów spirytusowych (kapitał francuski),
- ✓ Panasonic Energy Poland SA – produkcja baterii (kapitał japoński),
- ✓ LNB Poland Sp. z o.o. – produkcja premiksów, koncentratów, preparatów mleczno - zastępczych oraz innych dodatków paszowych (kapitał holenderski),
- ✓ NB Polska Sp. z o.o. – produkcja okien do poddaszy VELUX (kapitał duński),

- ✓ Paroc Polska Sp. z o.o. – produkcja materiałów izolacyjnych (kapitał fiński),
- ✓ Euroverlux Sp. z o.o. – dekoracja opakowań szklanych (kapitał francuski),
- ✓ Scanclimber Sp. z o.o. – produkcja dźwignic (kapitał fiński),
- ✓ Jeremias Sp. z o.o. – produkcja systemów odprowadzania spalin (kapitał niemiecki),
- ✓ Trepko Sp. z o.o. – produkcja maszyn do pakowania (kapitał duński).

Fluktuacja zatrudnienia w przedsiębiorstwach powiatu gnieźnieńskiego

Zgodnie z badaniami „Lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” przeprowadzonymi przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS w grudniu 2011 roku wynika, iż zdecydowana większość pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego utrzymywała stan zatrudnienia na takim samym poziomie jak w roku ubiegłym. Stan równowagi pomiędzy liczbą zatrudnianych i zwalnianych pracowników na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy wystąpił w przypadku 60,8% pracodawców. Taki wynik jest bardzo optymistyczny w sytuacji, gdy na rynku pracy dostrzegane są jeszcze symptomy kryzysu gospodarczego i znaczne zmniejszenie liczby ofert pracy na lokalnym rynku pracy, przy jednoczesnym zwiększeniu liczby osób bezrobotnych. Odsetek pracodawców, którzy zwiększyli liczbę zatrudnienia w porównaniu z rokiem 2010 wyniósł 17,8%. Zmniejszenie liczby pracowników na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy odnotowano natomiast w przypadku 21,4% pracodawców, którzy uczestniczyli w badaniu. Reasumując okazuje się, iż 78,6% pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego uczestniczących w badaniu nie redukowało zatrudnienia na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy.

Stan przedsiębiorstw w powiecie gnieźnieńskim perspektywy

Z informatora gospodarczego powiatu gnieźnieńskiego wydanego w 2010 roku dowiadujemy się, że do największych firm produkcyjnych między innymi z kapitałem zagranicznym należą: Sobieski Trade Sp. z o.o. – produkcja wyrobów spirytusowych (kapitał francuski), Panasonic Energy Poland SA – produkcja baterii (kapitał japoński), LNB Poland Sp. z o.o. – produkcja premiksów, koncentratów, preparatów mleczno- zastępczych oraz innych dodatków paszowych (kapitał holenderski), NB Polska Sp. z o.o. – produkcja okien do poddaszy VELUX (kapitał duński), Paroc Polska Sp. z o.o. – produkcja materiałów izolacyjnych (kapitał fiński), Euroverlux Sp. z o.o. – dekoracja opakowań szklanych (kapitał francuski), Scanclimber Sp. z o.o. – produkcja dźwignic (kapitał fiński), Jeremias Sp. z o.o. – produkcja systemów odprowadzania spalin (kapitał niemiecki), Trepko Sp. z o.o. –

produkcja maszyn do pakowania (kapitał duński). Zaprezentowana powyżej grupa to podmioty największe. W grupie tej zdecydowanie dominują podmioty produkcyjne, będące własnością prywatną. Subiektywna ocena własnej sytuacji finansowej i rynkowej wskazuje na dobrą lub przeciętną kondycję w tym zakresie wśród większości podmiotów należących do tej grupy. W powiecie systematycznie rośnie liczba podmiotów gospodarczych – tak przynajmniej należy sądzić na podstawie liczby jednostek zarejestrowanych w systemie REGON. Nie oznacza to jednak ich faktycznego i sprawnego funkcjonowania.

Niewątpliwie podstawowy wpływ na funkcjonowanie badanych przedsiębiorstw, ma ich ogólna kondycja na lokalnym rynku. **Zgodnie z badaniami „Lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” przeprowadzonymi przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS w grudniu 2011 roku wynika, iż** okazuje się, że opinie pracodawców dotyczące aktualnej sytuacji przedsiębiorstw są bardzo silnie spolaryzowane. Łącznie 40,1% badanych respondentów uważa, że sytuacja firmy jest relatywnie dobra i stabilna, gwarantująca w perspektywie kolejnych 12 miesięcy dalszy rozwój. Na wymieniony odsetek pozytywnych wskazań składały się odpowiedzi *raczej dobra* kondycja, którą wymieniło 35,6% lub *bardzo dobra* - 4,5%. Odmiennego zdania było łącznie 36,3% wszystkich pracodawców z powiatu gnieźnieńskiego, którzy krytycznie określili sytuację firmy, którą reprezentowali w badaniu. Respondenci sceptycznie oceniają możliwości rozwoju przedsiębiorstwa w następnych 12 miesiącach.

Przyczyny zwolnień pracowników i powody odrzucania kandydatów do pracy w procesie rekrutacji

Odrzucenia kandydatów najczęściej miały związek z nieodpowiednim wykształceniem poszczególnych osób, a także poziomem dodatkowych kwalifikacji. Do najliczniejszej grupy bezrobotnych należą osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Pracodawcy zdają sobie sprawę z przestarzałego poziomu kształcenia w tych placówkach i dlatego też osoby z w/w wykształceniem są odrzucane. Ich poziom doświadczenia i wiedzy nie nadąża za poziomem zaawansowania technologicznego zwłaszcza w dużych przedsiębiorstwach znajdujących się na terenie powiatu. Wyuczony zawód miał znaczenie podczas przyjęć do pracy, dlatego też osoby z zawodami sprzedawcy, krawca, obuwnika, mechanika nie znalazły zatrudnienia w poprzednim roku w powiecie gnieźnieńskim.

Zgodnie z badaniami „Lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” przeprowadzonymi przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS w grudniu 2011 roku

wynika, iż zdecydowana większość respondentów 65,9%, którzy reprezentowali firmy uczestniczące w badaniu wskazała, że w roku 2010 i 2011 przedsiębiorstwo nie zwolniło żadnego pracownika. Firmy, które w analizowanym okresie zwalniały pracowników robiły to najczęściej z powodu spadku popytu na produkty/usługi firmy – 11,4% wskazań. Kolejny powód - odejście na życzenie pracownika wymieniło 9,8%. W sytuacji, gdy rynek pracy jest otwarty dla pracowników z doświadczeniem i wyspecjalizowanych w danej dziedzinie, migracja zatrudnieniowa pracowników pomiędzy przedsiębiorstwami związana z poszukiwaniem lepszych warunków pracy i płacy będzie niewątpliwie przybierała na sile. Takie wyniki i powody zwolnień umacniają twierdzenia o coraz silniejszej roli i pozycji wykwalifikowanych pracowników, którzy na rynku pracy odgrywają kluczową rolę. Kolejny powód zwolnień w przedsiębiorstwach powiatu gnieźnieńskiego, który wskazało 6,9% spośród wszystkich pracodawców uczestniczących w badaniu to zła sytuacja finansowa przedsiębiorstwa. Uwzględniając tylko informacje od pracodawców, którzy zwalniali pracowników w 2010 i 2011 roku, okazuje się że aż 66,6% pracodawców z powiatu gnieźnieńskiego zwalnia pracowników przede wszystkim ze względu na trudną kondycję i sytuację finansową oraz ekonomiczną przedsiębiorstwa a więc ze względu na spadek popytu, złą sytuacja finansowa przedsiębiorstwa oraz zmniejszenie zakresu działalności firmy.

Planowane przyjęcia pracowników w przedsiębiorstwach

Zgodnie z badaniami „Lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” przeprowadzonymi przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS w grudniu 2011 roku wynika, iż że w momencie przeprowadzania badań pracowników poszukuje jedynie 34 badanych przedsiębiorstw 8,1%, natomiast 400 firm – 94,8% nie planuje obecnie powiększenia kadry swoich pracowników.

Najpilniejsze potrzeby kadrowe pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego – wyniki badań.

Zawód	Ile osób
Stolarz	6
Sprzedawca	6
Mechanik samochodowy	6
Pracownicy fizyczni do prac drogowych	5
Kierowca C+E	5
Księgowa	5
Odlewnik	5

Ślusarz	4
Przedstawiciel handlowy	3
Magazynier	3
Kucharz	3
Kelner	3
Murarz	3
Elektronik	3
Pracownik do prac wykończeniowych	3
Tynkarz	2
Szwaczka	2
Brukarz	2
Malarz budowlany	2
Płytkarz	2
Informatyk	2
Wulkanizator	2
Tapeciarz	1
Instalator wodno-kanalizacyjny	1
Lekarz stomatolog	1
Asystentka stomatologiczna	1
Policjant	1
Kasjerka	1
Pracownik stacji paliw	1
Weterynarz	1
Kierownik z zakresu ogrodnictwa	1
Specjalista obsługi klienta	1
Florystka	1
Pracownik produkcyjny	1
operator maszyn	1
Fileciarka	1
Pielęgniarka	1
Referent ds. ubezpieczeń	1
Pracownik biurowy	1
Nauczyciel języka angielskiego	1
Specjalista kadr i płac	1
Inżynier kształtowania terenu	1

Zatrudnianie absolwentów przez pracodawców z terenu

Ze względu na brak danych dotyczących powiatu gnieźnieńskiego w analizie przedstawiona została sytuacja w całym województwie wielkopolskim. Absolwenci są zatrudniani przez pracodawców, jednak jak wynika jednak z szacunków z końca 2010 roku udział absolwentów w liczbie przyjętych do pracy w ogóle to zaledwie 11,5%. Najwięcej absolwentów podjęło pracę w sektorze prywatnym - 10,7% przyjętych do pracy w ogóle.

W sektorze publicznym spośród ogółu osób zatrudnionych absolwenci stanowili 16% przyjętych w ogóle w tym sektorze. Najwięcej absolwentów szkół wyższych zostało zatrudnionych w przemyśle ze specjalizacją przetwórstwa przemysłowego, a także w handlu oraz w działalnościach o charakterze profesjonalnym, naukowym i technicznym. Absolwenci znaleźli także pracę w edukacji, administracji publicznej i obronie narodowej oraz w dziale opieki zdrowotnej i społecznej. Poszukiwani absolwenci na terenie powiatu gnieźnieńskiego, to osoby głównie z wykształceniem technicznym i ekonomicznym. To właśnie ta grupa bardzo rzadko i na bardzo krótki okres pozostaje w rejestrach osób bezrobotnych. Niestety na terenie powiatu przeważa liczba osób z wykształceniem humanistycznym, która nie odpowiada aktualnym potrzebom rynku lokalnego. Osoby, które ukończyły uczelnie humanistyczne nie mogą zastąpić osób, na które jest w danym momencie zapotrzebowanie, a pracodawcy raczej niechętnie zatrudniają osoby z wyższym wykształceniem poniżej ich kwalifikacji. Jako główne powody podają, że takie osoby posiadają nie tylko wyższe oczekiwania finansowe, ale także w oczach pracodawców takie osoby mogą nie być lojalnym pracownikiem i na pewno nie będą zatrzymywały się w poszukiwaniach pracy. W przekonaniu pracodawcy osoby te w dalszym ciągu będą rozglądały się za nowym stanowiskiem. Przyglądając się absolwentom niższych szczebli edukacji dochodzi się do wniosku, że nie zawsze poziom ich wiedzy i umiejętności jest na odpowiednim poziomie. Tak jest np. w przypadku osób z wykształceniem zawodowym, których profil kształcenia jest przestarzały i nie nadąża za współczesnymi trendami. Pracodawcy, zatem nie decydują się na pracowników, którzy ukończyli szkoły zawodowe, ponieważ zakładają, że nie będą oni potrafili odnaleźć się na stanowisku pracy. Od absolwentów szkół średnich również oczekuje się, że stale będą się doszkalać zgodnie ze zmianami zachodzącymi na rynku pracy, a także wymaga się od nich coraz to nowych umiejętności (obsługa komputera, specjalistycznych programów, znajomość języków). Jeżeli osoby nie podążają za trendami, ich kandydatury również w dużej mierze mogą być nierozpatrywane przez potencjalnego pracodawcę.

Pracodawcy nieznacznie niżej oceniają osoby po szkołach zasadniczych zawodowych, które stanowią najwyższy wskaźnik osób bezrobotnych. Na daną sytuację wpływ mają dwa aspekty. Pierwszy jest taki, że szkoły zawodowe nie wprowadzają nowych kierunków kształcenia (bardziej unowocześnionych), które odpowiadałyby aktualnemu zapotrzebowaniu, a także nie zmieniają poziomu oraz metod kształcenia i osoby osiągające ten poziom edukacji nie posiadają szerszych bardziej elastycznych kwalifikacji umożliwiających podjęcie pracy także w innych zawodach. Przekłada się to na ilość osób pozostających bez pracy w regionie. Osobom z wykształceniem średnim ogólnokształcącym brakuje przede wszystkim

kwalfikacji zawodowych, a także często brakuje dodatkowych umiejętności szczególnie w postaci obsługi komputera oraz programów specjalistycznych związanych z danym zawodem. Jest to grupa, która próbuje sobie radzić na rynku pracy - ma świadomość wymagań i w miarę możliwości podnosi swoje kwalifikacje. Absolwenci szkół średnich zawodowych nie zawsze posiadają zawód, na który jest aktualnie zapotrzebowanie na rynku pracy, są to jednak osoby cenione za poziom znajomości tematu ich pracy. Absolwenci szkół wyższych oceniani są na dosyć dobrym poziomie, o czym świadczy niewielka ilość osób bezrobotnych pozostających w rejestrach. Należy zauważyć jednocześnie, że na ilość osób pozostających bez pracy ma wpływ profil ukończonej przez nie uczelni. Mile widziani są osoby z wykształceniem technicznym, natomiast z wykształceniem humanistycznym częściej zostają bez pracy.

Trudności pracodawców z obsadzeniem wakatów

Zgodnie z badaniami „Lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” przeprowadzonymi przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS w grudniu 2011 roku wynika, iż blisko połowa lokalnych firm 44,7% uważa, że na lokalnym rynku pracy są trudności ze znalezieniem odpowiednich pracowników. Na ten odsetek opinii składały się wskazania *raczej trudno* oraz *bardzo trudno, są spore trudności ze znalezieniem pracowników*, które wymieniło odpowiednio 32,7% oraz 12% badanych pracodawców. Szczegółowe przyczyny takich trudności poddane zostały wnikliwej diagnozie w dalszej części niniejszego opracowania. Z danych wynika, że pracodawcy z terenu powiatu gnieźnieńskiego zauważają istotne bariery, które utrudniają bądź uniemożliwiają prowadzenie skutecznej polityki rekrutacyjnej. Brak problemów ze znalezieniem poszukiwanych pracowników wskazało łącznie 39,2% badanych respondentów, natomiast 16% ankietowanych wymieniło odpowiedź „*trudno powiedzieć*”. Uwzględniając zmienne niezależne, okazuje się, że największe problemy ze znalezieniem pracowników mają przede wszystkim przedsiębiorstwa prywatne, aż 49,1% pracodawców prywatnych sygnalizowało zasadnicze problemy w tym aspekcie, przy jedynie 18,8% pracodawców publicznych. Największe trudności ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy mają przede wszystkim mali zatrudniający do 9 pracowników i średni przedsiębiorcy zatrudniający od 10 do 49 pracowników. Odsetek niezadowolonych pracodawców z sytuacji na rynku pracy było w omawianych grupach odpowiednio 45% i 50%. Uwzględniając profil działalności przedsiębiorstwa wynika, iż największe problemy z rekrutacją mają pracodawcy w branży

usługowej – 49,6%. Niezwykle istotne informacje przynosi analiza lokalnego rynku pracy z punktu widzenia lokalizacji przedsiębiorstwa, a więc podaży siły roboczej na terenie danej gminy powiatu gnieźnieńskiego. Według danych największe trudności ze znalezieniem odpowiednich pracowników mają przede wszystkim przedsiębiorcy z miasta i gminy Trzemeszno – problemy dostrzega aż 61% pracodawców, z gminy Niechanowo – 55,6%, z gminy Kiszkowo – 50,0% oraz miasta i gminy Witkowo także 50%. Natomiast najmniejszy odsetek negatywnych wskazań świadczących o występowaniu istotnych barier w zatrudnieniu wymienili przedsiębiorcy z gminy Mieleszyn – 16,7%, miasta i gminy Czarniejewo – 29% oraz gminy Łubowo – 30,8%. Warto także wskazać, że pracodawcy z miasta Gniezno, gdzie podaż siły roboczej jest najwyższa relatywnie wysoko oceniają możliwości zatrudnienia pracowników na lokalnym rynku pracy – 42%. Równie ważną informację przynosi nam analiza lokalnego rynku pracy w kontekście poszukiwanych pracowników z uwzględnieniem branży, w której działa przedsiębiorstwo. Największe problemy ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy mają pracodawcy z branży budowlanej – aż 71,4% pracodawców uważa, że na lokalnym rynku pracy brakuje osób o odpowiednich kwalifikacjach. Problemy dostrzegają także przedsiębiorcy w branży produkcyjnej – 51% negatywnych wskazań oraz handel hurtowy, detaliczny i naprawy – 46,9%. Brak problemów ze znalezieniem wskazali pracodawcy z branży transport, gospodarka magazynowa oraz łączność. Bardzo niska liczba negatywnych wskazań została odnotowana także w branżach: edukacja – 11,8%, instytucje – (Urzędy Miasta, Gminy, jednostki samorządowe) – 18,9% oraz ochrona zdrowia i opieka socjalna – 25%.

Współpraca lokalnych pracodawców z Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie

Z informacji zaczerpniętych z dokumentu: Strategia Rozwoju Powiatu Gnieźnieńskiego dowiadujemy się, że to w tym powiecie występuje najniższy wskaźnik współpracy poszczególnych przedsiębiorstw z Powiatowymi Urzędami Pracy w całym województwie wielkopolskim i wynosi zaledwie 3,1%. W zwalczaniu bezrobocia, a właściwie aktywizacji rynku pracy, konieczne jest współdziałanie władz powiatowych i PUP ze wszystkimi organizacjami zainteresowanymi problematyką rynku pracy w regionie. Wydaje się, że współdziałanie takie do tej pory nie jest wystarczająco aktywne oraz usystematyzowane.

Zgodnie z badaniami „Lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” przeprowadzonymi przez Ośrodek Badań Społecznych INDEKS w grudniu 2011 roku wynika, iż:

- ✓ odsetek przedsiębiorstw współpracujących z PUP w Gnieźnie i korzystających z pomocy urzędu jak i przedsiębiorstw, które z takich programów nigdy nie korzystały był bardzo zbliżony. Nieznacznie ponad połowa badanych 50,6% korzystała z takich form pomocy, oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie jak: staże i przygotowanie zawodowe, prace interwencyjne, roboty publiczne, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy, dotacje na dodatkowe miejsca pracy oraz refundacja poniesionych kosztów z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. Natomiast odsetek firm, które z takich programów nie korzystały wyniósł (49,4%).
- ✓ zdecydowana większość pracodawców najczęściej korzystała ze staży 63,4%. Druga forma pomocy ciesząca się znacznym zainteresowaniem pracodawców 22,5% to: refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy. Pozostałe formy nie były już tak licznie wskazywane i tak: dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej wymieniło 5,7% pracodawców, prace interwencyjne 4%, przygotowanie zawodowe 1,8% wskazań.
- ✓ Według danych pozyskanych w trakcie badania lokalnych pracodawców na potrzeby analizy rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim wynika, iż 37,9% tj. 170 badanych podmiotów zgłasza bądź zgłaszała ofertę pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie.
- ✓ iż 42,3% respondentów dobrze lub bardzo dobrze ocenia działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie. Odpowiedzi świadczące o braku zadowolenia ze współpracy wskazało łącznie 12,5% pracodawców, w tym 7,6% oceniało działalność bardzo źle, natomiast 4,9% źle. Przeciętna ocena pojawiła się w przypadku 16,9% odpowiedzi

Wyniki monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie gnieźnieńskim

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie jest cyklicznym opracowaniem, przygotowywanym przez Powiatowe Urzędy Pracy, który stanowi kompleksową analizę zjawiska bezrobocia, notowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy na koniec I i II półrocza danego roku. Prezentowane w opracowaniu zestawienia, informacje i dane przedstawiają w sposób bardzo trafny zmiany, jakie zachodzą w czasie na lokalnym rynku pracy. Poprzez cykliczność i systematyczność opracowania można śledzić dynamikę przeobrażeń struktury i stanu bezrobocia rejestrowanego. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwia także stworzenie klasyfikacji zawodów na które występuje mniejsze lub większe zapotrzebowanie ze strony lokalnych pracodawców oraz zawodów, w których występuje mniejszy lub większy odsetek osób bezrobotnych nie mogących podjąć pracy ze względu na brak ofert pracy w danym zawodzie, a więc zawodów nadwyżkowych i deficytowych. Zaletą narzędzia diagnozującego strukturę bezrobocia i zmian dokonujących się na lokalnym rynku pracy, jakim jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest również możliwość uzyskania wszechstronnych i kluczowych informacji przydatnych dla wszystkich uczestników rynku pracy. Stała analiza zapotrzebowania pracodawców na pracowników o określonych kwalifikacjach pozwala, poprzez lepsze dopasowanie kwalifikacji i zmianę kwalifikacji zawodowych osób poszukujących pracy, spełnić oczekiwania kadrowe pracodawców. Ranking ma istotne znaczenie również w wyznaczeniu kierunków szkolenia bezrobotnych, usprawnieniu poradnictwa zawodowego oraz ułatwieniu realizacji programów aktywizujących osoby bezrobotne w celu promowania ich zatrudnienia. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest skierowany także do osób bezrobotnych, poszukujących pracy i uczących się, jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych. Monitoring powinien służyć także przedstawicielom instytucji rynku pracy, przedstawicielom instytucji edukacyjnych do zapoznania się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy, a tym samym wskazując konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Zawody deficytowe w powiecie gnieźnieńskim w II półroczu 2010 roku i I półroczu 2011 roku

Poprzez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w II półroczu 2010 roku najwyższy wskaźnik deficytu występował wśród zawodów zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela nr 27. Zawody deficytowe w powiecie gnieźnieńskim w II półroczu 2010 roku.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu
1	"411004"	Technik prac biurowych
2	"132404"	Kierownik magazynu
3	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego
4	"612107"	Hodowca zwierząt futerkowych
5	"711501"	Cieśla
6	"711404"	Zbrojarz
7	"811105"	Operator koparko - ładowarki
8	"262102"	Muzealnik
9	"611306"	Ogrodnik terenów zieleni
10	"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych
11	"711502"	Operator urządzeń montażowych obuwia
12	"815603"	Cieśla szalunkowy
13	"741101"	Elektromonter instalacji elektrycznych
14	"241202"	Doradca finansowy
15	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji
16	"621002"	Robotnik leśny
17	"711601"	Brukarz
18	"834202"	Operator maszyn drogowych
19	"912103"	Prasowaczka ręczna
20	"962906"	Woźny
21	"932101"	Pakowacz
22	"343301"	Bibliotekarz
23	"712303"	Tynkarz
24	"334306"	Technik administracji
25	"332203"	Agent ubezpieczeniowy
26	"332101"	Przedstawiciel handlowy
27	"412001"	Sekretarka
28	"541315"	Technik ochrony fizycznej osób i mienia
29	"621001"	Drwal / pilarz drzew

30	"723401"	Mechanik pojazdów jednośladowych
----	----------	----------------------------------

Spośród głównych grup zawodowych do najbardziej deficytowych, dla których wskaźnik intensywności deficytu osiągnął najwyższe wartości zaliczyć należy takie grupy jak:

- technik prac biurowych,
- kierownik magazynu,
- kierowca samochodu ciężarowego,
- hodowca zwierząt futerkowych,
- cieśla,

Z powyższego zestawienia wynika, że zawodami najbardziej deficytowymi w powiecie gnieźnieńskim są zawody: technika prac biurowych, technika administracji, bibliotekarza i sekretarki. Tak wysokie zapotrzebowanie w tych zawodach jest wynikiem realizacji przez Urząd dużej ilości wniosków stażowych.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w I półroczu 2011 roku najwyższy wskaźnik deficytu występował wśród zawodów zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela nr 28. Zawody deficytowe w powiecie gnieźnieńskim w I półroczu 2011 roku.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu
1	"441990"	Zbrojarz
2	"711404"	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
3	"411004"	Technik prac biurowych
4	"512090"	Pozostali kucharze
5	"524502"	Sprzedawca w stacji paliw
6	"932905"	Pomoc krawiecka
7	"432190"	Pozostali magazynierzy i pokrewni
8	"811104"	Operator koparki
9	"941201"	Pomoc kuchenna
10	"721290"	Pozostali spawacze i pokrewni
11	"751105"	Rzeźnik – wędliniarz
12	"911290"	Pozostałe pomoce i sprzętaczkki biurowe, hotelowe i podobne
13	"932990"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle
14	"711601"	Brukarz
15	"722312"	Szlifierz metali
16	"833202"	Kierowca ciągnika siodłowego

17	"612107"	Hodowca zwierząt futerkowych
18	"251401"	Programista aplikacji
19	"412001"	Sekretarka
20	"753403"	Tapicer meblowy
21	"952001"	Sprzedawca uliczny produktów nieżywnościowych
22	"332203"	Przedstawiciel handlowy
23	"235914"	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych
24	"422602"	Recepcjonista
25	"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej
26	"524902"	Doradca klienta
27	"723104"	Błacharz budowlany
28	"721302"	Mechanik samochodów ciężarowych
29	"832203"	Kierowca samochodu osobowego
30	"833101"	Kierowca autobusu

Spośród głównych grup zawodowych do najbardziej deficytowych, dla których wskaźnik intensywności deficytu osiągnął najwyższe wartości zaliczyć należy takie grupy jak:

- zbrojarz,
- pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani,
- technik prac biurowych,
- pozostali kucharze,
- sprzedawca w stacji paliw.

Z powyższego zestawienia wynika, że zawodami najbardziej deficytowymi są takie zawody jak: pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani, technik prac biurowych, sekretarka. Tak wysokie zapotrzebowanie w tych zawodach jest po raz kolejny wynikiem realizacji przez Urząd dużej ilości wniosków stażowych.

Zawody nadwyżkowe w powiecie gnieźnieńskim w II półroczu 2010 roku i I półroczu 2011 roku

Przez ***zawód nadwyżkowy*** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w II półroczu 2010 roku najwyższy wskaźnik nadwyżkowy występował wśród zawodów zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela nr 29. Zawody nadwyżkowe w powiecie gnieźnieńskim w II półroczu 2010 roku.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu
1	331403	Technik ekonomista
2	243106	Specjalista ds. marketingu i handlu
3	753605	Obuwnik przemysłowy
4	0	Bez zawodu
5	311303	Technik elektryk
6	723105	Mechanik samochodów osobowych
7	522305	Technik handlowiec
8	314207	Technik rolnik
9	721306	Błacharz samochodowy
10	325402	Technik masażysta
11	325907	Terapeuta zajęciowy
12	311204	Technik budownictwa
13	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych
14	741207	Elektromonter (elektryk) zakładowy
15	751204	Piekarz
16	311408	Technik elektronik
17	834103	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych
18	712602	Monter instalacji centralnego ogrzewania
19	251902	Specjalista zastosowań informatyki
20	723103	Mechanik pojazdów samochodowych
21	441501	Pracownik do spraw osobowych
22	722314	Tokarz w metalu
23	712601	Hydraulik
24	752208	Stolarz meblowy
25	233008	Nauczyciel języka angielskiego
26	351203	Technik informatyk
27	753105	Krawiec
28	834101	Kierowca ciągnika rolniczego
29	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych
30	233025	Nauczyciel wychowania fizycznego

Spośród głównych grup zawodowych do najbardziej nadwyżkowych należy:

- technik ekonomista,
- specjalista ds. marketingu i handlu,
- obuwnik przemysłowy,
- technik elektryk,
- mechanik samochodów osobowych.

Zawody przedstawione w powyższej tabeli okazały się najbardziej nadwyżkowymi zawodami w powiecie gnieźnieńskim i jednocześnie stanowią zawody, w których najtrudniej jest znaleźć zatrudnienie. Z pewnością tabela nie w pełni odzwierciedla stan faktyczny lokalnego rynku pracy, gdyż nie wszystkie oferty pracy są zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy. Często urząd jest dla pracodawcy ostatnią instytucją w poszukiwaniu kandydatów do pracy.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w I półroczu 2011 roku najwyższy wskaźnik nadwyżkowy występował wśród zawodów zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela nr 30. Zawody nadwyżkowe w powiecie gnieźnieńskim w I półroczu 2011 roku.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu
1	"331403"	Technik ekonomista
2	"713101"	Malarz - tapeciarz
3	"522305"	Technik handlowiec
4	"243106"	Cukiernik
5	"751201"	Specjalista do spraw marketingu i handlu
6	"722314"	Tokarz w metalu
7	"751204"	Piekarz
8	"311504"	Technik mechanik
9	"524990"	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
10	"512002"	Kucharz małej gastronomii
11	"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy
12	"311303"	Technik elektryk
13	"752205"	Stolarz
14	"713203"	Lakiernik samochodowy
15	"000000"	Bez zawodu
16	"723105"	Mechanik samochodów osobowych
17	"932101"	Pakowacz
18	"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych
19	"432201"	Planista produkcyjny
20	"251902"	Specjalista zastosowań informatyki
21	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej
22	"712601"	Hydraulik
23	"752208"	Stolarz meblowy
24	"961302"	Robotnik placowy
25	"723190"	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych
26	"512001"	Kucharz

27	"712303"	Tynkarz
28	"325402"	Technik masażysta
29	"912103"	Prasowaczka ręczna
30	"514202"	Kosmetyczka

Podobnie jak w poprzednim półroczu nadal niestety w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie wśród zawodów nadwyżkowych przeważa technik ekonomista. Sytuacja na rynku pracy osób bezrobotnych, którzy posiadają w/w kwalifikacje zawodowe jest, zatem nadal bardzo trudna. Okazuje się, że mimo atrakcyjności tego zawodu, rynek pracy nie jest w stanie wchłonąć większości osób, które mają ten zawód.

***Wyniki badań realizowanych wśród bezrobotnych
mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego***

Cele i metodologia badań realizowanych wśród bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego

Druga część raportu „Analiza lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” zawiera opracowanie wyników badań przeprowadzonych wśród bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego. Głównym celem badania było wskazanie i określenie czynników powodujących bierność zawodową wśród bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego. Kolejne problemy badawcze dotyczyły zdiagnozowania barier oraz określenia trudności, które w znacznej mierze ograniczają bezrobotnym mieszkańcom powiatu gnieźnieńskiego dostęp do lokalnego rynku pracy, a także poznanie przyczyn i powodów rejestracji bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie. Badanie miało także za cel wskazanie sposobów poszukiwania pracy przez bezrobotnych oraz analizę poziomu motywacji w powiązaniu z kwalifikacjami osób bezrobotnych. Istotne z punktu widzenia projektu badawczego było także określenie:

- ✓ skłonności osób bezrobotnych do szkoleń oraz wskazanie umiejętności, jakie osoby badane chciałyby nabyć w ramach szkoleń
- ✓ zawodów, w jakich osoby bezrobotne chciałyby się szkolić
- ✓ skłonności osób bezrobotnych do korzystania ze staży i przygotowania zawodowego dorosłych
- ✓ skuteczności szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych
- ✓ aktywności edukacyjnej bezrobotnych uprawnionych do szkoleń (dotychczasowa i przewidywana aktywność edukacyjna, bariery aktywności edukacyjnej)

Zgodnie z zaakceptowaną koncepcją metodologiczną, badanie wśród osób bezrobotnych zostało zrealizowane techniką wywiadu bezpośredniego – osobistego z wykorzystaniem skategoryzowanego papierowego wywiadu kwestionariuszowego PAPI. Kwestionariusz ankiety składał się z pytań zamkniętych, pytań z możliwością wielokrotnego wyboru, z kafeterią odpowiedzi oraz pytań otwartych umożliwiających swobodną wypowiedź respondenta. Badanie zostało zrealizowane na terenie Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie. Badanie zostało przeprowadzone przez przeszkolonych ankieterów w okresie od 02.12.2011 r. do 14.12.2011 r. wśród bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego na dobranej i reprezentatywnej próbie badawczej. Zgodnie z danymi według stanu na 30.11.2011 r. liczba osób bezrobotnych w powiecie gnieźnieńskim wynosiła **6 616**. Zgodnie z oczekiwaniami zamawiającego badanie zostało zrealizowane na próbie 10% (dobór próby losowo – warstwowy). **W związku z powyższym badanie zrealizowane zostało na próbie**

N=662. Z taką liczbą osób bezrobotnych zostały przeprowadzone wywiady kwestionariuszowe. Respondenci – osoby bezrobotne zostały dobrane w sposób warstwowo losowy. Na potrzeby badania określony został kwotowo – celowy dobór próby. Dla próby ilościowej **N=662**, dokonano doboru, w którym kwoty wyznaczone zostały poprzez: wiek, płeć i miejsce zamieszkania osób bezrobotnych. Dane uzyskane w trakcie realizacji badań poddane zostały wielostopniowej analizie, zarówno ilościowej jak i jakościowej. W opracowaniu zaprezentowano wyniki badań pod kątem ogólnych tendencji i średnich występujących w całej badanej zbiorowości, jak i ze względu na wyróżnione zmienne niezależne. Na potrzeby badania wyróżniono następujące zmienne niezależne: płeć, wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania oraz okres pozostawania bez pracy. W przypadku wymienionych zmiennych porównywane i dokładniej analizowane były wyniki uzyskane w podgrupach badanych o największym i najmniejszym nasileniu danej zmiennej niezależnej, a także pojawiające się tendencje (malejące lub rosnące) w wewnętrznej strukturze odpowiedzi. Opisane zostały także podgrupy badanych o największym i najmniejszym procencie odpowiedzi na dane pytanie. Wybór takich zmiennych niezależnych jest niezwykle istotny z punktu widzenia ich korelacji z ogólnymi wynikami wyrażonymi przez całą populację badaną.

Charakterystyka badanej próby

Płeć respondentów

W odniesieniu do pierwszej zmiennej – płci respondentów należy przypomnieć, iż struktura badanej populacji miała charakter reprezentatywny, stąd też dobór próby z uwzględnieniem płci odzwierciedla, strukturę populacji generalnej. Podział badanych ze względu na płeć umożliwia interpretowanie odpowiedzi oraz siły ich natężenia. Jak wynika z prezentowanego poniżej wykresu rozkład omawianej cechy demograficznej jest następujący 58,9% stanowiły kobiety mężczyźni, natomiast 39,6% to mężczyźni.

Wykres nr 11. Struktura badanej próby – płeć respondentów.

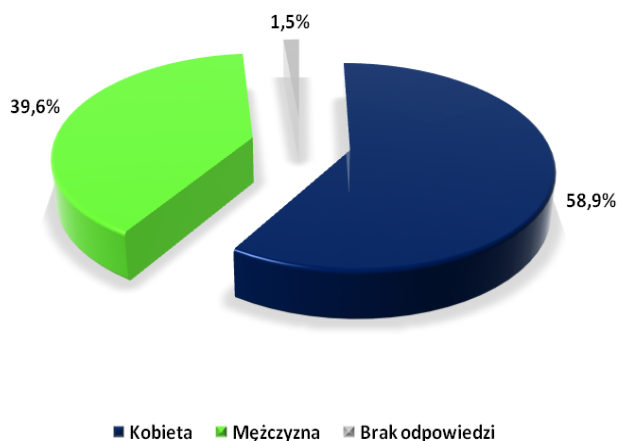

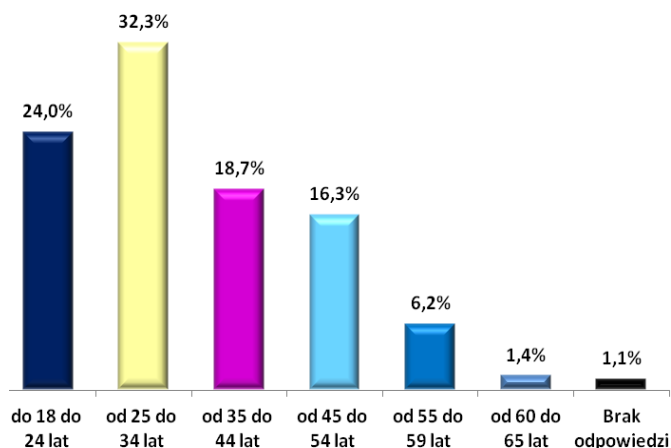
Tabela nr 31. Struktura badanej próby – płeć respondentów.

Struktura respondentów z uwzględnieniem płci		
	Ilość	Procent
Kobieta	390	58,9%
Mężczyzna	262	39,6%
Brak odpowiedzi	10	1,5%
Suma	662	100,0%

Wiek respondentów

Kolejna zmienna, która stanowiła odzwierciedlenie struktury osób bezrobotnych w powiecie gnieźnieńskim to wiek osób uczestniczących w badaniu. Biorąc pod uwagę tą zmienną okazuje się, iż najliczniejszą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 25 do 34 lat 32,3% ogólnej liczby ankietowanych. Respondenci w

Wykres nr 12. Struktura badanej próby – wiek respondentów.

wieku od 18 do 25 lat to 24% uczestniczących w badaniu, natomiast 18,7% osób było w wieku od 35 do 44 lat. Znaczny odsetek 16,3% stanowili bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego w wieku od 45 do 54 lat. Pozostałe grupy badanych wyróżnionych ze względu na wiek, które były reprezentowane w badaniu to osoby w wieku od 55 do 59 lat 6,2% ogółu badanych oraz od 60 do 65 lat 1,4%. Brak odpowiedzi odnotowano w 1,1% kwestionariuszy ankietowych.

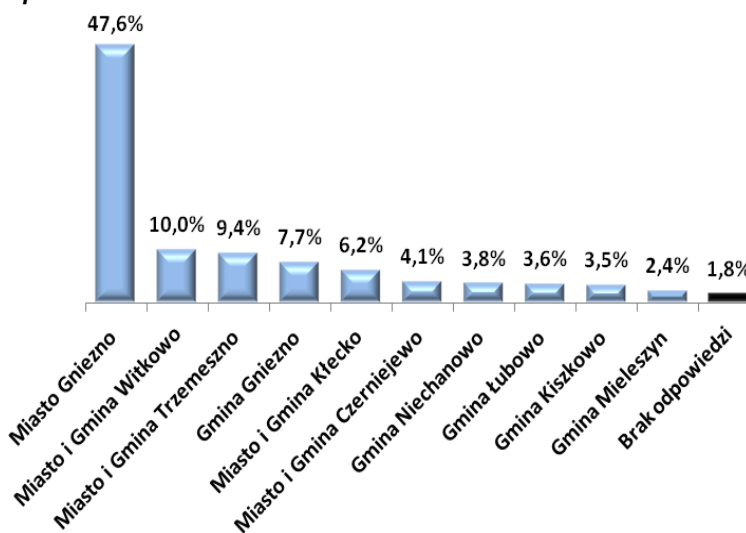
Tabela nr 32 . Struktura badanej próby – wiek respondentów.

Struktura respondentów z uwzględnieniem wieku		
	Ilość	Procent
do 18 do 24 lat	159	24,0%
od 25 do 34 lat	214	32,3%
od 35 do 44 lat	124	18,7%
od 45 do 54 lat	108	16,3%
od 55 do 59 lat	41	6,2%
od 60 do 65 lat	9	1,4%
Brak odpowiedzi	7	1,1%
Suma	662	100,0%

Miejsce zamieszkania respondentów

W opisie celu i metodologii badań przedstawiono dobór próby z uwzględnieniem miejsca zamieszkania bezrobotnych, który jest reprezentatywny i proporcjonalny w odniesieniu do populacji generalnej. Poniżej zaprezentowano udział osób bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania. Zdecydowanie

Wykres nr 13. Struktura badanej próby – miejsce zamieszkania respondentów.

największy odsetek bezrobotnych stanowili mieszkańcy miasta Gniezno 47,6% ogółu badanych, bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego. Co dziesiąty respondent to mieszkaniec miasta i gminy Witkowo a 9,4% to osoby bezrobotne zamieszkujące miasto i gminę Trzemeszno. Bezrobotni mieszkańcy gminy Gniezno stanowili 7,7% osób uczestniczących w badaniu, natomiast 6,2% to bezrobotni z miasta i gminy Kłecko. Odsetek

osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Gnieźnie, mieszkających w mieście i gminie Czarniejewo wynosił 4,1%. Zbliżony odsetek bezrobotnych, którzy brali udział w badaniu to mieszkańcy gmin: Niechanowo, Łubowo oraz Kiszkowo odpowiednio 3,8%, 3,6% oraz 3,5%. Natomiast najmniejszy odsetek badanych stanowili bezrobotni mieszkańcy gminy Mieleszyn 2,4%.

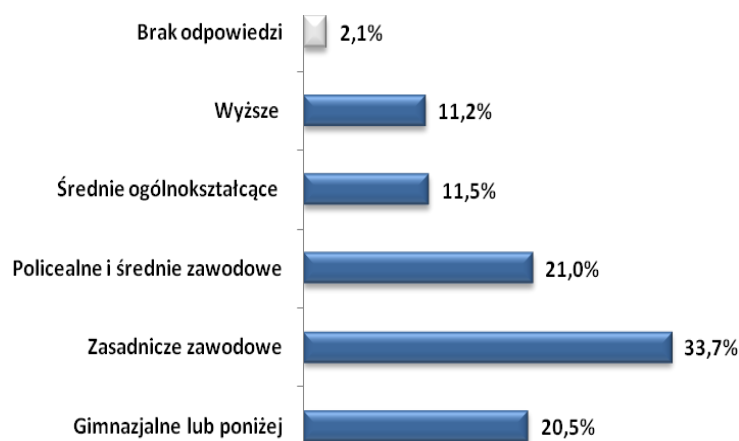
Tabela nr 33. Struktura badanej próby – miejsce zamieszkania respondentów.

Struktura respondentów z uwzględnieniem miejsca zamieszkania		
	Ilość	Procent
Miasto Gniezno	315	47,6%
Miasto i Gmina Witkowo	66	10,0%
Miasto i Gmina Trzemeszno	62	9,4%
Gmina Gniezno	51	7,7%
Miasto i Gmina Kłecko	41	6,2%
Miasto i Gmina Czarniejewo	27	4,1%
Gmina Niechanowo	25	3,8%
Gmina Łubowo	24	3,6%
Gmina Kiszkowo	23	3,5%
Gmina Mieleszyn	16	2,4%
Brak odpowiedzi	12	1,8%
Suma	662	100,0%

Wykształcenie respondentów

Kolejną zmienną niezależną – wykształcenie respondentów, to ostatnia ze zmiennych, która była uwzględniana w konstrukcji doboru próby. Jak wynika z zaprezentowanych danych znajdujących się na wykresie, najliczniejszą grupę respondentów wyróżnionych ze względu na wykształcenie

Wykres nr 14. Struktura badanej próby – wykształcenie respondentów.

stanowili bezrobotni legitymujący się wykształceniem zasadniczym zawodowym 33,7% spośród ogółu badanych osób. Co czwarta osoba bezrobotna uczestnicząca w badaniu posiadała wykształcenie policealne i średnie zawodowe oraz wykształceni gimnazjalne lub poniżej. Wykształceniem średnim ogólnokształcącym legitymowało się 11,5%. Osoby

bezrobotne z wykształceniem wyższym magisterskim, inżynierskim to 11,2% spośród wszystkich osób uczestniczących w badaniu.

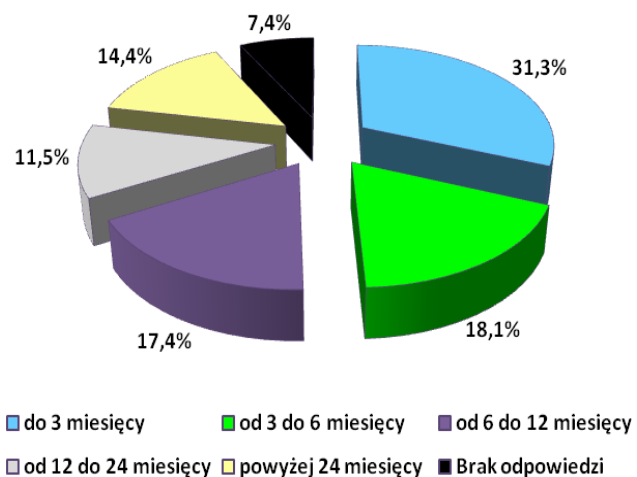
Tabela nr 34. Struktura badanej próby – wykształcenie respondentów.

Struktura respondentów z uwzględnieniem wykształcenia		
	Ilość	Procent
Gimnazjalne lub poniżej	136	20,5%
Zasadnicze zawodowe	223	33,7%
Policealne i średnie zawodowe	139	21,0%
Średnie ogólnokształcące	76	11,5%
Wyższe	74	11,2%
Brak odpowiedzi	14	2,1%
Suma	662	100,0%

Okres zarejestrowania w PUP w Gnieźnie

Kolejną bardzo istotną, immanentną cechą struktury bezrobocia jest czas figurowania w ewidencji osób bezrobotnych prowadzonej przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie. Analizowana zmienna, pomimo, iż nie stanowi podstawowego kryterium celowego doboru próby jest bardzo ważną

Wykres nr 15. Struktura badanej próby – okres zarejestrowania w PUP w Gnieźnie.

zmienną w ukazywaniu korelacji. Prezentowane poniżej dane umożliwią dokonanie analizy długotrwałego bezrobocia z uwzględnieniem pozostałych cech, zmiennych niezależnych. Warto zwrócić uwagę, iż w strukturze próby badawczej – osób bezrobotnych z uwzględnieniem okresu pozostawania bez pracy, największy odsetek stanowiły osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Gnieźnie przez okres krótszy niż 3 miesiące. Odsetek osób krótkotrwale bezrobotnych wynosił 31,3%. Równie liczną była kategoria osób długotrwale bezrobotnych, które posiadają status osoby bezrobotnej powyżej 12 miesięcy, (w tym osoby bezrobotne powyżej 24 miesięcy) - 25,9% respondentów. Procentowy udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Gnieźnie przez okres od 3 do 6 miesięcy wynosił 18,1%, natomiast bezrobotni od 6 do 12 miesięcy to 17,4% badanych. Warto zwrócić

uwagę, iż w rozkładzie struktury osób bezrobotnych mamy do czynienia z bardzo dychotomicznym podziałem osób bezrobotnych, który umożliwia dokonanie segmentacji i typologizacji osób bezrobotnych – krótko i długotrwale bezrobotnych.

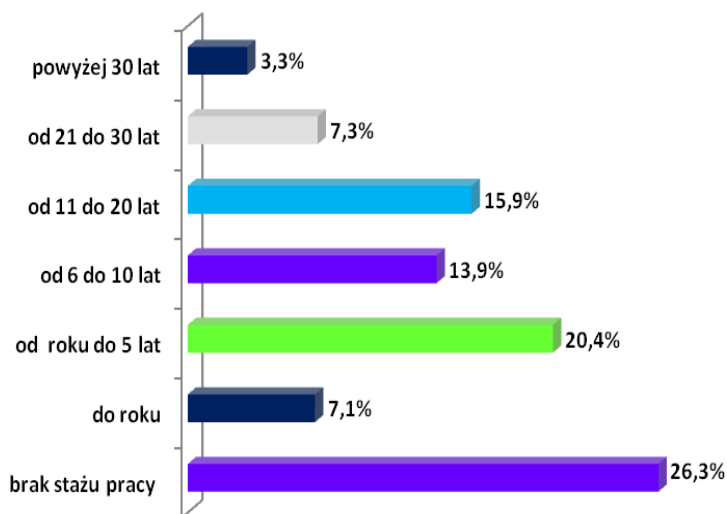
Tabela nr 35. Struktura badanej próby – okres zarejestrowania w PUP w Gnieźnie.

Okres zarejestrowania w PUP w Gnieźnie		
	Ilość	Procent
do 3 miesięcy	207	31,3%
od 3 do 6 miesięcy	120	18,1%
od 6 do 12 miesięcy	115	17,4%
od 12 do 24 miesięcy	76	11,5%
powyżej 24 miesięcy	95	14,4%
Brak odpowiedzi	49	7,4%
Suma	662	100,0%

Staż pracy respondentów

Kolejną zmienną, która została wprowadzona w celu ukazania różnorodności badanej zbiorowości był staż pracy bezrobotnych mieszkańców gmin powiatu gnieźnieńskiego, którzy udzielili odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie. Według zaprezentowanych danych wynika, że grupą generującą największy odsetek

Wykres nr 16. Struktura respondentów z uwzględnieniem stażu pracy.

bezrobotnych – 26,3% były osoby, które nie mają żadnego stażu pracy. Procentowy udział osób bezrobotnych, których staż pracy wynosi od roku do 5 lat to 20,4%. Kolejne dwie kategorie o zbliżonym procentowym udziale to bezrobotni, których staż pracy wynosił od 11 do 20 lat oraz od 6 do 10 lat oraz do roku, w powyższych przypadkach procentowy udział wyniósł odpowiednio 15,9% oraz 13,9%.

Tabela nr 36. Struktura respondentów z uwzględnieniem stażu pracy.

Staż pracy		
	Ilość	Procent
brak stażu pracy	174	26,3%
do roku	47	7,1%
od roku do 5 lat	135	20,4%
od 6 do 10 lat	92	13,9%
od 11 do 20 lat	105	15,9%
od 21 do 30 lat	48	7,3%
powyżej 30 lat	22	3,3%
Brak odpowiedzi	39	5,9%
Suma	662	100,0%

Niepełnosprawność respondentów

Osoby uczestniczące w badaniu zapytano także o posiadanie orzeczonej niepełnosprawności. Niepełnosprawność wpływa niewątpliwie negatywnie na możliwości aktywizacyjne osób bezrobotnych oraz na sytuację finansową całej rodziny osoby bezrobotnej. Okazuje się, że orzeczona niepełnosprawność dotyczy 8% badanych osób bezrobotnych. Warto zaznaczyć, iż orzeczenie o niepełnosprawności posiada 13,8% bezrobotnych kobiet oraz 8,7% bezrobotnych mężczyzn.

Wykres nr 17. Niepełnosprawność respondentów.

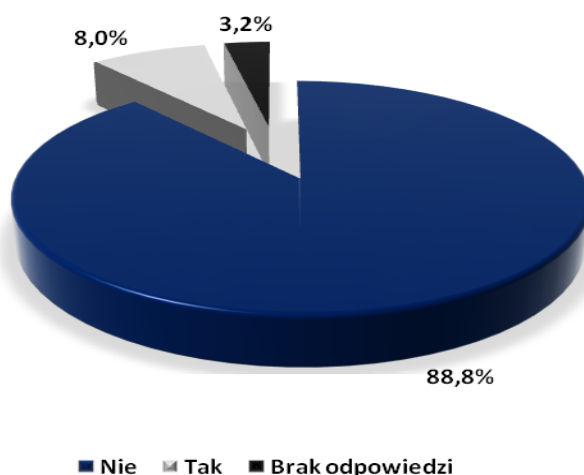
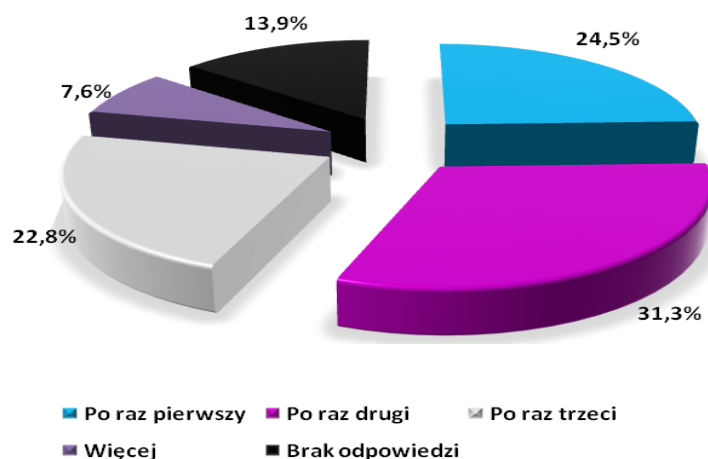

Tabela nr 37. Niepełnosprawność respondentów.

Niepełnosprawność respondentów		
	Ilość	Procent
Nie	588	88,8%
Tak	53	8,0%
Brak odpowiedzi	21	3,2%
Suma	662	100,0%

Częstotliwość rejestracji respondentów w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie

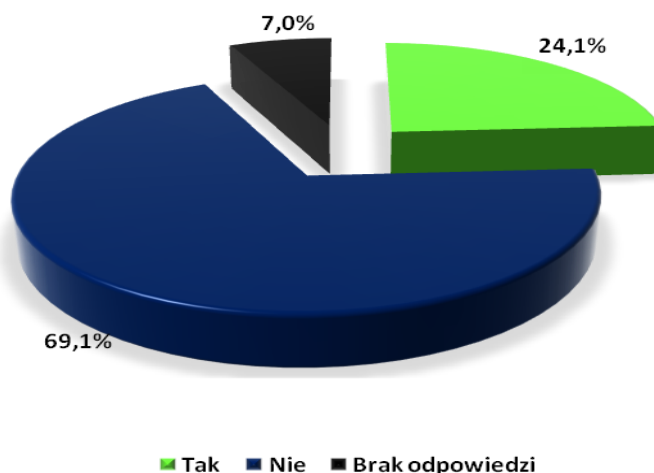
Priorytetową zmienną, istotną z punktu widzenia projektu badawczego jest również częstotliwość wizyt, rejestracji osób w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie. Odpowiedzi udzielane przez badanych pozwolą na dokonanie pewnej segmentacji osób bezrobotnych z punktu widzenia liczby rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie. Osoby ponownie rejestrujące się mają zupełnie różne oczekiwania i potrzeby związane z sytuacją bezrobocia. Grupa ta wymaga zdecydowanie większego zainteresowania i wsparcia ze strony urzędu pracy, dlatego tak istotne jest dokonanie analizy odpowiedzi z uwzględnieniem omawianej cechy. Spośród wszystkich osób, które uczestniczyły w badaniu zdecydowaną większość stanowiły osoby bezrobotne, które po raz kolejny zarejestrowały się, jako osoby bezrobotne – 61,6%, w tym 31,2% to osoby, które po raz drugi zarejestrowały się, jako bezrobotne, 22,8% po raz trzeci, 7,6% więcej niż trzy razy. Osoby, które zostały wpisane do ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie po raz pierwszy to 24,5%. Bezrobotni, którzy odmówili udzielenia odpowiedzi stanowili 13,9% wszystkich osób uczestniczących w badaniu.

Wykres nr 18. Kolejność rejestracji w PUP w Gnieźnie.**Tabela nr 38. Kolejność rejestracji w PUP w Gnieźnie.**

Kolejność rejestracji w PUP w Gnieźnie		
	Ilość	Procent
Po raz pierwszy	162	24,5%
Po raz drugi	206	31,2%
Po raz trzeci	151	22,8%
Więcej	50	7,6%
Brak odpowiedzi	92	13,9%
Suma	662	100,0%

Uzyskiwanie zasiłku dla osób bezrobotnych

Kolejne pytanie związane jest z otrzymywaniem zasiłku przez osoby bezrobotne uczestniczące w badaniu. Według danych zebranych podczas badań wynika, że zdecydowanie ponad połowa respondentów 69,1% nie otrzymuje zasiłku dla osób bezrobotnych. Zasiłek dla osób bezrobotnych w momencie badania otrzymywało 24,1% respondentów.

Wykres nr 19. Uzyskiwanie zasiłku dla osób bezrobotnych.**Tabela nr 39. Uzyskiwanie zasiłku dla osób bezrobotnych.**

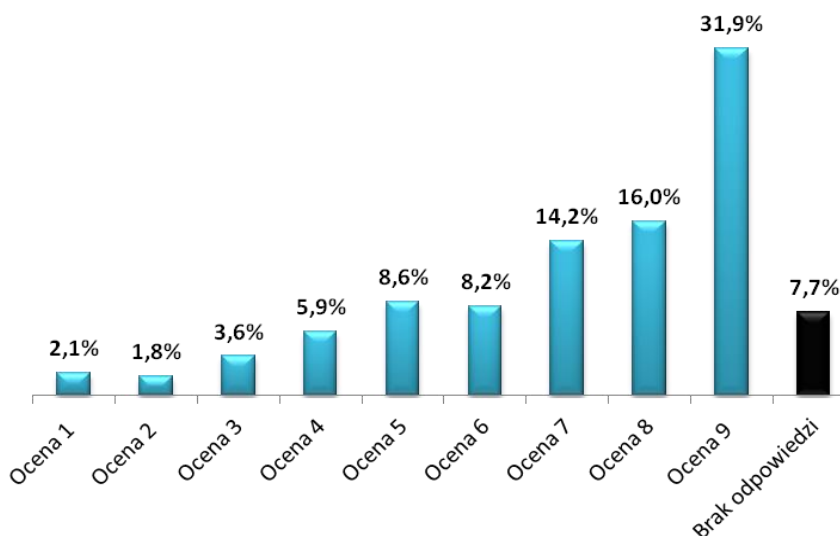
Uzyskiwanie zasiłku dla osób bezrobotnych		
	Ilość	Procent
Tak	159	24,1%
Nie	457	69,1%
Brak odpowiedzi	46	7,0%
Suma	662	100,2%

Ocena stanu zdrowia respondentów

Respondenci, generalnie oceniają swój stan zdrowia, jako dobry lub bardzo dobry, łącznie aż 70,3% respondentów subiektywnie postrzega swój stan zdrowia, jako ponadprzeciętny. Przeciętnie swój stan zdrowia oceniło 8,6% spośród wszystkich respondentów uczestniczących w badaniu. Natomiast negatywne oceny stanu zdrowia ankietowanych osób stanowiły łącznie 13,5% wszystkich wskazań, w tym zaledwie 3,9% badanych ocenia stan swojego zdrowia, jako bardzo zły, natomiast co dziesiąty bezrobotny mieszkaniec powiatu gnieźnieńskiego, określa stan swojego zdrowia, jako raczej zły. Należy jednak zaznaczyć i podkreślić, iż subiektywne postrzeganie stanu zdrowia nie zawsze

pokrywa się z faktycznym stanem zdrowia. Ocena własnego zdrowia ma często bardziej charakter deklaracyjny niż faktyczny.

Wykres nr 20. Ocena stanu zdrowia respondentów w skali od 1 do 9, gdzie 1 oznacza bardzo zły stan zdrowia natomiast 9 bardzo dobry stan zdrowia?

Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Na potrzeby analiz statystycznych wyłoniono także spośród osób uczestniczących w badaniu kategorie osób bezrobotnych, którzy pozostają w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Każdy z ankietowanych bezrobotnych mógł wskazać dowolną liczbę grup, do których, ze względu na swoją sytuację przynależy. W związku z powyższym suma odpowiedzi jest wyższa niż 100%. Należy także wspomnieć, iż znaczny odsetek badanych nie wiedział o swojej szczególnej sytuacji związanej z bezrobociem, część respondentów nie potrafiła dokładnie przypisać swojej pozycji na rynku pracy, dlatego też odpowiedzi badanych należy traktować jako odpowiedzi deklaracyjne, a nie faktyczne. Na poniższym wykresie przedstawiona została struktura osób bezrobotnych uczestniczących w badaniu z uwzględnieniem kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Największy odsetek osób bezrobotnych generowały dwie kategorie osób bezrobotnych: długotrwale bezrobotni 21,1% oraz osoby bezrobotne do 25 roku życia - 20,4%. Znaczny odsetek respondentów stanowili bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy bez wykształcenia średniego – 15,1% oraz osoby bez doświadczenia zawodowego - 14,4%.

Wykres nr 21. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

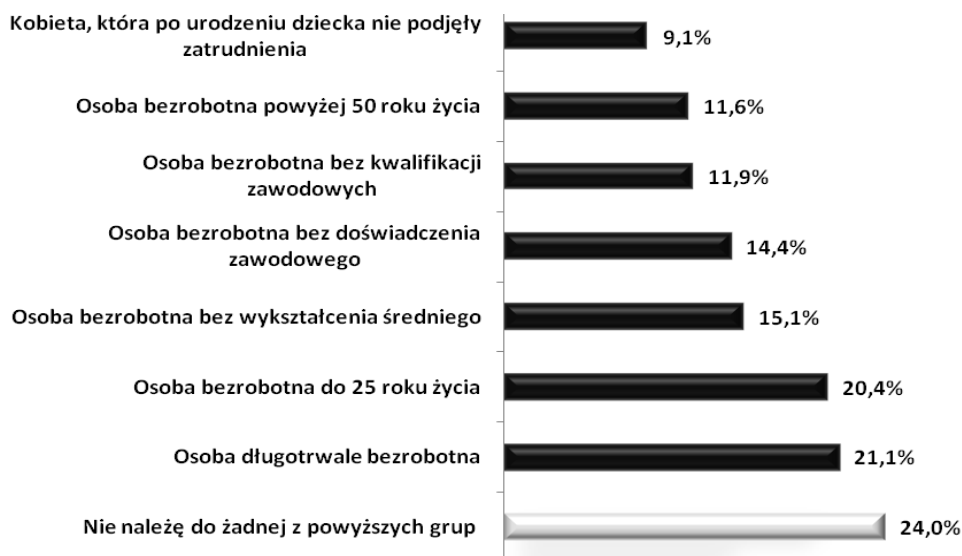

Tabela nr 40. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. (N=662, w %).

Osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy		
	Ilość	Procent
Nie należą do żadnej z powyższych grup	159	24,0%
Osoba długotrwale bezrobotna	140	21,1%
Osoba bezrobotna do 25 roku życia	135	20,4%
Osoba bezrobotna bez wykształcenia średniego	100	15,1%
Osoba bezrobotna bez doświadczenia zawodowego	95	14,4%
Osoba bezrobotna bez kwalifikacji zawodowych	79	11,9%
Osoba bezrobotna powyżej 50 roku życia	77	11,6%
Kobieta, która po urodzeniu dziecka nie podjęła zatrudnienia	60	9,1%
Osoba bezrobotna samotnie wychowująca co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	32	4,8%
Osoba bezrobotna niepełnosprawna	18	2,7%
Osoba bezrobotna po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	5	0,8%
Osoba bezrobotna, która po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęła zatrudnienia	4	0,6%
Suma	904	136,6%

Wcześniejsze zatrudnienie bezrobotnych przed rejestracją w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie

Pierwsze z pytań badawczych zadanych respondentom dotyczyło wcześniejszego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Na zaprezentowanym poniżej wykresie przedstawiona została struktura badanej próby z punktu widzenia wcześniejszego zatrudnienia ankietowanych osób. Jak wynika z danych 75,7% respondentów to osoby bezrobotne, które

przed zarejestrowaniem w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie były zatrudnione na podstawie umowy o pracę, natomiast 24,3% ogółu respondentów nie było zatrudnionych, w okresie poprzedzającym zarejestrowanie.

Wykres nr 22. Doświadczenie zawodowe osób bezrobotnych.

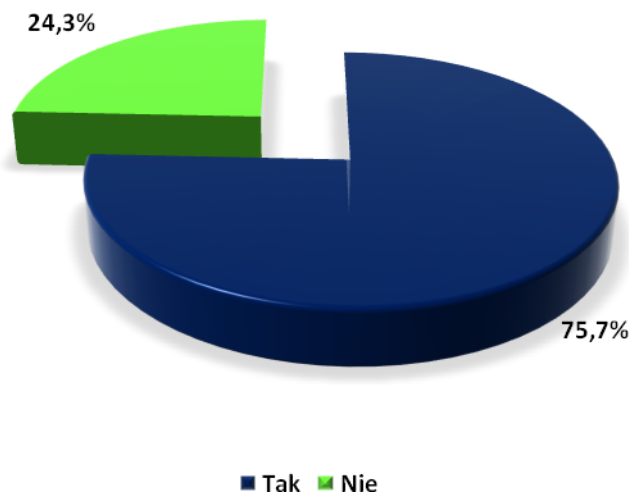

Tabela nr 41. Doświadczenie zawodowe osób bezrobotnych z uwzględnieniem płci

Czy pracował/pracowała Pan/Pani kiedykolwiek zawodowo na podstawie umowy o pracę?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Tak	471	75,7%	271	72,7%	200	80,3%
Nie	151	24,3%	102	27,3%	49	19,7%
Suma	622	100,0%	373	100,0%	249	100,0%

Przyczyny niepodjęcia zatrudnienia przed rejestracją w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie

Wcześniejsze pytanie umożliwiło dokonanie podziału osób bezrobotnych z punktu widzenia wcześniejszego zatrudnienia. Odsetek osób, które nie pracowały na podstawie umowy o pracę przez uzyskaniem statusu osoby bezrobotnej wynosił 24,3%. Osoby, które wskazały taką odpowiedź poproszone zostały o podanie przyczyn, które determinowały taką sytuację. Okazuje się, iż największy odsetek osób bezrobotnych - 27% wskazał inne odpowiedzi - przyczyny, które nie były dostępne w kafeterii odpowiedzi, a ze względu na swoją autonomiczność zaliczone zostały do kategorii inne przyczyny. Do kategorii inne odpowiedzi zaliczone zostały między innymi następujące opinie respondentów: *brak pracy, nie znalazłem pracy, brak możliwości zatrudnienia, brak oferty pracy, problem ze znalezieniem pracy w zawodzie, cięża, wyjazd za granicę, likwidacja zakładu pracy, zakończenie działalności gospodarczej*. Odsetek respondentów, którzy nie pracowali nigdy

zawodowo przed uzyskaniem statusu osoby bezrobotnej ze względu na konieczność opieki nad dzieckiem wynosił 21,8% wszystkich wskazań, a 20,2% respondentów nie pracowało wcześniej zawodowo ze względu na kontynuowanie nauki. Brak potrzeby, jako powód niepodejmowania zatrudnienia wymieniło 13,3% badanych, natomiast 7,3% konieczność opieki nad członkami rodziny. Wszystkie powody wymienione przez respondentów prezentuje poniższy wykres.

Wykres nr 23. Przyczyny niepodejmowania zatrudnienia przed rejestracją w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie.

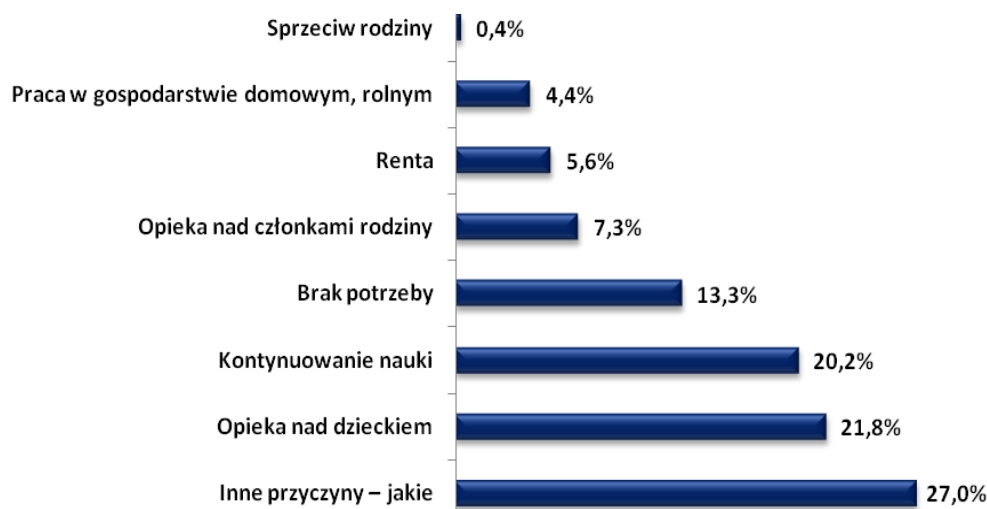

Tabela nr 42. Przyczyny niepodejmowania zatrudnienia przed rejestracją w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie z uwzględnieniem płci

Dlaczego nie pracował/pracowała Pan/Pani zawodowo?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Renta	14	5,6%	5	2,7%	9	14,1%
Brak potrzeby	33	13,3%	12	6,5%	21	32,8%
Opieka nad członkami rodziny	18	7,3%	16	8,7%	2	3,1%
Opieka nad dzieckiem	54	21,8%	51	27,7%	3	4,7%
Praca w gospodarstwie domowym, rolnym	11	4,4%	9	4,9%	2	3,1%
Kontynuowanie nauki	50	20,2%	38	20,7%	12	18,8%
Sprzeciw rodziny	1	0,4%	1	0,5%	0	0,0%
Inne przyczyny – jakie	67	27,0%	52	28,3%	15	23,4%
Suma	248	100,0%	184	100,0%	64	100,0%

Powody zakończenia pracy przez bezrobotnych

Pytanie dotyczące powodów zakończenia pracy przez respondentów skierowane było do tych osób bezrobotnych, które przed rejestracją w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie były zatrudnione na podstawie umowy o pracę. Każdy z badanych mógł wskazać przyczyny, które spowodowały rozwiązanie i ustanie stosunku pracy z pracodawcą stąd też suma odpowiedzi jest większa niż 100%. Według danych zaprezentowanych na poniższym wykresie wynika, iż najczęstszą przyczyną zakończenia pracy przez osoby bezrobotne, uczestniczące w badaniu było zakończenie terminu, na jaki była zawarta umowa o pracę z pracodawcą. Taki sposób zakończenia umowy o pracę wskazało aż 32% bezrobotnych. Po tym terminie pracodawca nie przedłużył umowy o pracę z respondentem. Drugi z najczęściej wskazywanych powodów ustania stosunku pracy – 20,4% odpowiedzi, to inne powody między innymi: *cięża, brak możliwości dojazdu, zła komunikacja, brak potrzeb na rynku, choroba, likwidacja działalności gospodarczej, likwidacja przedsiębiorstwa, likwidacja stanowiska pracy, niewypłacalność pracodawcy, zmiana miejsca zamieszkania*. Inną przyczyną ustania stosunku pracy było także indywidualne zwolnienie przez zakład pracy – 18,5% odpowiedzi. Zwolnieniem grupowym objętych zostało 15,9% osób bezrobotnych uczestniczących w badaniu, taki rodzaj zwolnienia stał się przyczyną rozwiązania umowy zawartej z pracodawcą. Zwolnienie na własną prośbę wskazało 13,1% ankietowanych osób.

Wykres nr 24. Powody zakończenia pracy przez respondentów.

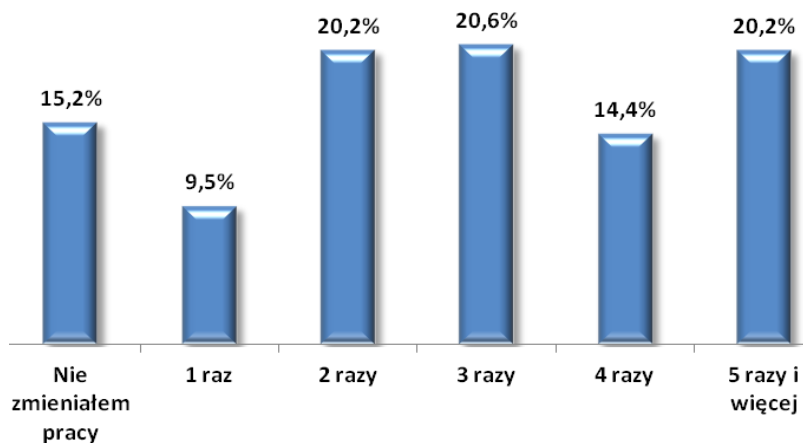
Tabela nr 43. Powody zakończenia pracy przez respondentów z uwzględnieniem płci

Jaki był powód zakończenia przez Pana/Panią ostatniej pracy						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Zwolnienie na własną prośbę	76	13,1%	32	9,8%	44	17,5%
Zwolnienia grupowe	92	15,9%	52	15,9%	40	15,9%
Inne powody - jakie	118	20,4%	58	17,7%	60	23,9%
Zwolnienie indywidualne przez zakład pracy	107	18,5%	55	16,8%	52	20,7%
Zakończenie terminu, na jaki była zawarta umowa	185	32,0%	130	39,8%	55	21,9%
Suma	578	100,0%	327	100,0%	251	100,0%

Częstotliwość zmiany miejsca pracy przez bezrobotnych

Bezrobotni respondenci, którzy przed rejestracją w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie pracowali zawodowo na podstawie umowy o pracę, poproszeni zostali o wskazanie częstotliwości zmiany miejsca pracy. Jak wynika z danych zaprezentowanych poniżej największy odsetek badanych zmieniał pracę 3 krotnie 20,6% ogółu wskazań, 2 krotnie 20,2% oraz 5 i więcej razy także 20,2% ogółu odpowiedzi.

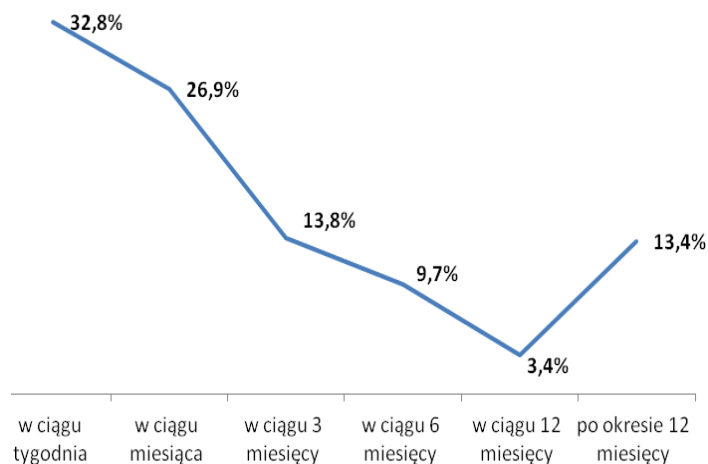
Wykres nr 25. Częstotliwość zmiany miejsca pracy przez respondentów.

Okres od momentu utraty pracy lub ukończenia szkoły do rejestracji osób bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie

Szczegółowej analizie poddano informacje dotyczące czasu, który upłynął od momentu utraty pracy lub ukończenia szkoły przez osoby bezrobotne, aż do chwili zarejestrowania w ewidencji osób bezrobotnych prowadzonych przez PUP w Gnieźnie. Przedstawione dane obrazują dominującą tendencję - wraz z upływem czasu od momentu ustania stosunku pracy lub też ukończenia edukacji coraz mniejszy odsetek bezrobotnych rejestruje się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie. Największy procent osób bezrobotnych 32,8% dokonuje rejestracji i uzyskuje status

Wykres nr 26. Okres od zakończenia pracy lub ukończenia szkoły do zarejestrowania w PUP w Gnieźnie.

osoby bezrobotnej w bardzo krótkim okresie czasu od momentu zakończenia poprzedniej pracy lub zakończenia edukacji – w okresie tygodnia. Natomiast 26,9% bezrobotnych zarejestrowało się w okresie powyżej tygodnia i poniżej miesiąca od momentu zakończenia pracy. Reasumując zdecydowana większość badanych, aż 59,7% w bardzo krótkim czasie rejestruje się w PUP w Gnieźnie - w okresie do miesiąca od utraty pracy lub ukończenia szkoły. Odsetek rejestracji osób bezrobotnych w okresie od miesiąca do trzech miesięcy od chwili utraty pracy lub zakończenia edukacji wyniósł 13,8%. Zmiana w malejącej tendencji pojawia się w przypadku znacznej grupy osób, która dokonała rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie po upływie roku od zakończenia pracy lub ukończenia szkoły. Odsetek osób, które uzyskały status osoby bezrobotnej po upływie tak znacznego okresu wyniósł aż 13,4%. Bardziej szczegółowej analizie poddano także wyniki z uwzględnieniem korelacji pomiędzy zmiennymi niezależnymi a okresem czasu, który upłynął od chwili ustania stosunku pracy lub ukończenia szkoły do momentu zarejestrowania się w PUP w Gnieźnie. W przedstawionych danych można zaobserwować występowanie dwóch grup osób bezrobotnych. Pierwsza grupa to osoby, które utraciły pracę i poszukują natychmiastowego wsparcia ze strony PUP. Są to osoby, które chcą zmienić swój status za pośrednictwem PUP w Gnieźnie poprzez uczestnictwo w proponowanych metodach wsparcia, partycypacji

i możliwości uczestnictwa w programach aktywizujących, uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego, czy też skorzystania z propozycji pracy i zachowanie ciągłości pracy. Druga grupa osób, to bezrobotni, którzy po utracie pracy lub ukończeniu szkoły, poszukują zatrudnienia poza systemem pośrednictwa pracy oferowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie, nie zgłaszając natychmiast po wygaśnięciu bądź rozwiązaniu umowy o pracę lub ukończeniu szkoły, faktu bezrobocia do urzędu pracy. Interesujące wyniki uzyskano z punktu widzenia wieku bezrobotnych. Okazuje się, że zdecydowanie później w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie rejestrują się mężczyźni aż 18,2% zarejestrowało się w ewidencji PUP w Gnieźnie po upływie 12 miesięcy od ukończenia szkoły bądź utraty pracy. Odsetek kobiet, które po takim czasie zarejestrowały się w PUP w Gnieźnie wyniósł 10,1%.

Tabela nr 44. Okres od zakończenia pracy lub ukończenia szkoły do zarejestrowania w PUP w Gnieźnie z uwzględnieniem płci.

Po jakim okresie czasu od zakończenia pracy lub ukończenia szkoły zarejestrował się Pan/Pani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
w ciągu tygodnia	210	32,8%	122	32,4%	88	33,3%
w ciągu miesiąca	172	26,9%	121	32,2%	51	19,3%
w ciągu 3 miesięcy	88	13,8%	51	13,6%	37	14,0%
w ciągu 6 miesięcy	62	9,7%	29	7,7%	33	12,5%
w ciągu 12 miesięcy	22	3,4%	15	4,0%	7	2,7%
po okresie 12 miesięcy	86	13,4%	38	10,1%	48	18,2%
Suma	640	100,0%	376	100,0%	264	100,0%

Okres poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne

Największy odsetek bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego – 25,9% poszukuje pracy przez okres krótszy niż 3 miesiące. Co czwarta osoba bezrobotna zarejestrowana w PUP w Gnieźnie poszukuje pracy ponad 2 lata oraz od 3 do 6 miesięcy, natomiast, co dziesiąty respondent poszukuje pracy od 9 do 12 miesięcy oraz od 12 do 18 miesięcy.

Wykres nr 27. Okres poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne

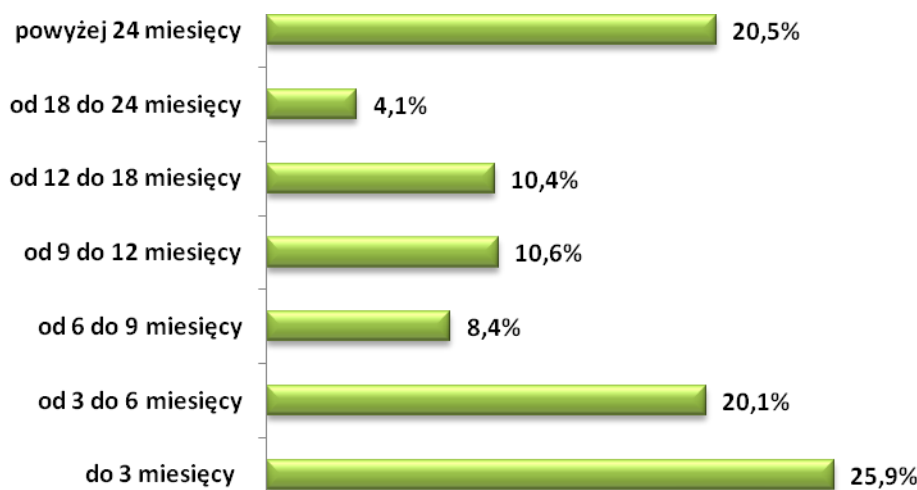

Tabela nr 45. Okres poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne z uwzględnieniem płci

	Jak długo poszukuje Pan/Pani pracy?					
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
do 3 miesięcy	164	25,9%	75	20,2%	89	34,0%
od 3 do 6 miesięcy	127	20,1%	82	22,1%	45	17,2%
od 6 do 9 miesięcy	53	8,4%	27	7,3%	26	9,9%
od 9 do 12 miesięcy	67	10,6%	27	7,3%	40	15,3%
od 12 do 18 miesięcy	66	10,4%	50	13,5%	16	6,1%
od 18 do 24 miesięcy	26	4,1%	20	5,4%	6	2,3%
powyżej 24 miesięcy	130	20,5%	90	24,3%	40	15,3%
Suma	633	100,0%	371	100,0%	262	100,0%

Sklonność osób bezrobotnych do przekwalifikowania

Zgodnie z przedstawionymi danymi okazuje się, że deklarowana gotowość osób bezrobotnych z powiatu gnieźnieńskiego do przekwalifikowania zawodowego w celu znalezienia zatrudnienia jest wysoka. Odsetek osób, które wskazały pozytywne odpowiedzi „zdecydowanie tak” oraz „raczej tak” to łącznie 75,6%. Respondenci zdają sobie sprawę z konieczności ciągłego dostosowywania – podnoszenia, czy zmiany posiadanych kwalifikacji zawodowych. Jest to obecnie jeden z głównych wymogów, jaki stawia przed kandydatami do pracy, a w szczególności przed osobami bezrobotnymi współczesny rynek pracy. W sytuacji, gdy wyuczony zawód nie zawsze daje perspektywy rozwoju, przekwalifikowanie zawodowe może okazać się drugą, a być może jedyną szansą na rynku pracy. Wskazania o zabarwieniu negatywnym, a więc odpowiedzi „raczej nie” oraz „zdecydowanie nie” uzyskały łącznie 15,1% spośród wszystkich wskazań. Taki procent

respondentów spośród wszystkich badanych nie chce zmieniać swoich kwalifikacji zawodowych mając nadzieję na uzyskanie zatrudnienia na podstawie obecnych kwalifikacji i kompetencji zawodowych. Procentowy udział odpowiedzi „nie wiem/trudno powiedzieć” wyniósł 9,3%.

Wykres nr 28. Gotowość osób bezrobotnych do przekwalifikowania.

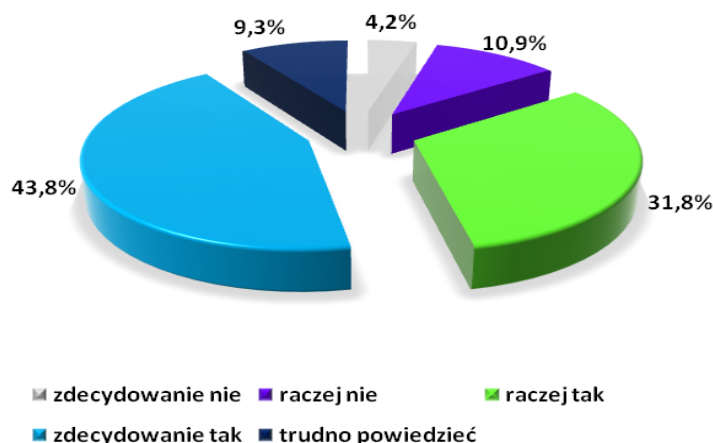

Tabela nr 46. Gotowość osób bezrobotnych do przekwalifikowania z uwzględnieniem płci

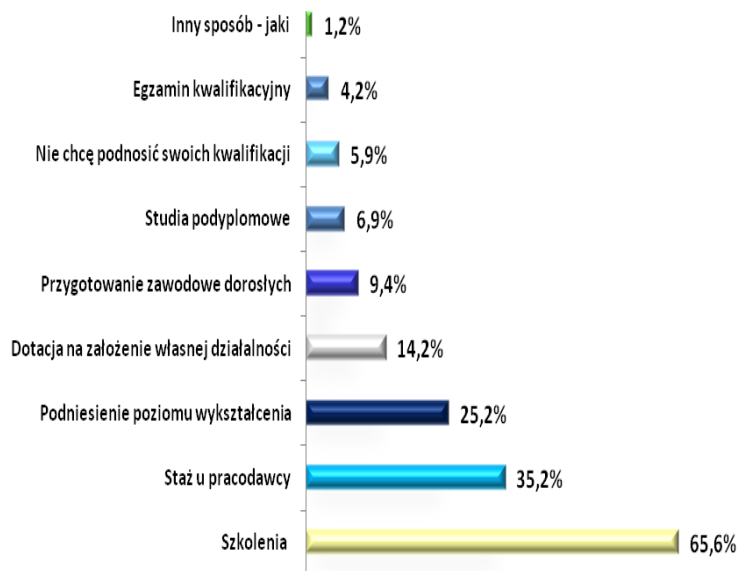
Czy był(a)by Pan/Pani skłonny(a) podnieść swoje kwalifikacje, bądź przekwalifikować się (zmienić zawód) by zwiększyć swoje szanse na zatrudnienie?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
zdecydowanie nie	26	4,2%	14	3,7%	12	5,0%
raczej nie	67	10,9%	35	9,3%	32	13,3%
raczej tak	196	31,8%	120	32,0%	76	31,5%
zdecydowanie tak	270	43,8%	171	45,6%	99	41,1%
trudno powiedzieć	57	9,3%	35	9,3%	22	9,1%
Suma	616	100,0%	375	100,0%	241	100,0%

Warto zauważyć, iż zdecydowanie większy odsetek bezrobotnych kobiet – aż 77,6% deklaruowało gotowość do przekwalifikowania, przy 72,6% mężczyzn zainteresowanych reorientacją zawodową. Oceny osób bezrobotnych w sposób istotny korelują z okresem poszukiwania pracy – im dłuższy okres pozostawania bez zatrudnienia tym mniejsza gotowość do podnoszenia, zmiany lub poszerzania własnych kompetencji zawodowych. Najbardziej zainteresowane przekwalifikowaniem zawodowym są osoby krótkotrwale zarejestrowane w PUP w Gnieźnie – 74,7% natomiast najmniej osoby figurujące w ewidencji osób bezrobotnych przez okres dłuższy niż 12 miesięcy 70,1%. Skłonność do reorientacji zawodowej jest niższa wśród niepełnosprawnych bezrobotnych – 62% niż wśród pozostałych osób bezrobotnych.

Metody przekwalifikowania zawodowego

Bezrobotnych zapytano o sposoby i metody przekwalifikowania zawodowego. W przypadku tego pytania każdy z respondentów mógł udzielić dowolnej liczby wskazań, stąd też suma odpowiedzi jest wyższa niż 100%. Bezrobotne osoby wskazały przede wszystkim trzy metody przekwalifikowania zawodowego, przy czym zdecydowanie największy

Wykres nr 29. Metody przekwalifikowania zawodowego.

odsetek bezrobotnych 65,6% wymienił szkolenia i kursy. Pozostałe dwa sposoby licznie wymieniane przez osoby uczestniczące w badaniu to: staż u pracodawcy 35,2% oraz podniesienie poziomu wykształcenia 25,2%. Pozostałe metody wskazane przez respondentów, które są istotne ze statystycznego punktu widzenia to: uzyskanie dotacji na założenie własnej działalności gospodarczej – 14,4%, przygotowanie zawodowe dorosłych – 9,4% oraz studia podyplomowe 6,9%.

Tabela nr 47. Metody przekwalifikowania zawodowego z uwzględnieniem płci

W jaki sposób chciał(a)by Pan/Pani podnieść lub zmienić swoje kwalifikacje zawodowe						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Szkolenia	434	65,6%	266	68,2%	168	64,1%
Podniesienie poziomu wykształcenia	167	25,2%	111	28,5%	56	21,4%
Staż u pracodawcy	233	35,2%	168	43,1%	65	24,8%
Przygotowanie zawodowe dorosłych	62	9,4%	32	8,2%	30	11,5%
Studia podyplomowe	46	6,9%	37	9,5%	9	3,4%
Egzamin kwalifikacyjny	28	4,2%	9	2,3%	19	7,3%
Dotacja na założenie własnej działalności gospodarczej	94	14,2%	45	11,5%	49	18,7%
Inny sposób - jaki	8	1,2%	1	0,3%	7	2,7%
Nie chcę podnosić swoich kwalifikacji	39	5,9%	21	5,4%	18	6,9%
Suma	1111	167,8%	690	176,9%	421	160,7%

Uczestnictwo osób bezrobotnych w kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP w Gnieźnie

Według zaprezentowanych danych wynika, iż zdecydowana większość osób bezrobotnych z terenu powiatu gnieźnieńskiego 82,6% nie uczestniczyła w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie w kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP w Gnieźnie. Jedynie 17,4% badanych osób bezrobotnych uczestniczyło w szkoleniach i kursach związanych z poszerzaniem własnych kwalifikacji i kompetencji. Według pozyskanych danych okazuje się, że to kobiety zdecydowanie częściej uczestniczyły w szkoleniach organizowanych przez urząd pracy – 19,6% niż mężczyźni – 14%. Oznacza to mniejszą aktywność bezrobotnych mężczyzn w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych. W szkoleniach organizowanych pod auspicjami PUP w Gnieźnie zdecydowanie częściej partycypowali długotrwale bezrobotni – 32,7% niż osoby zarejestrowane w PUP w Gnieźnie przez okres krótszy niż 6 miesięcy – 6,1%. Nieznacznie większy odsetek osób niepełnosprawnych brał udział w kursach i szkoleniach organizowanych przez urząd pracy 18,8% niż pozostałych osób bezrobotnych – 15,8%. Osoby, które nie uczestniczyły, w ciągu ostatniego roku, w żadnym szkoleniu zapytano o powód. Zdecydowana większość osób nie uczestniczyła w szkoleniach ze względu na zbyt krótki okres rejestracji. Osobom tym często nie zdążono przedstawić jakiegokolwiek oferty. Nieuczestniczenie w szkoleniach, najczęściej motywowano brakiem propozycji wzięcia w nich udziału. Respondenci zwracali również uwagę na brak miejsc. Następnie wskazywano na: brak zainteresowania, brak informacji o organizacji szkoleń, brak czasu, świadczenie pracy, stan zdrowia, urlop macierzyński, brak środków PUP oraz brak szkoleń w danym kierunku.

Wykres nr 30. Uczestnictwo osób bezrobotnych w kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP w Gnieźnie.

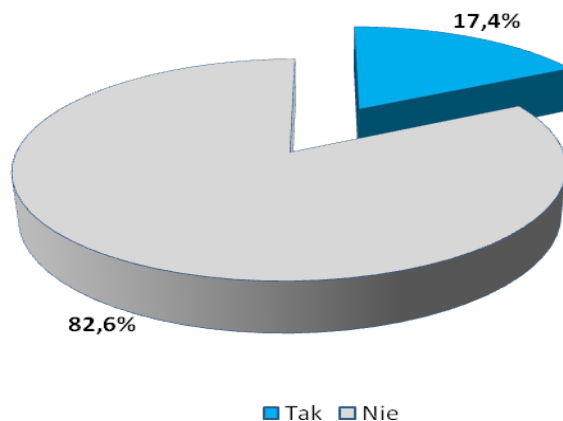

Tabela nr 48. Uczestnictwo osób bezrobotnych w kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP w Gnieźnie z uwzględnieniem płci

Czy w okresie ostatnich 12 miesięcy uczestniczył(a) Pani/Pan w kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP w Gnieźnie?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Tak	109	17,4%	75	19,6%	34	14,0%
Nie	517	82,6%	308	80,4%	209	86,0%
Suma	626	100,0%	383	100,0%	243	100,0%

Rodzaje kursów i szkoleń, w których uczestniczyły osoby bezrobotne

Osoby bezrobotne, które w ciągu ostatniego roku uczestniczyły w szkoleniach, poproszono o podanie nazwy szkolenia oraz wskazanie pozyskanych umiejętności bądź zawodu. Poniżej przedstawiona została lista szkoleń i kursów, w których uczestniczyli bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego. Poniżej przedstawiono listę wszystkich szkoleń i kursów wśród osób bezrobotnych. Umiejętności pozyskane podczas szkoleń, które wskazały osoby bezrobotne są ściśle związane z ich tematyką i zawodem, którego dotyczyły.

Tabela nr 49. Rodzaje kursów i szkoleń, w których uczestniczyły osoby bezrobotne.

Szkolenie	Ilość wskazań
Warsztaty aktywnego poszukiwania pracy, zajęcia aktywizacyjne	42
Operator wózków widłowych	9
Kurs przedsiębiorczość - jak prowadzić działalność gospodarczą	7
Kurs obsługi komputera i internetu	7
Kurs spawania	6
Obsługa kasy fiskalnej	6
Operator koparki	5
Kurs kosmetyczny	4
Kurs prawa jazdy	3
Kurs na magazynier	2
Kurs przedstawiciel handlowy	2
Kurs kucharz małej gastronomii	2
Kurs florystyczny	2
Szkolenie robotnik budowlany	2
Kurs ochrony I stopnia	2
Kurs fryzjerski	2
Decoupage	2
Przed kursem opieka nad dziećmi	1
Szkolenie BHP	1
Kurs na przewóz rzeczy	1

Obsługa sekretariatu	1
Monter izolacji budowlanych	1
Kurs z zakresu prawa pracy	1
Pomoc kuchenna	1
Szkolenie ds. kadr i płac	1
Kurs języka angielskiego	1
Elektromonter	1
Szkolenie glazurnik -posadzkarz	1
Szkolenie z zakresu obsługi kombajnu	1
Obsługa urzędzeń biurowych	1
Obsługa systemu sprzedaży	1
Operator walca drogowego	1
Opiekun osoby starszej	1
Tworzenie i projektowanie ogrodów	1

Wpływ szkoleń na sytuację zawodową osób bezrobotnych

Spośród ankietowanych, którzy uczestniczyli w szkoleniach, zdecydowana większość, bo aż 62% badanych uważa, że szkolenie w niczym nie pomogło, ponieważ osoby te nadal pozostają bezrobotne. Część respondentów – 11,1% w ciągu trzech miesięcy po szkoleniu podjęło zatrudnienie, 8,3% podwyższyło swoje kwalifikacje, a 4,6% podjęło zatrudnienie zgodne z kierunkiem szkolenia. W pojedynczych przypadkach, udział w szkoleniu pozwolił na zmianę pracy, rozpoczęcie działalności gospodarczej bądź zdobyć awans zawodowy.

Tabela nr 50. Wpływ szkoleń na sytuację zawodową osób bezrobotnych

Po ukończonym szkoleniu:		
	Ilość	Procent
W niczym nie pomogło, w dalszym ciągu jestem bezrobotny	67	62,0%
Podjąłem(am) zatrudnienie w ciągu trzech miesięcy	12	11,1%
Podwyższyłem(am) swoje kwalifikacje	9	8,3%
Podjąłem(am) zatrudnienie zgodne z kierunkiem szkolenia	5	4,6%
Zmieniłem(am) pracę	2	1,9%
Rozpocząłem(am) prowadzenie własnej działalności gospodarczej	2	1,9%
Uzyskałem(am) awans zawodowy	1	0,9%
Suma	98	90,7%

Ocena szkolenia

Zdecydowana większość bezrobotnych biorących udział, w okresie ostatnich 12 miesięcy, w szkoleniach – 66,9% ocenia je pozytywnie i wskazało oceny „bardzo dobrze”, oraz „dobrze”. Negatywnie szkolenia organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie oceniło łącznie 10,5% badanych uczestniczących w tych szkoleniach, natomiast ocenę przeciętną wymieniło 12,5% respondentów.

Wykres nr 31. Ocena szkolenia organizowanego przez PUP w Gnieźnie.

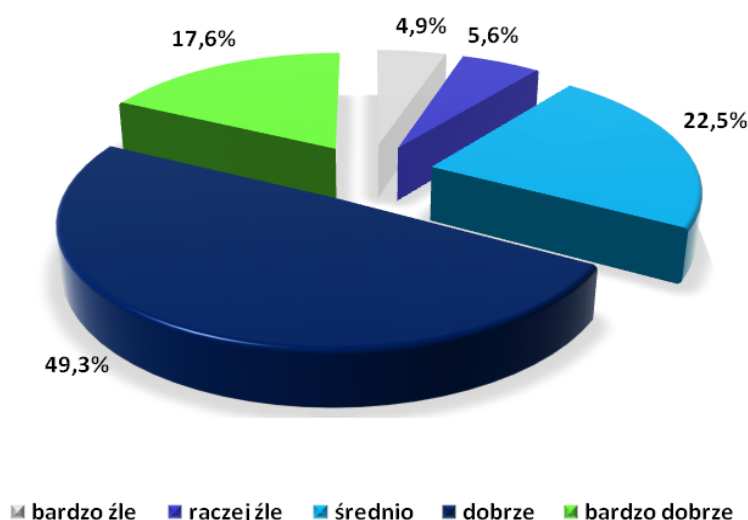

Tabela nr 51. Ocena szkolenia organizowanego przez PUP w Gnieźnie z uwzględnieniem płci.

Jak ocenia Pan(i) odbyte szkolenie?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
bardzo źle	7	4,9%	5	5,9%	2	3,5%
raczej źle	8	5,6%	0	0,0%	8	14,0%
średnio	32	22,5%	18	21,2%	14	24,6%
dobrze	70	49,3%	48	56,5%	22	38,6%
bardzo dobrze	25	17,6%	14	16,5%	11	19,3%
Suma	142	100,0%	85	100,0%	57	100,0%

Zainteresowanie osób bezrobotnych uczestnictwem w szkoleniach i kursach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie

Jednym z bardziej kluczowych pytań, które umożliwia dokonanie oceny aktywności osób bezrobotnych oraz wstępną segmentację klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie jest zbadanie poziomu zainteresowania osób bezrobotnych uczestnictwem w szkoleniach i kursach, które organizuje Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie. Zgodnie z zaprezentowanymi danymi okazuje się, że aż 87,2% spośród wszystkich osób uczestniczących w badaniu jest zainteresowana uczestnictwem w szkoleniach i kursach, które

byłyby organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie. Tak liczny odsetek badanych jest gotowych do podnoszenia kwalifikacji w ramach działań podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie. Procentowy udział osób zainteresowanych partycypacją w szkoleniach jest bardzo wysoki, pomimo że korzystanie ze szkoleń nie wiąże się bezpośrednio z zatrudnieniem – może być jedynie środkiem do jego zdobycia. Zaledwie 12,8% osób bezrobotnych biorących udział w badaniu wymieniło odpowiedzi o negatywnej konotacji. Osoby, które wyrażały brak zainteresowania uczestnictwem w szkoleniach przygotowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie poproszono o podanie przyczyn, determinujących taki wybór. Badani wymienili następujące powody: „w niczym raczej nie pomogą”, „studiuje zaocznie”, „brak zdrowia”, „brak opieki nad małą córką”, „szkolenie w moim wieku, myślę, że nic nie zmieni”, „pracodawcy poszukują ludzi młodych”, „chęć otwarcia własnej działalności”, „z doświadczenia innych wiem, że nic nie dają”, „wolałabym staż u pracodawcy”, „sytuacja rodzinna”, „wiek”, „warunki zdrowotne, mam umiarkowany stopień inwalidztwa”, „ukończyłem 2 kursy i nic mi to nie dało”, „brak pieniędzy na dojazd”, „nie ma większej korzyści po takich kursach”, „wolę ofertę pracy, wolę pracować na cały etat”, „chciałbym pracować w swoim zawodzie”, „bo na razie nie mogę pracować”, „brak czasu”, „bo i tak nie ułatwia znalezienia pracy”, „mam inne plany”, „brak interesujących propozycji”, „ponieważ jestem w trakcie leczenia”. Brak zdania wyraziło 8,3% respondentów.

Wykres nr 32. Zainteresowanie uczestnictwem w szkoleniach i kursach organizowanych przez PUP w Gnieźnie.

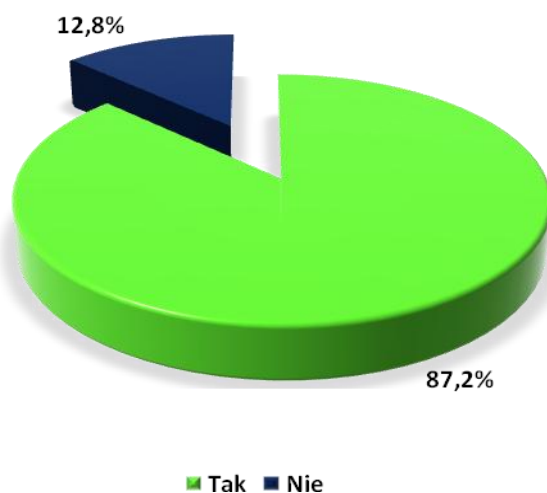

Tabela nr 52. Zainteresowanie uczestnictwem w szkoleniach i kursach organizowanych przez PUP w Gnieźnie z uwzględnieniem płci.

Czy chciał(a)by Pan/Pani uczestniczyć w szkoleniach i kursach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie w okresie najbliższych 12 miesięcy						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Tak	530	87,2%	323	89,0%	207	84,5%
Nie	78	12,8%	40	11,0%	38	15,5%
Suma	608	100,0%	363	100,0%	245	100,0%

Rodzaje kursów i szkoleń, w których chciałyby uczestniczyć osoby bezrobotne

Jednym z istotniejszych punktów badawczych projektu było między innymi określenie rodzaju szkoleń i kursów, w których chcieliby uczestniczyć bezrobotni mieszkańcy gmin powiatu gnieźnieńskiego i jaki zawód chcieliby uzyskać poprzez uczestnictwo w szkoleniu. W celu dokładnego zdiagnozowania i określenia stopnia zainteresowania osób bezrobotnych uczestnictwem w danym kursie lub szkoleniu poproszono respondentów o wskazanie szkoleń i kursów, w których chcieliby partycypować i wskazanie oczekiwanego zawodu, który byłby efektem szkolenia. Respondenci mieli możliwość dowolnego wskazania szkoleń i kursów. Poniżej przedstawiono listę szkoleń i kursów, cieszących się największym zainteresowaniem wśród osób bezrobotnych.

Tabela nr 53. Rodzaje kursów i szkoleń, w których chciałyby uczestniczyć osoby bezrobotne.

Szkolenie	Ilość wskazań
Kurs na sprzedawcę	63
Obsługa kasy fiskalnej	28
Kurs w zakresie księgowości	26
Obsługa wózka widłowego	26
Kierowca kat B, C+E	22
Kurs spawania	21
Pracownik biurowy	20
Kurs komputerowy	20
Operator koparko - ładowarki	17
Kurs kosmetyczny	14
Kucharz	14
Kurs florystyczny	14
Kurs na pracownika ochrony	11
Kurs opieki nad dziećmi	10
Kurs fryzjerski	9
Magazynier	8
Język obcy	8

Kelner, barman	8
Szkolenie ogólnobudowlane	7
Stolarz	6
Informatyk-programista	6
Kurs pedagogiczny	5
Cukiernik	5
Kurs rachunkowości	4
Malarz-szpachlarz	4
Kurs krawiecki	4
Sprzątaczką	4
Opiekun osoby starszej	4
Prowadzenie własnej działalności	4
Uprawnienia elektryczne	4
Murarz	3
Kurs z logistyki	3
Kadry i płace	3
Mechanik pojazdów samochodowych	3
Grafik komputerowy	3
Obsługa sekretariatu	3
Brukarz	2
Palacz	2
Przedstawiciel handlowy	2
Ogrodnik	2
Malarz	2
Kurs z zakres ekonomii	2
Obsługa maszyn produkcyjnych	2
Rękodzieło	2
Pracownik medyczny	1
Ochrona środowiska	1
Kurs kwalifikacyjny na zawodowego kierowcę	1
Sanitariusz, ratownik	1
Archeolog	1
Obsługa automatów do gry	1
Kurs BHP	1
Błacharz-dekarz	1
Decoupage	1
Doradca klienta w banku	1
Dziwiarz	1
Elektromonter	1
Elektronik	1
Fizykoterapia	1
Glazurnik	1
Hydraulik	1
Instalator	1
Instruktor fitnessu	1

Kosztorysant budowlany	1
Kurs masażu	1
Logopeda	1
Monter rusztowania	1
Nauczyciel	1
Opiekun socjalny	1
Pomoc w klubie malucha	1
Pozyskiwanie funduszy UE	1
Przewodnik, pilot wycieczek	1
Referent ds. gospodarki magazynowej	1
Reżyser dźwięku	1
Prowadzenie sklepu internetowego	1
Urbanista	1
Kurs jak uzyskać pracę	1
Wizażystka	1
Woźna	1
Zbrojarz	1

Osoby bezrobotne chcą zarówno uczestniczyć w kursach i szkoleniach, które są zgodne z kwalifikacjami i posiadanym zawodem, jak i chcą poprzez szkolenie zmienić swoje kompetencje zawodowe i dokonać reorientacji zawodowej. Odpowiedzi respondentów były bardzo spolaryzowane i tak odpowiedź: *chcę uczestniczyć w szkoleniach i kursach, które są zgodne z moimi kwalifikacjami i zawodem* wymieniło 53,6%. Natomiast chęć partycypacji w szkoleniach, które nie będą zbieżne z dotychczasowym doświadczeniem zawodowym wyraziło 46,4% badanych.

Wykres nr 33. Czy tematyka szkolenia / kursu, w którym chce Pan/Pani uczestniczyć jest zgodna z kwalifikacjami i posiadanym zawodem?

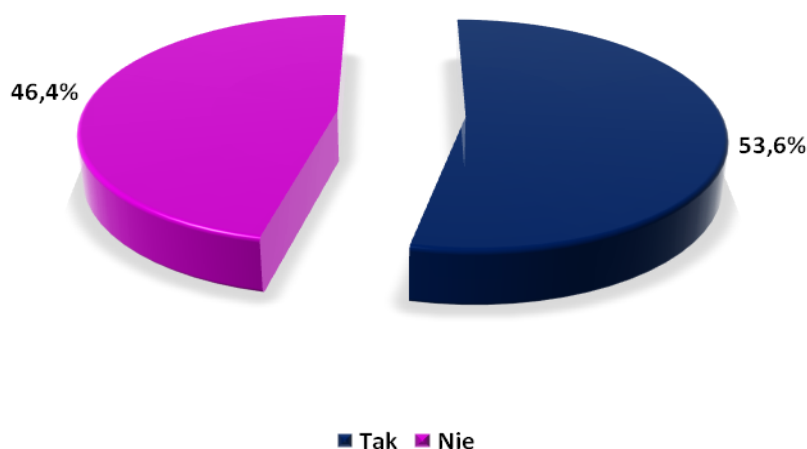

Tabela nr 54. Czy tematyka szkolenia / kursu, w którym chce Pan/Pani uczestniczyć jest zgodna z kwalifikacjami i posiadanym zawodem?

Czy tematyka szkolenia / kursu, w którym chce Pan/Pani uczestniczyć jest zgodna z kwalifikacjami i posiadanym zawodem?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Tak	225	53,6%	155	52,4%	70	56,5%
Nie	195	46,4%	141	47,6%	54	43,5%
Suma	420	100,0%	296	100,0%	124	100,0%

Zainteresowanie doradztwem w zakresie wyznaczania potrzeb szkoleniowych

Respondenci są zainteresowani indywidualnym doradztwem, które stanowiłoby uzupełnienie szkolenia. Zainteresowanie takiego rodzaju wsparciem wyraziło aż 70,1% osób bezrobotnych.

Wykres nr 34. Chęć skorzystania z indywidualnego doradztwa uzupełniającego szkolenia.

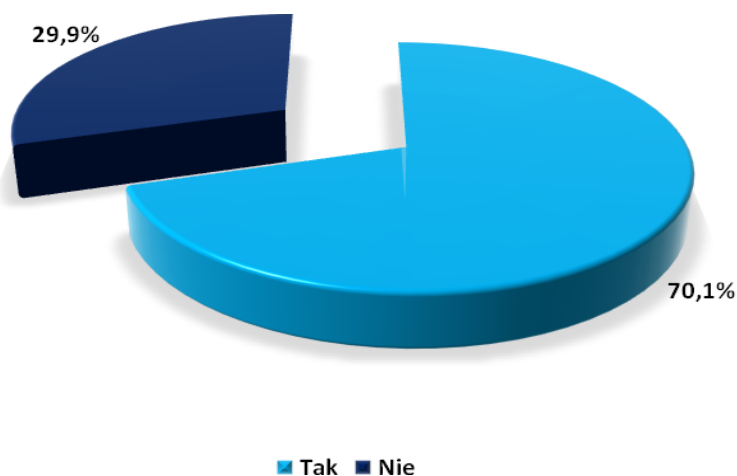

Tabela nr 55. Chęć skorzystania z indywidualnego doradztwa uzupełniającego szkolenia z uwzględnieniem wieku.

Czy był(a)by Pan/Pani skłonny(a) do skorzystania z indywidualnego doradztwa uzupełniającego szkolenia						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Tak	319	70,1%	205	71,2%	114	68,3%
Nie	136	29,9%	83	28,8%	53	31,7%
Suma	455	100,0%	288	100,0%	167	100,0%

Największym zainteresowaniem bezrobotnych ciszyłoby się indywidualne doradztwo dostosowane do potrzeb i oczekiwań konkretnej osoby bezrobotnej. Taką formę doradztwa wskazało 32,3% ankietowanych. Poradnictwo zawodowe wymieniło 30,8% badanych, a doradztwo grupowe – 28,7%. Wymienione trzy rodzaje doradztwa spotkały się z największym zainteresowaniem uczestników badania, Najmniejszy odsetek osób – 8,8% wskazało na indywidualne spotkania z psychologiem.

Wykres nr 35. Rodzaj doradztwa, z którego najchętniej skorzystałyby osoby bezrobotne.

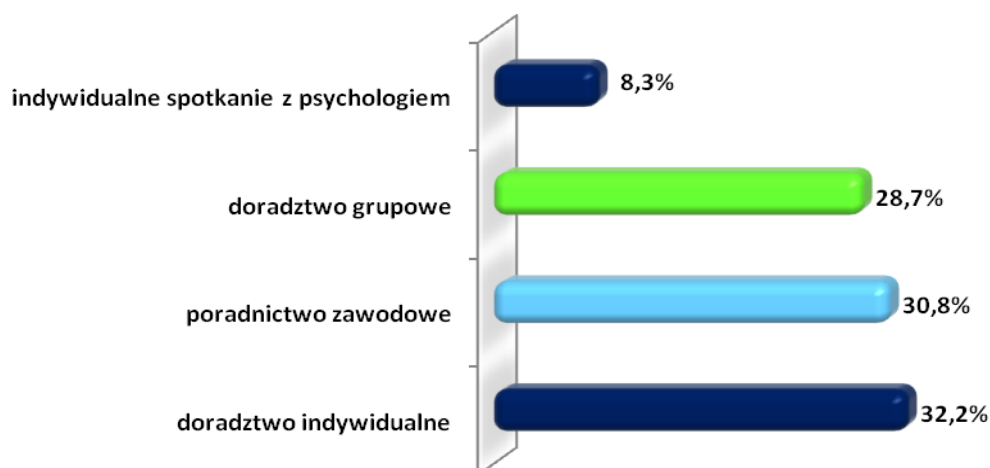

Tabela nr 56. Rodzaj doradztwa, z którego najchętniej skorzystałyby osoby bezrobotne z uwzględnieniem płci

Z jakiego rodzaju doradztwa najchętniej skorzystałaby Pani/Pan?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
doradztwo grupowe	125	28,7%	76	29,3%	49	27,8%
doradztwo indywidualne	140	32,2%	87	33,6%	53	30,1%
poradnictwo zawodowe	134	30,8%	74	28,6%	60	34,1%
indywidualne spotkanie z psychologiem	36	8,3%	22	8,5%	14	8,0%
Suma	435	100,0%	259	100,0%	176	100,0%

Osoby bezrobotne oczekują wsparcia i doradztwa, które stanowiłoby integralną część oferty szkoleniowej. Zgodnie z przedstawionymi danymi ponad trzy czwarte bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego, zainteresowanych partycypacją w szkoleniach, chciałoby uzyskać wsparcie i pomoc w zakresie wyznaczenia i określenia indywidualnych potrzeb szkoleniowych.

Wykres nr 36. Zainteresowanie doradztwem w zakresie wyznaczenia potrzeb szkoleniowych.

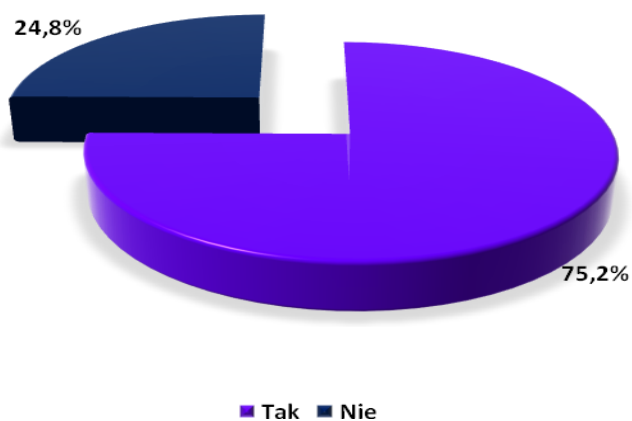

Tabela nr 57. Zainteresowanie doradztwem w zakresie wyznaczenia potrzeb szkoleniowych z uwzględnieniem płci

Czy był(a)by Pan/Pni zainteresowana doradztwem w zakresie wyznaczenia potrzeb szkoleniowych?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Tak	312	75,2%	196	81,0%	116	67,1%
Nie	103	24,8%	46	19,0%	57	32,9%
Suma	415	100,0%	242	100,0%	173	100,0%

Zainteresowanie uczestnictwem w stażach oraz przygotowaniu zawodowym dorosłych

Zainteresowanie osób bezrobotnych uczestnictwem w stażach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie jest na wysokim poziomie, ponieważ według danych ponad połowa bezrobotnych chciałaby skorzystać z możliwości nabywania umiejętności praktycznych przez wykonywanie zadań w miejscu pracy, bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Łącznie aż 64% respondentów chciałoby brać udział w stażach. Brak zainteresowania stażami wyraziło 26,3% badanych osób. Co dziesiąty respondent nie wie, czy chciałby uczestniczyć w takim programie aktywizacyjnym. Okazuje się, że to kobiety są zdecydowanie bardziej zainteresowane partycypacją w stażach zawodowych - aż 70,7% kobiet wskazało pozytywne odpowiedzi, przy 53,7% wskazań mężczyzn. 65% długotrwale bezrobotnych osób i 56,6% osób niepełnosprawnych wyraziło zainteresowanie stażami.

Wykres nr 37. Zainteresowanie osób bezrobotnych uczestnictwem w stażach.

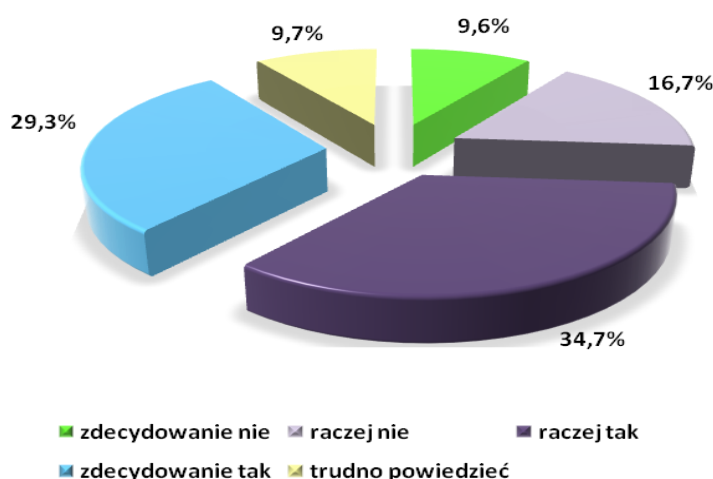

Tabela nr 58. Zainteresowanie osób bezrobotnych uczestnictwem w stażach z uwzględnieniem płci.

Czy był(a)by Pan/Pani skłonny(a) do korzystania ze staży?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
zdecydowanie nie	59	9,6%	24	6,4%	35	14,5%
raczej nie	103	16,7%	52	13,9%	51	21,1%
raczej tak	214	34,7%	133	35,5%	81	33,5%
zdecydowanie tak	181	29,3%	132	35,2%	49	20,2%
trudno powiedzieć	60	9,7%	34	9,1%	26	10,7%
Suma	617	100,0%	375	100,0%	242	100,0%

Poziom zainteresowania inną formą aktywizacji, jaką jest przygotowanie zawodowe dorosłych cieszy się także znacznym zainteresowaniem osób bezrobotnych. Pozytywnie o udziale w tej formie wypowiedziało się łącznie 65% ankietowanych, przeciwnego zdania było 24% respondentów, którzy nie chcą brać udziału w przygotowaniu zawodowym. Co dziesiąty respondent nie wie, czy chciałby uczestniczyć w takiej formie aktywizacyjnej. Okazuje się, że kobiety ponownie są bardziej zainteresowane uczestnictwem w przygotowaniu zawodowym - aż 70,5% kobiet wskazało pozytywne odpowiedzi, przy 56,5% wskazań mężczyzn. 63% długotrwale bezrobotnych osób i 45,3% osób niepełnosprawnych wyraziło zainteresowanie przygotowaniem zawodowym.

Wykres nr 38. Zainteresowanie osób bezrobotnych uczestnictwem w przygotowaniu zawodowym

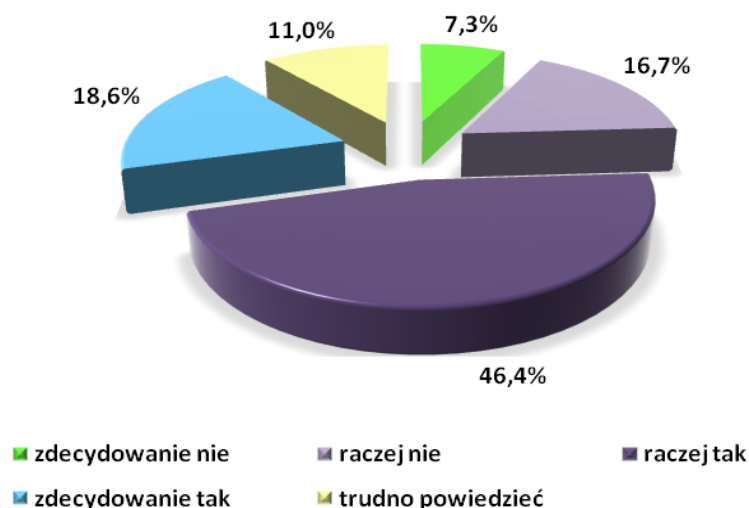

Tabela nr 59. Zainteresowanie osób bezrobotnych uczestnictwem w przygotowaniu zawodowym z uwzględnieniem płci.

Czy był(a)by Pan/Pani skłonny(a) do korzystania z przygotowania zawodowego dorosłych						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
zdecydowanie nie	42	7,3%	12	3,4%	30	13,5%
raczej nie	96	16,7%	56	15,9%	40	17,9%
raczej tak	267	46,4%	176	50,0%	91	40,8%
zdecydowanie tak	107	18,6%	72	20,5%	35	15,7%
trudno powiedzieć	63	11,0%	36	10,2%	27	12,1%
Suma	575	100,0%	352	100,0%	223	100,0%

Ocena skuteczności szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych

Respondentów zapytano o ocenę skuteczności poszczególnych instrumentów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych (szkolenia, staże oraz przygotowanie zawodowe dorosłych), które organizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie. Ocena przebiegała według ocen od 1 do 3, gdzie 1 oznacza wysoka skuteczność, a 3 niska skuteczność. Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego przeciętnie oceniają skuteczność wszystkich metod aktywizacji zawodowej. Spośród wymienionych najwyższą rangę badani przypisali stażom, które zdaniem badanych są najbardziej efektywne i mogą przyczynić się do podjęcia zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Najniższą skuteczność przynosi zdaniem respondentów przygotowanie zawodowe dorosłych.

Wykres nr 39. Ocena skuteczności szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych. Ocena od 1 do 3 gdzie 1 oznacza wysoka skuteczność a 3 niska skuteczność

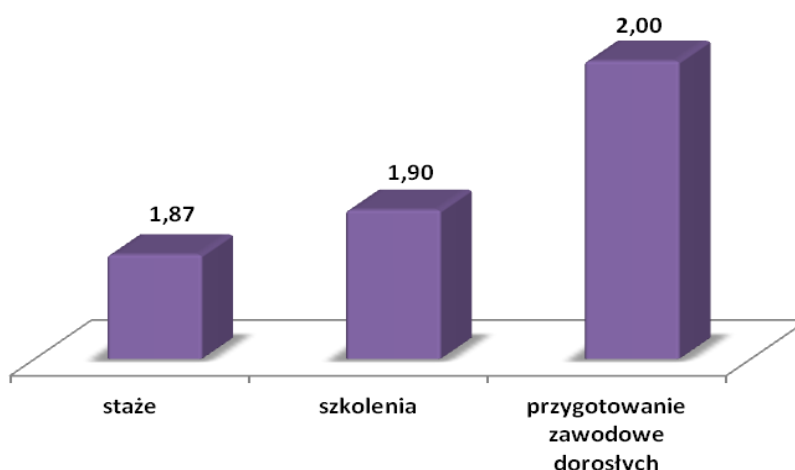

Tabela nr 60. Ocena skuteczności szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych z uwzględnieniem płci.

Jaka jest Pani/Pana zdaniem skuteczność szkoleń, staży i przygotowania zawodowego dorosłych?		
	Kobiety	Mężczyźni
staże	1,91	1,89
szkolenia	1,84	1,93
przygotowanie zawodowe dorosłych	2,00	1,99

Potencjalna praca a wyuczony zawód

Największy odsetek bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego chce podjąć jakąkolwiek pracę. Duża część respondentów jest zainteresowana podjęciem zatrudnienia tylko i wyłącznie w zawodzie, w którym posiadają wiedzę i doświadczenie. Liczna grupa osób biorących udział w badaniu nie ma jeszcze sprecyzowanych planów dotyczących potencjalnego zatrudnienia i jeszcze nie wie, w jakim zawodzie podejmie pracę. Natomiast w zawodzie, który jest zupełnie niezgodny z wyuczonym zamierza podjąć pracę 11,5% ankietowanych osób.

Wykres nr 40. Potencjalna praca a wyuczony zawód.

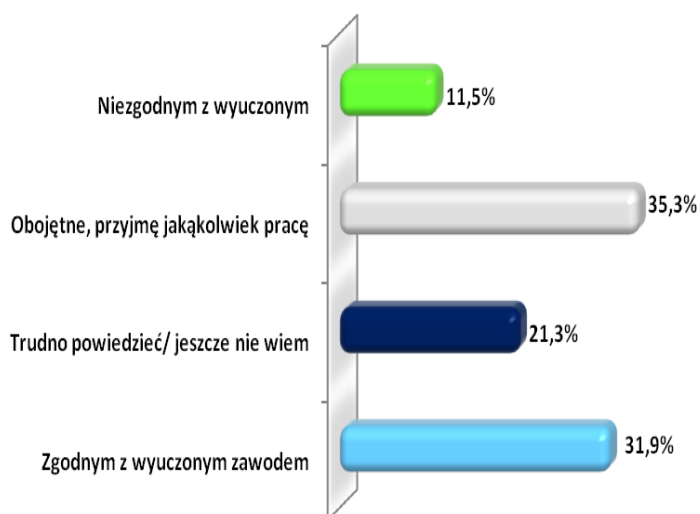

Tabela nr 61. Potencjalna praca a wyuczony zawód z uwzględnieniem płci

W jakim zawodzie zamierza Pani/Pan podjąć pracę?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Zgodnym z wyuczonym zawodem	199	31,9%	119	31,3%	80	32,8%
Trudno powiedzieć/ jeszcze nie wiem	133	21,3%	80	21,1%	53	21,7%
Obojętne, przyjmę jakąkolwiek pracę	220	35,3%	145	38,2%	75	30,7%
Niezgodnym z wyuczonym	72	11,5%	36	9,5%	36	14,8%
Suma	624	100,0%	380	100,0%	244	100,0%

Gotowość do podjęcia pracy wymagającej

Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego nie są gotowi do podjęcia pracy w warunkach trudnych, wymagających długich dojazdów - pracy wymagającej od osób bezrobotnych poświęcenia. Według zaprezentowanych danych okazuje się, że zdecydowana większość badanych nie chce podejmować pracy:

- ✓ *wymagającej długich dojazdów – 78,3%*
- ✓ *wymagającej przeprowadzki – 86,8%*
- ✓ *o uciążliwym rozkładzie czasu prac – 72,1%*
- ✓ *w trudnych warunkach BHP – 74,6%*
- ✓ *wymagającej zdobycia dodatkowych kwalifikacji na własny koszt – 70,4%*

Tak negatywne nastawienie osób bezrobotnych do możliwości podjęcia pracy w warunkach uciążliwych lub pracy wymagającej zmiany dotychczasowych przyzwyczajeń, może skutkować zmniejszeniem możliwości aktywizacyjnej osób bezrobotnych. Odrzucenie ofert pracy ze względu na powyższe warunki determinować może dłuższe pozostawanie w ewidencji osób bezrobotnych.

Tytułem uzupełnienia należy wspomnieć, iż jedyny aspekt warunków pracy, który osoby bezrobotne są gotowe zaakceptować to gotowość do podjęcia pracy wymagającej pełnej dyspozycyjności – 55,2% pozytywnych wskazań.

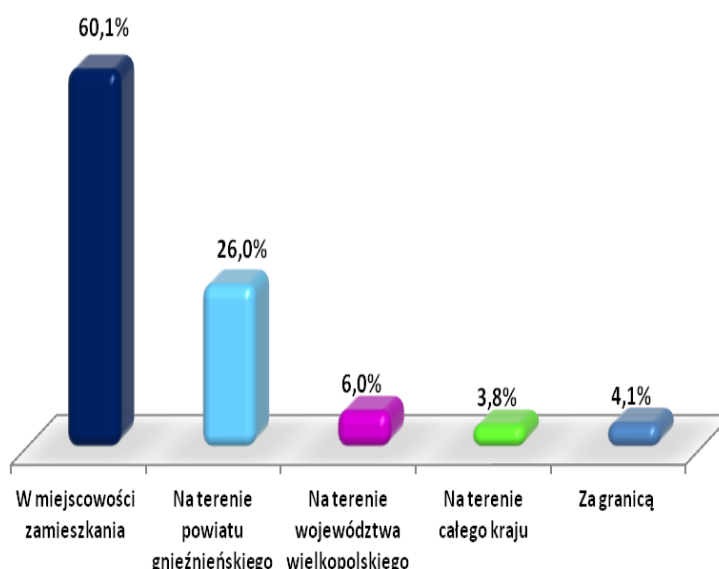
Tabela nr 62. Gotowość do podjęcia pracy w trudnych warunkach

Gotowość do podjęcia pracy w trudnych warunkach					
	Nie	%	Tak	%	Suma
wymagającej długich dojazdów	401	78,3%	111	21,7%	512
wymagającej przeprowadzki	414	86,8%	63	13,2%	477
o uciążliwym rozkładzie czasu prac	339	72,1%	131	27,9%	470
w trudnych warunkach BHP	341	74,6%	116	25,4%	457
wymagającej pełnej dyspozycyjności	222	44,8%	274	55,2%	496
wymagającą zdobycia dodatkowych kwalifikacji na własny koszt	335	70,4%	141	29,6%	476
Suma					

Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób bezrobotnych

Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego nie są mobilni przestrzennie w zakresie podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania. Bezrobotni w bardzo niewielkim stopniu są gotowi do jakichkolwiek dojazdów do pracy poza miejsce zamieszkania. Zdecydowana większość osób bezrobotnych 60,1% chce znaleźć zatrudnienie w miejscowości stałego zamieszkania. Wyniki świadczą o

Wykres nr 41. Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób bezrobotnych.

małej aktywności i elastyczności osób bezrobotnych w zakresie mobilności przestrzennej i poszukiwania pracy poza obszarem lokalnego rynku pracy. Gotowość do podjęcia zatrudnienia w innej miejscowości, ale na terenie powiatu gnieźnieńskiego wyraziło 26% bezrobotnych. Zaledwie 6,0% bezrobotnych jest gotowych do podjęcia zatrudnienia w innej miejscowości niż miejsce zamieszkania, ale na terenie województwa wielkopolskiego. Podjęciem pracy na terenie całego kraju jest zainteresowanych 3,8% bezrobotnych, a wyjazdem za granicę 4,1%.

Tabela nr 63. Potencjalna praca a mobilność przestrzenna osób bezrobotnych z uwzględnieniem płci

Gdzie chciał(a)by Pan/Pani pracować?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
W miejscowości stałego zamieszkania	411	60,1%	253	62,0%	158	57,2%
W innej miejscowości na terenie powiatu gnieźnieńskiego	178	26,0%	122	29,9%	56	20,3%
W innej miejscowości na terenie województwa wielkopolskiego	41	6,0%	17	4,2%	24	8,7%
Na terenie całego kraju	26	3,8%	8	2,0%	18	6,5%
Za granicą	28	4,1%	8	2,0%	20	7,2%
Suma	684	100,0%	408	100,0%	276	100,0%

Oczekiwana forma zatrudnienia

Osoby bezrobotne chciałyby pracować w pełnym wymiarze czasu pracy na pełen etat. Tak zadeklarowało aż 83,2% bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego. Pracę w niepełnym wymiarze – $\frac{3}{4}$ etatu chciałoby podjąć 7,7% badanych, a pracę na $\frac{1}{2}$ etatu – 5,3%. Inne formy zatrudnienia i umów nie cieszyły się zainteresowaniem ankietowanych. Tak wyraźna dominacja jednej oczekiwanej formy zatrudnienia może być istotną barierą w skutecznej aktywizacji osób bezrobotnych, ponieważ powrót na rynek pracy, jest możliwy także poprzez podejmowanie prac dorywczych i krótkoterminowych umów – niekoniecznie poprzez podejmowanie pracy stałej. Dorywcze prace zwiększają szansę na aktywizację zawodową osób bezrobotnych.

Wykres nr 42. W jakim wymiarze czasu pracy, chciał(a)by Pan/Pani pracować?

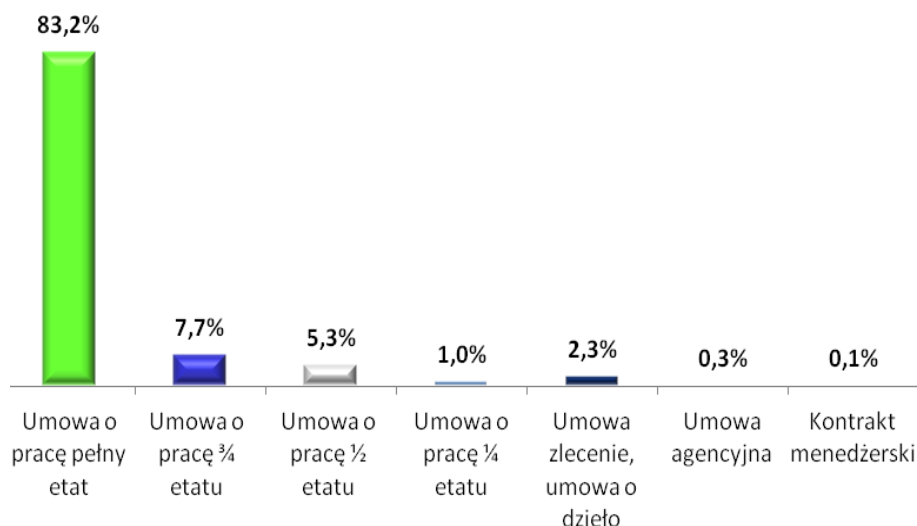
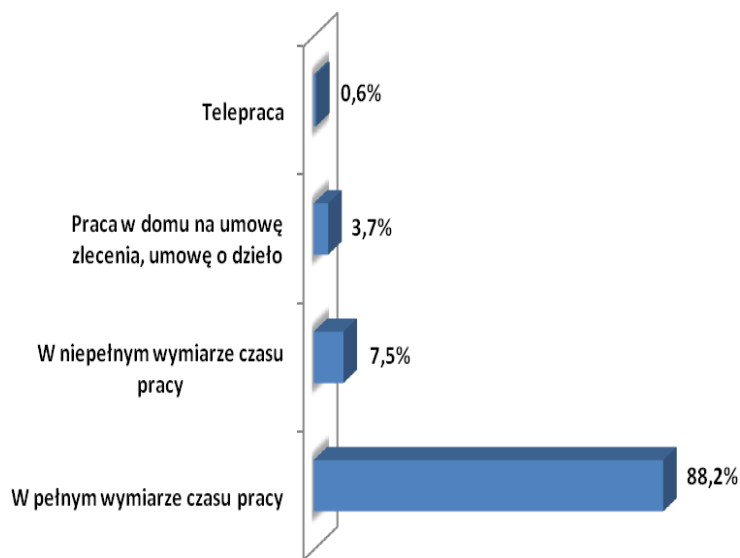

Tabela nr 64. W jakim wymiarze czasu pracy, chciał(a)by pracować osoby bezrobotne z uwzględnieniem płci

W jakim wymiarze czasu pracy, chciał(a)by Pan/Pani pracować?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Umowa o pracę pełny etat	581	83,2%	329	81,8%	252	85,1%
Umowa o pracę $\frac{3}{4}$ etatu	54	7,7%	21	5,2%	33	11,1%
Umowa o pracę $\frac{1}{2}$ etatu	37	5,3%	35	8,7%	2	0,7%
Umowa o pracę $\frac{1}{4}$ etatu	7	1,0%	7	1,7%	0	0,0%
Umowa zlecenie, umowa o dzieło	16	2,3%	9	2,2%	7	2,4%
Umowa agencyjna	2	0,3%	1	0,2%	1	0,3%
Kontrakt menedżerski	1	0,1%	0	0,0%	1	0,3%
Suma	698	100,0%	402	100,0%	296	100,0%

Zdecydowana większość bezrobotnych osób 88,2%, chce pracować w pełnym wymiarze czasu pracy. Taka forma zatrudnienia jest zdecydowanie najbardziej preferowana spośród pozostałych wymienionych w kafeterii odpowiedzi. Osoby bezrobotne w zdecydowanie mniejszym lub nikłym stopniu są zainteresowane zatrudnieniem w prezentowanych, pozostałych

Wykres nr 43. Oczekiwana forma zatrudnienia.

formach. W niepełnym wymiarze czasu pracy chciałoby być zatrudnionych 7,5% spośród ogółu badanych. Pracę w domu na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło chciałoby wykonywać jedynie 3,7% bezrobotnych respondentów. Telepraca, jako forma elastycznej pracy nie znalazła prawie żadnego uznania wśród bezrobotnych osób z powiatu gnieźnieńskiego. Okazuje się, iż chęć podjęcia pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy wskazały przede wszystkim kobiety - 11% wszystkich kobiet uczestniczących w badaniu, podczas gdy odsetek mężczyzn, którzy chcą być zatrudnieni w takiej formie wynosi jedynie 4%. Także analiza dokonana z uwzględnieniem długości bezrobocia wskazuje na istotne zależności. Taka forma i taki charakter pracy najbardziej odpowiada osobom długotrwale bezrobotnym pozostającym bez zatrudnienia ponad 12 miesięcy.

Tabela nr 65. Oczekiwana forma zatrudnienia z uwzględnieniem wieku

W jakiej formie chciałby/chciałaby Pan/Pani być zatrudniony/ zatrudniona?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
W pełnym wymiarze czasu pracy	576	88,2%	327	83,8%	249	94,7%
W niepełnym wymiarze czasu pracy	49	7,5%	44	11,3%	5	1,9%
Praca w domu na umowę zlecenia, umowę o dzieło	24	3,7%	17	4,4%	7	2,7%
Telepraca	4	0,6%	2	0,5%	2	0,8%
Suma	653	100,0%	390	100,0%	263	100,0%

Oczekiwane wynagrodzenie

Przeciętne, miesięczne wynagrodzenie netto, jakiego oczekują bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego to: 1 753 zł

Oczekiwane wynagrodzenie z uwzględnieniem cech społeczno demograficznych osób bezrobotnych

- ✓ **Kobiety: 1 623 zł**
- ✓ **Mężczyźni: 2 123 zł**

- ✓ **Gimnazjalne lub poniżej: 1 596 zł**
- ✓ **Zasadnicze zawodowe: 1 848 zł**
- ✓ **Policealne i średnie zawodowe: 1 750 zł**
- ✓ **Średnie ogólnokształcące: 1 587 zł**
- ✓ **Wyższe: 1 910 zł**

- ✓ **do 3 miesięcy: 1 879 zł**
- ✓ **od 3 do 6 miesięcy: 1 759 zł**
- ✓ **od 6 do 12 miesięcy: 1 758 zł**
- ✓ **od 12 do 24 miesięcy: 1 615 zł**
- ✓ **powyżej 24 miesięcy: 1 558 zł**

- ✓ **do 18 do 24 lat: 1 654 zł**
- ✓ **od 25 do 34 lat: 1 786 zł**
- ✓ **od 35 do 44 lat: 1 905 zł**
- ✓ **od 45 do 54 lat: 1 681 zł**
- ✓ **od 55 do 65 lat: 1 740 zł**

- ✓ **Niepełnosprawni: 1 664 zł**

Branża, w której chciałby pracować osoby bezrobotne

Poniżej przedstawione zostały branże według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, w których chciałyby pracować osoby bezrobotne. Każdy z ankietowanych mógł wskazać kilka spośród branż, stąd też suma wskazań jest większa niż 100%. Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego są zainteresowani pracą w różnorodnych branżach, co uwidacznia bardzo rozproszony rozkład odpowiedzi. Zgodnie z przedstawionymi informacjami, największy odsetek osób bezrobotnych – 30,2% chciałoby podjąć zatrudnienie w działalności produkcyjnej. Inna sekcja działalności gospodarczej, w której zatrudnienia oczekuje bardzo liczny odsetek badanych – 23,7% to handel hurtowy i detaliczny. Okazuje się, że dużym zainteresowaniem respondentów cieszyłaby się praca w administracji publicznej – 18,4%. Bezrobotni chcą pracować także w branży budowlanej – 17,5%, w hotelach i restauracjach – 14,7%, w branży: transport, gospodarka magazynowa i łączność - 11,5% oraz ochrona zdrowia i opieka socjalna – 10,4%.

Wykres nr 44. Branże, w których chciałby pracować osoby bezrobotne

Tabela nr 66. Branże, w której chciałby pracować osoby bezrobotne z uwzględnieniem płci.

W jakiej branży chciałby Pan/Pani pracować?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
działalność produkcyjna	200	30,2%	122	31,3%	78	29,8%
budownictwo	116	17,5%	7	1,8%	109	41,6%
handel hurtowy, detaliczny i naprawy	157	23,7%	111	28,5%	46	17,6%
hotele i restauracje	97	14,7%	86	22,1%	11	4,2%
transport, gospodarka magazynowa i łączność	76	11,5%	13	3,3%	63	24,0%
obsługa nieruchomości, wynajem i działalność związana z prowadzeniem interesów,	32	4,8%	15	3,8%	17	6,5%
edukacja	44	6,6%	35	9,0%	9	3,4%
ochrona zdrowia i opieka socjalna	69	10,4%	57	14,6%	12	4,6%
administracja publiczna	122	18,4%	100	25,6%	22	8,4%
Suma	913	137,9%	546	140,0%	367	140,1%

Ranking pracodawców w których zatrudnienie chcieliby znaleźć bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego

W celu dokładnego zdiagnozowania i określenia zainteresowania osób bezrobotnych zatrudnieniem na lokalnym rynku pracy, poproszono respondentów o wskazanie pracodawcy, u którego chcieliby w przyszłości podjąć zatrudnienie. Odpowiedzi miały charakter swobodnych wypowiedzi, dlatego w przypadku niektórych zostały one zaklasyfikowane do szerszych kategorii. Poniżej przedstawiono listę 30 zakładów, w których osoby bezrobotne z powiatu gnieźnieńskiego chciałyby podjąć zatrudnienie.

Tabela nr 67. Ranking pracodawców w których zatrudnienie chcieliby znaleźć bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego

Nazwa zakładu pracy	ilość
Administracja publiczna - urzędy, jednostki samorządu terytorialnego	49
Firma handlowa - praca jako sprzedawca	46
Firma budowlana	25
Hotele, restauracje	13
Szkoła	13
Firma produkcyjna	12
własna działalność	9
Eurovelux	7
LNB Poland	6
Przedszkole	5
VOLKSWAGEN	5
VELUX	5

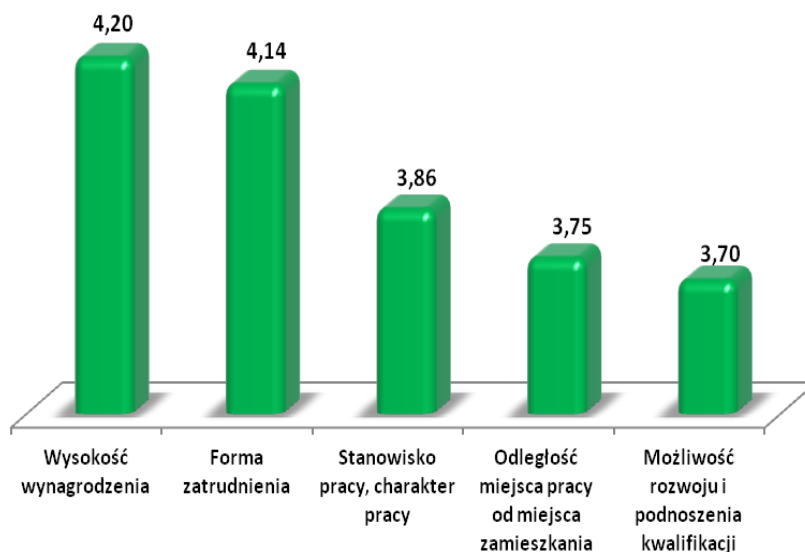
W zakładzie gastronomicznym	4
Dom Opieki Społecznej	4
Bank	3
Bridgestone	3
Firma transportowa	3
jako sprzątaczką	3
kosmetyczka	3
plytkarz	3
IZOTRANS	3
Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Muzeum Regionalne w Trzemesznie	3
MOPS	2
Tesco	2
PSS Spółem	2
ZUS	2
CEMBVIT	2
PAROC	2
Jeremias	2

Najważniejsze elementy decydujące o wyborze miejsca pracy

Prezentowane w poniższym podpunkcie zagadnienie jest kolejnym związanym z oczekiwaniami osób bezrobotnych w stosunku do przyszłej pracy. Wcześniej przedstawiono wyniki dotyczące oczekiwanej formy zatrudnienia. Pytanie dotyczące najważniejszych elementów decydujących o wyborze miejsca pracy jest niezwykle istotne z punktu widzenia dostosowania systemu pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego do wymagań, potrzeb i oczekiwań osób bezrobotnych z uwzględnieniem ich przynależności do określonych grup. Każda ankietowana osoba długotrwale bezrobotna uczestnicząca w badaniu wskazywała najważniejsze elementy decydujące o wyborze miejsca pracy według pięciostopniowej skali Lickerta od 1 do 5, gdzie 1 oznacza nieistotne, a 5 – najważniejsze elementy. Okazuje się, że kluczowym i najistotniejszym elementem decydującym o wyborze miejsca pracy jest wysokość wynagrodzenia - średnia ocena **(4,20)**. Ten czynnik ma największy wpływ na wybór przyszłego miejsca pracy. Wysokość wynagrodzenia w przyszłym miejscu pracy odgrywa większe znaczenie dla bezrobotnych mężczyzn (4,30) niż dla bezrobotnych kobiet (4,14). Analizowany element ma dużo mniejsze znaczenie dla osób długotrwale bezrobotnych (4,02). Niższą rangę temu aspektowi przypisali bezrobotni niepełnosprawni (4,16). Kolejny, kluczowy element decydujący o wyborze miejsca pracy, który uzyskał średnią liczbę wskazań **(4,14)** to forma zatrudnienia. Forma pracy jest zdecydowanie ważniejsza dla bezrobotnych kobiet (4,17) niż dla mężczyzn (4,04). Osoby długotrwale bezrobotne (4,29) oraz osoby

niepełnosprawne bezrobotne (4,23) zdecydowanie bardziej zwracają uwagę na formę zatrudnienia niż pozostałe osoby bezrobotne wyróżnione ze względu na czas pozostawania bez pracy. Dla bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego, wymienione dwa elementy są kluczowe przy podejmowaniu decyzji o wyborze przyszłego miejsca pracy. Kolejne aspekty decydujące o podjęciu zatrudnienia to: stanowisko pracy i charakter pracy (3,86) oraz odległość miejsca pracy od miejsca zamieszkania (3,75). Wyższą rangę charakterowi przyszłej pracy oraz stanowisku pracy nadają głównie kobiety (3,90) oraz osoby długotrwale bezrobotne (4,02). Stanowisko pracy i charakter pracy ma natomiast zdecydowanie mniejsze znaczenie dla niepełnosprawnych osób bezrobotnych (3,25). Najniższa średnia ocena dotyczy takiego aspektu jak: możliwość rozwoju i podnoszenia kwalifikacji w przyszłej pracy (3,70). Ocena ta jest i tak o ponad jeden punkt wyższa od oceny przeciętnej. Ten czynnik jest najniżej oceniany przez osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby niepełnosprawne. Należy stwierdzić, iż wszystkie wymienione elementy mają dla osób bezrobotnych istotne znaczenie, różnice w ocenie wynikają jedynie z cech społeczno – demograficznych osób bezrobotnych.

Wykres nr 45. Elementy decydujące o wyborze miejsca pracy.

Ocena szans na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy

Jednym z punktów określających i opisujących bariery w znalezieniu zatrudnienia osób bezrobotnych, była ocena szans na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy w gminach powiatu gnieźnieńskiego. Zgodnie z przedstawionymi danymi okazuje się, że zdecydowana większość respondentów postrzega szanse na znalezienie pracy w powiecie gnieźnieńskim, jako bardzo niskie. Łącznie aż 80,5% badanych uważa, że na lokalnym rynku pracy

w powiecie gnieźnieńskim jest niezwykle trudno znaleźć zatrudnienie. Na wymieniony odsetek wskazań składały się odpowiedzi „zdecydowanie nie”, którą wymieniło 42,8% ankietowanych oraz „raczej nie” – 37,7% wszystkich wskazań. W opinii badanych osób bezrobotnych znalezienie zatrudnienia w gminach powiatu gnieźnieńskiego, jest jedną z istotniejszych przeszkód w poszukiwaniu pracy. Zaledwie 10,5% spośród wszystkich bezrobotnych biorących udział w badaniu pozytywnie ocenia swoje szanse na uzyskanie zatrudnienia w gminach powiatu gnieźnieńskiego i wymieniło odpowiedzi „raczej tak” oraz „zdecydowanie tak”. Średnia ocena szans na zatrudnienia na lokalnych rynkach pracy, która powstała po przypisaniu wartości liczbowych od 1 do 4 odpowiedziom badanych od „zdecydowanie nie” do „zdecydowanie tak” wyniosła jedynie (1,68). W związku z dużą jednorodnością negatywnych odpowiedzi udzielanych przez badanych oraz jednoznacznymi odpowiedziami świadczącymi o nikłych szansach znalezienia zatrudnienia w gminach powiatu gnieźnieńskiego zrezygnowano ze szczegółowej analizy rozkładu odpowiedzi.

Wykres nr 46. Ocena szans na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy

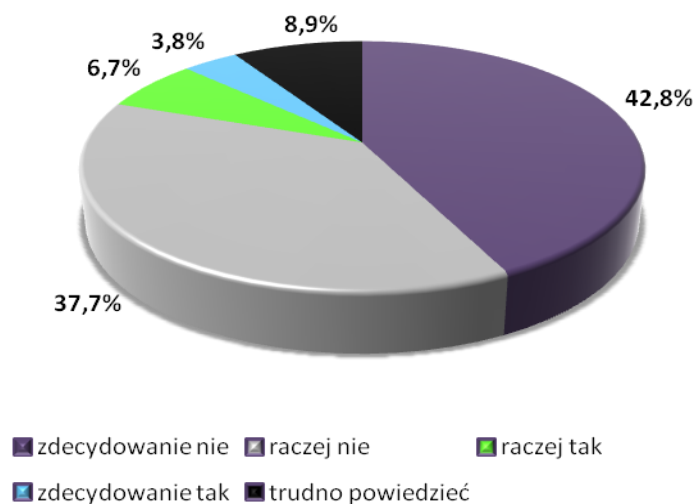

Tabela nr 68. Ocena szans na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy z uwzględnieniem płci

Czy Pana/Pani zdaniem w gminie, w której Pan/Pani mieszka łatwo jest znaleźć zatrudnienie						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
zdecydowanie nie	268	42,8%	179	47,4%	89	35,9%
raczej nie	236	37,7%	131	34,7%	105	42,3%
raczej tak	42	6,7%	23	6,1%	19	7,7%
zdecydowanie tak	24	3,8%	14	3,7%	10	4,0%
trudno powiedzieć	56	8,9%	31	8,2%	25	10,1%
Suma	626	100,0%	378	100,0%	248	100,0%

Bariery i trudności w znalezieniu pracy

Pytanie dotyczące trudności i barier, jakie napotykać osoby bezrobotne poszukujące zatrudnienia jest priorytetowym problemem badawczym niniejszego projektu. W poniższym podpunkcie przedstawione zostały najważniejsze problemy uniemożliwiające aktywizację zawodową, które napotykać bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego. Każda z osób uczestniczących w badaniu mogła wskazać dowolną liczbę barier, utrudniających funkcjonowanie na rynku pracy i znalezienie pracy, stąd też suma odpowiedzi jest wyższa niż 100%. Zdecydowanie największy odsetek badanych osób bezrobotnych uważa, że podstawową barierą, która utrudnia podjęcie pracy, jest ogólny brak ofert pracy na lokalnym rynku pracy. Taką odpowiedź wskazało 51,7% respondentów. Ta odpowiedź koresponduje z odpowiedziami badanych dotyczącymi oceny szans na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy, które ocenione zostały bardzo nisko. Kolejny problem wskazany przez 31,4% ankietowanych to brak doświadczenia i stażu pracy. Bardzo duży odsetek bezrobotnych – 31,1% uważa, że poważną trudnością w podjęciu zatrudnienia jest brak znajomości - brak znajomości oraz kontaktów w znaczący sposób ogranicza dostęp do rynku pracy. Tą opinię potwierdzają wynik badań realizowanych wśród pracodawców. Osoby odpowiedzialne za politykę rekrutacyjną firm potwierdzają, że dokonując wyboru kandydata do pracy kierują się często zasadami zatrudnienia „*po znajomości*”. Zbliżony odsetek badanych - 31% uważa, że trudno znaleźć ofertę pracy w wyuczonym zawodzie. Pozostałe problemy, które uzyskały znaczącą ilość wskazań osób bezrobotnych to: brak kwalifikacji - 29%, nieznajomość języków obcych - 28,7%, wiek - 22,7% problemy z dojazdem do pracy – 21,8%, wykształcenie – 21% oraz brak środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej – 19,3%. Pozostałe bariery zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Wykres nr 47. 10 najważniejszych barier i trudności w znalezieniu pracy.

Tabela nr 69. Bariery i trudności w znalezieniu pracy.

Jakie są Pana/Pani zdaniem największe bariery, trudności w znalezieniu pracy?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Brak ofert pracy na lokalnym rynku	342	51,7%	204	52,3%	138	52,7%
Trudno znaleźć ofertę pracy w wyuczonym zawodzie	205	31,0%	123	31,5%	82	31,3%
Brak znajomości	206	31,1%	134	34,4%	72	27,5%
Brak kwalifikacji	192	29,0%	111	28,5%	81	30,9%
Nieznajomość języków obcych	190	28,7%	120	30,8%	70	26,7%
Brak doświadczenia i stażu pracy	208	31,4%	149	38,2%	59	22,5%
Konieczność opieki nad członkiem rodziny, inna sytuacja rodzinna	92	13,9%	78	20,0%	14	5,3%
Stan zdrowia	79	11,9%	42	10,8%	37	14,1%
Wiek	150	22,7%	86	22,1%	64	24,4%
Niepelnosprawność	21	3,2%	9	2,3%	12	4,6%
Płeć	21	3,2%	16	4,1%	5	1,9%
Wykształcenie	139	21,0%	84	21,5%	55	21,0%
Brak środków na podjęcie własnej działalności	128	19,3%	66	16,9%	62	23,7%
Długotrwałe bezrobocie	110	16,6%	82	21,0%	28	10,7%
Brak umiejętności skutecznego poszukiwania pracy	50	7,6%	33	8,5%	17	6,5%
Problemy w kontaktach z pracodawcą	23	3,5%	10	2,6%	13	5,0%
Problemy z dojazdem do pracy	144	21,8%	93	23,8%	51	19,5%
Suma	2300	347,4%	1440	369,2%	860	328,2%

Największe problemy związane z sytuacją bezrobocia

Dla osób bezrobotnych, największym problemem związanym z sytuacją bezrobocia jest przede wszystkim brak pracy. Taką opinię wskazało 69,5% osób bezrobotnych. Bezrobocie pociąga za sobą także wiele innych negatywnych konsekwencji. Znacznie pogarsza się sytuacja materialna osób bezrobotnych stopniowo topnieją oszczędności, wyczerpują się rezerwy. Bezrobotni mają poważne problemy finansowe, co ma wpływ na ich zachowanie, stan zdrowia i samopoczucie psychiczne. Następstwem trudności finansowych jest nie tylko obniżenie standardu życia, lecz także pozbawienie bezrobotnego możliwości nabywania dóbr, co prowadzi zarówno do obniżenia samooceny pozycji społecznej, jak i do postrzegania przez innych statusu bezrobotnego, jako niższego. Brak wynagrodzenia - utrata i chroniczny brak środków finansowych niezbędnych do egzystencji wskazało 35,2% badanych, a obniżenie poziomu życia 22,7% osób bezrobotnych. Izolacja społeczna, rezygnacja z utrzymywania kontaktów towarzyskich, sąsiedzkich i często rodzinnych oraz wykluczenie społeczne osób bezrobotnych prowadzi do zaburzeń w percepcji własnej osoby. Trudniejsza sytuacja finansowa osoby długotrwale bezrobotnej i często jej rodziny, stres związany z niemożliwością zaspokojenia najważniejszych potrzeb prowadzi także do znacznego zaniżania własnej wartości. Problem obniżenia własnej wartości wskazało 18,3% ankietowanych. Problemy rodzinne implikowane sytuacją bezrobocia wskazał, co dziesiąty uczestnik badania. Sytuacja bezrobocia destabilizuje często życie rodzinne. Brak pracy przez długi okres czasu może prowadzić do rozpadu rodziny. W obliczu bezrobocia w rodzinie narastają konflikty i kłótnie. Ostatnim problemem, który dostrzega 9,2% badanych to brak motywacji do zmian osób bezrobotnych. Wraz z upływem czasu bezrobotni coraz mniej rozumieją konieczność własnej aktywności w szukaniu porad, pracy, czy przekwalifikowania. Nie widzą innego wyjścia jak oczekiwanie na pracę pełnoetatową i to w zawodzie, którzy wykonywali. Nie umieją zmienić tych oczekiwań i nie chcą podejmować niezgodnej z nim pracy.

Wykres nr 48. Największe problemy związane z sytuacją bezrobocia

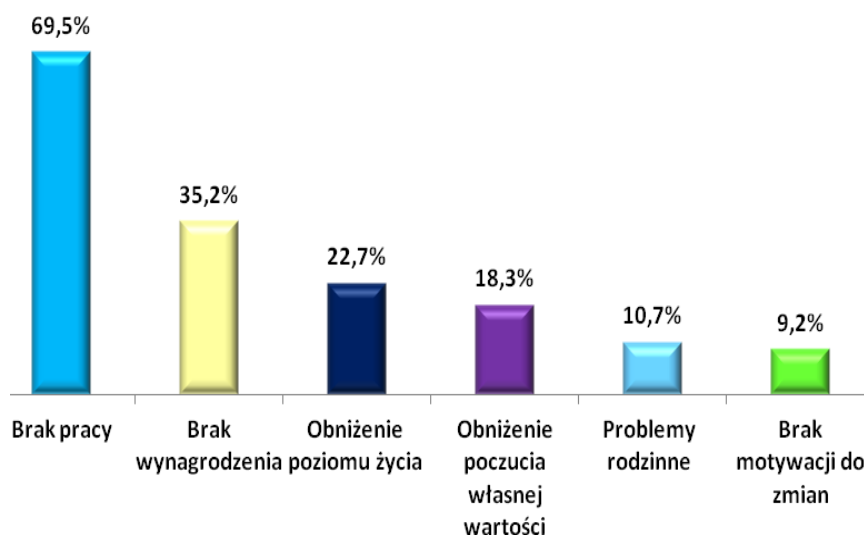

Tabela nr 70. Największe problemy związane z sytuacją bezrobocia z uwzględnieniem płci

Jakie są Pani/Pana zdaniem największe problemy związane z sytuacją bezrobocia?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Brak pracy	460	69,5%	287	73,6%	173	66,0%
Brak wynagrodzenia	233	35,2%	126	32,3%	107	40,8%
Obniżenie poziomu życia	150	22,7%	78	20,0%	72	27,5%
Obniżenie poczucia własnej wartości	121	18,3%	80	20,5%	41	15,6%
Brak motywacji do zmian	61	9,2%	39	10,0%	22	8,4%
Problemy rodzinne	71	10,7%	50	12,8%	21	8,0%
Suma	1096	165,6%	660	169,2%	436	166,4%

Najodpowiedniejszy (możliwy) wariant wyjścia z bezrobocia

Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego uważają, że najlepszym, najbardziej optymalnym wariantem wyjścia z bezrobocia i podjęcia zatrudnienia jest samodzielne poszukiwanie zatrudnienia, wysyłanie podań i dokumentów aplikacyjnych. Taką opinię wyraziło 47,1% badanych osób. Osoby bezrobotne zarejestrowane w PUP w Gnieźnie mają nadzieje na samodzielną aktywizację zawodową i znalezienie zatrudnienia niezależnie od pośrednictwa pracy oraz działań podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie. Z drugiej jednak strony aż 38,2% badanych jest przeważnie biernych i oczekuje raczej na ofertę pracy zgodną z doświadczeniem zawodowym i zainteresowaniami. Co trzeci bezrobotny mieszkaniec powiatu gnieźnieńskiego chciałby dokonać reorientacji zawodowej - przekwalifikować się lub doskonalić swoje umiejętności zawodowe na kursach i szkoleniach w celu zwiększenia swoich szans na zatrudnienie. Bardzo liczby odsetek badanych – 14,8% uważa, że najbardziej optymalnym wariantem wyjścia z bezrobocia jest rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej. Duża część osób bezrobotnych – 11% planują podjąć pracę

zagranicą. Pozostałe odpowiedzi zaprezentowane w tabeli uzyskały zdecydowanie mniejszy odsetek wskazań.

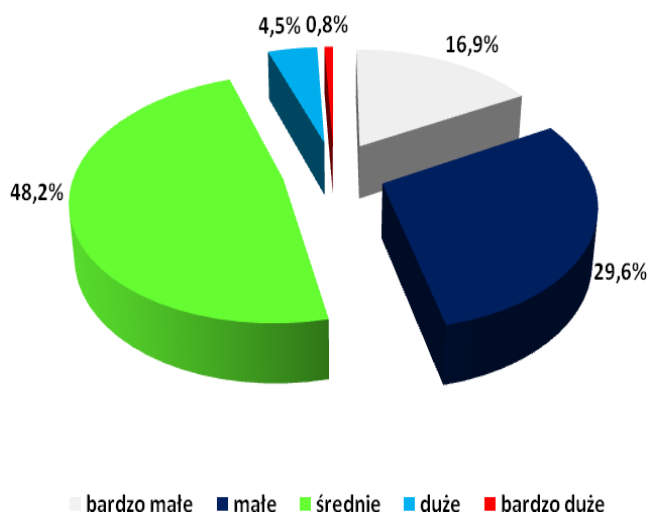
Tabela nr 71. Warianty wyjścia z bezrobocia z uwzględnieniem płci

W jaki sposób chciał(a)by Pan/Pani zmienić własną sytuację życiową i sytuację bezrobocia						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Oczekiwać na ofertę pracy zgodną z moim zawodem i zainteresowaniami	253	38,2%	155	39,7%	98	37,4%
Samodzielnie poszukiwać zatrudnienia, wysłać podania, dokumenty aplikacyjne.	312	47,1%	196	50,3%	116	44,3%
Przekwalifikować się lub doskonalić swoje umiejętności zawodowe na kursach i szkoleniach w celu zwiększenia	215	32,5%	150	38,5%	65	24,8%
Rozpocząć samodzielną działalność gospodarczą	98	14,8%	49	12,6%	49	18,7%
Kupić, wydzierżawić ziemię i podjąć produkcję rolniczą	4	0,6%	4	1,0%	0	0,0%
Poszukać zatrudnienia w innym rejonie kraju	23	3,5%	11	2,8%	12	4,6%
Zatrudnić się przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych	32	4,8%	17	4,4%	15	5,7%
Wyjechać za granicę	73	11,0%	38	9,7%	35	13,4%
Inny sposób – jaki	6	0,9%	0	0,0%	6	2,3%
Suma	1016	153,5%	620	159,0%	396	151,1%

Ocena szans na zatrudnienie

Poniżej przedstawione zostały subiektywne oceny bezrobotnych z powiatu gnieźnieńskiego dotyczące własnych szans na rynku pracy – szans na zatrudnienie. Bezrobotni mieli wskazać jak postrzegają swoje możliwości w poszukiwaniu pracy. Pytanie to w zasadzie dotyczyło oceny własnych kwalifikacji i kompetencji, jako cech ułatwiających znalezienie zatrudnienia. Zdecydowanie największy odsetek badanych 48,2% postrzega swoje szanse jako „przeciętne, średnie”.

Wykres nr 49. Ocena szans na rynku pracy – szans na zatrudnienie.

zasygnalizowało łącznie aż 46,5% badanych respondentów, którzy uznali swoje szanse na znalezienie zatrudnienia, jako „małe, nikłe” - 29,6% lub bardzo małe – 16,9%. Zaledwie 5,3% respondentów postrzega swoje szanse na zatrudnienie jako duże lub bardzo duże. Reasumując prawie wszyscy spośród badanych osób bezrobotnych uważają, że w powiecie gnieźnieńskim i poszczególnych gminach powiatu jest trudno lub bardzo trudno o podjęcie pracy. Opinie osób bezrobotnych jednoznacznie wskazują, że brak pracy w gminach powiatu gnieźnieńskiego jest jedną z istotniejszych barier uniemożliwiających skuteczną aktywizację zawodową. W związku z dużą jednorodnością negatywnych odpowiedzi udzielanych przez badanych oraz jednoznanymi odpowiedziami świadczącymi o nikłych szansach znalezienia zatrudnienia w gminach powiatu gnieźnieńskiego zrezygnowano ze szczegółowej analizy rozkładu odpowiedzi.

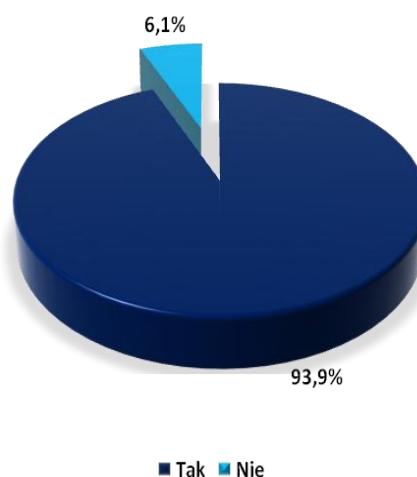
Tabela nr 72. Ocena szans na rynku pracy – szans na zatrudnienie z uwzględnieniem płci

Jak ocenia Pan/Pani swoje szanse na rynku pracy – szanse na znalezienie pracy?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
bardzo małe	108	16,9%	79	20,5%	29	11,4%
małe	189	29,6%	117	30,4%	72	28,3%
średnie	308	48,2%	179	46,5%	129	50,8%
duże	29	4,5%	9	2,3%	20	7,9%
bardzo duże	5	0,8%	1	0,3%	4	1,6%
Suma	639	100,0%	385	100,0%	254	100,0%

Gotowość osób bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia

W poniższym podpunkcie raportu przedstawiona została gotowość osób bezrobotnych do natychmiastowego podjęcia zatrudnienia. Wyniki badań jednoznacznie wskazują, że zdecydowana większość osób uczestniczących w badaniu – 93,9% jest gotowych do podjęcia zatrudnienia. Odsetek wskazań o negatywnej konotacji, które

Wykres nr 50. Gotowość osób bezrobotnych do zatrudnienia.

świadczą o braku gotowości do podjęcia zatrudnienia wskazało 6,1% osób bezrobotnych. Bezrobotni, którzy nie są gotowi do podjęcia zatrudnienia wymienili następujące, główne przyczyny determinujące taką postawę, do których zaliczyć należy:

- *Względy zdrowotne.*
- *Wiek i stan zdrowia.*
- *Konieczność opieki nad dzieckiem.*
- *Ciąża.*
- *Oczekiwanie na zasiłek przedemerytalny.*
- *Kontynuowanie nauki.*
- *Plany założenia własnej działalności.*
- *Praca w gospodarstwie.*

Tabela nr 73. Gotowość osób bezrobotnych do zatrudnienia z uwzględnieniem płci

Czy jest Pan/Pani gotowa do podjęcia zatrudnienia?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Tak	600	93,9%	361	93,8%	239	94,1%
Nie	39	6,1%	24	6,2%	15	5,9%
Suma	639	100,0%	385	100,0%	254	100,0%

Aktywność osób bezrobotnych w procesie poszukiwania pracy

Według danych pozyskanych w trakcie badania, okazuje się, że większość respondentów uczestniczących w badaniu - 68,7% wykazywała w okresie ostatnich 30 dni przed badaniem aktywność w zakresie poszukiwania zatrudnienia. Pomimo znacznego odsetka osób bezrobotnych, które w okresie ostatnich 30 dni poszukiwały zatrudnienia, niepokojącym jest fakt, iż łącznie 31,3% osób bezrobotnych, nie zrobiło nic, co mogłoby zmienić aktualną sytuację i przyczynić się do aktywizacji zawodowej. Jest to wynik dość niepokojący. Wniosek, jaki nasuwa się z interpretacji odpowiedzi udzielonych przez respondentów na poniższe pytanie oraz odpowiedzi na wcześniejsze zagadnienie, dotyczące gotowości do podjęcia zatrudnienia, jest taki, iż osoby bezrobotne zdecydowanie wyżej określają swoją gotowość do podjęcia zatrudnienia, niż wskazują na to faktycznie działania podejmowane przez bezrobotnych w okresie ostatnich 30 dni poprzedzających badanie. Znaczny odsetek osób bezrobotnych jest bierny w poszukiwaniu sposobów na zmianę sytuacji bezrobocia, scedowując odpowiedzialność za swoją sytuację i zmianę statusu na Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie.

Wykres nr 51. Aktywność osób bezrobotnych w procesie poszukiwania pracy w okresie ostatnich 30 dni.

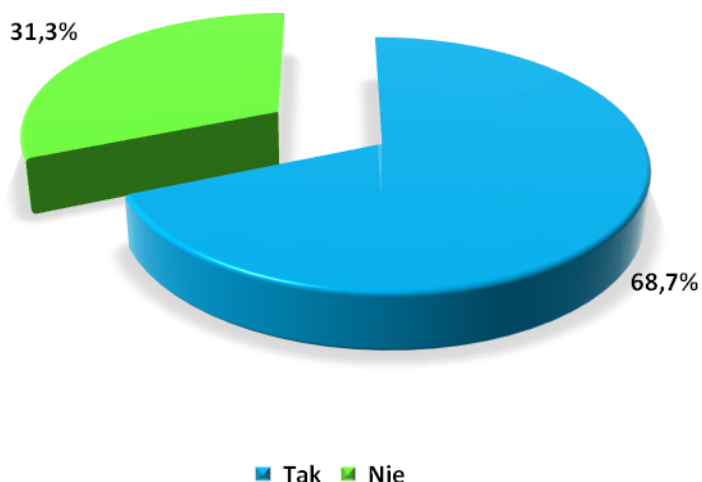

Tabela nr 74. Aktywność osób bezrobotnych w procesie poszukiwania pracy w okresie ostatnich 30 dni z uwzględnieniem płci

Czy w okresie ostatnich 30 dni podejmował(a) Pan/Pani działania zmierzające do podjęcia zatrudnienia?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Tak	435	68,7%	242	63,9%	193	76,0%
Nie	198	31,3%	137	36,1%	61	24,0%
Suma	633	100,0%	379	100,0%	254	100,0%

W związku ze znaczącą polaryzacją wskazań osób bezrobotnych, na potrzeby analizy aktywności osób bezrobotnych w procesie poszukiwania pracy postanowiono dokonać szczegółowej interpretacji rozkładu odpowiedzi z punktu widzenia zmiennych niezależnych - immanentnych cech badanej zbiorowości. Rozbieżności w ocenie omawianego aspektu odnotowano w przypadku płci osób bezrobotnych. Należy zauważyć, iż to mężczyźni są bardziej aktywni w poszukiwaniu zatrudnienia, jedynie 24,0% mężczyzn w okresie ostatniego miesiąca nie podejmowało działań aktywizacyjnych, podczas gdy aż 36,1% badanych kobiet w okresie ostatnich 30 dni pozostawało biernych w tym zakresie. Według danych pozyskanych w trakcie badania wynika, iż najmniejszą aktywność wykazywały osoby długotrwale bezrobotne 36,8% długotrwale bezrobotnych nie wykazywało aktywności. Takie wyniki oznaczają, iż wraz z czasem pozostawania w ewidencji osób bezrobotnych maleje motywacja do zmiany statusu. Jeszcze niższą aktywność zanotowano w przypadku osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Odsetek osób nieaktywnych w tej grupie wyniósł aż 49%.

Metody poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne. Sposoby znalezienia zatrudnienia w okresie 30 dni poprzedzających badanie

Poniżej przedstawione zostały sposoby i metody poszukiwania pracy praktykowane przez osoby bezrobotne w okresie ostatnich 30 dni przed badaniem. Sposoby poszukiwania pracy stosowane przez bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego są jednym z bardziej kluczowych zagadnień, które pośrednio dotyczy roli, jaką spełnia Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie w systemie lokalnego pośrednictwa pracy. Każdy z badanych bezrobotnych mógł wymienić dowolną liczbę wskazań znajdujących się w kafeterii odpowiedzi, dlatego też łączna suma wszystkich odpowiedzi nie jest równa 100%. Osoby bezrobotne poszukują zatrudnienia za pośrednictwem różnorodnych metod. Cztery najpowszechniej stosowane sposoby na podjęcie pracy to: osobiste wizyty w zakładach pracy, korzystanie z ogłoszeń o pracę zamieszczanych w portalach internetowych, ogłoszenia w gazetach oraz pośrednictwo PUP w Gnieźnie. Odsetek badanych osób, które w okresie ostatnich 30 dni poprzedzających badanie próbowały znaleźć zatrudnienie poprzez osobiste wizyty, kontakty telefoniczne i wysyłanie dokumentów aplikacyjnych bezpośrednio do zakładów pracy to 41,7%. Odsetek osób bezrobotnych, którzy korzystali z ogłoszeń i ofert pracy zamieszczanych na portalach oferujących pracę wynosił 40,6%. Trzecią z najpopularniejszych metod poszukiwania pracy pod względem ilości wskazań wymienioną przez 36,4% bezrobotnych było przeglądanie ofert pracy i aplikowanie na stanowiska pracy zamieszczone w gazetach. Bardzo popularną i powszechnie stosowaną metodą poszukiwania pracy wskazywaną przez osoby bezrobotne jest korzystanie z pośrednictwa Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie. Taki sposób poszukiwania pracy został wskazany przez 35,3% wszystkich osób bezrobotnych uczestniczących w badaniu. Tak znaczny procentowy odsetek wskazań świadczy o istotnej randze przypisywanej Powiatowemu Urzędowi Pracy w Gnieźnie, jako instytucji pośredniczącej przy zatrudnianiu osób bezrobotnych. Te wskazania potwierdzają także wcześniejszą tezę, że osoby bezrobotne nie są tak bardzo aktywne w poszukiwaniu pracy, poza rutynowymi wizytami w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie. Odsetek bezrobotnych korzystających z sieci osobistych kontaktów i znajomości w celu podjęcia zatrudnienia wynosił 18,9%. Bardzo niewielki odsetek badanych - zaledwie 6% poszukuje pracy za pośrednictwem prywatnych agencji zatrudnienia zajmujących się poszukiwaniem pracy – agencje doradztwa personalnego, agencje pracy tymczasowej, agencje pośrednictwa pracy.

Wykres nr 52. Metody poszukiwania pracy przez bezrobotnych

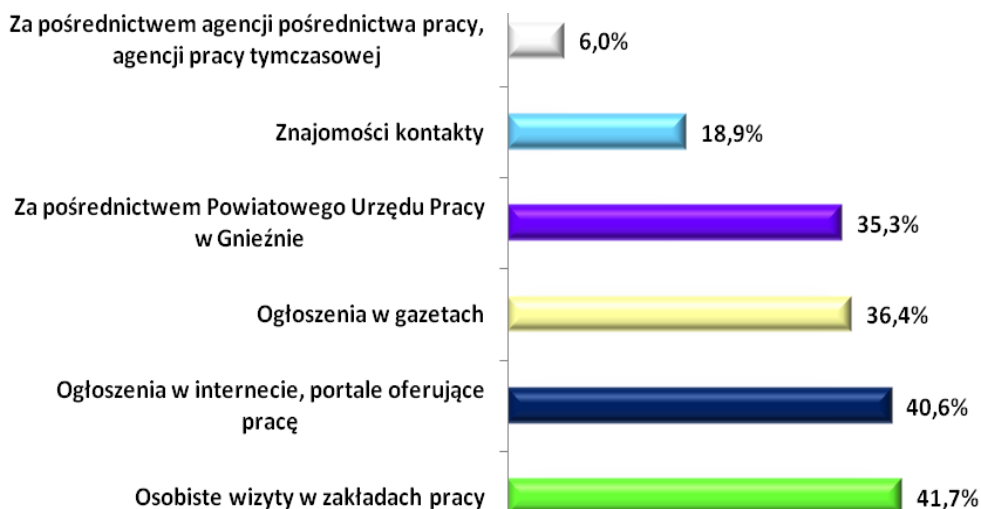

Tabela nr 75. Metody poszukiwania pracy przez bezrobotnych z uwzględnieniem płci

W jaki sposób próbował(a) Pan/Pani znaleźć zatrudnienie w okresie ostatnich 30 dni						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie	234	35,3%	141	36,2%	93	35,5%
Osobiste wizyty w zakładach pracy	276	41,7%	162	41,5%	114	43,5%
Za pośrednictwem agencji pośrednictwa pracy, agencji pracy tymczasowej	40	6,0%	16	4,1%	24	9,2%
Ogłoszenia w internecie, portale oferujące pracę	269	40,6%	168	43,1%	101	38,5%
Ogłoszenia w gazetach	241	36,4%	152	39,0%	89	34,0%
Znajomości kontakty	125	18,9%	72	18,5%	53	20,2%
Podjąłem/am kroki w kierunku założenie własnej działalności gospodarczej	11	1,7%	1	0,3%	10	3,8%
Inne sposoby - jakie?	7	1,1%	1	0,3%	6	2,3%
Nie podejmowałem żadnych działań	17	2,6%	8	2,1%	9	3,4%
Suma	1220	184,3%	721	184,9%	499	190,5%

Znajomość oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie skierowanej do osób bezrobotnych

Pierwsze z bloku pytań związanych z jakością współpracy pomiędzy osobami bezrobotnymi a Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie dotyczyło znajomości oferty aktywizacyjnej skierowanej do osób bezrobotnych. Zgodnie z zaprezentowanymi danymi okazuje się, że większość respondentów – 70,3% posiada wiedzę i zna instrumenty

aktywizacyjne przygotowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie dla osób bezrobotnych. Te wyniki świadczą o dobrym informowaniu przez pracowników PUP w Gnieźnie o różnorodności ofert aktywizacyjnych skierowanych do osób bezrobotnych. Z drugiej jednak strony w rozkładzie odpowiedzi widoczny jest także znaczny odsetek odpowiedzi o negatywnej konotacji. Odpowiedzi świadczące o braku lub nikłej znajomości oferty przygotowanej przez PUP w Gnieźnie dla osób bezrobotnych stanowią łącznie 24,7% ogólnej liczby wszystkich wskazań. Warto jednak nadmienić, iż znaczny odsetek osób bezrobotnych, którzy nie znają oferty PUP w Gnieźnie to osoby, które są zarejestrowane, jako bezrobotne przez okres krótszy niż 3 miesiące.

Wykres nr 53. Znajomość oferty PUP w Gnieźnie przez osoby bezrobotne.

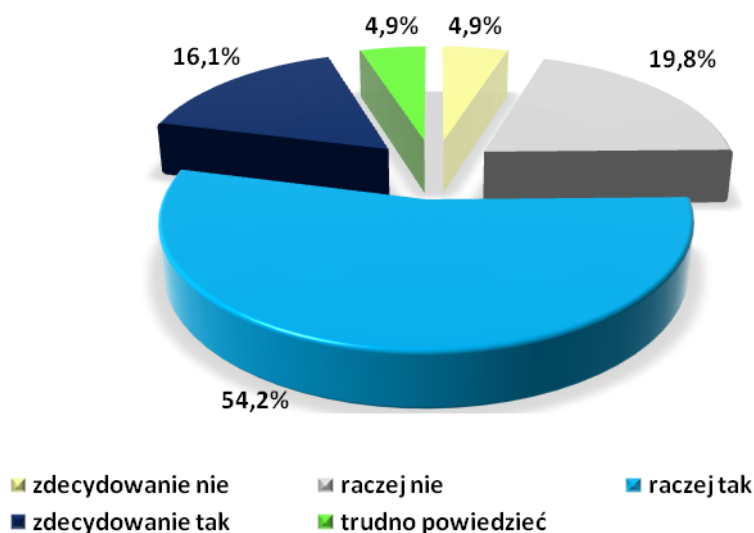

Tabela nr 76. Znajomość oferty PUP w Gnieźnie przez osoby bezrobotne z uwzględnieniem płci

Czy zna Pan/Pani ofertę Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie skierowaną do osób bezrobotnych?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
zdecydowanie nie	31	4,9%	19	5,1%	12	4,7%
raczej nie	124	19,8%	60	16,1%	64	25,2%
raczej tak	340	54,2%	210	56,3%	130	51,2%
zdecydowanie tak	101	16,1%	65	17,4%	36	14,2%
trudno powiedzieć	31	4,9%	19	5,1%	12	4,7%
Suma	627	100,0%	373	100,0%	254	100,0%

Wsparcie zaoferowane przez PUP w Gnieźnie

Poniżej przedstawiono szczegółowy zakres wsparcia, które osoby bezrobotne uczestniczące w badaniu uzyskały z PUP w Gnieźnie. Każda badana osoba mogła wskazać dowolną liczbę rodzajów propozycji aktywizacyjnej przedstawionej przez Powiatowy Urząd Pracy, stąd też

suma udzielonych odpowiedzi nie jest równa 100%. Największy odsetek badanych osób bezrobotnych – 41,7% otrzymał ofertę pracy. Znaczna grupa respondentów nie uzyskała żadnego wsparcia. Taką opinię wyraziło 30,4% osób uczestniczących w badaniu. Taki odsetek wskazań związany jest ze znacznym udziałem w próbie badawczej osób, które zarejestrowane były w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie przez okres krótszy niż 3 miesiące. W powyższym okresie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010 r. w sprawie standardów i warunków prowadzenia usług rynku pracy, każda osoba bezrobotna podlega aktywizacji. Powiatowy Urząd Pracy aktywizuje te osoby w okresie nieprzekraczającym 7 dni od dnia rejestracji, w przypadku bezrobotnych z prawem do zasiłku oraz 30 dni w przypadku innych osób zarejestrowanych. Aktywizacja polega na przedstawieniu jednej z form wsparcia, niekoniecznie oferty pracy, co też mogło nie satysfakcjonować osób ankietowanych i przełożyć się na taki procent udzielonych odpowiedzi. Trzeci rodzaj wsparcia zaoferowanego osobom bezrobotnym pod względem liczebności wskazań to skierowanie na szkolenia, które otrzymało 22,7% badanych. Propozycję stażu otrzymało 11,6% badanych osób, natomiast udział w zajęciach Klubu Pracy 9,1%.

Wykres nr 54. Rodzaj uzyskanego wsparcia z PUP w Gnieźnie.

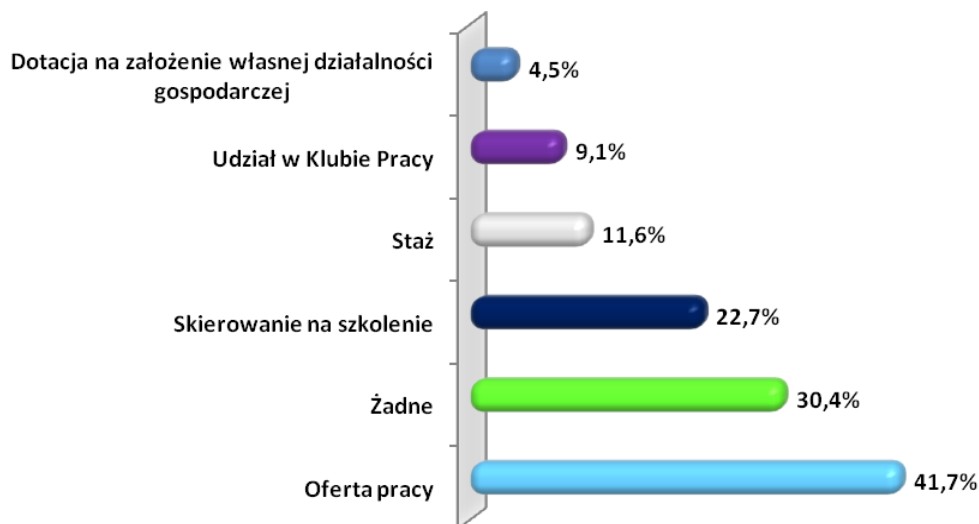

Tabela nr 77. Rodzaj uzyskanego wsparcia z PUP w Gnieźnie z uwzględnieniem płci

Jakiego rodzaju wsparcie zaoferował Panu/Panii dotychczas Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Oferta pracy	276	41,7%	163	41,8%	113	43,1%
Skierowanie na szkolenie	150	22,7%	93	23,8%	57	21,8%
Staż	77	11,6%	55	14,1%	22	8,4%
Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	18	2,7%	11	2,8%	7	2,7%
Dotacja na założenie własnej działalności gospodarczej	30	4,5%	12	3,1%	18	6,9%
Prace interwencyjne	16	2,4%	7	1,8%	9	3,4%
Roboty publiczne	13	2,0%	2	0,5%	11	4,2%
Zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy	4	0,6%	1	0,3%	3	1,1%
Udział w Klubie Pracy	60	9,1%	44	11,3%	16	6,1%
Żadne	201	30,4%	117	30,0%	84	32,1%
Suma	845	127,6%	505	129,5%	340	129,8%

Przyjęcie oferty aktywizacyjnej skierowanej przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie

Osoby, które otrzymały propozycję aktywizacyjną z Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie zapytano o przyjęcie bądź odrzucenie oferty aktywizacyjnej zaproponowanej przez PUP. Zgodnie z przedstawionymi danymi okazuje się, że w większości przypadków 64,2% bezrobotni zdecydowali się na skorzystanie z zaproponowanego wsparcia. Propozycję aktywizacyjną odrzuciło natomiast 35,8% osób bezrobotnych, którym przedstawiono jakąkolwiek ofertę wsparcia. Osoby, które nie przyjęły oferty zapytano o przyczyny determinujące taką postawę. Powody nie przyjęcia oferty aktywizacyjnej wymieniane przez ankietowanych były między innymi następujące:

- ✓ Choroba.
- ✓ Brak czasu.
- ✓ Brak dojazdu.
- ✓ Brak dojazdu do pracy.
- ✓ Brak doświadczenia w prowadzeniu pojazdów.
- ✓ Brak pomysłu na otwarcie własnej działalności.
- ✓ Brak środków w PUP.
- ✓ Jestem od niedawna bezrobotny.
- ✓ Małe zarobki.
- ✓ Mam niezdolność do pracy.

- ✓ Nie dostałam żadnej oferty z PUP.
- ✓ Nie mam uprawnień (kwalifikacji).
- ✓ Nie odpowiadały miejsca pracy.
- ✓ Nie skorzystałam z dotacji, ponieważ boję się ryzyka, możliwość niepowodzenia.
- ✓ Niespełnione wymogi.
- ✓ Niezgodność z wyuczonym zawodem.
- ✓ Oferta pracy była nieaktualna.
- ✓ Oferty mi nie odpowiadały.
- ✓ Otrzymałam propozycje pracy na umowę o dzieło.
- ✓ Potrzebuję pracy a nie stażu.
- ✓ Praca nie była na miejscu zamieszkania.
- ✓ Pracodawcy nie byli zainteresowani.
- ✓ Problem zdrowotny.
- ✓ Szukam sama pracy.
- ✓ Urlop wychowawczy.
- ✓ Wiek.
- ✓ Wychowuje dzieci.

Wykres nr 55. Przyjęcie oferty aktywizacyjnej.

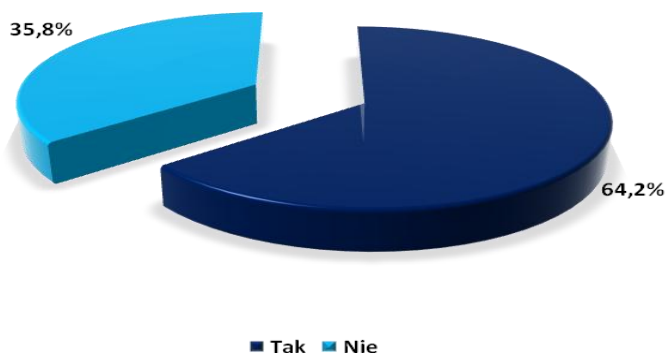

Tabela nr 78. Przyjęcie oferty aktywizacyjnej z uwzględnieniem płci

Czy skorzystał/a Pan/i z którejkolwiek z wymienionych form						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Tak	349	64,2%	213	66,1%	136	61,3%
Nie	195	35,8%	109	33,9%	86	38,7%
Suma	544	100,0%	322	100,0%	222	100,0%

Zainteresowanie osób bezrobotnych udziałem w programach aktywizacyjnych

Jednym ze wskaźników, który służy ocenie aktywności osób bezrobotnych jest mierzenie stopnia zainteresowania i partycypacji osób bezrobotnych we wszelkiego rodzaju działaniach, które umożliwiają podnoszenie kwalifikacji, zdobywanie doświadczenia zawodowego, zwiększanie umiejętności i nabywanie nowych kompetencji. W związku z powyższym, kolejne pytanie związane jest z ofertą aktywizacyjną, jaką Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie kieruje do osób bezrobotnych i dotyczy chęci uczestnictwa respondentów w programach organizowanych przez PUP. Respondentów poproszono o wskazanie programów aktywizacyjnych, w których chcieliby partycypować. Każda z badanych osób bezrobotnych, mogła wymienić dowolną liczbę programów, dlatego też odpowiedzi nie sumują się do 100%. Ankietowani poroszeni zostali o wskazanie odpowiedzi spośród takich form aktywizacji jak: pośrednictwo pracy, szkolenia, kursy, staże, prace interwencyjne, przygotowanie zawodowe dorosłych, dotacje na założenie własnej działalności gospodarczej, pomoc doradcy zawodowego, Klub Pracy lub inne formy pomocy. Ankietowane osoby bezrobotne zainteresowane są najbardziej szkoleniami i kursami, pośrednictwem pracy oferowanym przez PUP w Gnieźnie oraz stażami u pracodawców. Odsetek osób bezrobotnych, które wymieniły przedstawione, oczekiwane formy wsparcia, wynosił odpowiednio 55,9%, 39,9% oraz 33,2%. Liczny odsetek badanych 15,9% chciałoby skorzystać z możliwości uzyskania dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, a 12,4% z pomocy doradcy zawodowego. Wykaz wszystkich programów aktywizacyjnych, z których zmierzają skorzystać bezrobotni z powiatu gnieźnieńskiego zaprezentowano na poniższym wykresie oraz w tabeli.

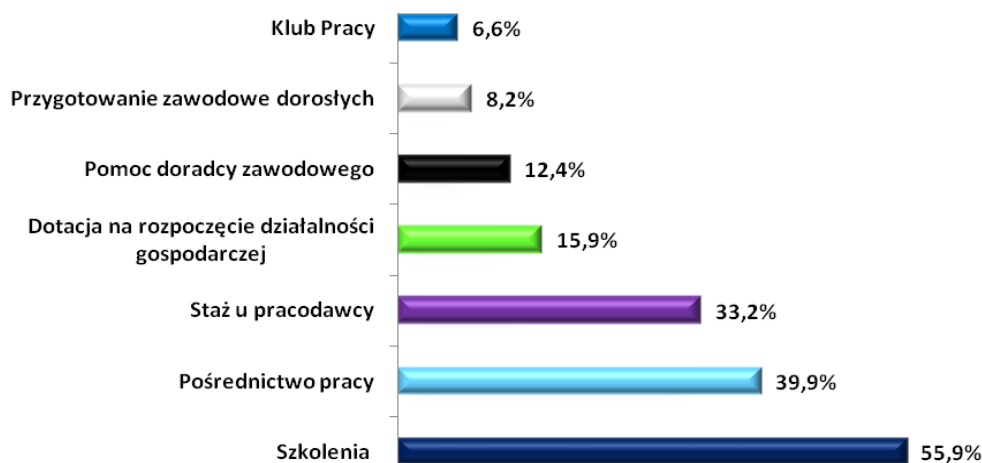
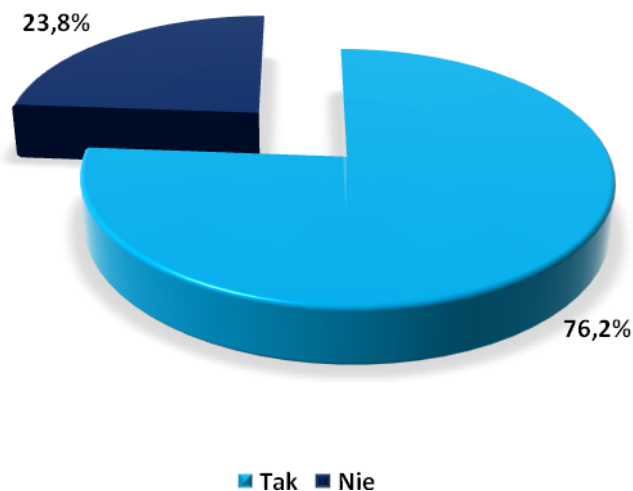
Wykres nr 56. Zainteresowanie osób bezrobotnych udziałem w programach aktywizacyjnych

Tabela nr 79. Zainteresowanie osób bezrobotnych udziałem w programach aktywizacyjnych z uwzględnieniem płci

Z których form pomocy oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie chciał(a)by Pan/Pani skorzystać?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Pośrednictwo pracy	264	39,9%	148	37,9%	116	44,3%
Szkolenia	370	55,9%	231	59,2%	139	53,1%
Dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej	105	15,9%	41	10,5%	64	24,4%
Klub Pracy	44	6,6%	28	7,2%	16	6,1%
Pomoc doradcy zawodowego	82	12,4%	52	13,3%	30	11,5%
Staż u pracodawcy	220	33,2%	171	43,8%	49	18,7%
Przygotowanie zawodowe dorosłych	54	8,2%	39	10,0%	15	5,7%
Prace interwencyjne	18	2,7%	12	3,1%	6	2,3%
Roboty publiczne	13	2,0%	6	1,5%	7	2,7%
Zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia	11	1,7%	5	1,3%	6	2,3%
Nie chcę skorzystać z żadnych form pomocy	10	1,5%	6	1,5%	4	1,5%
Suma	1270	191,8%	786	201,5%	484	184,7%

Stopień zadowolenia z dotychczasowego wsparcia udzielonego przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie

W poniższym podrozdziale przedstawione zostały ogólne wyniki, które dotyczą oceny wsparcia, jakie respondent otrzymał ze strony Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie. Oceny i opinie wszystkich badanych dotyczyły aspektów związanych z subiektywną oceną działań Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w zakresie pomocy skierowanej do osób bezrobotnych. Zbadanie stopnia zadowolenia osób bezrobotnych z dotychczasowego wsparcia z Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie jest jednym z ważniejszych elementów dotyczących kompleksowej oceny współpracy pomiędzy osobami bezrobotnymi a Powiatowym Urzędem Pracy. Według danych przeważająca część osób uczestniczących w badaniu 76,2% jest zadowolonych z dotychczasowego wsparcia udzielonego przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie. Odsetek osób, które są niezadowolone, z jakości uzyskanego wsparcia z Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie wynosił 23,8%.

Wykres nr 57. Stopień zadowolenia z dotychczasowego wsparcia udzielonego przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie osobom bezrobotnym.**Tabela nr 80. Stopień zadowolenia z dotychczasowego wsparcia udzielonego przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie osobom bezrobotnym z uwzględnieniem płci**

Czy jest Pan/Pani zadowolony/zadowolona z dotychczasowego wsparcia udzielonego przez PUP w Gnieźnie?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Tak	448	76,2%	277	76,9%	171	75,0%
Nie	140	23,8%	83	23,1%	57	25,0%
Suma	588	100,0%	360	100,0%	228	100,0%

Okazuje się, iż najbardziej zadowolone ze wsparcia udzielonego przez PUP w Gnieźnie są osoby krótkotrwale bezrobotne, zarejestrowane w PUP przez okres krótszy niż 3 miesiące, natomiast najmniej zadowolone z otrzymanej pomocy są osoby długotrwale bezrobotne.

Powody niezadowolenia z dotychczasowego wsparcia

Jak wspomniano wcześniej znaczny odsetek osób bezrobotnych uczestniczących w badaniu 23,8%, jest niezadowolonych z jakości i zakresu uzyskanej pomocy z Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie. W celu poznania opinii respondentów na temat przyczyn niezadowolenia postanowiono ankietowanym osobom zadać pytanie dotyczące czynników determinujących taką ocenę. Każdy z badanych mógł udzielić swobodnej odpowiedzi dotyczącej kwestii, które konwenują z niezadowoleniem z uzyskanego wsparcia. Poszczególne odpowiedzi badanych przypisane zostały do bardziej obszernych kategorii. Prezentowane opinie osób bezrobotnych mogą przyczynić się do uskutecznienia i optymalizacji działań Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie ukierunkowanych na pomoc

osobom bezrobotnym. Najważniejsze problemy zdiagnozowane podczas badania, które wymienili bezrobotni dotyczyły takich aspektów jak:

- *Brak lub niewystarczająca liczba ofert pracy.*
- *Brak lub niewystarczająca liczba ofert pracy dla: kobiet oraz osób starszych.*
- *Brak ofert pracy zgodnych z posiadanym wykształceniem.*
- *Przedstawiane oferty pracy są często nieaktualne.*
- *Oferty pracy dotyczą często pracy poza obrębem powiatu gnieźnieńskiego, propozycje pracy są oddalone od miejsca zamieszkania osoby bezrobotnej.*
- *Oferty zamieszczone na internetowej stronie PUP, są ofertami zamkniętym i trudno telefonicznie uzyskać informację. Dla osoby spoza Gniezna jest to duże utrudnienie.*
- *Brak informacji o ofertach pracy lub niewidoczna ekspozycja ofert pracy.*
- *Brak ofert pracy zagranicą.*
- *Niewystarczająca liczba przyznawanych dotacji na założenie własnej działalności gospodarczej, niewielkie szanse na uzyskanie finansowego wsparcia na uzyskanie dotacji.*
- *Brak możliwości odbycia stażu lub niewystarczająca liczba propozycji stażu.*
- *Niewystarczająca liczba szkoleń i kursów, brak lub niewystarczająca liczba miejsc na kursach i szkoleniach.*
- *Brak środków na organizację staży.*
- *Brak informacji o szkoleniach, niepowiadamianie o organizowanych szkoleniach.*
- *Oferty pracy, informacje o szkoleniach nie są na bieżąco przekazywane bezrobotnym.*
- *Brak wsparcia poza zasiłkiem dla osób bezrobotnych.*
- *Przy jednym odmówieniu pracy - 120 dni karencji.*

Ocena oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych

Następne zagadnienie, które podlegało ocenie respondentów dotyczyło kompleksowości oferty aktywizacyjnej skierowanej do osób bezrobotnych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie. Oceniany aspekt jest elementem ogólnej oceny działań PUP w Gnieźnie oraz jakości współpracy z osobami bezrobotnymi. Pytanie dotyczące oferty skierowanej do osób bezrobotnych jest uzupełnieniem pytania poprzedniego dotyczącego subiektywnego zadowolenia z uzyskanego wsparcia i wskazywać ma na kompleksowość

oferty, a także uwidaczniać jej wady. Osobom bezrobotnym zadano następujące pytanie: *czy oferowana przez PUP pomoc dla osób bezrobotnych, jest wystarczająca?* Prezentowane wyniki różnią się od wyników dotyczących stopnia zadowolenia z udzielonego wsparcia. Omawiany aspekt został niżej oceniony przez bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego. Zgodnie z zaprezentowanymi danymi okazuje się, że 68,7% bezrobotnych ocenia, że oferta skierowana do osób bezrobotnych jest wystarczająca. Natomiast 31,3% ankietowanych, negatywnie ocenia kompleksowość oferty PUP w Gnieźnie skierowanej do osób bezrobotnych i uważa, że przygotowana oferta nie jest wystarczająca. Ocena jest niższa od oceny wsparcia, a odpowiedzi badanych wskazują na występowanie pewnego problemu, który może zostać zdiagnozowany, poprzez bardziej szczegółową analizę, która zaprezentowana została poniżej.

Wykres nr 58. Ocena oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych.

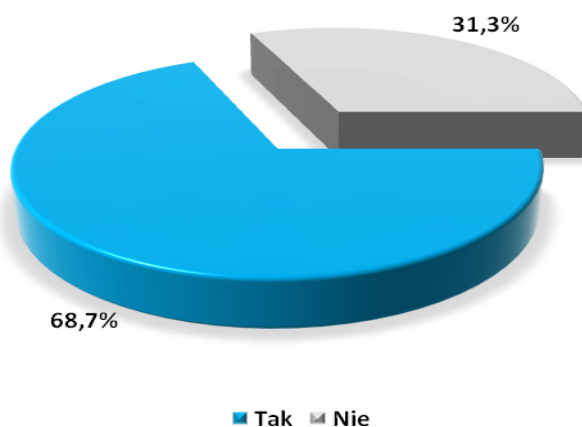

Tabela nr 81. Ocena oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych z uwzględnieniem płci

Czy oferowana przez PUP pomoc dla osób bezrobotnych, jest wystarczająca?						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Tak	409	68,7%	254	70,8%	155	65,7%
Nie	186	31,3%	105	29,2%	81	34,3%
Suma	595	100,0%	359	100,0%	236	100,0%

W odniesieniu do płci bezrobotnych respondentów okazuje się, że większy odsetek bezrobotnych mężczyzn 34,3% uważa, że oferowana pomoc dla osób bezrobotnych nie jest wystarczająca, przy 29,2% niezadowolonych bezrobotnych kobiet. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych, którzy uważają ofertę aktywizacyjną oraz działania podejmowane przez PUP w Gnieźnie za niewystarczające wynosi 30,9%. Odsetek osób niepełnosprawnych, którzy

krytycznie oceniają kompleksowość działań ukierunkowanych na aktywizację zawodową osób bezrobotnych wynosił 28,3%.

Opinie osób bezrobotnych na temat oferty aktywizacyjnej

Osoby, które uważają wsparcie udzielane osobom bezrobotnym za niewystarczające poproszono o uzasadnienie takiego twierdzenia. Poniżej zaprezentowano opinie osób badanych, które przypisano do szerszych kategorii. Osoby bezrobotne z powiatu gnieźnieńskiego uważają, że oferta Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie jest niewystarczająca, ponieważ:

- *Brak lub niewystarczająca liczba ofert pracy kierowanych do osób bezrobotnych.*
- *Zbyt mała liczba pozyskiwanych ofert pracy przy dużym bezrobociu.*
- *PUP w Gnieźnie ma za mało ofert dla absolwentów min. na staże*
- *Brak ofert pracy i pośrednictwa w zatrudnieniu.*
- *Brak możliwości podjęcia prac interwencyjnych bądź robót publicznych.*
- *Brak zinstytucjonalizowanej pomocy dla kobiet wychowujących dzieci, które nie mogą przyjąć oferty pracy, ze względu na brak możliwości zorganizowania opieki dla dziecka.*
- *Brak możliwości podjęcia pracy przez, Ofert pracy dostępne za pośrednictwem PUP są bardzo nisko płatne.*
- *Oferty pracy są przeznaczone tylko dla osób z dużym stażem i doświadczeniem zawodowym.*
- *Oferta pracy nie odpowiada kwalifikacjom danych osób bezrobotnych.*
- *Proponowane wynagrodzenie w ofertach pracy jest zbyt niskie.*
- *PUP powinien zbierać więcej danych na temat pracodawców.*
- *Zbyt mały wpływ PUP na lokalny rynek pracy.*
- *Brak informacji o szkoleniach.*
- *Zbyt mała liczba kursów, szkoleń i staży.*
- *Brak kursów kwalifikacyjnych.*
- *Trudno dostać się na szkolenie, mało ofert pracy i szkoleń, a dużo chętnych osób bezrobotnych.*
- *Brakuje środków na dotacje.*
- *Osoby w wieku przedemerytalnym nie dostają żadnego wsparcia finansowego.*

- Zbyt niska kwota zasiłku i zbyt krótki okres zasiłku.
- PUP w Gnieźnie nie pomaga w indywidualnym poszukiwaniu zatrudnienia.
- Zbyt mało środków na wspieranie osób bezrobotnych.

Główne oczekiwania wobec Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie

Ostatnie pytanie, które zadane zostało bezrobotnym uczestnikom badania dotyczyło oczekiwań klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie. Pytanie to częściowo umożliwia wskazanie głównych przyczyn determinujących rejestrację osób bezrobotnych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie. Każdy z respondentów mógł wskazać dowolną liczbę odpowiedzi znajdujących się w kafeterii kwestionariusza ankietowego, dlatego suma odpowiedzi nie jest równa 100%. Zdecydowanie największy odsetek osób bezrobotnych z powiatu gnieźnieńskiego oczekuje od Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie: możliwości otrzymania oferty pracy 60,9%, ubezpieczenia zdrowotne 25,5% oraz możliwości udziału w kursach i szkoleniach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie 18,1% ogółu odpowiedzi. Odsetek osób bezrobotnych, które oczekują możliwości otrzymania zasiłku dla bezrobotnych, wynosił 8%, natomiast 7,4% badanych chciałoby skorzystać z możliwości udziału w stażach.

Wykres nr 59. Oczekiwania wobec PUP w Gnieźnie

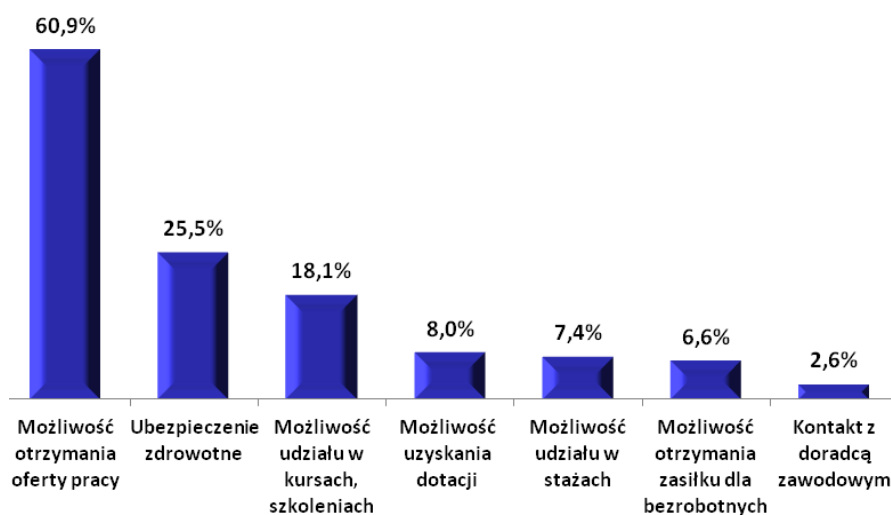

Tabela nr 82. Oczekiwania wobec PUP w Gnieźnie z uwzględnieniem płci

Jakie są Pani/Pana główne oczekiwania wobec Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie						
	Ogółem	%	Kobiety	%	Mężczyźni	%
Możliwość otrzymania oferty pracy	403	60,9%	256	65,6%	147	45,5%
Ubezpieczenie zdrowotne	169	25,5%	103	26,4%	66	20,4%
Możliwość uzyskania dotacji do rozpoczęcia działalności gospodarczej	53	8,0%	19	4,9%	34	10,5%
Możliwość otrzymania zasiłku dla bezrobotnych	44	6,6%	28	7,2%	16	5,0%
Możliwość udziału w kursach, szkoleniach	120	18,1%	72	18,5%	48	14,9%
Możliwość udziału w stażach	49	7,4%	43	11,0%	6	1,9%
Kontakt z doradcą zawodowym	17	2,6%	11	2,8%	6	1,9%
Inne oczekiwania – jakie?	1	0,2%	1	0,3%	0	0,0%
Suma	856	129,3%	533	136,7%	323	100,0%

***Wyniki badań realizowanych wśród
pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego***

Cele i metodologia badań realizowanych wśród pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego

Trzecia część raportu „Analiza lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim” zawiera opracowanie wyników badań przeprowadzonych wśród pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego. Celem badania realizowanego wśród pracodawców było wysondowanie opinii pracodawców na temat istotnych zagadnień dotyczących: poznania potrzeb i oczekiwań pracodawców wobec potencjalnych kandydatów do pracy, fluktuacji zatrudnienia, zidentyfikowania problemów i barier, które napotykają przedsiębiorcy w powiecie gnieźnieńskim, określenie oczekiwanych kwalifikacji, kompetencji i umiejętności od potencjalnych pracowników. Ponadto przedmiotem badania było poznanie opinii pracodawców na temat istotnych zagadnień dotyczących sposobów rekrutacji, a także współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie, jako partnerem w zakresie pośrednictwa pracy. Badanie umożliwiło określenie roli Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w ramach tego systemu. Badanie zostało zrealizowane w okresie od 02.12.2011 roku do 16.12.2011 roku przez przeszkolonych ankieterów. Badanie przeprowadzono za pomocą techniki wywiadu telefonicznego wspomaganego komputerowo CATI. Ankieta składała się z pytań zamkniętych, pytań z możliwością wielokrotnego wyboru, z kafeterią odpowiedzi oraz pytań otwartych, umożliwiających swobodną wypowiedź respondenta. Wywiady stanowiące kluczowy materiał badawczy przeprowadzone zostały wśród osób, które podejmują strategiczne decyzje w przedsiębiorstwie, w tym decyzje personalne oraz nadzorują proces zatrudnienia nowych pracowników: właściciele, dyrektorzy lub prezesi przedsiębiorstw, a także osoby decyzyjne z działu kadr lub działu personalnego. Wybór tych osób, jako respondentów był naturalny i wynikał z kompetencji, pełnionej funkcji oraz wiedzy, jaką dysponują te osoby. Przedsiębiorstwa zostały dobrane w taki sposób, aby zachować wymogi reprezentatywności w stosunku do całej populacji. Wybór badanych przedsiębiorstw został dokonany z uwzględnieniem dwóch czynników, kluczowych cech występujących w strukturze populacji generalnej, różnicujących badaną populację. Te cechy to: wielkość zatrudnienia oraz lokalizacja przedsiębiorstwa. Dobór próby miał charakter reprezentatywny w stosunku do populacji generalnej. Zgodnie z danymi GUS w I półroczu 2011 r. liczba podmiotów gospodarczych w powiecie gnieźnieńskim wynosiła **14 980**. Zgodnie z oczekiwaniami zamawiającego badanie zostało zrealizowane na próbie 3% (dobór próby losowo – warstwowy). W związku z powyższym badania zrealizowane zostały na

próbie **N=449** podmiotów gospodarczych. Dla próby ilościowej (**N=449**), dokonane zostało losowanie kwotowe, w którym kwoty wyznaczone zostały poprzez: wielkość zatrudnienia oraz lokalizację przedsiębiorstwa. Dane uzyskane w trakcie realizacji badań poddane zostały wielostopniowej analizie, zarówno ilościowej jak i jakościowej. W opracowaniu zaprezentowano wyniki badań pod kątem ogólnych tendencji i średnich występujących w całej badanej zbiorowości, jak i ze względu na wyróżnione zmienne niezależne. Na potrzeby badania wyróżniono następujące zmienne niezależne: forma prawna przedsiębiorstwa, lokalizacja z podziałem na gminy powiatu gnieźnieńskiego, wielkość zatrudnienia, długość funkcjonowania przedsiębiorstwa, typ własności przedsiębiorstwa oraz profil działalności przedsiębiorstwa. W przypadku wymienionych zmiennych porównywane i dokładniej analizowane były wyniki uzyskane w podgrupach badanych o największym i najmniejszym nasileniu danej zmiennej niezależnej, a także pojawiające się tendencje (malejące lub rosnące) w wewnętrznej strukturze odpowiedzi. Opisane zostały także podgrupy badanych o największym i najmniejszym procencie odpowiedzi na dane pytanie. Wybór takich zmiennych niezależnych jest niezwykle istotny z punktu widzenia ich korelacji z ogólnymi wynikami wyrażonymi przez całą populację badaną.

Charakterystyka badanych przedsiębiorstw

Forma własności badanych przedsiębiorstw

Według danych przedstawionych poniżej przedsiębiorstwa uczestniczące w badaniu to w zdecydowanej większości zakłady o prywatnej formie własności 85,7%, natomiast 14,3% przedsiębiorstw uczestniczących w badaniu charakteryzuje się publiczną formą własności.

Wykres nr 60. Forma własności badanych przedsiębiorstw.

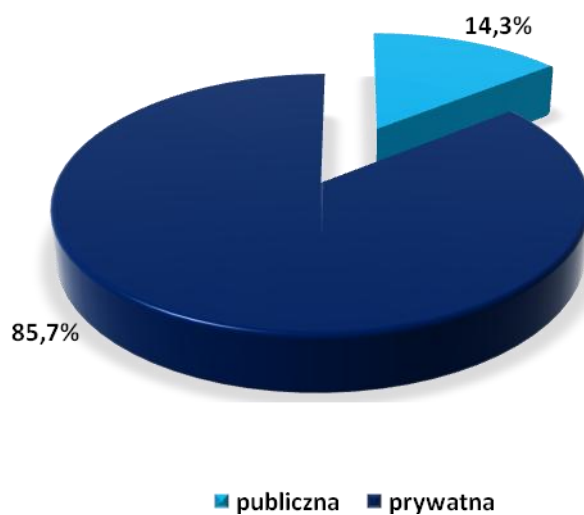

Tabela nr 83. Forma własności badanych przedsiębiorstw.

Forma własności firmy		
	Ilość	Procent
publiczna	64	14,3%
prywatna	385	85,7%
Suma	449	100,0%

Lokalizacja badanych przedsiębiorstw

Poniżej zaprezentowano udział przedsiębiorstw ze względu na lokalizację i siedzibę firmy. Lokalizacja badanych podmiotów gospodarczych prezentuje się następująco. Zdecydowanie największy odsetek, blisko połowa przedsiębiorstw uczestniczących w badaniu 49,2% stanowiły firmy zlokalizowane w mieście Gniezno. Przedsiębiorstwa z pozostałych gmin powiatu gnieźnieńskiego były reprezentowane w badaniu przez znacznie mniejszy odsetek respondentów. Odsetek pracodawców, którzy mają swoje siedziby na terenie miasta i gminy Witkowo wynosił 16,0%. Przedsiębiorstwa mieszczące się w mieście i gminie Trzemeszno to 13,1% wszystkich firm wyróżnionych ze względu na lokalizację. Siedzibę

w mieście i gminie Czarniejewo 6,9% badanych pracodawców, 4% w gminie Niechanowo, 2,9% w gminie Łubowo, 2,2% w gminie Kiszkowo, a także w mieście i gminie Kiszkowo, 2% w gminie Gniezno a 1,3% w gminie Mieleszyn.

Wykres nr 61. Lokalizacja badanych przedsiębiorstw.

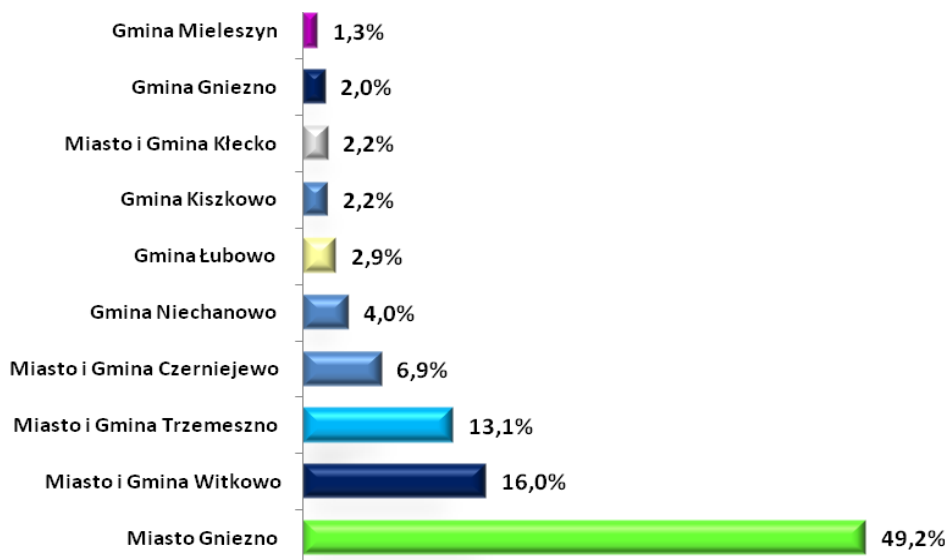

Tabela nr 84. Lokalizacja badanych przedsiębiorstw.

Lokalizacja firm		
	Ilość	Procent
Miasto Gniezno	221	49,2%
Miasto i Gmina Witkowo	72	16,0%
Miasto i Gmina Trzemeszno	59	13,1%
Miasto i Gmina Czarniejewo	31	6,9%
Gmina Niechanowo	18	4,0%
Gmina Łubowo	13	2,9%
Gmina Kiszkowo	10	2,2%
Miasto i Gmina Klecko	10	2,2%
Gmina Gniezno	9	2,0%
Gmina Mieleszyn	6	1,3%
Suma	449	100,0%

Wielkość zatrudnienia w badanych przedsiębiorstwach

Zgodnie z doбором próby przedsiębiorstwa selekcjonowane były według doboru celowo nieproporcjonalnego w oparciu o zmienną, jaką jest wielkość zatrudnienia. Zgodnie z tym doбором największy odsetek podmiotów, zdecydowanie ponad połowa badanych, które uczestniczyły w projekcie badawczym to przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników

66,8% wszystkich przedsiębiorstw. Pracodawcy zatrudniający od 10 do 49 pracowników stanowili 23,6% ogółu badanych. Przedsiębiorstwa, które zatrudniają od 50 do 249 pracowników reprezentowało 8,7% wszystkich pracodawców uczestniczących w badaniu. Natomiast najmniejszy odsetek badanych stanowiły przedsiębiorstwa, które zatrudniają znaczną liczbę pracowników od 250 do 999 pracowników 0,9% firm.

Wykres nr 62. Wielkość zatrudnienia w badanych przedsiębiorstwach.

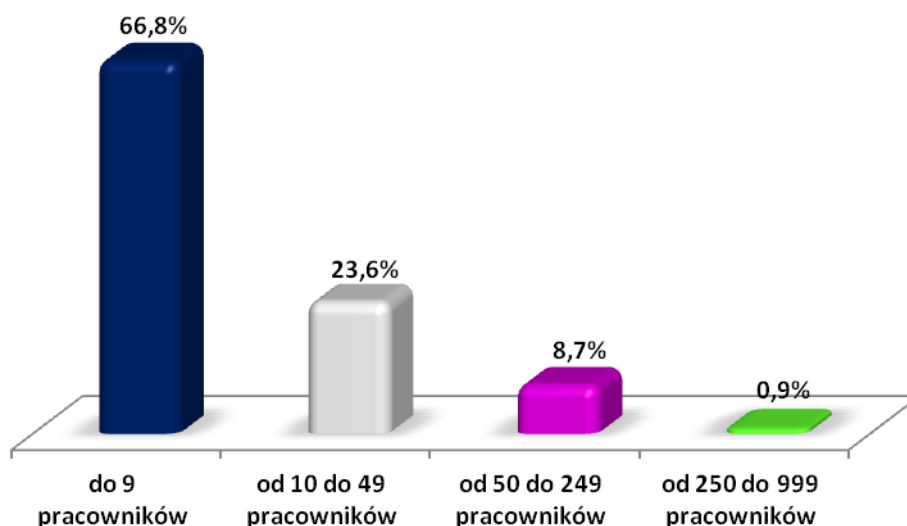

Tabela nr 85. Wielkość zatrudnienia w badanych przedsiębiorstwach

Wielkość zatrudnienia		
	Ilość	Procent
do 9 pracowników	300	66,8%
od 10 do 49 pracowników	106	23,6%
od 50 do 249 pracowników	39	8,7%
od 250 do 999 pracowników	4	0,9%
Suma	449	100,0%

Długość funkcjonowania badanych przedsiębiorstw

Jednym z istotnych czynników odróżniających podmioty gospodarcze od siebie jest długość funkcjonowania na lokalnym rynku. Na potrzeby badania wyróżniono pięć przedziałów czasowych związanych z okresem funkcjonowania przedsiębiorstw. Zdecydowanie największy odsetek 41,6% stanowią przedsiębiorstwa, które funkcjonują na lokalnym rynku w powiecie gnieźnieńskim od 6 do 15 lat. Przedsiębiorstwa, które działają na terenie powiatu gnieźnieńskiego od 16 do 25 lat stanowiły 28,1% wszystkich podmiotów gospodarczych. Przedsiębiorstwa, które funkcjonują relatywnie najkrócej na rynku – do 5 lat

generowały 17,1% wszystkich podmiotów gospodarczych. Najstarsze firmy, które działają ponad 35 lat to 8,9% badanych, natomiast najmniejszy odsetek lokalnych pracodawców stanowiły firmy, które działają na rynku od 26 do 35 lat – 4,2%.

Wykres nr 63. Długość funkcjonowania badanych przedsiębiorstw.

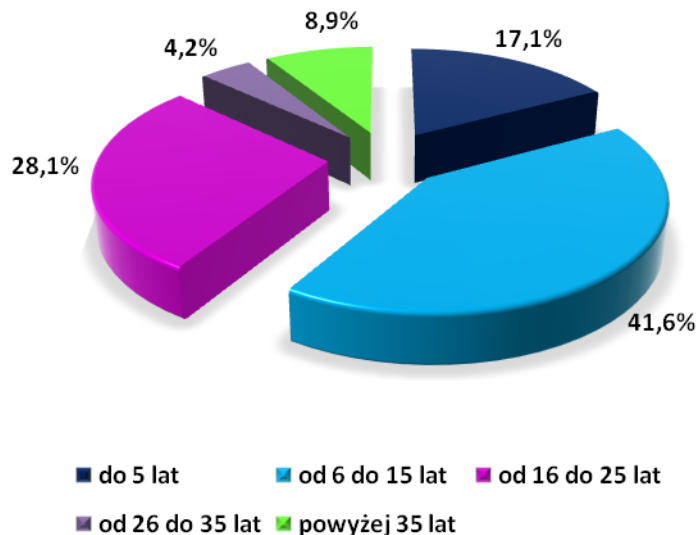

Tabela nr 86. Długość funkcjonowania badanych przedsiębiorstw.

Okres funkcjonowania firmy na rynku		
	Ilość	Procent
do 5 lat	77	17,1%
od 6 do 15 lat	187	41,6%
od 16 do 25 lat	126	28,1%
od 26 do 35 lat	19	4,2%
powyżej 35 lat	40	8,9%
Suma	449	100,0%

Profil działalności badanych przedsiębiorstw

Uwzględniając profil działalności badanych przedsiębiorstw rozkład poszczególnych wskazań prezentuje się następująco: zdecydowanie największy odsetek przedsiębiorstw prowadzi działalność stricte usługową – 54,3% badanych firm. Przedsiębiorstwa, których profil działalności ma cechy działalności handlowej stanowiły 23,8% wszystkich przedsiębiorstw. Instytucje i urzędy, które ze względu na swą specyfikę i działalność nienastawioną na zysk zostały wyróżnione jako oddzielna kategoria. Odsetek wskazań na tą kategorię wyniósł 11,1%. Zdecydowanie najmniejszy odsetek firm rozpatrywanych ze względu na profil działalności stanowiły firmy produkcyjne. Przedsiębiorstwa o takim profilu działalności reprezentowało w badaniu zaledwie 10,7% podmiotów.

Wykres nr 64. Profil działalności badanych przedsiębiorstw.

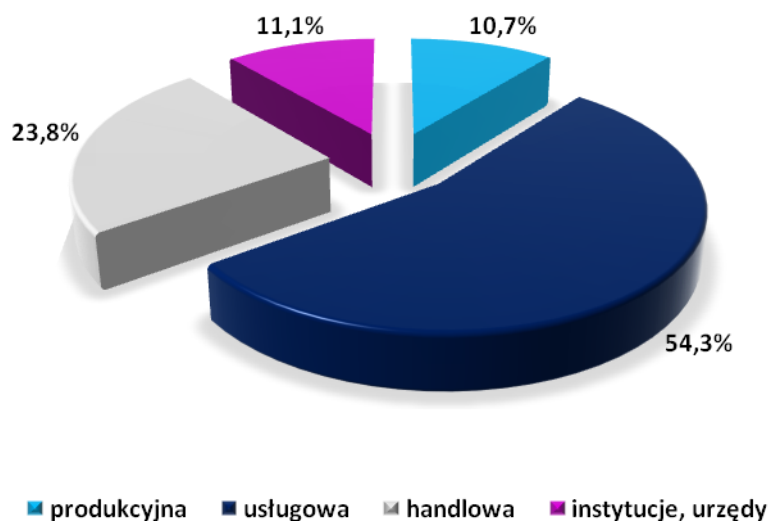

Tabela nr 87. Profil działalności badanych przedsiębiorstw.

Profil działalności przedsiębiorstwa		
	Ilość	Procent
produkcyjna	48	10,7%
usługowa	244	54,3%
handlowa	107	23,8%
instytucje, urzędy	50	11,1%
Suma	449	100,0%

Zakres terytorialny prowadzone działalności

Przedsiębiorstwa uczestniczące w badaniu to przede wszystkim mniejsze firmy działające lokalnie w skali danej gminy – 45%. Firmy, które prowadzą działalność na terenie powiatu gnieźnieńskiego stanowiły 18,9% uczestników badania, natomiast 16% przedsiębiorstw prowadzi działalność, która obejmuje zasięg całego kraju. Na terenie województwa wielkopolskiego działa 14,3% firm, a przedsiębiorstwa międzynarodowe to – 5,8% badanej próby.

Wykres nr 65. Zakres terytorialny działalności firmy.

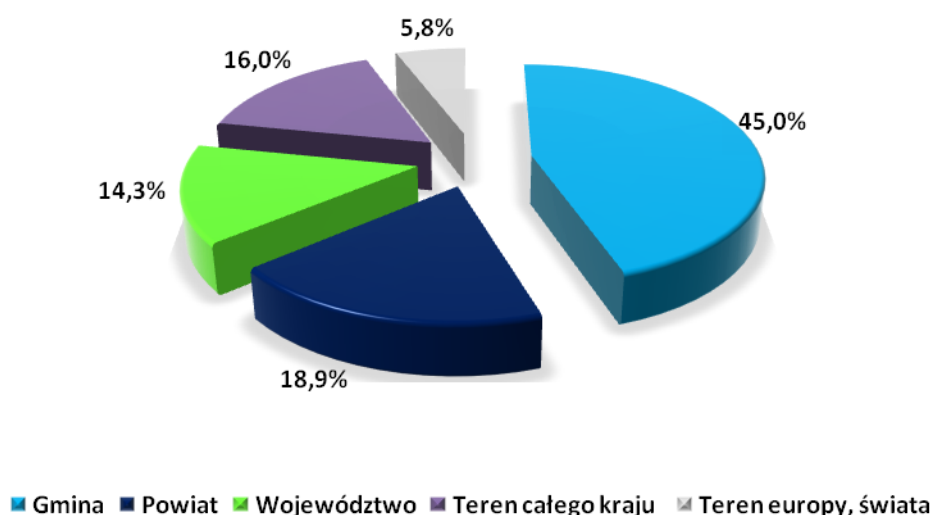

Tabela nr 88. Zakres terytorialny działalności firmy.

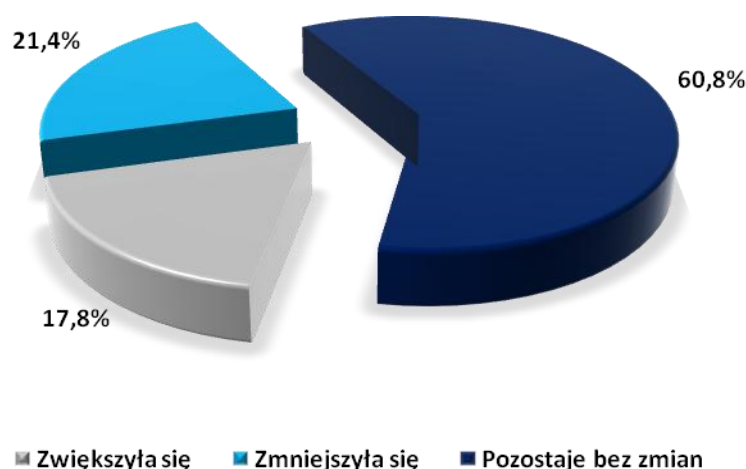
Zakres terytorialny działalności firmy		
	Ilość	Procent
Gmina	202	45,0%
Powiat	85	18,9%
Województwo	64	14,3%
Teren całego kraju	72	16,0%
Teren europy, świata	26	5,8%
Suma	449	100,0%

Fluktuacja zatrudnienia - obecna sytuacja kadrowa

Jednym z ważniejszych celów badawczych związanych z diagnozą aktualnej sytuacji i potrzeb kadrowych pracodawców z gmin powiatu gnieźnieńskiego było poznanie fluktuacji i zmian w zatrudnieniu, a także planów pracodawców dotyczących zwolnień i przyjęć w roku ubiegłym, bieżącym oraz przyszłym. Chcąc poznać aktualną sytuację kadrową badanych przedsiębiorstw i zmian w zatrudnieniu w porównaniu z analogicznym okresem w 2010 roku, badanym pracodawcom zadano pytanie: *czy w porównaniu do roku ubiegłego liczba pracowników w Państwa firmie zwiększyła się, zmniejszyła czy pozostaje bez zmian?* Według danych zaprezentowanych poniżej okazuje się, iż zdecydowana większość pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego utrzymywała stan zatrudnienia na takim samym poziomie jak w roku ubiegłym. Stan równowagi pomiędzy liczbą zatrudnianych i zwalnianych pracowników na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy wystąpił w przypadku 60,8% pracodawców. Taki wynik jest bardzo optymistyczny w sytuacji, gdy na rynku pracy dostrzegane są jeszcze symptomy kryzysu gospodarczego i znaczne zmniejszenie liczby ofert pracy na lokalnym rynku pracy, przy jednoczesnym zwiększeniu liczby osób bezrobotnych.

Odsetek pracodawców, którzy zwiększyli liczbę zatrudnienia w porównaniu z rokiem 2010 wyniósł 17,8%. Zmniejszenie liczby pracowników na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy odnotowano natomiast w przypadku 21,4% pracodawców, którzy uczestniczyli w badaniu. Reasumując okazuje się, iż 78,6% pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego uczestniczących w badaniu nie redukowało zatrudnienia na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy.

Wykres nr 66. Fluktuacja zatrudnienia - obecna sytuacja kadrowa. Proszę powiedzieć, czy w porównaniu do roku ubiegłego liczba pracowników w Państwa firmie zwiększyła się, zmniejszyła czy pozostaje bez zmian?

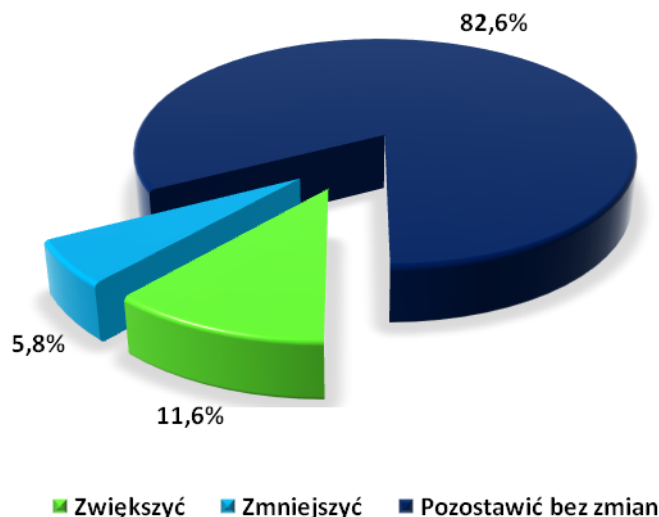

Fluktuacja zatrudnienia - planowane decyzje kadrowe

Powyżej przedstawiono fluktuację zatrudnienia w badanych przedsiębiorstwach z terenu powiatu gnieźnieńskiego, które uczestniczyły w badaniu z uwzględnieniem sytuacji, która wystąpiła w ubiegłym oraz bieżącym roku. W analizowanym podpunkcie zaprezentowane zostały wyniki dotyczące potencjalnego zatrudnienia i oceny sytuacji kadrowej, która najprawdopodobniej wystąpi w 2012 i 2013 roku. Każdy z respondentów reprezentujących badane przedsiębiorstwo mógł wskazać tylko jedną odpowiedź. Według zaprezentowanych danych okazuje się, że zdecydowana większość pracodawców w przyszłym 2012 i 2013 roku nie zamierza ani zwiększać ani zmniejszać liczby zatrudnionych pracowników. Utrzymanie takiego samego poziomu zatrudnienia planuje aż 82,6% lokalnych pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego. Zwiększenie poziomu zatrudnienia planuje 11,6% ankietowanych pracodawców, natomiast w opinii jedynie 5,8% pracodawców w 2012 i 2013 roku wystąpi redukcja etatów. Odpowiedzi wskazane przez respondentów napawają optymizmem, gdyż wykazują ewidentnie tendencję zwykłą

dotyczącą projektowania zatrudnienia i dają nadzieję na większą absorpcję i aktywizację zawodową osób bezrobotnych z terenu powiatu gnieźnieńskiego. Łączny odsetek pracodawców, którzy nie zamierzają w przyszłym roku zredukować etatów wyniósł aż 94,2%.

Wykres nr 67. Fluktuacja zatrudnienia - planowane decyzje kadrowe. Proszę powiedzieć czy w przyszłym 2012 oraz 2013 roku, planują Państwo zwiększyć zatrudnienie, zmniejszyć, czy pozostawić na takim samym poziomie?

Pracodawcy biorący udział w badaniu, którzy mają w planach redukcję zatrudnienia (5,8% przedsiębiorstw) poproszeni zostali o wskazanie, ilu pracowników i w jakich zawodach zamierzają Państwo zwolnić w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Zgodnie z danymi wynika, iż w kolejnych 12 miesiącach największa redukcja dotyczyć będzie stanowiska sprzedawca – 17 osób prawdopodobnie straci zatrudnienie. Zwolnienia wystąpią także w takich zawodach jak: murarz – 4 osoby, kierowca C+E – 3 osoby oraz nauczyciel – 3 osoby. Pozostałe zawody oraz liczba osób, których dotyczyć będzie zwolnienie przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 89. Planowane zwolnienia – lista zawodów i osób.

Zawód	Ile osób
Sprzedawca	17
Murarz	4
Kierowca C+E	3
Nauczyciel	3
Magazynier	2
Mechanik samochodowy	2
Brukarz	2
Florysta	1
Lekarz	1
Malarz	1
Operator koparki	1

Pomocnik murarza	1
Pracownik produkcyjny	1
Pracownik biurowy	1
Pracownika punktu diagnostyki i napraw samochodów	1
Specjalista ds. szkolenia	1
Stolarz	1
Krawcowa	1

Przyczyny zwolnień pracowników

Pracodawcy, którzy uczestniczyli w badaniach związanych z określeniem zapotrzebowania na pracowników o określonych umiejętnościach, kwalifikacjach i kompetencjach zawodowych poproszeni zostali o podanie przyczyn, które doprowadziły do zwolnień pracowniczych w roku 2010 i 2011. Zdecydowana większość respondentów 65,9%, którzy reprezentowali firmy uczestniczące w badaniu wskazała, że w roku 2010 i 2011 przedsiębiorstwo nie zwolniło żadnego pracownika. Firmy, które w analizowanym okresie zwalniały pracowników robiły to najczęściej z powodu spadku popytu na produkty/usługi firmy – 11,4% wskazań. Kolejny powód - odejście na życzenie pracownika wymieniło 9,8%. W sytuacji, gdy rynek pracy jest otwarty dla pracowników z doświadczeniem i wyspecjalizowanych w danej dziedzinie, migracja zatrudnieniowa pracowników pomiędzy przedsiębiorstwami związana z poszukiwaniem lepszych warunków pracy i płacy będzie niewątpliwie przybierała na sile. Takie wyniki i powody zwolnień umacniają twierdzenia o coraz silniejszej roli i pozycji wykwalifikowanych pracowników, którzy na rynku pracy odgrywają kluczową rolę. Kolejny powód zwolnień w przedsiębiorstwach powiatu gnieźnieńskiego, który wskazało 6,9% spośród wszystkich pracodawców uczestniczących w badaniu to zła sytuacja finansowa przedsiębiorstwa. Zwolnienia z przyczyn związanych z pracownikiem (mała wydajność, nie wywiązywanie się z obowiązków) były przyczyną zwolnień w przypadku 5,3% firm. Zmniejszanie zakresu działalności firmy spowodowało zwolnienia w 4,5% badanych przedsiębiorstw. Uwzględniając tylko informacje od pracodawców, którzy zwalniali pracowników w 2010 i 2011 roku, okazuje się, że aż 66,6% pracodawców z powiatu gnieźnieńskiego zwalnia pracowników przede wszystkim ze względu na trudną kondycję i sytuację finansową oraz ekonomiczną przedsiębiorstwa a więc ze względu na spadek popytu, złą sytuację finansową przedsiębiorstwa oraz zmniejszenie zakresu działalności firmy. Takie wskazania oznaczać mogą pojawianie się pierwszych symptomów spowolnienia gospodarczego i pogarszającej się koniunktury. Rynek pracy zaczyna się powoli przeobrażać, oznacza to, że znalezienie zatrudnienia nie zawsze zależeć będą od kwalifikacji i kompetencji pracowników a przede wszystkim od możliwości

absorpcyjnych lokalnych zakładów pracy. Wracając do odpowiedzi udzielonych przez pracodawców należy wspomnieć, iż naturalna fluktuacja zatrudnienia, a więc przejście pracownika na emeryturę lub rentę, było powodem ustania stosunku pracy w przypadku 1,6% wszystkich wskazań. Najmniejszy odsetek badanych – 0,7%, jako powód zwolnień wymienił zmiany technologiczne zmniejszające zapotrzebowanie na pracowników

Wykres nr 68. Przyczyny zwolnień pracowników.

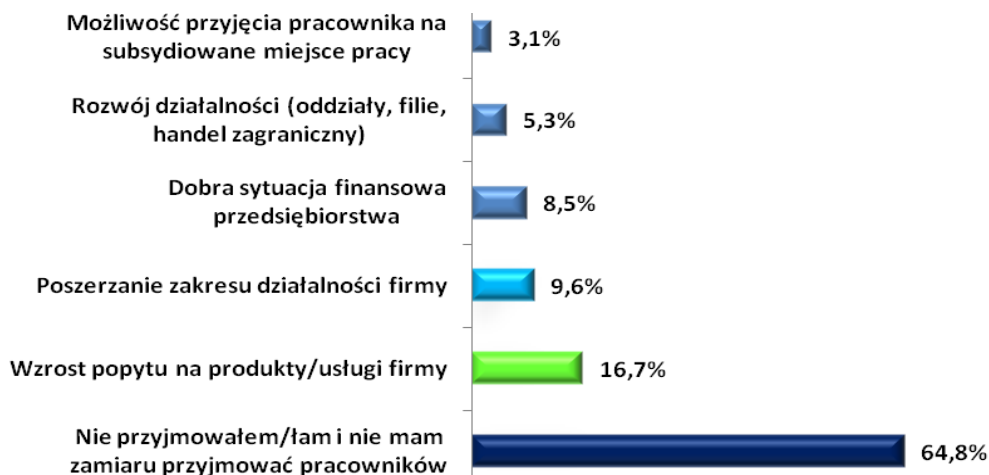

Powody przyjęć pracowników

W celu uzupełnienia informacji na temat przyczyn podejmowania określonych ruchów kadrowych oraz fluktuacji zatrudnienia w przedsiębiorstwach funkcjonujących na terenie powiatu gnieźnieńskiego, zadano pracodawcom pytanie na temat najważniejszych powodów przyjęć pracowników w latach 2010 - 2011. Podobnie jak w poprzednim pytaniu największy odsetek badanych (64,8%) wskazał odpowiedź *nie przyjmowaliśmy pracowników*. Taki odsetek odpowiedzi związany jest niewątpliwie z faktem, iż zdecydowana większość przedsiębiorstw utrzymywała taki sam poziom zatrudnienia na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy. Według danych zaprezentowanych poniżej, najważniejsze przyczyny nowych przyjęć to: *wzrost popytu na produkty i usługi firmy* – 16,7% wskazań. Kolejna odpowiedź wskazana przez 9,6% respondentów to *poszerzenie zakresu działalności firmy*. W związku z poszerzeniem zakresu działalności przedsiębiorstwa konieczne było zwiększenie zatrudnienia personelu pracowniczego w przypadku 8,5% pracodawców. Tytułem uzupełnienia należy zauważyć, że 5,3% respondentów, jako najważniejszy powód przyjęć

wskazało rozwój działalności a 3,1% badanych możliwość przyjęcia pracownika na subsydiowane miejsce pracy, a więc w formie prac interwencyjnych oraz robót publicznych.

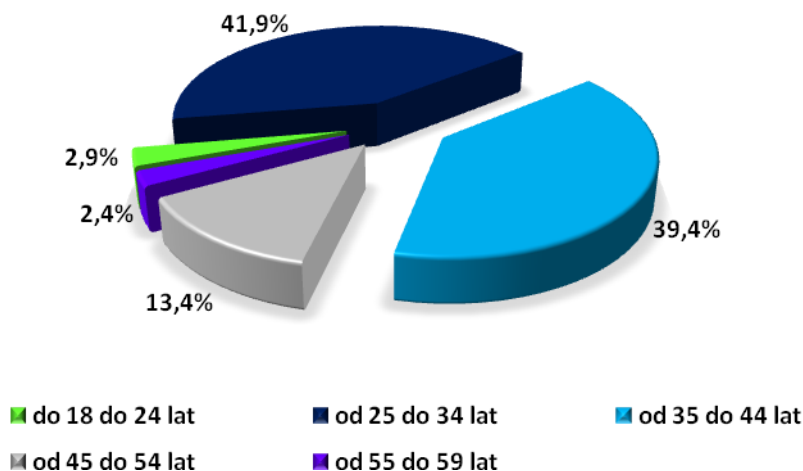
Wykres nr 69. Powody przyjęć pracowników.

Struktura zatrudnienia w przedsiębiorstwach powiatu gnieźnieńskiego

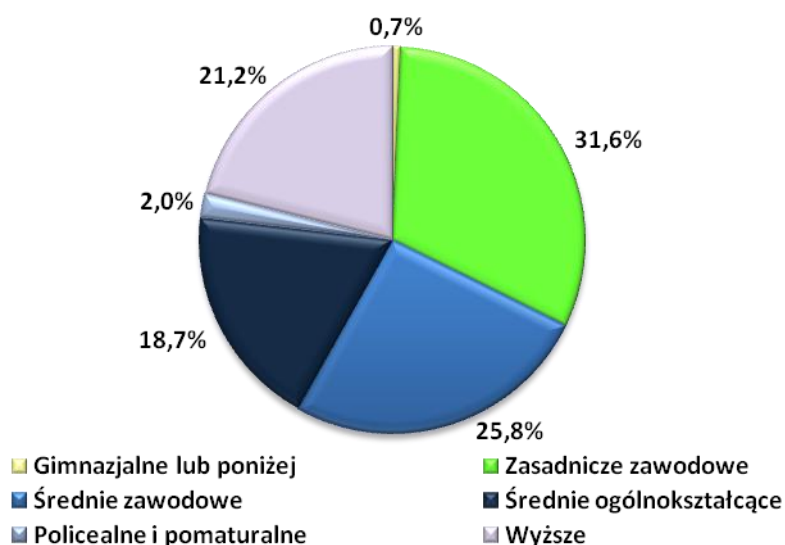
Poniżej przedstawiono dominującą strukturę zatrudnienia w przedsiębiorstwach zlokalizowanych na terenie powiatu gnieźnieńskiego z uwzględnieniem wieku, wykształcenia oraz przeważających umów zawieranych z pracownikami. W przypadku wieku okazuje się, że struktura zatrudnienia w firmach z powiatu gnieźnieńskiego zdominowana jest przez osoby w wieku od 25 do 34 lat – 41,9% oraz w wieku od 35 do 44 lat – 39,4%. Struktura zatrudnienia jest dalece niekorzystna z punktu widzenia pracowników powyżej 55 tego roku życia. Zaledwie w przypadku 5,3% pracodawców pracownicy powyżej 55 tego roku życia są dominującą grupą.

Wykres nr 70. Struktura zatrudnienia w przedsiębiorstwach powiatu gnieźnieńskiego z uwzględnieniem wieku zatrudnionych pracowników.

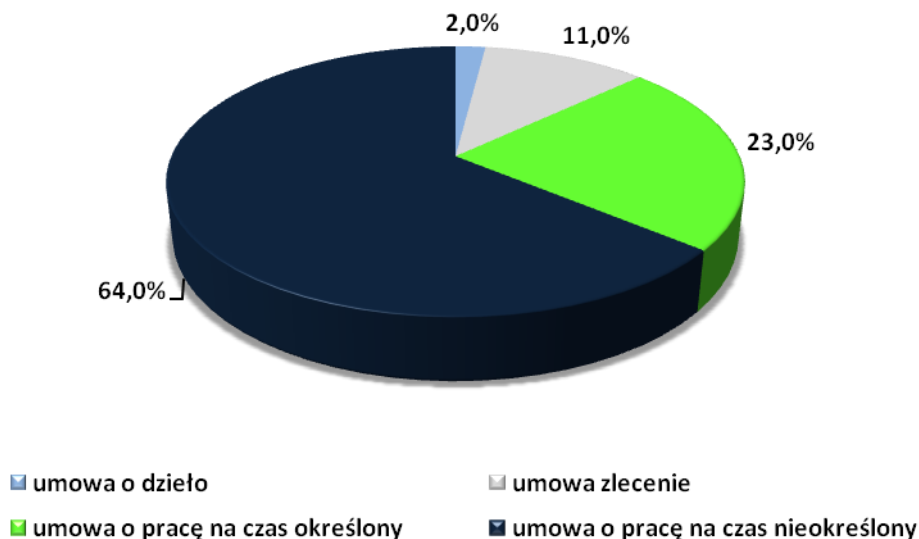
W badanych przedsiębiorstwach największy odsetek zatrudnionych stanowią pracownicy z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 31,6%. W co czwartej firmie dominującą grupą pracowników są osoby legitymujące się wykształceniem średnim zawodowym. Oznacza to, że zwiększone szanse na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy mają przede wszystkim osoby posiadające określone kwalifikacje zawodowe będące podbudową ukończonej szkoły zawodowej lub średniej zawodowej. Znaczny odsetek badanych pracodawców – 21,2% najczęściej zatrudnia kandydatów do pracy, którzy posiadają wykształcenie wyższe. Najmniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia w zakładach zlokalizowanych na terenie powiatu gnieźnieńskiego mają przede wszystkim pracownicy o najniższym poziomie wykształcenia.

Wykres nr 71. Struktura zatrudnienia w przedsiębiorstwach powiatu gnieźnieńskiego z uwzględnieniem wykształcenia zatrudnionych pracowników.

Według pozyskanych danych, w przedsiębiorstwach powiatu gnieźnieńskiego dominującym rodzajem umów zawieranych z pracownikami jest umowa o pracę na czas nieokreślony – 64%. Umowy o określonym terminie wygaśnięcia przeważają w 23% zakładów pracy. Umowa zlecenie jest najczęściej praktykowanym sposobem zatrudnienia wśród 11% pracodawców, natomiast umowa o dzieło w przypadku 2%.

Wykres nr 72. Struktura zatrudnienia w przedsiębiorstwach powiatu gnieźnieńskiego z uwzględnieniem umów zawieranych z pracownikami.

Lokalny rynek pracy w opinii pracodawców

W celu dostosowania oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie do wymagań pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego konieczne jest poznanie i zdefiniowanie barier, które utrudniają pracodawcom skuteczne działanie na lokalnym rynku i kooperacje z innymi podmiotami oddziałującymi na rynek pracy. W poniższym podpunkcie przedstawione zostały informacje na temat oceny zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy na przestrzeni lat oraz trudności, które uniemożliwiają im efektywne działanie.

Ocena zmian na lokalnym rynku pracy

Pierwsze z pytań dotyczących oceny lokalnego rynku pracy związane było z ocenami zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim. Pracodawcy odpowiadali na pytanie: *Czy Państwa zdaniem sytuacja na rynku pracy poprawia się czy pogarsza w porównaniu z latami ubiegłymi?* Rozkład odpowiedzi na to pytanie, jest dość równomierny, co trzeci pracodawca 34,3% uważa, iż sytuacja na rynku pracy

w porównaniu do lat ubiegłych znacznie się polepszyła, natomiast 30,3% respondentów jest zdania, że sytuacja na lokalnym rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim znacznie się pogorszyła. W opinii 19,4% ankietowanych sytuacja jest bez zmian. Odsetek pracodawców, który wskazał odpowiedź „nie wiem/trudno powiedzieć” wynosił 16%. Wyniki uzyskane wśród wszystkich pracodawców poddane zostały analizie z uwzględnieniem cech różnicujących badane przedsiębiorstwa. Z punktu widzenia formy prawnej przedsiębiorstw okazuje się, iż zmiany na rynku pracy najbardziej pozytywnie oceniają przedstawiciele przedsiębiorstw państwowych: instytucje i urzędy. Dla wymienionej grupy pracodawców sytuacja na rynku pracy znacznie się polepszyła w stosunku do lat poprzednich. Najniższą sytuację na rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim oceniły przedsiębiorstwa prowadzące działalność produkcyjną.

Wykres nr 73. Ocena zmian sytuacji na lokalnym rynku pracy.

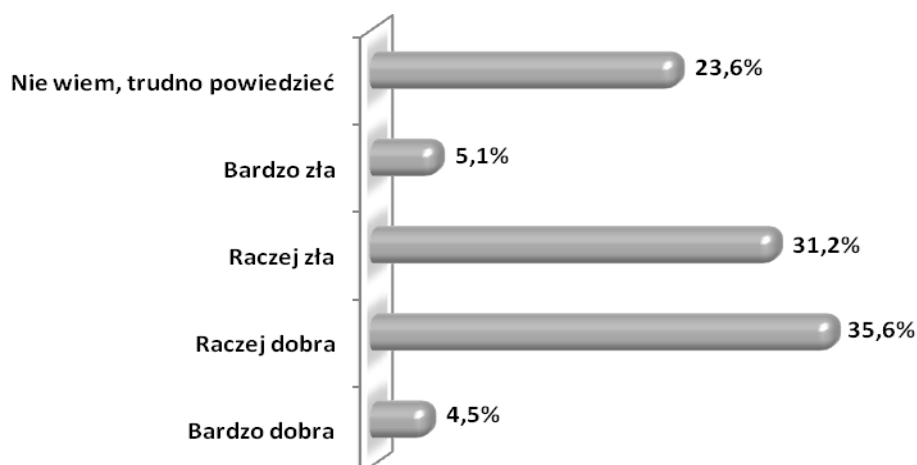

Funkcjonowanie badanych przedsiębiorstw – kondycja firm w powiecie gnieźnieńskim

Niewątpliwie podstawowy wpływ na funkcjonowanie badanych przedsiębiorstw, ma ich ogólna kondycja na lokalnym rynku. Okazuje się, że opinie pracodawców dotyczące aktualnej sytuacji przedsiębiorstw są bardzo silnie spolaryzowane. Łącznie 40,1% badanych respondentów uważa, że sytuacja firmy jest relatywnie dobra i stabilna, gwarantująca w perspektywie kolejnych 12 miesięcy dalszy rozwój. Na wymieniony odsetek pozytywnych wskazań składały się odpowiedzi *raczej dobra* kondycja, którą wymieniło 35,6% lub *bardzo dobra* - 4,5%. Odmiennego zdania było łącznie 36,3% wszystkich pracodawców z powiatu gnieźnieńskiego, którzy krytycznie określili sytuację firmy, którą reprezentowali w badaniu.

Respondenci sceptycznie oceniają możliwości rozwoju przedsiębiorstwa w następnych 12 miesiącach. Takie oceny prawdopodobnie spowodowane są negatywnymi informacjami o spowolnieniu gospodarczym i coraz trudniejszej sytuacji związanej z importem towarów oraz możliwościami zbytu towaru i usług także na lokalnym rynku. Niepokojące dane statystyczne dotyczące lokalnej gospodarki mogą prowadzić do znacznego pogorszenia się sytuacji przedsiębiorstw, które w pierwszej kolejności podejmą decyzję o wstrzymaniu procesu rekrutacji, zredukować będą zatrudnienie, a w skrajnych przypadkach ograniczać będą swoją działalność lub ją likwidować. Należy zauważyć, iż największy odsetek negatywnych wskazań odnotowany został wśród najmniejszych przedsiębiorstw zatrudniających do 9 pracowników – głównie mikroprzedsiębiorstwa. Przedsiębiorcy w sytuacji zmniejszonego popytu oraz konieczności ponoszenia stałych i relatywnie wysokich kosztów będą mieli największe problemy z utrzymaniem przedsiębiorstwa na rynku. Warto zaznaczyć, iż 23,6% respondentów nie potrafił ocenić aktualnej sytuacji i kondycji przedsiębiorstwa.

Wykres nr 74. Kondycja przedsiębiorstw z powiatu gnieźnieńskiego.

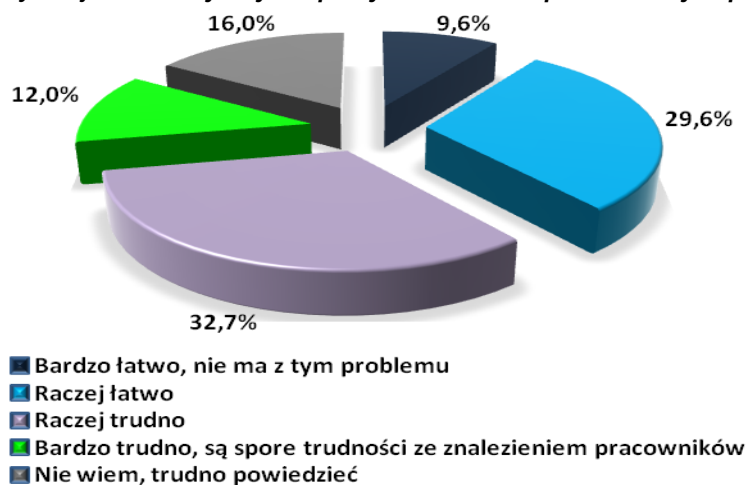
Ocena obecnej sytuacji na lokalnym rynku pracy w kontekście poszukiwanych pracowników.

Pracodawców z powiatu gnieźnieńskiego uczestniczących w badaniu poproszono o ocenę sytuacji na lokalnym rynku pracy i trudności w poszukiwaniu kandydatów do pracy. Badanym zadano następujące pytanie *Jak Państwo oceniają w chwili obecnej sytuację na lokalnym rynku pracy? Czy łatwo jest znaleźć pracownika do firm takich jak Państwa?* Zgodnie z przedstawionymi poniżej wynikami okazuje się, że blisko połowa lokalnych firm 44,7% uważa, że na lokalnym rynku pracy są trudności ze znalezieniem odpowiednich pracowników. Na ten odsetek opinii składały się wskazania *raczej trudno* oraz *bardzo trudno*, są spore trudności ze znalezieniem pracowników, które wymieniło odpowiednio 32,7% oraz

12% badanych pracodawców. Szczegółowe przyczyny takich trudności poddane zostały wnikliwej diagnozie w dalszej części niniejszego opracowania. Z danych wynika, że pracodawcy z terenu powiatu gnieźnieńskiego zauważają istotne bariery, które utrudniają bądź uniemożliwiają prowadzenie skutecznej polityki rekrutacyjnej. Brak problemów ze znalezieniem poszukiwanych pracowników wskazało łącznie 39,2% badanych respondentów, natomiast 16% ankietowanych wymieniło odpowiedź „*trudno powiedzieć*”. Uwzględniając zmienne niezależne, okazuje się, że największe problemy ze znalezieniem pracowników mają przede wszystkim przedsiębiorstwa prywatne, aż 49,1% pracodawców prywatnych sygnalizowało zasadnicze problemy w tym aspekcie, przy jedynie 18,8% pracodawców publicznych. Największe trudności ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy mają przede wszystkim mali zatrudniający do 9 pracowników i średni przedsiębiorcy zatrudniający od 10 do 49 pracowników. Odsetek niezadowolonych pracodawców z sytuacji na rynku pracy było w omawianych grupach odpowiednio 45% i 50%. Uwzględniając profil działalności przedsiębiorstwa wynika, iż największe problemy z rekrutacją mają pracodawcy w branży usługowej – 49,6%. Niezwykle istotne informacje przynosi analiza lokalnego rynku pracy z punktu widzenia lokalizacji przedsiębiorstwa, a więc podaży siły roboczej na terenie danej gminy powiatu gnieźnieńskiego. Według danych największe trudności ze znalezieniem odpowiednich pracowników mają przede wszystkim przedsiębiorcy z miasta i gminy Trzemeszno – problemy dostrzega aż 61% pracodawców, z gminy Niechanowo – 55,6%, z gminy Kiszkowo – 50,0% oraz miasta i gminy Witkowo także 50%. Natomiast najmniejszy odsetek negatywnych wskazań świadczących o występowaniu istotnych barier w zatrudnieniu wymienili przedsiębiorcy z gminy Mieleszyn – 16,7%, miasta i gminy Czarniejewo – 29% oraz gminy Łubowo – 30,8%. Warto także wskazać, że pracodawcy z miasta Gniezno, gdzie podaż siły roboczej jest najwyższa relatywnie wysoko oceniają możliwości zatrudnienia pracowników na lokalnym rynku pracy – 42%. Równie ważną informację przynosi nam analiza lokalnego rynku pracy w kontekście poszukiwanych pracowników z uwzględnieniem branży, w której działa przedsiębiorstwo. Największe problemy ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy mają pracodawcy z branży budowlanej – aż 71,4% pracodawców uważa, że na lokalnym rynku pracy brakuje osób o odpowiednich kwalifikacjach. Problemy dostrzegają także przedsiębiorcy w branży produkcyjnej – 51% negatywnych wskazań oraz handel hurtowy, detaliczny i naprawy – 46,9%. Brak problemów ze znalezieniem wskazali pracodawcy z branży transport, gospodarka magazynowa oraz łączność. Bardzo niska liczba negatywnych wskazań została odnotowana także w branżach:

edukacja – 11,8%, instytucje – (Urzędy Miasta, Gminy, jednostki samorządowe) – 18,9% oraz ochrona zdrowia i opieka socjalna – 25%.

Wykres nr 75. Ocena sytuacji na lokalnym rynku pracy w kontekście poszukiwanych pracowników.

Trudności w znalezieniu pracowników – przyczyny

Pracodawcy w przedstawionej analizie dotyczącej występujących trudności w procesie rekrutacji wskazywali, w jakich zawodach poszukują najpilniej pracobiorców i w jakich zawodach pojawiają się trudności ze skutecznym poszukiwaniem i zatrudnieniem pracowników. W poniższym podpunkcie przedstawione zostały powody występowania barier ograniczających efektywne poszukiwanie i zatrudnianie pracowników. Przed przystąpieniem do szczegółowej analizy warto zaznaczyć, iż co trzeci pracodawca z terenu powiatu gnieźnieńskiego – 34,5%, uważa, że nie ma żadnych trudności ze znalezieniem pracowników bądź pracownika. Trudności w zakresie poszukiwania i znalezienia odpowiedniego pracownika w powiecie gnieźnieńskim prezentują się następująco. Największy odsetek pracodawców uczestniczących, 24,7% uważa, że największym problemem na lokalnym rynku pracy jest brak kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach. Inną barierą w zatrudnieniu jest także brak kandydatów o odpowiednim doświadczeniu, co skutkuje znacznymi trudnościami w znalezieniu odpowiedniego pracownika. Taką opinię wyraziło 19,6% ankietowanych. Reasumując należy stwierdzić, że najważniejsze problemy wynikają z niskich lub nieadekwatnych kwalifikacji kandydatów do pracy lub też z brakiem doświadczenia osób ubiegających się o dane stanowisko pracy. Lokalni pracodawcy zwrócili również uwagę na zbyt wysokie oczekiwania płacowe kandydatów do pracy, jako przeszkodę w skutecznym zatrudnieniu - 6,2% wskazań oraz na zbyt wysokie pozapłacowe koszty zatrudnienia - 6% wszystkich opinii. Wymienione problemy w poszukiwaniu i znalezieniu pracownika zostały

wskazane przez największy odsetek badanych. Inne problemy dostrzegane przez przedsiębiorców, które uniemożliwiają efektywne poszukiwanie pracowników to także fakt, iż lokalnym rynku pracy brakuje osób w danym zawodzie 3,3% oraz zbyt mało osób kształci się w danym kierunku 3,1%. Pozostałe bariery w procesie rekrutacji wskazano w poniższej tabeli.

Wykres nr 76. Trudności w poszukiwaniu i znalezieniu pracowników

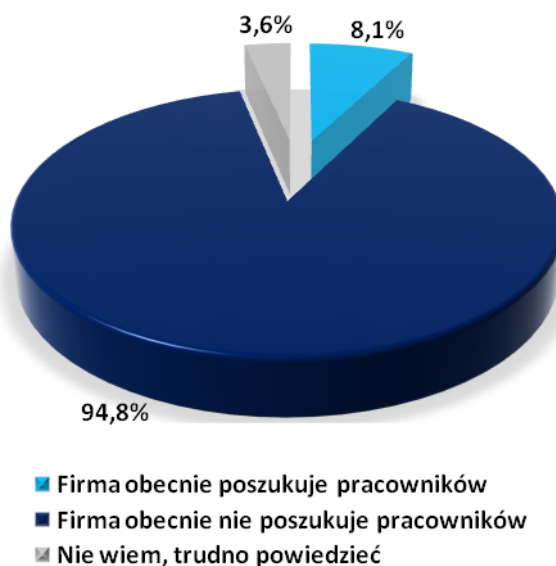
Tabela nr 90. Trudności w poszukiwaniu i znalezieniu pracowników

Trudności w poszukiwaniu i znalezieniu pracowników		
	Ilość	Procent
Nie ma trudności ze znalezieniem pracownika	155	34,5%
Brak kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach	111	24,7%
Brak kandydatów o odpowiednim doświadczeniu	88	19,6%
Zbyt wysokie oczekiwania płacowe kandydatów	28	6,2%
Zbyt wysokie koszty pozapłacowe zatrudnienia	27	6,0%
Na lokalnym rynku pracy brakuje osób w tym zawodzie	15	3,3%
Zbyt mało osób kształci się w tym kierunku	14	3,1%
Trudne warunki pracy	4	0,9%
Zbyt niskie płace oferowane przez pracodawców	3	0,7%
Nieefektywne działanie powiatowego urzędu pracy	2	0,4%
Niechęć pracowników do dojazdów do miejsca pracy	2	0,4%
Suma	449	100,0%

Obecne działania rekrutacyjne i potrzeby kadrowe lokalnych pracodawców

Zgodnie z przedstawionymi danymi okazuje się, że w momencie przeprowadzania badań (grudzień 2011 roku) pracownikó poszukuje jedynie 34 badanych przedsiębiorstw 8,1%, natomiast 400 firm – 94,8% nie planuje obecnie powiększenia kadry swoich pracowników. Dane dotyczące poszukiwania pracowników przedstawiono poniżej.

Wykres nr 77. Planowana rekrutacja w przedsiębiorstwach

Najpilniejsze potrzeby kadrowe

Kolejne zagadnienie, które związane jest z polityką rekrutacyjną i kadrową prowadzoną przez przedsiębiorstwa z terenu powiatu gnieźnieńskiego dotyczy najpilniejszych i doraźnych potrzeb kadrowych pracodawców. Pytanie to jest niezwykle istotne i kluczowe ze względu na projektowanie przyszłych szkoleń organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie, które powinny uwzględniać potrzeby kadrowe i braki w etatach wskazane przez lokalnych pracodawców. Badanym pracodawcom zadano pytanie: *Jakie mają Państwo obecnie potrzeby kadrowe, na jakie stanowisko, stanowiska poszukują Państwo pracowników? Proszę powiedzieć: w jakich zawodach, o jakich umiejętnościach oraz ilu pracowników, Państwo poszukują?* Badani mieli możliwość wskazania dowolnej liczby zawodów, czy ogólnych kwalifikacji, na które występuje znaczne zapotrzebowanie. Odpowiedzi pracodawców zostały pogrupowane i przypisane do szerszych kategorii, a uzyskane wyniki prezentuje poniższa tabela. Warto zwrócić uwagę, że największym zainteresowaniem pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego cieszą się pracownicy,

którzy mogliby być przyjęci w ramach programu stażowego. Dla lokalnych pracodawców możliwość przyjęcia na staż jest jedną z częściej stosowanych metod rekrutacyjnych i jest niezwykle ważnym elementem strategii rekrutacyjnej stosowanej przez lokalne przedsiębiorstwa. Pracodawcy z powiatu gnieźnieńskiego chętnie zatrudniliby stolarzy, sprzedawców, mechaników samochodowych, pracowników fizycznych, kierowców kat C+E, księgowo oraz odlewników.

Tabela nr 91. Najpilniejsze potrzeby kadrowe.

Zawód	Ile osób
Stolarz	6
Sprzedawca	6
Mechanik samochodowy	6
Pracownicy fizyczni do prac drogowych	5
Kierowca C+E	5
Księgowa	5
Odlewnik	5
Ślusarz	4
Przedstawiciel handlowy	3
Magazynier	3
Kucharz	3
Kelner	3
Murarz	3
Elektronik	3
Pracownik do prac wykończeniowych	3
Tynkarz	2
Szwaczka	2
Brukarz	2
Malarz budowlany	2
Płytkarz	2
Informatyk	2
Wulkanizator	2
Tapeciarsz	1
Instalator wodno-kanalizacyjny	1
Lekarz stomatolog	1
Asystentka stomatologiczna	1
Policjant	1
Kasjerka	1
Pracownik stacji paliw	1
Weterynarz	1
Kierownik z zakresu ogrodnictwa	1
Specjalista obsługi klienta	1
Florystka	1
Pracownik produkcyjny	1

operator maszyn	1
Fileciarka	1
Pielęgniarka	1
Referent ds. ubezpieczeń	1
Pracownik biurowy	1
Nauczyciel języka angielskiego	1
Specjalista kadr i płac	1
Inżynier kształtowania terenu	1

Przedsiębiorcy, którzy w najbliższym roku zamierzają zatrudniać nowych pracowników poproszeni zostali o wskazanie, czy podczas poszukiwania pracowników pod uwagę będą brane inne cechy niż kwalifikacje i umiejętności zawodowe zgłaszającego się kandydata. Blisko 30% ankietowanych odpowiedziało twierdząco, wskazując następujące czynniki dodatkowo brane pod uwagę: brak nałogów, doświadczenie zawodowe, dyscyplina, języki obce, mobilność terenowa, kreatywność, operatywność, odpowiedzialność, predyspozycje zawodowe, wiek i wykształcenie. Nieco ponad 12% przedsiębiorców nie potrafiło wskazać, czy podczas poszukiwania pracowników będą brane pod uwagę cechy inne niż kwalifikacje i umiejętności zawodowe potencjalnych pracowników. Zaś 58% nie poszukuje u potencjalnych pracowników innych cech.

Oczekiwane przez pracodawców umiejętności praktyczne kandydatów do pracy

Posiadane kwalifikacje, umiejętności i predyspozycje zwiększają bądź redukcją szanse na zatrudnienie, a możliwość znalezienia pracy wyznaczana i jednocześnie ograniczana jest przede wszystkim przez umiejętności i kwalifikacje osób poszukujących pracy. Z przedstawionych wyżej powodów wynika, iż określenie oczekiwań pracodawców w odniesieniu do kandydatów do pracy jest niezwykle istotne w celu projektowania szkoleń dla osób bezrobotnych, w oparciu o oczekiwania płynące od lokalnych przedsiębiorców. Oczekiwania pracodawców wobec potencjalnych kandydatów do pracy przedstawione zostały w oparciu o analizę opinii związanych z wyborem pracownika: pożądanymi przez pracodawcę umiejętnościami praktycznymi, które predysponują dane osoby do objęcia stanowiska pracy. Całościowa analiza oczekiwań pracodawców w stosunku do kandydatów do pracy umożliwi ocenę podejmowanych działań decyzyjnych w procesie rekrutacji. Przedstawicielom pracodawców, którzy poszukują lub będą poszukiwać pracowników na stanowiska wskazane w poprzednim punkcie zadano następujące pytanie *jakie podstawowe umiejętności powinien posiadać kandydat na to stanowisko?* Każdy z respondentów mógł wskazać dowolną liczbę

kwalfikacji, które były dostępne w kafeterii odpowiedzi, dlatego też suma wszystkich wskazań jest większa niż 100%. Co trzeci pracodawca z powiatu gnieźnieńskiego uważa, że najważniejsze kwalifikacje, które powinien posiadać pracownik poszukujący zatrudnienia w firmach powiatu gnieźnieńskiego to umiejętność obsługi komputera. Co czwarty pracodawca wskazał, że niezwykle ważną i praktyczną kwalifikacją jest posiadanie prawa jazdy kat B, C-E i doświadczenie w kierowaniu pojazdem. Pracodawcy oczekują także od kandydatów do pracy na określone stanowisko umiejętności obsługi kas fiskalnych - 16,9% oraz znajomości metod sprzedaży bezpośredniej – 10,7%. Kolejne ważne i oczekiwane przez pracodawców kompetencje zawodowe to także znajomość języków obcych – 7,1%, umiejętności z zakresu budownictwa – 6,7%, podstawowa wiedza z zakresu księgowości, ekonomii i finansów – 6,5% oraz umiejętność obsługi maszyn także 6,5%. Pozostałe kwalifikacje, na które zwracają uwagę pracodawcy zostały zaprezentowane w tabeli umieszczonej poniżej.

Wykres nr 78. Oczekiwane przez pracodawców praktyczne kwalifikacje i kompetencje kandydatów do pracy.

Najmniejsze trudności w znalezieniu pracowników

Kolejne z pytań dotyczących potrzeb kadrowych pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego jest uzupełnieniem wcześniejszych odpowiedzi pracodawców, którzy wskazywali, w których obszarach i w jakich zawodach występują znaczące problemy

w procesie rekrutacji. W celu uzyskania kompleksowej wiedzy na temat występujących barier w obszarze rynku pracy, związanych z pozyskaniem pracowników o określonych kwalifikacjach zawodowych, pracodawcy przedstawili także zawody, stanowiska pracy w przypadku, których nie mają problemu z rekrutacją pracowników. Najmniejsze trudności ze znalezieniem pracowników, według pracodawców uczestniczących w badaniu występują w przypadku takich zawodów jak: sprzedawca, kierowca C+E, nauczyciel, pracownik administracyjno biurowy oraz murarz.

Tabela nr 92. Najmniejsze trudności w znalezieniu pracowników w zawodach.

Zawód	Ilość wskazań
Sprzedawca	57
Kierowca C+E	18
Nauczyciel	11
Pracownik administracyjno - biurowy	11
Murarz	10
Mechanik samochodowy	9
Kelner	8
Pracownik do prac prostych	7
Przedstawiciel handlowy	7
Krawiec	5
Księgowa	5
Pracownik fizyczny	5
Pracownik produkcyjny	5
Specjalista ds. kadr i płac	5
Budowlaniec	4
Magister farmacji	4
Operatorzy maszyn	4
Technik farmacji	4
Brukarz	3
Magazynier	3
Stolarz	3
Elektryk	2
Malarz	2
Specjalista ds. obsługi klientów	2
Sprzątaczką	2
Asystentka stomatologiczna	1
Barman	1
Cieśla	1
Cukiernik	1
Diagnosta	1
Dozorca	1
Dziennikarz	1
Ekonomista	1

Fakturzysta- kasjer	1
Florysta	1
Fryzjer	1
Higienistka	1
Kosmetyczka	1
Krojczy	1
Lektor j. angielskiego	1
Monter	1
Monter mebli	1
Odlingnik	1
Opiekunki domowe	1
Opiekunki oddziałowe	1
Pakowacz	1
Pielęgniarki	1
Pokojowa	1
Policjant	1
Pomywacz	1
Pracownik w pogotowiu kanalizacyjnym	1
Rachmistrz	1
Rejestratorka	1
Spawacz	1
Szlifierz	1
Ślusarz	1
Technik agronom	1
Technik modernizacji rolnictwa	1
Tokarz	1
Traktorzysta	1
Woźne	1
Wychowawca	1

Kursy i szkolenia, które ułatwią osobom bezrobotnym podejmowanie pracy

Bardzo istotnym zagadnieniem, które może przyczynić się do projektowania przyszłych szkoleń organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie jest określenie przez lokalnych pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego rodzaju kursów i szkoleń, które ułatwią w przyszłości osobom bezrobotnym podejmowanie pracy. W tym celu poproszono lokalnych pracodawców o wskazanie kursów i szkoleń, które w ich opinii umożliwią aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Odpowiedzi respondentów miały charakter otwarty, tak więc każdy z pracodawców mógł wymienić dowolną liczbę kursów i szkoleń. Poniżej zaprezentowano listę kursów według istotności – liczby wskazań. Warto zaznaczyć, iż znaczny odsetek pracodawców nie potrafił określić jakie kursy, czy też szkolenia mogą przyczynić się do aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych. Pracodawcy

bardzo często podkreślali, że same szkolenia nie są tak ważne jak doświadczenie zawodowe, którego nie nabędzie się podczas szkoleń. Istotny wniosek wynikający z analizy wskazań udzielonych przez lokalnych pracodawców, to bardzo wysokie znaczenie i ranga przypisana szkoleniom w zakresie obsługi klienta i sprzedaży bezpośredniej jako remedium na aktywizację zawodową osób bezrobotnych z powiatu gnieźnieńskiego.

Tabela nr 93. Kursy i szkolenia, które zdaniem pracodawców ułatwią podejmowanie pracy

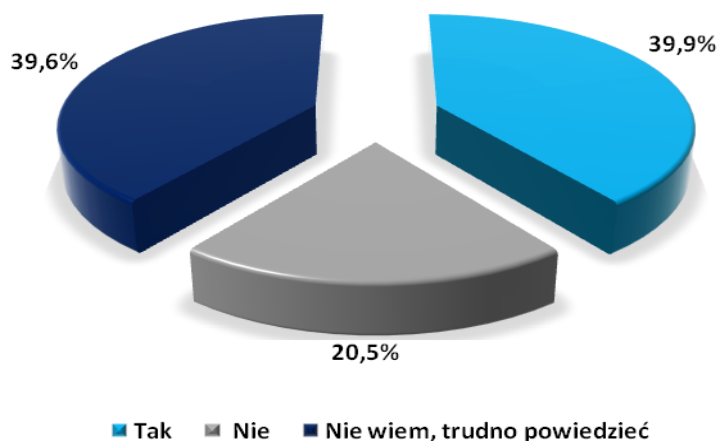
Szkolenie	Ilość wskazań
Kurs obsługi komputera	72
Obsługa kasy fiskalnej	25
Kursy prawa jazdy kat B	16
Obsługa klienta	13
Sprzedaż bezpośrednia	13
Kursy z zakresu budownictwa	13
Księgowość	12
Kierowca C+E	10
Języki obce	8
Obsługa maszyn i urządzeń	8
Kurs spawania	7
Kurs z zakresu stolarstwa	7
Kursy gastronomiczne, barmańskie	6
Kurs kosmetyczny	6
Kursy pedagogiczne	6
Obsługa koparko - ładowarek	6
Florystyka	5
Mechanik samochodowy	5
Kurs fryzjerski	5
Kursy dla kelnerów	4
Kurs wychowawcy kolonijnego	3
Kurs dla płytkarzy	3
Kursy z obsługi maszyn krawieckich	3
Lakiernik	3
Kurs dla szwaczki	3
Ukończenie szkoły wyższej	3
Monter rusztowań	2
Kurs z dziennikarstwa	2
Programy graficzne	2
Kurs księgowo-rachunkowy	2
Kurs dla ślusarzy	2
Kurs ADR	2
Kursy kasjerskie	2
Kursy na handlowca	2
Kursy i szkolenia weterynaryjne	2
Uprawnienia elektryczne	2
Magazynier	2

Monter elektryk	2
Zarządzanie nieruchomościami	2
Wizażystka	1
Obsługa dźwigów towarowych	1
Brukarz	1
cieśla wykwalifikowany	1
Kursy dziewiarskie	1
Informatyczne	1
Monter płyt KG	1
Kurs na wózki widłowe	1
Kurs obsługi kombajnu	1
Kurs na pilarza	1
Kursy montażu urządzeń grzewczych	1
Kurs szycia	1
Kurs środowiskowo-pielęgniarski	1
Kurs asertywności	1
Kurs BHP	1
Kursy cyfrowej obróbki zdjęć, fotografowania	1
Kurs fotografowania	1
Kursy dla murarzy	1
Kurs dla hydraulika	1
Przewóz rzeczy	1
Kursy i szkolenia farmaceutyczne	1
Kursy i szkolenia montażowe	1
Obsługa urządzeń drukujących	1
Kursy umiejętności interpersonalne	1
Kursy i szkolenia z napraw pojazdów	1
Obsługa maszyn rolniczych	1
Szycie tapicerki	1
Kurs na uprawnienia wysokościowe	1
Kurs prasowania	1
Kursy z elektromechaniki	1
Kursy związane ze stomatologią	1
Kursy medyczne	1
Kurs murarsko tynkarski	1
Obsługa sprzętu rolniczego	1
Kurs dla obuwnika	1
Kurs pierwszej pomocy	1
Kurs z podstaw ekonomii	1
Studia podyplomowe	1
Szkolenie marketingowe	1
Szkolenie agent nieruchomości	1
Ślusarz	1
Tokarz	1
Uprawnienia energetyczne, do obsługi pieców ciepłowniczych	1
Obsługa urządzeń biurowych	1

Zainteresowanie pracodawców zatrudnieniem osób bezrobotnych przeszkolonych pod kątem oczekiwanych kwalifikacji i umiejętności

Poniżej przedstawiono opinie pracodawców na temat możliwości oraz chęci zatrudnienia osób bezrobotnych po uprzednim ich przeszkoleniu pod kątem oczekiwań lokalnych pracodawców. Odpowiedzi badanych mają za zadanie ukazać, czy bezrobotni kandydaci do pracy, posiadają równe szanse w momencie przystąpienia do procesu rekrutacji, w stosunku do innych osób ubiegających się o stanowisko pracy. Zagadnienie jest niezwykle istotne, także ze względu na szanse kooperacji i przyszłej współpracy pomiędzy podmiotami rynku pracy; pracodawcami i Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie. Negatywny stosunek pracodawców wobec zatrudniania osób bezrobotnych może znaleźć odzwierciedlenie w negatywnym stosunku wobec jakiegokolwiek oferty skierowanej przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie, którego efektem jest aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych. Zgodnie z przedstawionymi danymi wynika, iż co piąty pracodawca – 20,5% nie jest zainteresowany zatrudnieniem osoby bezrobotnej, która byłaby przeszkolona w kierunku oczekiwanych umiejętności i kompetencji zawodowych. Blisko dwukrotnie wyższy odsetek pracodawców – 39,9%, jest zainteresowanych zatrudnieniem odpowiednio dobranych i przeszkolonych osób bezrobotnych. Takie opinie oznaczają zainteresowanie lokalnych pracodawców do szerszej i pełniejszej kooperacji z PUP w Gnieźnie w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych. Opinie te świadczą także o tym, iż większość pracodawcy nie widzi istotnych różnic pomiędzy osobami bezrobotnymi a innymi kandydatami do pracy. Status osoby bezrobotnej nie jest w opinii pracodawców elementem stygmatyzującym. Należy nadmienić, iż odpowiedź *nie wiem/ trudno powiedzieć* wymieniło 39,6% respondentów.

Wykres nr 79. Zainteresowanie pracodawców zatrudnieniem osób bezrobotnych przeszkolonych pod kątem oczekiwanych kwalifikacji i umiejętności.

Sposoby poszukiwania pracowników przez pracodawców

Poznanie sposobu rekrutacji pracowników przez pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego jest niezwykle istotne z punktu widzenia określenia roli Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w systemie pośrednictwa pracy. Pracodawcy proszeni byli o wymienienie wszystkich sposobów rekrutacji, z których korzystają lub korzystali, dlatego procenty nie sumują się do 100. Pracodawcy, którzy w ostatnim okresie nie prowadzili działań rekrutacyjnych poproszeni zostali o wskazanie metod rekrutacyjnych, które były kiedykolwiek stosowane. Największą popularnością wśród wskazanych metod rekrutacyjnych cieszy się pośrednictwo pracy oferowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie. Według danych aż 41% pracodawców uczestniczący w badaniu korzysta lub korzystało z możliwości zatrudnienia pracownika za pośrednictwem PUP w Gnieźnie. Korzystanie z pośrednictwa Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie świadczy o ważnej roli, jaką pełnią publiczne służby zatrudnienia w zakresie wsparcia pracodawców w procesie rekrutacyjnym. Znaczny odsetek pracodawców 24,6% korzysta z własnej bazy danych osób, którzy sami złożyli oferty pracy w firmie niezależnie od prowadzonego procesu rekrutacyjnego, natomiast 13,5% firm poszukuje kandydatów do pracy poprzez sieć znajomych kierownictwa firmy. Inną często stosowaną metodą pozyskania nowych pracowników, wskazaną przez pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego jest poszukiwanie kandydatów do pracy poprzez umieszczanie ogłoszeń w prasie – 11,6%, natomiast 6,9% badanych pracodawców, bazuje na kandydatach poleconych przez osoby już zatrudnione w firmie. Pracodawcy umieszczają także ogłoszenia w internecie – portale internetowe zajmujące się pośrednictwem pracy – 5,7% wskazań. Okazuje się, że bardzo niewielkim zainteresowaniem cieszy się zatrudnianie stażystów oraz praktykantów, a także pośrednictwo przy zatrudnianiu oferowane przez agencje zatrudnienia. Pozostałe metody poszukiwania i rekrutowania pracowników wymienione zostały w zamieszczonej poniżej tabeli.

Wykres nr 80. Sposoby poszukiwania pracowników przez pracodawców

Tabela nr 94. Sposoby poszukiwania pracowników przez pracodawców.

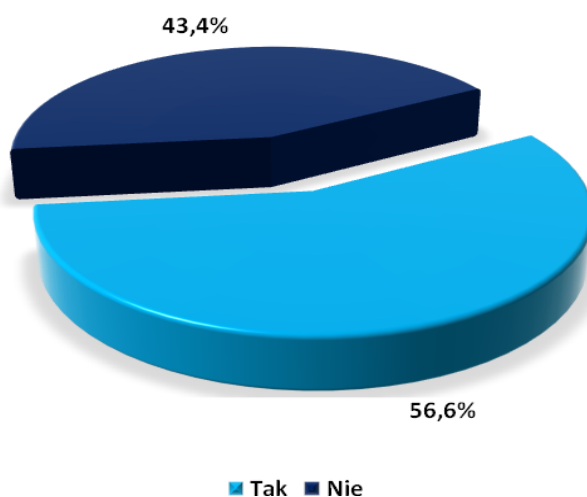
Sposoby poszukiwania pracowników przez pracodawców		
	Ilość	Procent
Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie	173	41,0%
Korzystając z bazy danych osób, które same złożyły oferty pracy w firmie	104	24,6%
Sieć znajomych	57	13,5%
Ogłoszenia w prasie	49	11,6%
Korzystając z polecenia osób już zatrudnionych w firmie	29	6,9%
Ogłoszenia w Internecie	24	5,7%
Organizując staże, praktyk	5	1,2%
Umieszczając ofertę na stronie internetowej WWW	4	0,9%
Agencje zatrudnienia	2	0,5%
Ogłoszenia w radio	1	0,2%
Uczelniane Biura Karier	1	0,2%
Suma	449	106,4%

Wiedza pracodawców na temat programów oraz pomocy oferowanej pracodawcom przez PUP w Gnieźnie

Pierwszy z elementów, który składa się na kompleksową ocenę współpracy pomiędzy pracodawcami z powiatu gnieźnieńskiego, a Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie, dotyczy stopnia wiedzy i informacji na temat pomocy oferowanej pracodawcom przez tutejszy Urząd Pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rynku pracy oferuje szerokie spectrum działań skierowanych do pracodawców, którzy byliby zainteresowani zatrudnieniem lub aktywizacją zawodową osób bezrobotnych. Jak wynika z danych nieznacznie ponad połowa pracodawców z powiatu gnieźnieńskiego

– 56,6% posiada wiedzę i informację na temat pomocy oferowanej pracodawcom przez PUP w Gnieźnie. Niestety aż 43,4% badanych nie ma wiedzy na temat programów pomocowych skierowanych do pracodawców, którzy chcieliby między innymi zatrudnić osobę bezrobotną za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie skorzystać z możliwości refundowania i subsydiowania zatrudnienia. Wyniki jednoznacznie wskazują na występowanie znacznego deficytu w zakresie informacji i wiedzy pracodawców na temat działań Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie w zakresie oferty skierowanej do pracodawców.

Wykres nr 81. Wiedza pracodawców na temat programów oraz pomocy oferowanej pracodawcom przez PUP w Gnieźnie.

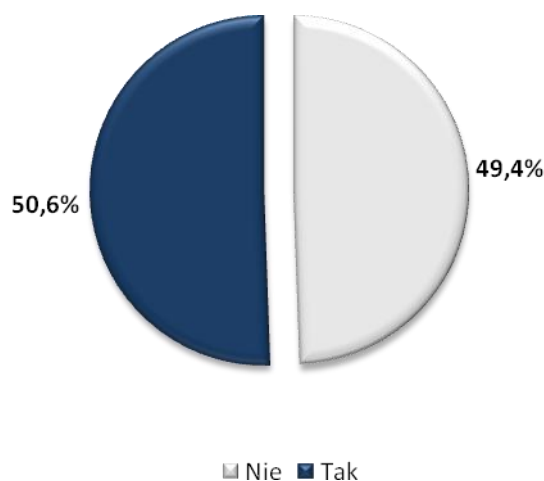

Korzystanie pracodawców z form pomocy oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie

Bardzo ważnym zagadnieniem związanym z oceną współpracy pomiędzy pracodawcami z terenu powiatu gnieźnieńskiego, a Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie jest stopień zainteresowania i korzystania pracodawców z różnorodnych form pomocy oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie. Dlatego też respondentom, którzy uczestniczyli w badaniu przedstawiono listę programów i form pomocy skierowanych do pracodawców, z których mogą korzystać wszystkie przedsiębiorstwa zlokalizowane w powiecie gnieźnieńskim. Jak wynika z danych odsetek przedsiębiorstw współpracujących z PUP w Gnieźnie i korzystających z pomocy urzędu jak i przedsiębiorstw, które z takich programów nigdy nie korzystały był bardzo zbliżony. Nieznacznie ponad połowa badanych 50,6% korzystała z takich form pomocy, oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy

w Gnieźnie jak: staże i przygotowanie zawodowe, prace interwencyjne, roboty publiczne, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy, dotacje na dodatkowe miejsca pracy oraz refundacja poniesionych kosztów z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne. Natomiast odsetek firm, które z takich programów nie korzystały wyniósł 49,4%. Pracodawcy, którzy nie korzystali z różnorodnych form pomocy oferowanych pracodawcom przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie, poproszeni zostali o podanie powodów i przyczyn, które determinowały taką sytuację. Pytanie to miało charakter otwarty, dlatego też każdy z pracodawców mógł wskazać dowolną odpowiedź, która zaszeregowana została do większej kategorii. Zdecydowanie największy odsetek badanych na pytanie o przyczyny niekorzystania z oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie wskazywał na brak takiej potrzeby. Znaczny odsetek badanych pracodawców nie podjął współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie, ponieważ nie był zainteresowany współpracą. Część pracodawców nie posiadała wiedzy i informacji na temat realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie programów. Respondenci, jako przyczynę niekorzystania z form pomocy oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie wymieniali także trudności administracyjne i urzędnicze w uzyskaniu wsparcia z Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie.

Wykres nr 82. Korzystanie pracodawców z form pomocy oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie.

Formy pomocy, z których skorzystali pracodawcy

Pytanie dotyczące konkretnych i sprecyzowanych form pomocy, z których skorzystali pracodawcy jest kontynuacją poprzedniego pytania, dotyczącego samego korzystania

z różnorodnych programów skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie do lokalnych pracodawców. Na pytanie to odpowiadali respondenci, którzy korzystali z form pomocy. Jak wynika z przedstawionych poniżej danych, zdecydowana większość pracodawców najczęściej korzystała ze staży 63,4%. Druga forma pomocy ciesząca się znacznym zainteresowaniem pracodawców 22,5% to: refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy. Pozostałe formy nie były już tak licznie wskazywane i tak: dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej wymieniło 5,7% pracodawców, prace interwencyjne 4%, przygotowanie zawodowe 1,8% wskazań.

Wykres nr 83. Korzystanie pracodawców z form pomocy oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie.

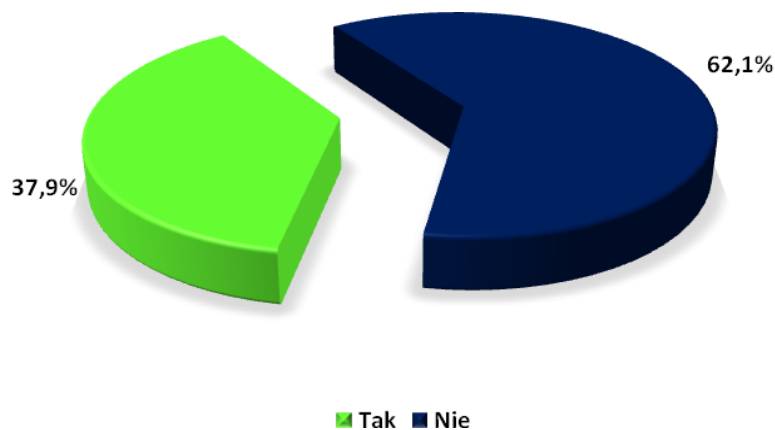

Współpraca z PUP w Gnieźnie w zakresie pośrednictwa pracy

Według danych pozyskanych w trakcie badania lokalnych pracodawców na potrzeby analizy rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim wynika, iż 37,9% tj. 170 badanych podmiotów zgłasza bądź zgłaszała ofertę pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie. Jest to bardzo wysoki odsetek potwierdzający wcześniejsze informacje o wysokiej randze przypisanej urzędowi pracy w zakresie poszukiwania pracowników. Pracodawcy, którzy nie zgłaszali zapotrzebowania na pracowników do PUP w Gnieźnie poproszeni zostali o wyjawienie powodów braku współpracy z urzędem pracy w tym zakresie. Okazuje się, że najważniejsze przyczyny to przede wszystkim: brak potrzeby zgłaszania ofert - dotychczasowe metody poszukiwania pracowników się sprawdzają, brak wolnych stanowisk pracy – brak jakichkolwiek działań rekrutacyjnych prowadzonych przez firmy, brak perspektyw zatrudnieniowych w zakładach pracy oraz zła ocena działalności PUP w Gnieźnie i osób

bezrobotnych - nieskuteczny system naboru pod względem przygotowania i chęci do pracy osób bezrobotnych.

Wykres nr 84. Zgłaszanie wolnych wakatów do PUP w Gnieźnie.

Zdecydowana większość pracodawców, którzy zgłaszali oferty pracy do Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie zatrudniała także osoby bezrobotne za pośrednictwem urzędu pracy.

Wykres nr 85. Zatrudnianie pracowników skierowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie.

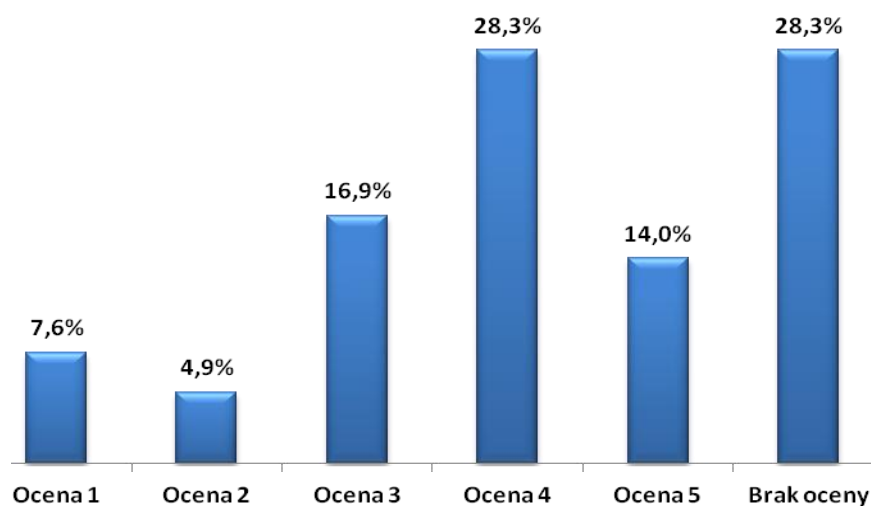

Ocena działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie

Pracodawców uczestniczących w badaniu poproszono o dokonanie oceny działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie oraz dotychczasowej współpracy z Urzędem Pracy,

w tym oceny stopnia zadowolenia z dotychczas uzyskanego wsparcia. Ocena zadowolenia lokalnych pracodawców, z działań podejmowanych przez urząd przebiegała według gradującej skali od 1 do 5 gdzie 1 to najniższa ocena natomiast 5 najwyższa ocena. Bardzo duży odsetek pracodawców 28,3% ze względu na brak jakiegokolwiek współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie uchyliło się od udzielania odpowiedzi na to pytanie. Oceny pozostałych pracodawców przedstawiają się następująco. Dobrą ocenę dotyczącą całokształtu działalności PUP w Gnieźnie wskazało – 28,3% pracodawców, natomiast bardzo dobrą – 14%. Po zsumowaniu pozytywnych wskazań wynika, iż 42,3% respondentów dobrze lub bardzo dobrze ocenia działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie. Odpowiedzi świadczące o braku zadowolenia ze współpracy wskazało łącznie 12,5% pracodawców, w tym 7,6% oceniało działalność bardzo źle, natomiast 4,9% źle. Przeciętna ocena pojawiła się w przypadku 16,9% odpowiedzi

Wykres nr 86. Ocena działalności PUP w Gnieźnie

Działania oczekiwane przez pracodawców

Jednym z elementów oceny współpracy pomiędzy podmiotami rynku pracy pracodawcami, a Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie było poznanie oczekiwań pracodawców w zakresie działań, które powinien podejmować urząd pracy na rzecz lokalnych pracodawców. Na pytanie: *Jakich działań oczekują Państwo od Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie*, nieznacznie ponad połowa pracodawców 50,3% niczego nie oczekuje od urzędu pracy i nie jest zainteresowany współpracą. Spośród pracodawców, którzy są zainteresowani współpracą, największy odsetek badanych – 14,9% wskazał odpowiedź: organizacja staży. Znaczny odsetek badanych – 14,7% jest zainteresowany uzyskaniem refundacji kosztów

wyposażenia stanowiska pracy, natomiast 12,7% oczekuje od PUP w Gnieźnie pomocy w znalezieniu pracownika. Wyniki badania jednoznacznie wskazują, jakich działań ze strony Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie oczekują i potrzebują lokalni pracodawcy.

Wykres nr 87. Działania oczekiwane przez pracodawców.

Barieri utrudniające współpracę pomiędzy pracodawcami a Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie

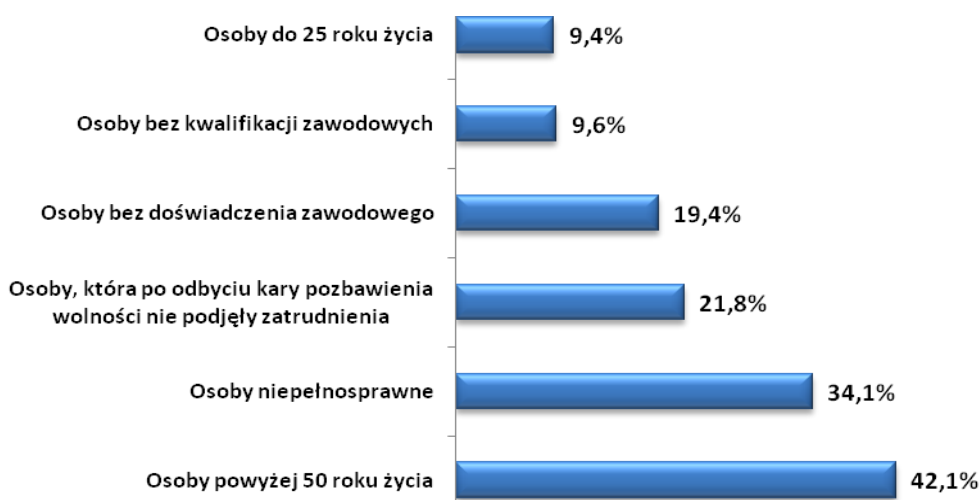
Ostatnie pytanie, które zadane zostało pracodawcom brzmiało: *proszę powiedzieć, czy Państwa zdaniem istnieją jakieś trudności, problemy, które utrudniają współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie? Co według Państwa Powiatowy Urząd Pracy powinien poprawić w swoich działaniach, aby były one bardziej dostosowane do potrzeb przedsiębiorców?* Dostosowanie oferty Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie do potrzeb lokalnego rynku pracy i wymagań pracodawców jest w znacznej mierze zależne od pracodawców i ich opinii na temat obszarów wymagających poprawy, które skutkować powinny wprowadzeniem działań optymalizujących. Dlatego też pracodawcy, którzy uczestniczyli w badaniu poproszeni zostali o wskazanie barier i trudności, które w zasadniczy sposób wpływają na jakość współpracy pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie a pracodawcami. Warto zaznaczyć, iż zdecydowana większość badanych pracodawców nie ma jakichkolwiek trudności w kooperacji z Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie ani zastrzeżeń, co do jakości współpracy. Pomimo pozytywnych opinii lub braku zastrzeżeń dotyczących współpracy w analizie zwrócono uwagę na występowanie określonych barier, które napotykają pracodawcy, a których likwidacja może przyczynić się do jeszcze

skuteczniejszego współdziałania podmiotów rynku pracy. Najważniejszym problemem, który najczęściej sygnalizowali pracodawcy z powiatu gnieźnieńskiego to odpowiedni dobór osób bezrobotnych do potrzeb i oczekiwań pracodawców. Kolejnym sygnalizowanym problemem jest zły przepływ informacji i słaby kontakt PUP w Gnieźnie z lokalnymi pracodawcami. Ostatni postulat to brak środków lub niewystarczające środki Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie na realizację programów aktywizacyjnych, w tym przede wszystkim na organizację staży.

Grupy społeczne będące w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy

Uczestników badania zapytano także o wskazanie grup społecznych – kategorii osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, które zdaniem pracodawców mają relatywnie najtrudniejszą sytuację i których szanse na zatrudnienie są wyraźnie ograniczone. Każdy z respondentów mógł wskazać maksymalnie 3 grupy stąd też suma odpowiedzi jest większa niż 100%. Zdaniem respondentów największe trudności ze znalezieniem pracy na lokalnym rynku pracy mają przede wszystkim bezrobotni w wieku powyżej 50 lat. Opinię taką wyraziło aż 42,1% badanych. Inną grupą osób bezrobotnych, która jest ewidentnie narażona na długotrwałe poszukiwanie pracy to osoby niepełnosprawne – 34,1%. Kolejne dwie grupy osób bezrobotnych, które mogą mieć znaczne problemy ze znalezieniem pracy to osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia - 21,8% oraz osoby bez doświadczenia zawodowego - 19,4% wskazań. Co dziesiąty uczestnik badania uważa, że utrudniony dostęp do rynku pracy mają także osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych oraz osoby poniżej 25 tego roku życia.

Wykres nr 88. Grupy społeczne będące w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy.

Pracodawców zapytano także o to, które z grup osób bezrobotnych byłoby skłonni zatrudnić, pytanie to jest kontynuacją poprzedniego pytania dotyczącego szans na zatrudnienie poszczególnych grup osób bezrobotnych. Niestety zdecydowana większość pracodawców nie byłaby zainteresowana zatrudnieniem żadnej osoby bezrobotnej z wymienionych grup. Wyniki te pokrywają się z ogólnym brakiem potrzeby zatrudniania jakichkolwiek pracowników, przez pracodawców uczestniczących w badaniu. Pracodawcy, którzy skłonni byłoby zatrudnić osoby bezrobotne najchętniej zatrudniliby osoby do 25 tego roku życia – 10,7%, osoby bezrobotne bez doświadczenia zawodowego – 8,5% oraz osoby bezrobotne powyżej 50 tego roku życia – 5,6%.

Wykres nr 89. Które, z kategorii osób bezrobotnych zatrudniliby pracodawcy.

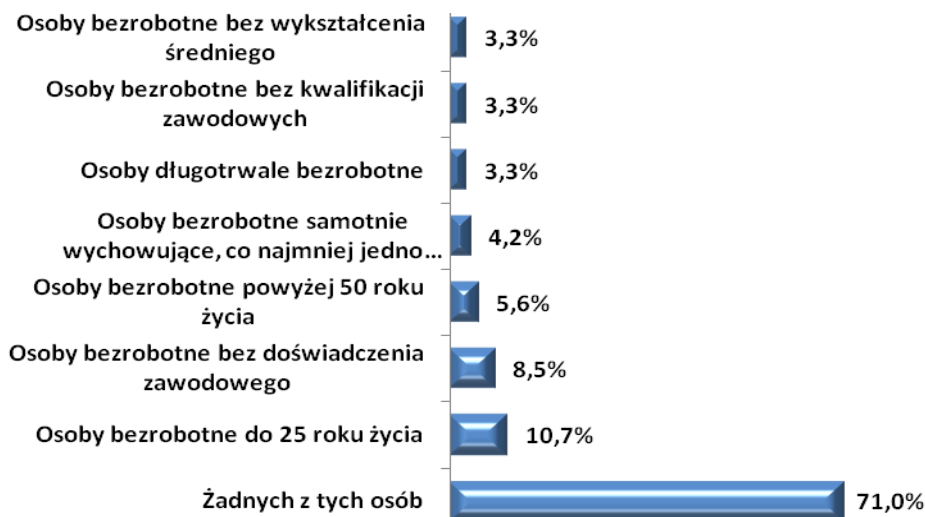

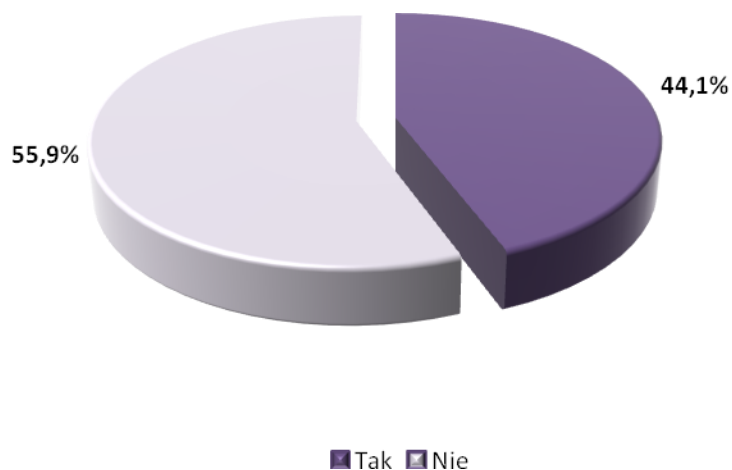
Tabela nr 95. Które, z kategorii osób bezrobotnych zatrudniliby pracodawcy.

Które z kategorii osób bezrobotnych zatrudniliby pracodawcy		
	Ilość	Procent
Żadnych z tych osób	319	71,0%
Osoby bezrobotne do 25 roku życia	48	10,7%
Osoby bezrobotne bez doświadczenia zawodowego	38	8,5%
Osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia	25	5,6%
Osoby bezrobotne samotnie wychowujące, co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	19	4,2%
Osoby długotrwale bezrobotne	15	3,3%
Osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych	15	3,3%
Osoby bezrobotne bez wykształcenia średniego	15	3,3%
Kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia	5	1,1%
Osoby bezrobotne niepełnosprawne	5	1,1%
Osoby bezrobotne, która po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1	0,2%
Suma	505	112,5%

Organizowanie praktyk i szkoleń pracowniczych przez przedsiębiorstwa

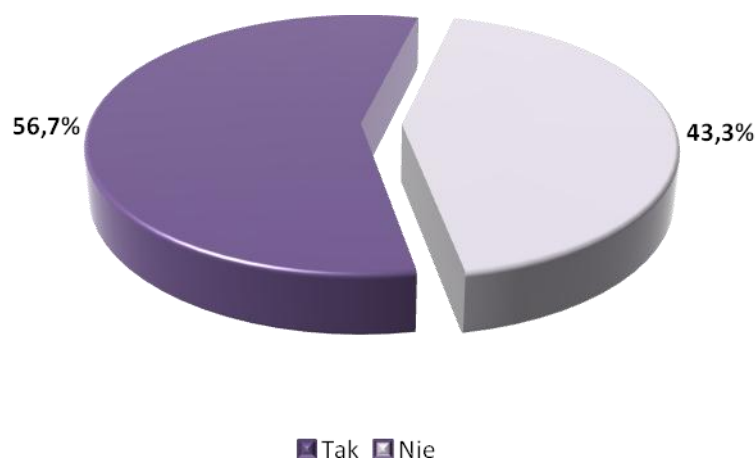
Zgodnie z przedstawionymi danymi wynika, iż 44,1% pracodawców z powiatu gnieźnieńskiego organizuje bądź organizowała praktyki zawodowe w zakładzie pracy.

Wykres nr 90. Organizowanie praktyk przez przedsiębiorstwa.

Sytuacja jest inna w przypadku organizowania szkoleń pracowniczych przez przedsiębiorstwa z powiatu gnieźnieńskiego. Okazuje się, że ponad połowa pracodawców – 56,7% organizuje bądź organizowała szkolenia dla swoich pracowników.

Wykres nr 91. Organizowanie szkoleń pracowniczych przedsiębiorstwa.

Wnioski

Uzyskane w trakcie badania wyniki stanowią podstawę do stworzenia listy wniosków pobadawczych. W analizie uwzględniono tylko i wyłącznie wyniki, które pochodzą z niniejszego autorskiego projektu badawczego.

- ✓ Zdecydowana większość badanych, aż 59,7% w bardzo krótkim czasie rejestruje się w PUP w Gnieźnie - w okresie do miesiąca od utraty pracy lub ukończenia szkoły.
- ✓ Zdecydowanie później w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie rejestrują się mężczyźni aż 18,2% zarejestrowało się w ewidencji PUP w Gnieźnie po upływie 12 miesięcy od ukończenia szkoły bądź utraty pracy. Odsetek kobiet, które po takim czasie zarejestrowały się w PUP w Gnieźnie wyniósł 10,1%.
- ✓ Deklarowana gotowość osób bezrobotnych z powiatu gnieźnieńskiego do przekwalifikowania zawodowego w celu znalezienia zatrudnienia jest wysoka. Odsetek osób, które wskazały pozytywne odpowiedzi to łącznie 75,6%. Respondenci zdają sobie sprawę z konieczności ciągłego dostosowywania – podnoszenia, czy zmiany posiadanych kwalifikacji zawodowych.
- ✓ Zdecydowanie większy odsetek bezrobotnych kobiet deklaruje gotowość do przekwalifikowania. Oceny osób bezrobotnych w sposób istotny korelują z okresem poszukiwania pracy – im dłuższy okres pozostawania bez zatrudnienia, tym mniejsza gotowość do podnoszenia, zmiany lub poszerzania własnych kompetencji zawodowych.
- ✓ Bezrobotne osoby chciałyby przekwalifikować się poprzez szkolenia i kursy - 65,6% wskazań. Pozostałe dwa sposoby to: staż u pracodawcy 35,2% oraz podniesienie poziomu wykształcenia 25,2%.
- ✓ Zdecydowana większość osób bezrobotnych z terenu powiatu gnieźnieńskiego 82,6% nie uczestniczyła w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie w kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP w Gnieźnie.

- ✓ Spośród ankietowanych, którzy uczestniczyli w szkoleniach, zdecydowana większość, bo aż 62% badanych uważa, że szkolenie w niczym nie pomogło, ponieważ osoby te nadal pozostają bezrobotne. Część respondentów – 11,1% w ciągu trzech miesięcy po szkoleniu podjęło zatrudnienie, 8,3% podwyższyło swoje kwalifikacje, a 4,6% podjęło zatrudnienie zgodne z kierunkiem szkolenia.
- ✓ Zdecydowana większość bezrobotnych – 66,9% uczestniczących w okresie ostatnich 12 miesięcy w szkoleniach ocenia je pozytywnie.
- ✓ Aż 87,2% spośród wszystkich osób uczestniczących w badaniu jest zainteresowana uczestnictwem w szkoleniach i kursach, które byłyby organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie.
- ✓ Bezrobotni chcieliby uczestniczyć w takich kursach i szkoleniach jak: kurs na sprzedawcę, kurs w zakresie księgowości, obsługa kasy fiskalnej, obsługa wózka widłowego, prawo jazdy kat B, C+E, pracownik biurowy, kurs komputerowy, kurs spawania, operator koparko – ładowarki oraz kurs kosmetyczny.
- ✓ Bezrobotni są zainteresowani indywidualnym doradztwem, które stanowiłoby uzupełnienie szkolenia. Zainteresowanie takiego rodzaju wsparciem wyraziło aż 70,1% osób bezrobotnych.
- ✓ Łącznie aż 64% respondentów chciałoby brać udział w stażach. Okazuje się, że to kobiety są zdecydowanie bardziej zainteresowane partycypacją w stażach zawodowych - aż 81% kobiet wskazało pozytywne odpowiedzi, przy 67,1% wskazań mężczyzn.
- ✓ Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego przeciętnie oceniają skuteczność wszystkich metod aktywizacji zawodowej. Spośród wymienionych najwyższą rangę badani przypisali stażom, które ich zdaniem są najbardziej efektywne i mogą przyczynić się do podjęcia zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Najniższą skuteczność przynosi zdaniem respondentów przygotowanie zawodowe dorosłych.
- ✓ Duża część respondentów 31,9% jest zainteresowana podjęciem zatrudnienia tylko i wyłącznie w zawodzie, w którym posiadają wiedzę i doświadczenie.

- ✓ Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego nie są gotowi do podjęcia pracy w warunkach trudnych, wymagających długich dojazdów - pracy wymagającej od osób bezrobotnych poświęcenia. Według zaprezentowanych danych okazuje się, że zdecydowana większość badanych nie chce podejmować pracy: wymagającej długich dojazdów – 78,3%, wymagającej przeprowadzki – 86,8%, o uciążliwym rozkładzie czasu prac – 72,1%, w trudnych warunkach BHP – 74,6% oraz wymagającej zdobycia dodatkowych kwalifikacji na własny koszt – 70,4%.
- ✓ Tak negatywne nastawienie osób bezrobotnych co do możliwości podjęcia pracy w warunkach uciążliwych lub pracy wymagającej zmiany dotychczasowych przyzwyczajzeń, może skutkować zmniejszeniem możliwości aktywizacyjnej osób bezrobotnych. Odrzucenie ofert pracy ze względu na powyższe warunki determinować może dłuższe pozostawanie w ewidencji osób bezrobotnych.
- ✓ Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego nie są mobilni przestrzennie w zakresie podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania. Zdecydowana większość osob bezrobotnych 60,1% chce znaleźć zatrudnienie w miejscowości stałego zamieszkania.
- ✓ Osoby bezrobotne chciałyby pracować w pełnym wymiarze czasu pracy na pełen etat. Tak zadeklarowało aż 83,2% bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego.
- ✓ Przeciętne, miesięczne wynagrodzenie netto, jakiego oczekują bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego to: 1 753 zł
- ✓ Największy odsetek osób bezrobotnych – 30,2% chciałoby podjąć zatrudnienie w działalności produkcyjnej. Inna sekcja działalności gospodarczej, w której zatrudnienia oczekuje bardzo liczny odsetek badanych – 23,7% to handel hurtowy i detaliczny. Okazuje się, że dużym zainteresowaniem respondentów cieszyłaby się praca w administracji publicznej – 18,4%. Bezrobotni chcą pracować także w branży budowlanej – 17,5%, w hotelach i restauracjach – 14,7%, w branży: transport, gospodarka magazynowa i łączność - 11,5% oraz ochrona zdrowia i opieka socjalna – 10,4%.

- ✓ Kluczowym i najistotniejszym elementem decydującym o wyborze miejsca pracy jest wysokość wynagrodzenia oraz forma zatrudnienia.
- ✓ Zdecydowana większość respondentów postrzega szanse na znalezienie pracy w powiecie gnieźnieńskim, jako bardzo niskie. Łącznie aż 80,5% badanych uważa, że na lokalnym rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim jest niezwykle trudno znaleźć zatrudnienie.
- ✓ Podstawową barierą, która utrudnia podjęcie pracy, jest ogólny brak ofert pracy na lokalnym rynku pracy - 51,7% wskazań. Inne problemy to także brak doświadczenia i stażu pracy - 31,4% oraz brak znajomości i kontaktów – 31,1%.
- ✓ Dla osób bezrobotnych, największym problemem związanym z sytuacją bezrobocia jest przede wszystkim brak pracy - 69,5% brak wynagrodzenia - utrata i chroniczny brak środków finansowych niezbędnych do egzystencji - 35,2%, obniżenie poziomu życia - 22,7% oraz problem obniżenia własnej wartości - 8,3%.
- ✓ Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego uważają, że najlepszym, najbardziej optymalnym wariantem wyjścia z bezrobocia i podjęcia zatrudnienia jest przede wszystkim samodzielne poszukiwanie zatrudnienia, wysyłanie podań i dokumentów aplikacyjnych. Taką opinię wyraziło 47,1% badanych osób.
- ✓ Wyniki badań jednoznacznie wskazują, że zdecydowana większość osób uczestniczących w badaniu – 93,9% jest gotowych do podjęcia zatrudnienia.
- ✓ Większość respondentów uczestniczących w badaniu - 68,7% wykazywała w okresie ostatnich 30 dni przed badaniem aktywność w zakresie poszukiwania zatrudnienia.
- ✓ Niepokojącym jest fakt, iż łącznie 31,3% osób bezrobotnych, nie zrobiło nic, co mogłoby zmienić aktualną sytuację i przyczynić się do aktywizacji zawodowej. Osoby bezrobotne zdecydowanie wyżej określają swoją gotowość do podjęcia zatrudnienia, niż wskazują na to faktycznie działania podejmowane przez bezrobotnych w okresie ostatnich 30 dni poprzedzających badanie.

- ✓ Cztery najpowszechniej stosowane sposoby poszukiwania pracy to: osobiste wizyty w zakładach pracy, korzystanie z ogłoszeń o pracę zamieszczanych w portalach internetowych, ogłoszenia w gazetach oraz pośrednictwo PUP w Gnieźnie.
- ✓ Większość respondentów – 70,3% posiada wiedzę na temat działań Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie dla osób bezrobotnych. Te wyniki świadczą o dobrym informowaniu przez pracowników PUP w Gnieźnie o różnorodności ofert aktywizacyjnych skierowanych do osób bezrobotnych.
- ✓ Ankietowane osoby bezrobotne zainteresowane są najbardziej szkoleniami i kursami, pośrednictwem pracy oferowanym przez PUP w Gnieźnie oraz stażami u pracodawców. Odsetek osób bezrobotnych, które wymieniły przedstawione, oczekiwane formy wsparcia, wynosił odpowiednio 55,9%, 39,9% oraz 33,2%. Liczny odsetek badanych 15,9% chciałoby skorzystać z możliwości uzyskania dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, a 12,4% z pomocy doradcy zawodowego.
- ✓ Według danych przeważająca część osób uczestniczących w badaniu 76,2% jest zadowolona z dotychczasowego wsparcia udzielonego przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie.
- ✓ Zdecydowanie największy odsetek osób bezrobotnych z powiatu gnieźnieńskiego oczekuje od Powiatowego Urzędu Pracy: możliwości otrzymania oferty pracy 60,9%, ubezpieczenia zdrowotnego - 25,5% oraz możliwości udziału w kursach i szkoleniach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie - 18,1% ogółu odpowiedzi.
- ✓ Zdecydowana większość pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego - 60,8% utrzymywała stan zatrudnienia na takim samym poziomie jak w roku ubiegłym.
- ✓ Odsetek pracodawców, którzy zwiększyli liczbę zatrudnienia w porównaniu z rokiem 2010 wyniósł - 17,8%. Zmniejszenie liczby pracowników na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy odnotowano natomiast w przypadku 21,4% pracodawców, którzy uczestniczyli w badaniu.

- ✓ Zdecydowana większość pracodawców w przyszłym 2012 i 2013 roku nie zamierza ani zwiększać ani zmniejszać liczby zatrudnionych pracowników. Utrzymanie takiego samego poziomu zatrudnienia planuje aż 82,6% lokalnych pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego. Zwiększenie poziomu zatrudnienia planuje 11,6% ankietowanych pracodawców, natomiast w opinii jedynie 5,8% pracodawców w 2012 i 2013 roku wystąpi redukcja etatów.
- ✓ W kolejnych 12 miesiącach największa redukcja dotyczyć będzie stanowisk sprzedawca – 17 murarz – 4 osoby, kierowca C+E – 3 oraz nauczyciel – 3 osoby.
- ✓ Firmy, które w analizowanym okresie zwalniały pracowników robiły to najczęściej z powodu spadku popytu na produkty/usługi firmy – 11,4% wskazań. Kolejny powód - odejście na życzenie pracownika wymieniło 9,8%.
- ✓ Uwzględniając tylko informacje od pracodawców, którzy zwalniali pracowników w 2010 i 2011 roku, okazuje się że aż 66,6% pracodawców z powiatu gnieźnieńskiego zwalniało pracowników przede wszystkim ze względu na trudną kondycję i sytuację finansową oraz ekonomiczną przedsiębiorstwa, a więc ze względu na spadek popytu, złą sytuacją finansową przedsiębiorstwa oraz zmniejszenie zakresu działalności firmy. Takie wskazania oznaczać mogą pojawianie się pierwszych symptomów spowolnienia gospodarczego i pogarszającej się koniunktury.
- ✓ Według danych najważniejsze przyczyny nowych przyjęć to: wzrost popytu na produkty i usługi firmy – 16,7% wskazań. Kolejna odpowiedź wskazana przez 9,6% respondentów to poszerzenie zakresu działalności firmy.
- ✓ Struktura zatrudnienia w firmach z powiatu gnieźnieńskiego zdominowana jest przez osoby w wieku od 25 do 34 lat – 41,9% oraz w wieku od 35 do 44 lat – 39,4%. Struktura zatrudnienia jest dalece niekorzystna z punktu widzenia pracowników powyżej 55 tego roku życia.
- ✓ W badanych przedsiębiorstwach największy odsetek zatrudnionych stanowią pracownicy z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 31,6%. W co czwartej firmie dominującą grupą pracowników są osoby legitymujące się wykształceniem średnim

zawodowym. Oznacza to, że zwiększone szanse na zatrudnienie na lokalnym rynku pracy mają przede wszystkim osoby posiadające określone kwalifikacje zawodowe będące podbudową ukończonej szkoły zawodowej lub średniej zawodowej.

- ✓ Łącznie 40,1% badanych respondentów uważa, że sytuacja firmy jest relatywnie dobra i stabilna, gwarantująca w perspektywie kolejnych 12 miesięcy dalszy rozwój.
- ✓ Blisko połowa lokalnych firm 44,7% uważa, że na lokalnym rynku pracy są trudności ze znalezieniem odpowiednich pracowników.
- ✓ Z danych wynika, że pracodawcy z terenu powiatu gnieźnieńskiego zauważają istotne bariery, które utrudniają bądź uniemożliwiają prowadzenie skutecznej polityki rekrutacyjnej.
- ✓ Największe problemy ze znalezieniem pracowników mają przede wszystkim przedsiębiorstwa prywatne, aż 49,1% pracodawców prywatnych sygnalizowało zasadnicze problemy w tym aspekcie, przy jedynie 18,8% pracodawców publicznych. Uwzględniając profil działalności przedsiębiorstwa wynika, iż największe problemy z rekrutacją mają pracodawcy w branży usługowej – 49,6%. Największe problemy ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy mają pracodawcy z branży budowlanej – aż 71,4% pracodawców uważa, że na lokalnym rynku pracy brakuje osób o odpowiednich kwalifikacjach. Problemy dostrzegają także przedsiębiorcy w branży produkcyjnej – 51% negatywnych wskazań oraz handel hurtowy, detaliczny i naprawy – 46,9%.
- ✓ Brak problemów ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy wskazali pracodawcy z branży transport, gospodarka magazynowa oraz łączność. Bardzo niska liczba negatywnych wskazań została odnotowana także w branżach: edukacja – 11,8%, instytucje – (Urzędy Miasta, Gminy, jednostki samorządowe) – 18,9% oraz ochrona zdrowia i opieka socjalna – 25%.
- ✓ Największy odsetek pracodawców 24,7% uważa, że największym problemem na lokalnym rynku pracy jest brak kandydatów o odpowiednich kwalifikacjach. Inną barierą w zatrudnieniu jest także brak kandydatów o odpowiednim doświadczeniu, co

skutkuje znacznymi trudnościami w znalezieniu odpowiedniego pracownika - 19,6%. Reasumując należy stwierdzić, że najważniejsze problemy wynikają z niskich lub nieadekwatnych kwalifikacji kandydatów do pracy lub też z brakiem doświadczenia osób ubiegających się o dane stanowisko pracy.

- ✓ Pracowników obecnie (w chwili badania) poszukuje jedynie 34 badanych przedsiębiorstw 8,1%, natomiast 400 firm – 94,8% nie planuje obecnie powiększenia kadry swoich pracowników.
- ✓ Warto zwrócić uwagę, że największym zainteresowaniem pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego cieszą się pracownicy, którzy mogliby być przyjęci w ramach programu stażowego. Dla lokalnych pracodawców możliwość przyjęcia na staż jest jedną z częściej stosowanych metod rekrutacyjnych i jest niezwykle ważnym elementem strategii rekrutacyjnej stosowanej przez lokalne przedsiębiorstwa. Pracodawcy z powiatu gnieźnieńskiego chętnie zatrudniliby stolarzy, sprzedawców, mechaników samochodowych, pracowników fizycznych, kierowców kat C+E, księgowo oraz odlewników.
- ✓ Co trzeci pracodawca z powiatu gnieźnieńskiego uważa, że najważniejsze kwalifikacje, które powinien posiadać pracownik poszukujący zatrudnienia w firmach powiatu gnieźnieńskiego to umiejętność obsługi komputera. Co czwarty pracodawca wskazał, że niezwykle ważną i praktyczną kwalifikacją jest posiadanie prawa jazdy kat B oraz C-E i doświadczenie w kierowaniu pojazdem. Pracodawcy oczekują także od kandydatów do pracy na określone stanowisko umiejętności obsługi kas fiskalnych - 16,9% oraz znajomości metod sprzedaży bezpośredniej – 10,7%.
- ✓ Najmniejsze trudności ze znalezieniem pracowników, według pracodawców uczestniczących w badaniu występują w przypadku takich zawodów jak: sprzedawca, kierowca C+E, nauczyciel, pracownik administracyjno biurowy oraz murarz.
- ✓ 39,9% pracodawców jest zainteresowanych zatrudnieniem osoby bezrobotnej, która byłaby przeszkolona w kierunku oczekiwanych umiejętności i kompetencji zawodowych

- ✓ Największą popularnością wśród wskazanych metod rekrutacyjnych cieszy się pośrednictwo pracy oferowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie - 41% wskazań. Znaczny odsetek pracodawców 24,6% korzysta z własnej bazy danych osób, którzy sami złożyli oferty pracy w firmie niezależnie od prowadzonego procesu rekrutacyjnego, natomiast 13,5% firm poszukuje kandydatów do pracy poprzez sieć znajomych kierownictwa firmy.
- ✓ 43,4% badanych nie ma wiedzy na temat programów pomocowych skierowanych do pracodawców, którzy chcieliby między innymi zatrudnić osobę bezrobotną za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie, skorzystać z możliwości refundowania i subsydiowania zatrudnienia.
- ✓ Nieznacznie ponad połowa badanych 50,6% korzystała z takich form pomocy, oferowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie jak: staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy, dotacje na dodatkowe miejsca pracy oraz refundacja poniesionych kosztów z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne.
- ✓ Spośród programów adresowanych do pracodawców, zdecydowana większość firm najczęściej korzystała ze staży 63,4%. Druga forma pomocy ciesząca się znacznym zainteresowaniem pracodawców 22,5% to: refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy.
- ✓ 42,3% respondentów dobrze lub bardzo dobrze ocenia działalność Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie.
- ✓ Spośród pracodawców, którzy są zainteresowani współpracą, największy odsetek badanych – 14,9% wskazał odpowiedź: organizacja staży. Znaczny odsetek badanych – 14,7% jest zainteresowany uzyskaniem refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy, natomiast 12,7% oczekuje od PUP w Gnieźnie pomocy w znalezieniu pracownika.

- ✓ Najważniejszym problemem, który najczęściej sygnalizowali pracodawcy z powiatu gnieźnieńskiego to odpowiedni dobór osób bezrobotnych do potrzeb i oczekiwań pracodawców. Kolejnym sygnalizowanym problemem jest zły przepływ informacji i słaby kontakt PUP w Gnieźnie z lokalnymi pracodawcami. Ostatni postulat to brak środków lub niewystarczające środki Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie na realizację programów aktywizacyjnych, w tym przede wszystkim na organizację staży.

Rekomendacje

Ostatnie lata na rynku pracy sprzyjały znacznemu umacnianiu pozycji pracownika. Taki stan implikowały następujące czynniki jak dobra koniunktura gospodarcza, niski poziom bezrobocia, duża liczba ofert pracy dostępna na rynku pracy, mobilność pracowników w poszukiwaniu lepszych warunków pracowniczych i płacowych. Niestety w okresie kilkunastu najbliższych miesięcy może nastąpić diametralna zmiana na rynku pracy zapoczątkowana załamaniem dobrej koniunktury w gospodarce. Skutki zmian zachodzących w gospodarce prędkiej, czy później dostrzegane będą także na rynku pracy. W okresie ostatniego roku zwiększyła się stopa bezrobocia oraz napływ - liczba rejestracji osób bezrobotnych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie, przy jednoczesnym zmniejszeniu ofert pracy skierowanych przez pracodawców. W określonych zawodach, dużych i elementarnych grupach zawodowych oraz w wybranych branżach jest i prawdopodobnie będzie dużo trudniej o pracę, dlatego taką istotną rolę odgrywa analiza lokalnego rynku pracy. W związku z dynamiczną sytuacją na rynku pracy w ramach badania rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim postanowiono przedstawić szereg rekomendacji i praktycznych wniosków, które oparte są na podstawie przeprowadzonej pogłębionej analizy lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim. Pozyskane informacje, zarówno dane statystyczne, jak i wyniki badań przeprowadzonych wśród osób bezrobotnych oraz lokalnych pracodawców z powiatu gnieźnieńskiego dały asumpt do stworzenia katalogu obszarów wymagających podjęcia określonych działań.

- Według statystyk PUP w Gnieźnie z dnia 30 listopada 2011 roku największa grupa osób bezrobotnych nie posiada żadnego wyuczonego zawodu. Zjawisko to ma bardzo negatywne konsekwencje, gdyż przyczynia się w dużej mierze do utrwalania negatywnej struktury bezrobocia związanej ze znaczną ilością osób bezrobotnych bez zawodu. Osoby te mają znikome szanse znalezienia pracy, gdyż pracodawcy poszukują pracowników o sprecyzowanych umiejętnościach i kwalifikacjach. Sytuacja tej specyficznej podgrupy nie ulega zmianie, ponieważ oferty pracy pozyskiwane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie kierowane są do osób o określonym wykształceniu i zawodzie. Dlatego też z czasem osoby bezrobotne bez zawodu tworzą najliczniejszą podgrupę osób długotrwale bezrobotnych. Bezrobocie w tej podgrupie będzie nieustannie wzrastać, zważywszy na wzrostowe tendencje napływu osób

nieposiadających kwalifikacji zawodowych. Osoby te z czasem zostaną wykluczone z rynku pracy, dlatego konieczne jest wprowadzenie mechanizmów, które umożliwią podniesienie kwalifikacji tej grupy osób. Niezbędne jest więc jak najszybsze aktywizowanie takich osób bezrobotnych poprzez udział w szkoleniach oraz zapewnienie możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

- Na rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim można zaobserwować nieadekwatność części zawodów posiadanych przez osoby bezrobotne do wymagań rynku pracy. Kwalifikacje zawodowe bezrobotnych nie odpowiadają zapotrzebowaniom pracodawców. Problem nieadekwatności należy rozpatrywać w dwóch wymiarach: umiejętności i kwalifikacji osób bezrobotnych oraz systemu edukacyjnego. W odniesieniu do pierwszego wymiaru należy zwrócić uwagę, iż istnieje bardzo duży odsetek ofert pracy, które nie mogą zostać wykorzystane, ponieważ w ewidencji bezrobotnych nie ma osób mogących spełnić wymagania pracodawców. Z drugiej strony w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie notowany jest bardzo duży odsetek zawodów nadwyżkowych, w których podaż przerasta popyt na pracę. Być może konieczne byłoby dokonanie przekwalifikowania osób długotrwale bezrobotnych zaklasyfikowanych w typowych zawodach nadwyżkowych. Przekwalifikowanie mogłoby zostać dokonane w kierunku wyznaczonym przez zawody deficytowe. Drugi wymiar nieadekwatności dotyczy szkolnictwa i systemu edukacyjnego. Otóż oferta kształcenia na poziomie średnim, a w szczególności wyższym pod względem kierunków kształcenia nie jest dostosowana do wymagań i zapotrzebowania pracodawców. Badania wykazują, iż pracodawcy są zainteresowani pozyskaniem osób z wykształceniem wyższym informatycznym, lub inżynierjno – technicznym, z zakresu usług dla ludności oraz ekonomicznym i administracyjnym. Wśród ofert pracy najczęściej skierowanych było do handlowców, inżynierów oraz informatyków. Tymczasem pomimo znacznego wzrostu powszechności kształcenia na poziomie wyższym jego struktura znacznie odbiega od wymagań rynku pracy. Wśród kierunków kształcenia na poziomie wyższym dominują te, z zakresu nauk społecznych, biznesu oraz administracji. Niestety odsetek studentów na studiach techniczno - inżynierskich, z zakresu nauk ścisłych czy informatyki jest bardzo niski. Do czasu, gdy tendencja ta będzie się utrzymywać, nie będzie możliwości dopasowania kwalifikacji bezrobotnych absolwentów do wymagań rynku pracy.

- Konieczne jest nieustanne aktywizowanie bezrobotnych kobiet, ponieważ według statystyk bezrobocie w powiecie gnieźnieńskim jest sfeminizowane – udział kobiet w ogóle osób bezrobotnych jest zdecydowanie wyższy niż udział mężczyzn. Struktura bezrobocia rejestrowanego według płci zdecydowanie odbiega od danych w przekroju całego kraju i województwa.

- Problemem i wyzwaniem dla lokalnego rynku pracy w powiecie gnieźnieńskim jest niewątpliwie aktywizacja zawodowa najmłodszych bezrobotnych osób, nieposiadających jeszcze doświadczenia zawodowego, ponieważ w powiecie gnieźnieńskim odnotowano wysoki wskaźnik bezrobocia wśród osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w tym: osób w wieku do 25 roku życia oraz osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego. Możliwym do zastosowania mechanizmem przyczyniającym się do redukcji negatywnego zjawiska bezrobocia wśród młodszych bezrobotnych osób jest niewątpliwie umożliwienie większej liczbie osób bezrobotnych aktywizacji zawodowej za pośrednictwem stażu. Poprzez uczestnictwo w programie stażu osoby bezrobotne zdobędą wymagane przez pracodawców doświadczenie zawodowe. Zasadność szerszej realizacji programu staży znajduje swoje uzasadnienie w wynikach przeprowadzonych analiz socjologicznych. Odsetek osób bezrobotnych, które zainteresowane są możliwością odbycia stażu u pracodawcy wynosi aż 64%. Wyniki przeprowadzonych badań jednoznacznie wskazują, że 35,2% bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego uczestniczących w badaniu chce przekwalifikować się i dokonać reorientacji zawodowej właśnie poprzez staż u pracodawcy. Osoby bezrobotne uważają także, że wsparcie, które jest udzielane osobom bezrobotnym przez PUP w Gnieźnie jest niewystarczające ze względu na małą liczbę staży i brak możliwości odbycia stażu. Staż, jako forma aktywizacji cieszy się także niezwykle zainteresowaniem popytowej strony rynku pracy (pracodawców) z powiatu gnieźnieńskiego. Warto zwrócić uwagę, że największym zainteresowaniem pracodawców z terenu powiatu gnieźnieńskiego cieszą się pracownicy, którzy mogliby być przyjęci w ramach programu stażowego. Dla lokalnych pracodawców możliwość zatrudnienia stażysty jest jedną z częściej stosowanych metod rekrutacyjnych i jest niezwykle ważnym elementem strategii rekrutacyjnej stosowanej przez lokalne przedsiębiorstwa.

- Konieczne jest nieustanne aktywizowanie osób długotrwale bezrobotnych, ponieważ według statystyk bezrobocie w powiecie gnieźnieńskim notuje się (pomimo znacznego zmniejszenia procentowego udziału osób długotrwale bezrobotnych) znaczny odsetek długotrwale bezrobotnych osób. Struktura bezrobocia rejestrowanego wśród długotrwale bezrobotnych osób w powiecie gnieźnieńskim zdecydowanie odbiega od danych w przekroju województwa wielkopolskiego. Niewątpliwie wyzwaniem stojącym przed Powiatowym Urzędem Pracy w Gnieźnie jest redukcja bezrobocia wśród omawianej grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy za pomocą dostępnych usług i instrumentów aktywizacji zawodowej, w tym przede wszystkim przez uczestnictwo osób długotrwale bezrobotnych w działaniach podejmowanych przez Centrum Aktywizacji Zawodowej.
- Kolejnym programem aktywizacyjnym, którego większe zastosowanie niewątpliwie przyczyni się do zredukowania i zmniejszenia stopy bezrobocia wśród osób bezrobotnych jest przyznawanie przez PUP w Gnieźnie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Zwiększenie liczby przyznanych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej prowadzi do redukcji liczby osób bezrobotnych, którzy są w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz prowadzi do wzrostu przedsiębiorczości. Instrument rynku pracy w postaci przyznawanych środków na podjęcie działalności gospodarczej cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem osób bezrobotnych uczestniczących w badaniu, aż 15,9% osób bezrobotnych, które brały udział w badaniu chciałoby skorzystać z możliwości uzyskania dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.
- Instrumentem rynku pracy, który cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem pracodawców jest możliwość uzyskania refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy. Szczególne zainteresowanie pracodawców tym instrumentem rynku pracy zostało potwierdzone podczas badania. Blisko połowa lokalnych pracodawców 14,7% oczekuje od Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie możliwości uczestniczenia w tym programie.
- Warto również zwrócić uwagę na bariery, które zdaniem bezrobotnych powodują trudności w znalezieniu pracy. Największymi barierami w znalezieniu pracy w opinii osób bezrobotnych jest brak ofert pracy na lokalnym rynku pracy, brak doświadczenia

i stażu pracy, brak znajomości - kontaktów oraz trudność ze znalezieniem pracy w wyuczonym zawodzie.

- Osoby bezrobotne chcą uczestniczyć w następujących szkoleniach: kurs na sprzedawcę, kurs w zakresie księgowości, obsługa kasy fiskalnej, obsługa wózka widłowego, prawo jazdy kat B, C-E, kurs komputerowy, kurs spawania oraz operator koparko – ładowarki.
- Bardzo duża grupa osób bezrobotnych, w okresie miesiąca poprzedzającego badanie nie zrobiła nic, co mogłoby zmienić aktualną sytuację osoby bezrobotnej. Znaczny odsetek osób bezrobotnych jest bierny w poszukiwaniu sposobów na zmianę sytuacji bezrobocia, scedowując odpowiedzialność za swoją sytuację i zmianę statusu na Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie. Konieczne jest więc podjęcie odpowiednich działań w stosunku do biernych i pasywnych osób bezrobotnych w poszukiwaniu zatrudnienia.
- **Typologia osób bezrobotnych.** Zebrane podczas badania informacje oraz dane statystyczne posłużyły autorom projektu do stworzenia typologii osób bezrobotnych, rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie. Określenie i scharakteryzowanie pewnych typów zachowań, opinii i działań podejmowanych przez osoby bezrobotne w korelacji z cechami immanentnymi danej grupy osób bezrobotnych umożliwiło wyodrębnienie specyficznych podgrup osób bezrobotnych i podejmowanie wobec nich określonych działań aktywizacyjnych. Typologia osób bezrobotnych jest próbą zbudowania adekwatnych instrumentów wsparcia skierowanych do grupy osób najbardziej oczekujących pomocy. Na potrzeby typologii wyróżniono trzy typy zachowań osób bezrobotnych wobec sytuacji bezrobocia. Osoby bezrobotne przyjmują postawę aktywną, pasywną oraz brak zainteresowania zatrudnieniem. Poniżej przedstawiono typologię z uszczegółowieniem cech charakterystycznych. W przypadku dwóch pierwszych grup: aktywnych bezrobotnych i pasywnych bezrobotnych należy stwierdzić, iż osoby te są gotowe do podjęcia pracy, różni ich tylko podejście i stopień aktywności w poszukiwaniu pracy. Jedynie pasywni bezrobotni wymagają poświęcenia większej uwagi ze strony Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie. Natomiast przedstawiciele trzeciej grupy bezrobotnych nie są zainteresowane zatrudnieniem.

Aktywni bezrobotni

- Znaczny odsetek aktywnych bezrobotnych stanowią osoby krótkotrwale bezrobotne. Są to przeważnie osoby w wieku do 35 lat. Aktywni bezrobotni to przede wszystkim osoby z wykształceniem średnim technicznym oraz wyższym.
- Poszukują zatrudnienia często we własnym zakresie, często poza oficjalnym systemem pośrednictwa pracy, poprzez znajomych, rodzinę, portale internetowe zajmujące się pracą, wykazując się przy tym dużą inwencją i inicjatywą.
- Zazwyczaj szybko znajdują pracę, często bez udziału Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie.
- Rejestracja w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie ma także na celu możliwość uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego. Ta przyczyna często determinuje ich rejestrację.
- Dla tej grupy bezrobocie jest sytuacją przejściową, nie permanentną. Rejestrują się na krótki okres, by w tym czasie poszukiwać pracy.
- Osoby niezagrożone długotrwałym bezrobociem.
- Nie wymagają znaczącego wsparcia i opieki ze strony Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie.

Pasywni bezrobotni

- Osoby, które rejestrują się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gnieźnie przede wszystkim w celu uzyskania pomocy w poszukiwaniu pracy oraz otrzymania zasiłku dla bezrobotnych, a także ubezpieczenia zdrowotnego.
- Osoby mające trudności w samodzielnym poszukiwaniu pracy ze względu na wiek, posiadane wykształcenie oraz miejsce zamieszkania.
- Osoby mało aktywne w poszukiwaniu rozwiązań związanych z sytuacją bezrobocia. Poszukują pracy, ale przede wszystkim za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie.
- Charakteryzują się niską oceną własnych kwalifikacji i umiejętności zawodowych.
- Osoby zagrożone długotrwałym bezrobociem.
- Ta grupa wymaga największego wsparcia ze strony Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie.
- Pasywni bezrobotni to głównie osoby w wieku od 45 lat.
- Pasywne bezrobocie dominuje wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.
- Pasywni bezrobotni to osoby poszukujące pracy powyżej 12 miesięcy.

Bezrobotni nie zainteresowani zatrudnieniem

- Ostatnia grupa, która została wyodrębniona na potrzeby niniejszej typologii to osoby, które nie są zainteresowane podjęciem zatrudnienia.
 - Pierwsza podgrupa osób, która nie zamierza podejmować zatrudnienia to osoby oczekujące na rentę. Bezrobocie jest w tym momencie etapem przejściowym, oczekiwaniem na wizytę u orzecznika.
 - Osoby chore, będące na zwolnieniu lekarskim.
 - Kobiety w ciąży lub opiekujące się małym dzieckiem lub dziećmi.
 - Osoby w wieku przedemerytalnym oczekujące na uzyskanie świadczeń przysługujących z tytułu wieku i przepracowanych lat.
 - Osoby pracujące w szarej strefie.
 - Kobiety, które nie muszą pracować i zajmują się domem ze względu na wysokie zarobki męża.
- Najważniejszym problemem we współpracy pracodawców z PUP w Gnieźnie, który najczęściej sygnalizowali pracodawcy z powiatu gnieźnieńskiego to odpowiedni dobór osób bezrobotnych do potrzeb i oczekiwań pracodawców. Kolejnym sygnalizowanym problemem jest zły przepływ informacji i słaby kontakt PUP w Gnieźnie z lokalnymi pracodawcami. Ostatni postulat to brak środków lub niewystarczające środki Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie na aktywizację osób bezrobotnych, w tym na organizację staży.
- Ze względu na zgłoszone nieliczne problemy w zakresie kooperacji Powiatowego Urzędu Pracy w Gnieźnie z pracodawcami proponowane działania: Pozyskanie od pracodawców aktualnych adresów e-mailowych (działy kadr, działy personalne, właściciele firm) stworzenie bazy lokalnych pracodawców. Cykliczne wysyłanie informacji w postaci newslettera na temat: aktualnych programów realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gnieźnie, informacji i statystyk na temat lokalnego rynku pracy. Cykliczne wysyłanie zapytań na temat aktualnych, jak i przyszłych potrzeb kadrowych i odbieranie zgłoszeń od pracodawców.
- Niestety znaczny odsetek bezrobotnych mieszkańców powiatu gnieźnieńskiego nie jest gotowy do podjęcia pracy w innym zawodzie niż wyuczony. Konieczne jest więc podjęcie działań informacyjnych zmierzających do zmiany takiego nastawienia

i wskazania konieczności i przydatności zmiany kwalifikacji i podejmowania pracy w innych zawodach.

- Bezrobotni mieszkańcy powiatu gnieźnieńskiego nie są mobilni przestrzennie w zakresie podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania. W tej kwestii także konieczne jest informowanie o pozytywnych aspektach elastyczności w zakresie mobilności przestrzennej i poszukiwania pracy poza obszarem lokalnego rynku pracy.

Aneks (kwestionariusze ankiet)